

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΝΖ'

Παρασκευή 19 Ιουνίου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 19 Ιουνίου 1998, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.36' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΤΟΥΡΙΔΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Στουρίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 18.6.1998 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΝΖ συνεδριάσεώς του, της 18ης Ιουνίου 1998 σε ό,τι αφορά τη ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμων:

1)"Κύρωση των Πρωτοκόλλων βάσει του άρθρου Κ3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 41 παράγραφος 3 της Σύμβασης για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Σύμβαση EUROPOL), σχετικά με τα προνόμια και τις ασυλίες της EUROPOL, των μελών των οργάνων της, των αναπληρωτών διευθυντών και των υπαλλήλων της και με την ερμηνεία της Σύμβασης EUROPOL από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με προδικαστικές αποφάσεις".

2)"Κύρωση των Πρωτοκόλλων Συνεργασίας στους τομείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Πολιτικής Άμυνας και Πολιτικής Προστασίας και της Δημόσιας Διοίκησης μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας".

3)"Κύρωση Μνημονίου Ατυπής Συμφωνίας (Μ.Ο.Υ.) για το σχηματισμό και λειτουργία μιας κοινοπαραξίας SAMSON POD για την υλοποίηση της Συνθήκης των Ανοικτών Ουρανών (Open Skies) Φάση I".

4)"Κύρωση του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εμπορικής Ναυπλίας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Αλβανίας, σχετικά με την εκτέλεση κοινών περιπολιών από την Αστυνομία Συνόρων και το Ελληνικό Λιμενικό Σώμα, για την αποτελεσματικότερη αστυνόμευση της θαλάσσιας μεθορίου μεταξύ των δύο χωρών)".

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Γραμματέα της Βουλής κ. Αχιλλέα Κανταρτζή, Βουλευτή Τρικάλων, τα ακόλουθα:

"Α' ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Άρτας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Μελέτης και Έρευνας του Ελληνικού Θεάτρου

ζητεί να συνεχισθεί η λειτουργία του.

2) Η Βουλευτής Αθηνών κ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΡΑΠΗ - ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Πλανεπιστήμιο Αθηνών διαμαρτύρεται για τους βανδαλισμούς που έγιναν στα αγάλματα του πανεπιστημιακού χώρου και τη λήψη μέτρων για την προστασία αυτών.

3) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Πρακτόρων ΠΡΟ-ΠΟ ζητεί τη σύσταση επικουρικού ταμείου πρακτόρων ΟΠΑΠ - τυχερών παιχνιδιών.

4) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με τη δυναμική είσοδο του λιμανιού του Ηρακλείου Κρήτης στην αγορά των μεταφορών δεδομένου ότι βρίσκεται πάνω στο Μεσογειακό θαλάσσιο άξονα.

5) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με το αίτημα αποζημίωσης στον Α.Κεφάλα, ιδιοκτήτη της Χαρτοβιομηχανίας ΣΟΦΤΕΞ ώστε να πωληθεί στην αμερικανική εταιρεία.

6) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Φορτοταξιδίων "Ο Πέλοψ" ζητεί να λυθούν τα προβλήματα του κλάδου με το ΤΣΑ.

7) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιπροπή Αγώνα για τη διατήρηση του Δήμου Ανωγείων ως Ιστορικός Δήμος ζητεί να διατηρήσει ο Δήμος Ανωγείων τον ιστορικό του χαρακτήρα.

8) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας διαμαρτύρεται για την υποχρέωση καταβολής υπέρογκων εισφορών στο ΤΕΒΕ από τους εικαστικούς καλλιτέχνες.

9) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συνταξιούχων ΙΚΑ Γιαννιτσών και Περιχώρων ζητεί την ικανοποίηση των οικονομικών αιτημάτων των μελών της.

10) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Αχλαδέων του Νομού Ιωαννίνων ζητεί τη χορήγηση στεγαστικών δανείων σε κατοίκους της των οποίων οι κατοικίες έχουν υποστεί ζημιές λόγω κατολισθήσεων.

11) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το ΕΑΝΚ Ιωαννίνων (Εθνικό Αθλητικό Ναυτικό Κέντρο) ζητεί χρηματοδότηση για την επίλυση των οικονομικών προβλημάτων και τη συνέχιση της λειτουργίας του.

12) Ο Βουλευτής Άρτας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αξιωματικών Αστυνομίας Ηπείρου ζητεί την ικανοποίηση θεσμικών και οικονομικών αιτημάτων της Ελληνικής Αστυνομίας.

13) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Παιδικής Μερίμνης Θηλέων Λαρίσης ζητεί να συνεχισθεί η λειτουργία του.

14) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο Κοζάνης ζητεί την παράταση προθεσμίας καταβολής οφειλομένων και ρυθμισμένων λόγω του σεισμού της 13/5/95 ασφαλιστικών εισφορών επιχειρήσεων του Νομού Κοζάνης.

15) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Άνω Λεχωνίων ζητεί την οικονομική ενίσχυση για την αγορά νεοκλασικού κτιρίου στην κοινότητα.

16) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Καθηγητές Λυκείων Νομού Μαγνησίας αναφέρονται στα μαθήματα των τριών τάξεων του ενιαίου Λυκείου.

17) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Μελέτης και Έρευνας του Ελληνικού Θεάτρου ζητεί τη διάσωση του αναφερομένου κέντρου.

18) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Τρικερίου ζητεί να μην καταργηθεί ο Αστυνομικός Σταθμός.

19) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Φρόσω Σίλλου ζητεί τη συνταξιοδότησή της από τον ΟΓΑ.

20) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εταιρεία "ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΕ" αναφέρεται στη δημιουργία προτύπου οικισμού πλησίον της Κοινότητας Νικαίας Νομού Λάρισας.

21) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Αλείς Λάρισας ζητούν την άρση της απαγόρευσης της αλείας με ίχθυοπαγίδες.

22) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ και ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Σκάλας Νομού Λακωνίας ζητεί την πλήρωση κενών θέσεων ιατρών στο Αγροτικό του Ιατρείο.

23) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Τυροσαπουνακάικων υποβάλλει προτάσεις για τη λειτουργία της Δημοτικής Εταιρείας "ΠΑΡΝΩΝ Αναπτυξιακή Εταιρεία".

24) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Ελαφονήσου Νομού Λακωνίας ζητεί τη διατήρηση του παλαιού ωφαρίου λειτουργίας των καταστημάτων στην Ελαφόνησο κατά τις Κυριακές.

25) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Επαγγελματοβιοτεχνών

Ζαχαροπλαστών Ελλάδος ζητεί τη διατήρηση της παράδοσης και υγιεινής στην ζαχαροπλαστική.

26) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Έθνική Ένωση Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Νομού Θεσ/νίκης ζητεί την επίλυση των προβλημάτων των μελών της.

27) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Μετοχίου Διρφύων ζητεί χρηματοδότηση για την αποπεράτωση του κοινοτικού σταδίου.

28) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Ροβιών του Νομού Εύβοιας ζητεί να λειτουργήσει το αγροτικό ιατρείο στην περιοχή της.

29) Ο Βουλευτής Άρτας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με το αίτημα ένταξης της Ελεούσας του Δήμου Άρταών στο σχέδιο πόλεως.

30) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΠΙΩΤΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Θιναλίων Νομού Κέρκυρας ζητεί τη χορήγηση άδειας για διπλό ψεκασμό στην περιοχή του για την καταπολέμηση του δάκου.

31) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γεώργιος Παπαγεωργίου αναφέρεται σε πρόβλημά του με το ΙΚΑ Ιεράπετρας.

32) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Λασιθίου αναφέρεται στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στην περιοχή Αγίου Νικολάου Νομού Λασιθίου.

33) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ελούντας ζητεί τη στελέχωση του Αστυνομικού Τμήματος.

34) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ιερά Μητρόπολις Πέτρας ζητεί οικονομική επιχορήγηση για την οικοδόμηση δύο Πνευματικών Κέντρων.

35) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μανώλης Φουσκάκης αναφέρεται στο συνταξιοδοτικό των διατελεσάντων προέδρων κοινοτήων.

36) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με εκτελέσεις έργων στην 5η Εδαφική Περιφέρεια Νομού Λασιθίου.

37) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Μελέτης και Έρευνας του Ελληνικού Θεάτρου ζητεί τη διάσωση του αναφερομένου κέντρου.

38) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Εύβοιας ζητεί την αναβάθμιση του Τελωνείου Ωρεών Νομού Εύβοιας.

39) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ιερά Μητρόπολις Ιεραπύτνης και Σητείας ζητεί την αναπαλαίωση νεοκλασικού κτιρίου.

40) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή

Αυτοδιοίκηση Αιτωλ/νίας επισημαίνει την ανάγκη της εφαρμογής του προγράμματος της "Βιολογικής γεωργίας" στο Νομό Αιτωλ/νίας λόγω βιοτόπων.

Β' ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 5608/98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9257/22-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 5608/98 ερώτησης του Βουλευτή κ. Παν. Μελά, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Με το αρ. Α9β/οικ.10619/3-4-98 έγγραφό μας, διαβιβάσαμε σε όλα τα Νοστηλευτικά Ιδρύματα την αρ. 2021820/2191/0022/1-4-98 Κοινή Υπουργική Απόφαση, που αφορά στην καθιέρωση με αμοιβή υπερωριακής εργασίας (μισάωρο), η οποία έχει σταλεί για δημοσίευση στο ΦΕΚ. Με το αρ. Α9β/οικ.11206/8-4-98 έγγραφό μας, διαβιβάσαμε την αρ. Α9β/34052/7-4-98 Κοινή Υπουργική Απόφαση, που αφορά στην καθιέρωση νυχτερινής εργασίας ως και παρόμοιας κατά τις Κυριακές και κατά το Νόμο εξαιρέστιμες ημέρες και η οποία έχει σταλεί για δημοσίευση στο ΦΕΚ.

Ακόμα, αναφορικά με το θέμα της καταβολής αποζημίωσης των υπερωριών, μετά την έκδοση του ν. 2592/98 (ΦΕΚ.57/18-3-98 τ.Α') με το άρθρο 15 του οποίου αντικαταστάθηκε το άρθρο 18 του ν. 2470/97, εκδόθηκε η αρ. 2022941/2297/0022/7-4-98 διευκρινιστική εγκύκλιος του Υφυπουργού Οικονομικών, που κοινοποιήθηκε στα Νοσοκομεία με το αρ. Α9β/11958/16-4-98 έγγραφό μας και μετά την αποστολή των ζητούμενων στοιχείων από τα Νοσοκομεία, η Υπηρεσία μας θα προβεί στην έκδοση των εγκριτικών Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων.

Ο Υπουργός

Κ. ΠΕΙΤΟΝΑΣ"

2. Στην με αριθμό 5755/23-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2228/27-4-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 5755/23-3-98 ερώτησή του Βουλευτή κ. Γ. Καρατζαφέρη, που πρωτοκολλήθηκε στο Υπουργείο μας με αριθ. ερ. 646/27-3-98, σας γνωρίζουμε ότι:

Η μηνιγγίτιδα είναι ένα λοιμώδες νόσημα που δεν οφείλεται μόνο σε ένα είδος ιού. Υπάρχουν ποικίλα αίτια που προκαλούν τη νόσο - διάφοροι ιοί και διάφορα μικρόβια.

Η μηνιγγίτιδοκοκκική μηνιγγίτιδα, της οποίας η κεραυνοβόλος μορφή μπορεί να οδηγήσει σε θάνατο παιδιά και ενήλικες μέσα σε λίγες ώρες, αποτελεί πρόβλημα Δημόσιας Γεωργίας διεθνώς.

Το Υ.Υ.Π., στα πλαίσια πρόληψης της νόσου, σαφώς δεν περιμένει την εμφάνιση των κρουσμάτων για να παρέμβει. Ευρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με τις αρμόδιες Δ/νσεις Γεωργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, αφ' ενός για την ενημέρωση των σχολείων και του λοιπού πληθυσμού για τα μέτρα πρόληψής της (εγκύλιοι, ενημερωτικά φυλλάδια, οιμίλες), αφ' ετέρου για την άμεση ενδεδειγμένη παρέμβαση σε περιπτώσεις κρούσματος.

Το ύψιστον ενδιαφέρον του Υπουργείου μας σε θέματα προστασίας της Δημόσιας Γεωργίας αποδικύνεται από την πρόσφατη ίδρυση και λειτουργία του Εθνικού Κέντρου Επιδημιολογικής Παρακολούθησης και Παρεμβασης (Ε.Κ.Ε.Π.Α.Π.) του Υπουργείου Γεωργίας και Πρόνοιας, η συνεργασία του οποίου με την αρμόδια Δ/νση Δημόσιας Γεωργίας του Υ.Υ.Π. και του Εθνικού Κέντρου Αναφοράς Μηνιγγίτιδας της Ε.Σ.Δ.Υ. θα είναι σημαντική για τον περιορισμό των κρουσμάτων μηνιγγίτιδας και δη των θανατηφόρων και την έγκαιρη αντιμετώπισή τους.

Ο Υφυπουργός

ΕΜΜ. ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ"

3. Στην με αριθμό 5861/30-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 767/23-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 5861/30-3-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κορκολόπουλος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή σύμφωνα με τα στοιχεία της Ειδικής Υπηρεσίας Δημ. Έργων/Συγκοινωνιακών Έργων Αττικής και της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ και τα εξής:

1. Για το έργο της Σήραγγας Υμηττού και των προσπελάσεών της έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί οι παρακάτω μελέτες:

α) Προμελέτη οδοποιίας για το σύνολο του έργου (μήκος 14,3 χλμ) εκ των οποίων τμήμα 1,4 χλμ έχει εκπονηθεί και εγκριθεί οριστική μελέτη.

β) Προμελέτη της στήριγγας.

Ο Προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 40 δις δρχ. σε σταθερές τιμές 21-11-94.

Οι μελέτες έχουν εκπονηθεί έστι ώστε να αντιμετωπίζονται και οι δύο τρόποι χρηματοδότησης (εκ κρατικών πόρων και με συγχρηματόδοτηση από τον Ανάδοχο).

2. Στη μελέτη του έργου της Ελευθέρας Λεωφόρου Ελευσίνας - Σταυρού - Σπάτων (ΕΛΕΣΣ) έγινε πρόβλεψη για τη λειτουργία Προαστιακού Τραίνου & Σιδηροδρομικής Γραμμής Υψηλής Ταχύτητας επί της μεσαίας νησίδας του Αυτοκινητοδρόμου.

Ειδικότερα για το Σιδηροδρομικό Δίκτυο και σε ό,τι αφορά τη σύνδεση του κέντρου της πόλης με το Αεροδρόμιο των Σπάτων, προβλέπεται:

α. μεσαία λωρίδα της ΕΛΕΣΣ για την γραμμή του Προαστιακού Τραίνου από το Αεροδρόμιο των Σπάτων ως το Συγκοινωνιακό Κέντρο Μενιδίου του ΟΣΕ.

β. δυνατότητα μελλοντικής αλληλοδιασύνδεσης στον Ανισόπεδο Κόμβο Δουκίστης Πλακεντίας του Προαστιακού Τραίνου με τη γραμμή του Μετρό εντός του οδικού έργου της ΕΛΕΣΣ.

Κατά την κατασκευή των έργων υποδομής του Προαστιακού Τραίνου, προβλέπεται, από τη Σύμβαση Παραχώρησης, η κατασκευή από την Ανάδοχο Εταιρία "ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε." το μεγαλύτερο μέρος των έργων υποδομής για τα Σιδηροδρομικά έργα (χωματουργικά - τεχνικά - υδραυλικά - ανισόπεδες διαβάσεις), με οριστικές μελέτες που θα εκπονήσει η ίδια.

Στην πρόταση για το Πρόγραμμα Επεκτάσεων - Φάση I του 1993, δεν είχε περιληφθεί η επέκταση του Μετρό πέραν Πενταγώνου.

Στο αναθεωρημένο από την Κυβέρνηση Πρόγραμμα του 1994, για την ένταξη της χρηματοδότησης του έργου στο Β' ΚΠΣ, περιελήφθη και η επέκταση της γραμμής 3 Πεντάγωνο - Σταυρός. Στόχος της επέκτασης αυτής ήταν, πέραν της εξυπηρέτησης των αντίστοιχων περιοχών και η ανταπόκριση με τον Προαστιακό Σιδηρόδρομο Αθήνα - Μενίδη - Μεσόγεια μέσω της ΕΛΕΣΣ.

Η εφικτότητα υλοποίησης της επέκτασης της γραμμής 3 πέραν του σταθμού Πεντάγωνο προς Σταυρό συναρτάται με την προβλεπόμενη διάνοιξη της Νέας Ελεύθερης Λεωφόρου Πεντέλης (οδικό δίκτυο), την οποία και θα ακολουθήσει μετά το Νομισματοκοπείο.

Η περαιτέρω επέκταση της Γραμμής Μετρό από το Σταυρό μέχρι το Αεροδρόμιο Σπάτων πρόκειται να διερευνηθεί: αφ' ενός από άποψη τεχνικού οικονομικής σκοποποίησης στα πλαίσια της Μελετής Ανάπτυξης Μετρό (MAM), αφ' ετέρου από άποψη τεχνικής εφικτότητας σε κοινό διάδρομο με τον Προαστιακό Σιδηρόδρομο, προκειμένου να υπάρξει συμβατότητα στην συνύπαρξη των δυο διαφορετικών συστημάτων.

Η ανωτέρω συμβατότητα είναι αναγκαία στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητη τεχνικο-οικονομικά η επέκταση της γραμμής του Μετρό μέχρι το Αεροδρόμιο των Σπάτων, η οποία όμως δεν θα πρέπει να εμποδίζει την ανάπτυξη της γραμμής του Προαστιακού Σιδηροδρόμου για την εξυπηρέτηση της Ανατολικής Αττικής μέχρι το Λαύριο.

Από τα ανωτέρω φαίνεται ότι υπάρχουν όλες οι αναγκαίες διερευνήσεις και σχεδιασμός για την επέκταση του ΜΕΤΡΟ από το Πεντάγωνο προς το Σταυρό και προς το Αεροδρόμιο των Σπάτων.

Κατά συνέπεια δεν υπήρξε και δεν υπάρχει καμία δέσμευση του Ελληνικού Δημοσίου προς τα κανέναν για την επέκταση του

ΜΕΤΡΟ προς τα Μεσόγεια:

Προς το παρόν έχει δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στην επέκταση των γραμμών του Μετρό προς Περιστέρι και προς Αιγάλεω οι οποίοι είναι οι πιο πολυπληθείς δήμοι.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

4. Στην με αριθμό 5862/30-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 768/23-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 5862/30-3-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Β. Κορκολόπουλος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή ότι εκ του γεγονότος ανάληψης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 αναθεωρείται ο σχεδιασμός αναβάθμισης και συμπλήρωσης του οδικού δικτύου της Περιφέρειας Αττικής, με σκοπό την αντιμετώπιση των προσθέτων αναγκών και υποχρεώσεων που απορρέουν από τον χωροταξικό σχεδιασμό των σημαντικών αγωνιστικών και λοιπών εγκαταστάσεων που προβλέπονται από την Επιπροπή Ολυμπιακών Αγώνων.

Ως άμεσες προτεραιότητες προς την κατεύθυνση αυτή είναι η δημιουργία οδικών αξόνων ταχείας κυκλοφορίας για τη μείωση του χρόνου μετάβασης των αθλητών προς τους αγωνιστικούς χώρους και αντίθετως, όπως επίσης και την εξυπηρέτηση των θεατών που θα παρακολουθήσουν τους αγώνες.

'Ηδη τα υπάρχοντα προγράμματα αναβάθμισης του οδικού δικτύου αναθεωρούνται και προς το σκοπό αυτό ξεκινούν μια σειρά μελετών, που θα έχει ως σκοπό την αναθεώρηση υπαρχουσών μελετών και τη συμπλήρωση αυτών με πρόσθετες. Μέρος των ανωτέρω έργων βρίσκεται σε εξέλιξη με το πρόγραμμα Δημ. Επενδύσεων και την εφαρμογή του 2ου ΚΠΣ.

Τα πρόσθετα έργα που θα απαιτηθούν για την υλοποίηση των αντικειμενικών στόχων θα αντιμετωπισθούν προς το παρόν με το τρέχον πρόγραμμα Δημ. Επενδύσεων, το 20 ΚΠΣ στη συνέχεια με το 3ο ΚΠΣ που θα αρχίσει την 1-1-2000.

Οι συνολικοί διαπιθέμενοι πόροι για το έτος 1998 για έργα αυτού του στόχου είναι της τάξεως των 22 δισ. δρχ.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

5. Στην με αριθμό 5875/30-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 10470/23-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 5875/30.3.98 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Ν. Γκατζή και Αχ. Κανταρτζή σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η υπηρεσία μας με το υπ' αριθμ. ΔΥ1α/οικ. 1467/98 έγγραφο έχει ζητήσει από τη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου την κατ' εξαίρεση έγκριση τακτικής πλήρωσης 300 θέσεων ιατρικού προσωπικού και 3.000 θέσεων διαφόρων ειδικοτήτων, η κατανομή των οποίων θα γίνει ανάλογα με τις ανάγκες που υπάρχουν για την κάλυψη των κενών.

Ο Υπουργός
Κ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ"

6. Στις με αριθμό 5876/98, 6015/98 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 10839/22-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στις υπ' αριθμ. 5876/98 και 6015/98 ερωτήσεις των Βουλευτών κυρίων Γ. Καλαντζή, Α. Μπηρόλ και Κ. Ευμοιρίδη σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οι δύο (2) γιατροί που παίρνουν μέρος στη συγκρότηση των Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. για την απομική κρίση των υπηρετούντων γιατρών Ε.Σ.Υ. προτείνονται από το ΚΕΣΥ. Μέχρι στιγμής από το ΚΕΣΥ υπάρχει η τρόπαση γιατρών που αφορά τα νοσ/μεία της Αττικής και το Υπουργείο έχει ολοκληρώσει τη συγκρότηση των Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. για τα νοσ/μεία της Αθήνας. Οι προτάσεις από το ΚΕΣΥ που αφορούν τη

συγκρότηση Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. για τα περιφερειακά νοσ/μεία, δεν έχουν περιέλθει ακόμη στο Υπουργείο.

Ο Υπουργός
Κ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ"

7. Στην με αριθμό 5885/30-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1761/23-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 5885/30.3.98 ερώτηση που κατέθεσαν προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, οι κύριοι Βουλευτές Κουρούμπης Παναγιώτης, Φωτιάδης Παναγιώτης και Γεωργιάδης Θεόδωρος σχετικά με τη διαβάθμιση και το ύψος των οικονομικών ενισχύσεων για την τυφλότητα, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1. Οι θέσεις του Πανελλήνιου Συνδέσμου τυφλών σχετικά με την αναδιαμόρφωση των προνοιακών οικονομικών ενισχύσεων για την τυφλότητα, είναι γνωστές στο Υπουργείο μας με την κατάθεση σχετικών υπομνημάτων.

Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας με τις αρμόδιες υπηρεσίες του έχει ξεκινήσει μία προσπάθεια αξιολόγησης του υφιστάμενου συστήματος των προνοιακών οικονομικών ενισχύσεων και παροχών για τα ΑΜΕΑ, επομένως και των τυφλών.

Για το λόγο αυτό συστάθηκε -σύμφωνα με την υπ' αρ. ΔΥ1α/ 10014/97 Υπ. Απόφαση, Επιπροπή στην οποία συμμετέχουν υπηρεστακοί παράγοντες και εκπρόσωποι των συλλογικών φορέων των Α.Μ.Ε.Α. (Ε.Σ.Α.Ε.Α.), και η οποία στόχο έχει τη διαμόρφωση προτάσεων για μία δικαιότερη επιδοματική πολιτική για τα άτομα αυτά.

Η Επιπροπή αυτή συνεχίζει τις εργασίες της για τη σύνταξη τελικού πορίσματος, από το οποίο η υπηρεσία μας, αξιολογώντας τις προτάσεις που θα γίνουν, θα εισηγηθεί ανάλογες θεσμικές ρυθμίσεις.

Τα υπομνήματα του Π.Σ.Τ. που αναφέρονται στην αναδιαμόρφωση των επιδομάτων τυφλότητας, έχουν τεθεί υπόψιν αυτής.

2. Όσον αφορά το θέμα προσδιορισμού του βαθμού όρασης - για τα άτομα με προβλήματα όρασης -που μαζί με το ποσοστό αναπτηρίας που αναλογεί στον αντίστοιχο βαθμό, θα αναγράφεται στην κάρτα αναπτηρίας (παρ. 2 αρ. 4 ν. 2430/96 - ΦΕΚ 156 Α'), θα ρυθμισθεί με Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται από το άρθρο 23 του ν. 2556/97 (ΦΕΚ 270 Α'), όπως αυτό αντικατέστησε την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2430/96 αμέσως μετά την έκδοση του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος που είναι σε τελική μορφή και προωθείται για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ο Υπουργός
Κ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ"

8. Στην με αριθμό 5888/30-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 324/23-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 5888/30.03.98 ερώτηση της Βουλευτού κ. Στέλλας Αλφιέρη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά, αρκετά νεότερα μνημεία έχουν χαρακτηριστεί ως έργα τέχνης και ιστορικά διατηρητέα μνημεία. Με ευθύνη της αρμόδιας Εφορείας Νεοτέρων Μνημείων θα γίνει συστηματική καταγραφή (χάρτες 1:2000) των κηρυγμένων και αξιόλογων κτιρίων στον Πειραιά, μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής που έχει ξεκινήσει για το Δήμο Αθηναίων.

Η Καστέλα -τα ερείπια των νεώσοικων που πρόσφατα βρέθηκαν εκείθεντα σε ένα δίκτυο αρχαιολογικών διαδρομών του Πειραιά που ετοιμάζει η Εφορεία.

Β. Οι άδειες κατεδαφίσεων κτιρίων εκδίδονται από τα αρμόδια πολεοδομικά γραφεία. Η αξιολόγηση γίνεται από το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Στερεάς Ελλάδας ή το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, ύστερα από αυτοψία και σχετική εισήγηση αρχιτεκτόνων της αρμόδιας Υπηρεσίας του ΥΠ.ΠΟ. Η επανάκριση ήδη κηρυγμένων αλλά πλέον ερεπτωμένων

μνημέων, γίνεται από το Κ.Σ.Ν.Μ ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων.

Γ. Η προστασία του παραδοσιακού χαρακτήρα των περιοχών Μικρολίμανου, Ακτής Πρωτοψάλτη (Δηλαβέρη) και Καστέλας, καθώς και η θεσμοθέτηση ειδικών όρων δόμησης και ειδικών χρήσεων γης και η εφαρμογή προγραμμάτων ειδικού φωτισμού, μελέτης του κυκλοφοριακού κ.ά., ανήκουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.

Ο Υπουργός ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ*

9. Στην με αριθμό 5953/1-4-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 694/23-4-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 5953/1-4-98 ερώτησης του Βουλευτή κ. Ν. Τσιαρτσιώνη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη χρήση πετρελαίου με βάση τα άρθρα 35 του ν. 2093/92 και 26 του ν. 2166/93, καθορίζει ότι το πετρέλαιο θέρμανσης χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για τη λειτουργία Κεντρικών συστημάτων θέρμανσης.

Με την κατά γράμμα εφαρμογή αυτής της διάταξης προκύπτει ότι το πετρέλαιο θέρμανσης πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο για τη θέρμανση των χώρων των αθλητικών εγκαταστάσεων. Στις υπόλοιπες χρήσεις δηλαδή θέρμανση νερών, κολυμβητικών δεξαμενών και θέρμανση νερών χρήσης (ντους, νιπτήρες) πρέπει να χρησιμοποιείται πετρέλαιο κίνησης.

Αυτό όμως έχει σαν επακόλουθο την αύξηση της σχετικής δαπάνης του προϋπολογισμού των αθλητικών κέντρων κατά 40% περίπου. Η εφαρμογή του μέτρου έχει ως επίπτωση τη μετατροπή όλων των μηχανοστασίων για την τοποθέτηση 2 δεξαμενών πετρελαίου (κίνησης, θέρμανσης) και την ενδεχόμενη προσθήκη λέβητα ή λεβήτων έστι ώστε αυτοί να εξυπηρετούν τις διάφορες πλέον χρήσεις (θέρμανση χώρων, θέρμανση νερών). Το κόστος αυτών των μετατροπών, εφόσον είναι εφικτές στις υπάρχουσες αθλητικές εγκαταστάσεις λόγω μη ύπαρξης ικανών χώρων στα μηχανοστάσια, εκτιμάται ως υψηλό.

Το πρόβλημα είναι γνωστό και θα συμφωνείται και εσείς ότι τα αρμόδια δράγματα ορθώς ενεργούν στα πλαίσια των καθηκόντων τους και των κειμένων νόμων.

Η Γ.Γ.Α. έχει ήδη απευθυνθεί προς το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο, και πιστεύουμε ότι στα πλαίσια των ευαισθητιών που έχουμε όλοι μας για τον αθλητισμό και την νεολαία μας θα δοθεί λύση στο πρόβλημα.

Ο Υφυπουργός ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΘ. ΦΟΥΡΑΣ*

10. Στην με αριθμό 5986/3-4-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 235/23-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 5986/3-4-98 του Βουλευτή του Κ.Κ.Ε. κ. Δημητρίου Κωστόπουλου σας γνωστοποιούμε, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία που έθεσε υπόψη μας η EPT A.E., τα εξής:

1. Η διοίκηση της EPT θα αποφασίσει για την παράταση ή μη της σύμβασης αφού συνεκπιμήσει τα συνολικά οφέλη της εταιρίας (οικονομικά, παροχή τεχνικών υπηρεσιών σ' αυτήν, δικαίωμα πτρώσης προτίμησης για τηλεοπτική εκπομπή προγράμματος και άλλα) από την εκτέλεση της σύμβασης. Άλλωστε η EPT έχει διατηρήσει το δικαίωμά της να συνάπτει συμβάσεις μετάδοσης εκπομπής κωδικοποιημένου στήματος και με άλλες εταιρίες συνδρομητικής τηλεόρασης (παράγραφος 5 του Ιδιωτικού Συμφωνητικού).

2. Το διακριτικό σήμα "CODERT/FILMNET" έχει χρησιμοποιηθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, όπως προβλέπεται το άρθρο 14 παρ. 10 εδαφ. 3 του ν. 2328/1995.

3. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Ιδιωτικού Συμφωνητικού που υπογράφηκε μεταξύ της NETHOLD HELLA5 A.E. και της EPT και το οποίο κυρώθηκε με την παράγραφο 10 του άρθρου 14 του νόμου 2328/1995, η NETHOLD είναι υποχρεωμένη να καταβάλει στην EPT ως

αντάλλαγμα ποσό 6,5% μόνο επί του συνολικού ακαθάριστου ποσού που θα εισπράττεται από τις συνδρομές ετησίως (χωρίς να υπολογίζεται ο Φ.Π.Α.) και όχι επί των εσδόδων που προέρχονται από τη διαφήμιση. Κατά συνέπεια η EPT δεν δικαιούται να εισπράξει ποσοστό επί των διαφημίσεων του FILMNET.

4. Η μέχρι σήμερα συνεργασία της EPT με το FILMNET απέφερε στην EPT τα ακόλουθα ποσά:

Το ποσό των 300.000.000 δρχ για την περίοδο 15 Οκτωβρίου 1994 έως 15 Οκτωβρίου 1995.

Το ποσό των 50.283.000 δρχ για την περίοδο 15 Οκτωβρίου 1995 έως 15 Οκτωβρίου 1996.

Το ποσό των 1.043.000.000 δρχ για την περίοδο 15 Οκτωβρίου 1996 έως 15 Οκτωβρίου 1997.

Τα ελάχιστα εγγυημένα ποσά που υποχρεούται να καταβάλει η NETHOLD στην EPT για τις περιόδους 1998-1999 και 1999-2000 ανέρχονται στο ποσό των 950.000.000 δρχ και 1.000.000.000 δρχ αντίστοιχα.

5. Όπως γνωρίζετε, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του προαναφερθέντος Ιδιωτικού Συμφωνητικού, η υποχρέωση ονομαστικοποίησης μετοχών εφαρμόζεται μόνον για την εταιρεία NETHOLD HELLA5 A.E. Σε κάθε όμως περίπτωση, όλα τα στοιχεία που αφορούν την οικονομική κατάσταση τόσα της μητρικής εταιρείας NETHOLD HOLDINGS S.A. όσο και της εταιρείας NETHOLD HELLA5 A.E. έχουν ήδη γνωστοποιηθεί στο Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ιδιωτικό Συμφωνητικό.

6. Για τη μετάδοση ταινιών ερωτικού περιεχομένου τηρούνται απόλυτα οι διατάξεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας (άρθρο 22 Οδηγίας 89/592/ΕΟΚ και άρθρο 3 παρ. 14 ν. 2328/1995). Οποιαδήποτε καταγγελία που αφορά μετάδοση ταινιών τέτοιου περιεχομένου σε ανεπίτρεπτη κατά νόμο ώρα πρέπει να υποβληθεί στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλέρασης, αρμόδια αρχή για τον έλεγχο της πήρσης της νομοθεσίας σχετικά με το περιεχόμενο των εκπομπών.

Εξάλλου, δεδομένου ότι η πρόσβαση στα προγράμματα του FILMNET γίνεται με πρωτοβουλία του χρήστη-τηλεθεατή και μάλιστα μετά από καταβολή σχετικής συνδρομής καθίσταται σαφές ότι σημαντικό μερίδιο ευθύνης για την προστασία των ανηλίκων ανήκε στους έχοντες τη γονική μέριμνα. Για το σκοπό αυτό οι συνδρομητές του κωδικοποιημένου αυτού σταθμού, μέσω του τηλεχειριστηρίου του αποκωδικοποιητή, έχουν την τεχνική δυνατότητα να απαγορεύουν στους ανηλίκους την πρόσβαση στις ταινίες αυτές.

7. Ως προς την ανάπτυξη της ψηφιακής τηλεόρασης, η κυβέρνηση έχει αποφασίσει την ανάπτυξη μιας εθνικής ψηφιακής πλατφόρμας. Στη δημιουργία της τελευταίας θα συντελέσει ένας πολυμετοχικός φορέας όπου θα συμμετέχουν η κάτοχος του σχετικού αποκλειστικού δικαιώματος EPT, ο ΟΤΕ καθώς και ιδιώτες οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο χώρο των μέσων επικοινωνίας. Ήδη ο ΟΤΕ έχει αναλάβει τη σύνταξη της απαραίτητης τεχνικού οικονομικής μελέτης που θα ολοκληρωθεί, ελπίζω σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Στόχος της πρωτοβουλίας της κυβέρνησης είναι η διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των μαζικών μέσων επικοινωνίας στην εθνική ψηφιακή πλατφόρμα και μέσω αυτής όλων των καταναλωτών. Επίσης, οφέλουμε να προστατεύσουμε τον έλληνα καταναλωτή παρέχοντάς του την δυνατότητα μέσα από έναν μόνο αποκωδικοποιητή να μπορέσει να έχει πρόσβαση σε οποιονδήποτε παροχέα υπηρεσιών.

Ο Υπουργός ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΕΠΠΑΣ*

11. Στην με αριθμό 5990/2-4-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1074/22-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 5990/2-4-98 ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Σ. Τσιτουρίδης και Α. Σταύρου, για τα της

αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η ΑΤΕ παρέχει πιστωτικές διευκολύνσεις στους κτηνοτρόφους, στους ανθοκαλλιεργητές, στους καλλιεργητές κηπουρικών θερμοκηπίων και στις αλιευτικές επιχειρήσεις (πλην υδατοκαλλιεργειών) που έχουν οφελές λήξης μέχρι 31.12.97 οι οποίες περιλαμβάνουν απαλλαγές από το σύνολο των τόκων ποινής για τη χρονική περίοδο από 1.1.94 έως 31.12.97 και απαλλαγή από μέρος των συμβατικών τόκων για χρονική περίοδο από 1.1.94 μέχρι 30.6.96 που φθάνει μέχρι και 50% καθώς και ρύθμιση των υπολοίπων οφειλών με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους (διάρκεια 10 χρόνια, επιτόκιο σήμερα 18%).

Βασικός στόχος του προγράμματος ρύθμισης είναι να δοθεί η δυνατότητα στους πιστούχους να εξοφλήσουν συσσωρευμένα χρέα, τα οποία δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν ομαλά από τα αποτελέσματα λειτουργίας των μονάδων τους.

Επίσης, η ΑΤΕ, σύμφωνα με πάγια τακτική της, παρέχει πιστωτικές διευκολύνσεις και δανειακές ενισχύσεις στους παραγωγούς που διαπιστωμένα αδυνατούν ν' ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους στην Τράπεζα λόγω εκτάκτων γεγονότων (όπως δυσμενείς καιρικές συνθήκες, αζητησία προϊόντων, ασυνήθιστες μεταβολές τιμών κλπ.) τα οποία επηρέασαν αρνητικά τις εκμεταλλεύσεις τους.

Οι διευκολύνσεις αυτές παρέχονται μέσα στα πλαίσια της 1620/89 Πράξης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και προβλέπουν ρύθμιση των ληξιμών χρεών, χωρίς τόκους ποινής, σ' ένα νέο δάνειο.

Η ένταξη των πληγέντων παραγωγών στο μέτρο αυτό γίνεται ύστερα από εξαπομίκευση των ζημιών της κάθε εκμετάλλευσης και αφορούν το μέρος των οφειλών που διαπιστωμένα δεν είναι σε θέση να εξυπηρετηθεί.

Η ΑΤΕ εκτοκίζει κάθε εξάμηνο τα βραχυπρόθεσμα δάνεια των κατά κύριο επαγγέλμα αγροτών, ενώ κάθε τρίμηνο τα βραχυπρόθεσμα δάνεια των εκμεταλλεύσεων επιχειρηματικής μορφής του πρωτογενή τομέα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στα μεσ/σμα δάνεια του αγροτικού τομέα δεν εφαρμόζεται ο 3μηνος ή ο 6μηνος εκτοκισμός, αλλά οι δόσεις τους είναι επίσης και εφόσον δεν πληρώνονται στη λήξη τους επιβαρύνονται με επιπλέον υπερημερίας το οποίο σήμερα είναι 2,5 εκατ. μονάδες πάνω από το συμβατικό.

Μετά την δημοσίευση της σχετικής απόφασης που ψηφίσθηκε από τη Βουλή και με την οποία αντιμετωπίζεται συνολικά το θέμα του αναποκισμού των δανείων η ΑΤΕ θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

Ο Υπουργός

ΣΤΕΦ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ"

12. Στην με αριθμό 5997/2-4.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 782/23-4.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 5997/2-4.98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κορκοδόπουλος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή σύμφωνα με τα στοιχεία του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας τα εξής:

Ο ΟΑΣΠ ως αρμόδιος φορέας για τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό και Προστασία στα πλαίσια της προσπάθειας αντισεισμικής θωράκισης της χώρας και μετά από εντολή του ΥΠΕΧΩΔΕ προχωράει στη σύνταξη τεχνικών οδηγιών προσεισμικού ελέγχου κτιρίων και στην αρχική πιλοτική εφαρμογή τους σε χαρακτηριστικούς τύπους κτιρίων. Τον Αύγουστο του 1998 θα είναι έτοιμο το προσχέδιο με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία και η πιλοτική εφαρμογή της Α' φάσης θα πραγματοποιηθεί μέχρι τα τέλη του 1998. Στη σύνταξη των οδηγιών αυτών λαμβάνουν μέρος ειδικοί επιστήμονες -εκπρόσωποι όλων των ενδιαφέρομενων φορέων (ΟΑΣΠ, ΙΤΣΑΚ, ΥΠΕΧΩΔΕ, Πολιτεχνεία, μελετητές κλπ.). Επίσης έχει συσταθεί επιπροπή χρηστών από εκπροσώπους Υπουργείων οι οποίοι θα επισημάνουν τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν κατά την εκτίμηση της τρωτότητας των κτιρίων στο χώρο ευθύνης τους.

Ενισχύσεις και επισκευές σε κτίρια όπως αυτά που αναφέρονται στην ερώτηση (Νοσοκομεία, Μνημεία, Παλαιά Δημόσια κτίρια) δεν έχουν σταματήσει να γίνονται από το παρελθόν μέχρι σήμερα. Ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων ήδη εκτελεί πρόγραμμα ελέγχου των σχολικών κτιρίων.

Για οποιαδήποτε ιδιοκτήτη ή υπηρεσία θεωρεί ότι πρέπει να ελεγχθεί η σεισμική επάρκεια του κτιρίου της, υπάρχει κανονιστικό πλαίσιο, όπως αυτό ορίζεται από τον αντισεισμικό κανονισμό και τους ευρωκώδικες καθώς επίσης και από την Εγκύλιο 3 ΥΠΕΧΩΔΕ "Ελεγχος υρισταμένων κτιρίων και δομικών έργων που εξυπηρετούν τα κτίρια" και Εγκύλιο 53 "Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης για κοινωφελή κτίρια σε επίπεδο Νομού".

Το ΥΠΕΧΩΔΕ με τον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας προχωράει με πολλή προσοχή και ευθύνη στο θέμα του προσεισμικού ελέγχου των κτιρίων γιατί η δημιουργία ανησυχιας και πανικού θα είναι επιζήμια για την κοινωνία.

Με βάση τα αποτελέσματα που θα προκύψουν, θα καθοριστούν και τα κατά τερπίπωτη όρια αντισεισμικής επάρκειας καθώς και η διαδικασία επιλογής του τύπου και του τρόπου σύνταξης των τυχόν απαιτούμενων μελετών επισκευών και ενισχύσεων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμη και στις πιο προηγμένες στον τομέα της αντισεισμικής δόμησης περιοχές του πλανήτη (ΗΠΑ, Ιαπωνία κλπ.), το θέμα του προσεισμικού ελέγχου είναι σε αρχικά στάδια. Στις ΗΠΑ π.χ., ο σχετικός προγραμματισμός ξεκίνησε το 1994 και έχει ένα ορίζοντα δεκαετίας, οπότε η ΕΕΜΑ (Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Εκτάκτων Αναγκών) θα παραδώσει τον σχετικό φάκελο στο Κογκρέσο, ο οποίος θα αφορά τις μελέτες προσεισμικού ελέγχου μόνο για τα ομοσπονδιακά κτίρια.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΣΠ η Επιπροπή που συστήθηκε το 1992 δεν προέβει σε κανένα συγκεκριμένο έργο.

Ο Υφυπουργός

ΧΡ. ΒΕΡΕΛΗΣ"

13. Στις με αριθμό 5999/2.4.98, 6205/8.4.98 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 301/23.4.98 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στις ερωτήσεις 5999/2.4.98 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Νίκος Κατσαρός και Γεώργιος Σουύρας και 6205/8.4.98 που κατέθεσαν στη Βουλή, οι Βουλευτές κύριοι Νίκος Γκατζής, Αχιλλέας Κανταρτζής και Βαγγέλης Μπούτας, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τους κύριους Βουλευτές σε θέματα αρμοδιότητάς μας σύμφωνα με τα στοιχεία της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) τα εξής:

1. Από την Επιπροπή Παρακολούθησης του Β' ΚΠΣ έχει αποφασιστεί η διάθεση ποσού μεχρι 100 MECU από την ΕΠΠΕΡ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον). Η τελική έγκριση θα δοθεί μετά την εξέταση του πλήρους φακέλου του έργου.

2. Η διακήρυξη της μελέτης κόστους-όφελους θα δημοσιευτεί εντός των προσεχών ημερών, αμέσως μετά την έγκριση των συμβατικών τευχών της μελέτης.

3. Ο Στρατός έχει αποδεχθεί τη δημιουργία θύλακα 4.000 στρ. περίπου για τη διασφάλιση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων και δεν υπάρχουν πλέον επικυρώσεις εκ μέρους του. Η οριστική μελέτη προσαρμόζεται ήδη με την παραπάνω απαίτηση.

4. Οι περιβαλλοντικοί όροι έχουν υπογραφεί από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ και επίκειται η υπογραφή του από τους συναρμόδιους Υπουργούς Γεωργίας και Πολιτισμού. Δεν υπάρχει θέμα για το συλλεκτήρα Σ3 έχουν γίνει ήδη τοποποιήσεις στην αρχική χάραξη σε συνεννόηση με την αρχαιολογική υπηρεσία. Στους περιβαλλοντικούς όρους περιλαμβάνεται η υποχρέωση να γίνονται οι εργασίες στις περιοχές που θα υποδειχθούν από τις υποχρεώσεις του ΥΠΠΟ.

παρουσία αρχαιολόγου.

5. Η διαδικασία των απαίτούμενων απαλλοτριώσεων έχει ξεκινήσει και αναμένεται η έκδοση των περιβαλλοντικών όρων για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης για τους συλλεκτήρες. Ερευνάται επίσης το ιδιοκτησιακό καθεστώς για ζώνες των αναχωμάτων, βάσει των προσωρινών διανεμητηρίων.

6. Το σχέδιο απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων είναι ήδη γνωστό και τα τεύχη δημοπράτησης προσαρμόζονται σε αυτούς. Οι τελευταίες λεπτομέρειες θα προστεθούν μετά την εγκριτική των περιβαλλοντικών όρων απόφαση.

Ο Υπουργός

Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

14. Στην με αριθμό 6018/2.4.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1078/21.4.98 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 6018/2.4.98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Λ. Παπαγεωργόπουλος για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τις ζημιές που προξενήθηκαν σε καλλιέργειες υπαίθριων και υπό κάλυψη κηπευτικών, αμπελοειδών κλπ., από τους πρόσφατους πτωγετούς και την κακοκαιρία των τελευταίων ημερών στο Νομό Ευβοίας ο ΕΛΓΑ έχει ήδη επιληφθεί. Οι γεωπόνοι επισκέφθηκαν τις πληγείσες περιοχές προκειμένου να προσδιορίσουν την έκταση των ζημιών και τις καλλιέργειες που ζημιώθηκαν. Από τις επισημάνσεις αυτές εντοπίσθηκαν ζημιές μικρής σχετικώς έκτασης.

Οι εκτιμήσεις των ανωτέρω ζημιών θα αρχίσουν μετά τη λήξη της δωδεκαήμερης προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων ζημιάς από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς.

Από τον ΕΛΓΑ θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια ώστε οι αποζημιώσεις στους δικαιούχους να καταβληθούν το συντομότερο δυνατό.

Το Υπουργείο Γεωργίας συγκεντρώνει λεπτομερή στοιχεία για τις ζημιές που προκλήθηκαν στη γεωργία από τις πρόσφατες δυσμενείς καιρικές συνθήκες (ανεμοθύελλα, χιονόπτωση, πλημμύρες παγετό κλπ.) οι οποίες καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., προκειμένου να μορφωθεί σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα της έκτασης και του ύψους των ζημιών αυτών και στη συνέχεια να εξετάσει τη δυνατότητα και αναγκαιότητα λήψης μέτρων υπέρ των ζημιωθέντων παραγωγών.

Η Α.Τ.Ε. κατά πάγια τακτική χορηγεί στους παραγωγούς που γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις ζημιώνονται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες και λοιπά αίτια τις απαραίτητες πιστωτικές διευκολύνσεις (αναστολή εξόφλησης των ληξιπροθέσμων οφειλών, χορήγηση νέων καλλιεργητικών δανείων) για να μπορέσουν ν' αντιμετωπίσουν οικονομικές τους δυσχέρειες από τις ζημιές που έπαθαν και να συνεχίσουν ομαλά την παραγωγική τους δραστηριότητα.

Ο Υπουργός

ΣΤ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ"

15. Στην με αριθμό 6018/2.4.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 786/23.4.98 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημισύνης Εργών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 6018/2.4.98 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Ελευθέριος Παπαγεωργόπουλος παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή σε θέματα αρμοδιότητάς μας τα εξής:

1. Στο εγκεκριμένο πρόγραμμα το ΥΠΕΧΩΔΕ/ΓΓΔΕ Τομέας Ε/Β Έργων περιλαμβάνεται το έργο με αρ. 9572130 και τίτλο "Αντιπλημμυρικά χειμάρρων Ν. Εύβοιας" με ολικό προϋπολογισμό 400 εκ. δρχ.

Τα δύο τελευταία χρόνια έχουν διατεθεί και τα 400 εκατ. δρχ. στην ΔΤΥΝΑ Εύβοιας, για αντιπλημμυρικά έργα, μετά από συγκεκριμένες προτάσεις των.

2. Για την αποκατάσταση ζημιών στο επαρχιακό αγροτικό οδικό δίκτυο σε περιοχές της Εύβοιας που επλήγησαν από την πρόσφατη

κακοκαιρία είναι αρμοδιότητας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Εύβοιας και κατ' επέκταση του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης το οποίο είναι συναποδέκτης της ερώτησης.

Ωστόσο το Υπουργείο μας στα πλαίσια συμβολής του για την αποκατάσταση ζημιών στο οδικό δίκτυο πρωθεί απόφαση διάθεσης 50.000.000 δρχ. ως επιχορήγηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Εύβοιας.

Ο Υπουργός

Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

16. Στην με αριθμό 6022/2-4-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 475/15-4-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 6022/2-4-1998 του Βουλευτή κ. Μουσταφά Μουσταφά, σας γνωρίζουμε ότι με την Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 2026855/3536/0022/15-5-1997 των Υπουργών Εσωτερικών Δ.Δ. και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β-416), οι διατάξεις, μεταξύ άλλων, του άρθρου 10 παρ. 1 εδαφ. β' του ν. 2470/97 επεκτάθηκαν και στους προσωπινούς αναπληρωτές εκπαιδευτικούς του άρθρου 17 του ν. 1566/85 καθώς και στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Συνεπώς το ειδικό επίδομα μειονοτικών σχολείων το δικαιούνται και οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί, οι οποίοι είναι απόφοιτοι της Ειδικής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης που προσλαμβάνονται σε δυσπρόσιτα μειονοτικά σχολεία της Θράκης.

Ο Υφυπουργός

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

17. Στην με αριθμό 6044/3-4-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1094/27-4-98 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 6044/3-4-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Κατσαρός, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Γεωργίας με το υπ' αριθμ. 55677/1261/4-3-1998 έγγραφό του προς όλες τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες, έδωσε τις ανάλογες οδηγίες και εντολές σχετικά με την καταπολέμηση της ΤΗΑΥΜΕΤΟΡΟΕΑ ΡΙΤΥΟΣ ΑΜΡΑ σε περιοχές όπου έχει παρατηρηθεί έξαρση επιδημικής μορφής όπως προβούν:

α. Σε κατεπείγουσες αυτοψίες και ενέργειες (σύνταξη μελετών και εκτέλεση έργου) χειρωνακτικής μηχανικής από το έδαφος καταπολέμησης του φαινομένου (κόψιμο κλώνων που φέρουν φωλιές) σε εκτάσεις όπου αυτό επιβάλλεται να πραγματοποιηθεί τόσο για την άμβλυνση της εικόνας όσο και των επιππώσεων. Προτεραιότητα θα δοθεί στους εντός πόλεων και κατοικημένων χώρων μεγάλους κήπους, στα αλσύλια, στα περιαστικά δάση και τους εν γένει τουριστικούς, κατασκηνωτικούς, ψυχαγωγικούς, εκδρομικούς κτλ χώρους.

β. Σε κατεπείγουσες αυτοψίες και ενέργειες (σύνταξη μελετών και προετοιμασία εκτέλεσης προμηθειών και έργου) για βιολογική με ψεκασμούς καταπολέμησης της ασθένειας σε όσες και όποιες από τις εκτάσεις κριθούν ότι απαιτείται επέμβαση την ερχόμενη περίοδο (Οκτώβριος - Νοέμβριος 1998). Οι ψεκασμοί θα επιδιώκεται να γίνουν σε εδάφους με μίσθωση έργου (εργολαβίες), ή όπως άλλως εφ' όσον υπάρχει δυνατότητα (συνεργασία με Ο.Τ.Α., άλλες Υπηρεσίες Δημοσίου, Πυροσβεστική Υπηρεσία, κτλ). Σε περιπτώσεις πολύ μεγάλων προσβολών και μεγάθους εκτάσεων που είναι αδύνατος ο ψεκασμός από εδάφους μπορεί να γίνει αεροψεκασμός. Στην περίπτωση όμως αυτή θα πρέπει να Τεχνική μελέτη να συνοδεύεται από τεκμηριωμένη επιστημονική γνωμοδότηση ότι ο ψεκασμός πρέπει να γίνει αερός και ότι δεν θα υπάρξουν κίνδυνοι για τη Δημόσια Υγεία και εν γένει περιβαλλοντολογικές περιπτώσεις.

'Οσον αφορά την αντιμετώπιση της πάσης φύσεως διαπανών για τα προαναφερόμενα, θα πληρωθούν από το πρόγραμμα

των δημοσίων επενδύσεων των δασών ΣΔΕ 84/2, Εθνικό σκέλος, 'Έργο "Προστασία Δασών" έτους 1988.

Το μέγιστο ποσό που μπορεί να αναλωθεί από το πιο πάνω έργο ανά περιφέρεια για το σκοπό αυτό είναι 10 εκατομμύρια δραχμές, εκτός της Περιφέρειας Αττικής που μπορεί να φθάσει μέχρι 50 εκατομμύρια.

Ο Υπουργός
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ")

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε τον κ.Κανταρτζή.

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να σας ενημερώσω ότι σε ημέρα κοινοβουλευτικού ελέγχου, τη Δευτέρα, θα πρέπει να ψηφίσουμε και κάποια νομοσχέδια που κυρώνουν συμβάσεις. Είναι έτοιμα να συζητηθούν και επειδή η Βουλή πρόκειται να κλείσει και να αρχίσουν τα Τμήματα όπου δεν μπορούν να κυρωθούν αυτές οι συμβάσεις, θα πρέπει οπωσδήποτε να τα συζητήσουμε.

Τα νομοσχέδια αυτά είναι:

Του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας: "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Αλβανίας, για τους όρους παροχής υποτροφιών σε σπουδαστές της Δημοκρατίας της Αλβανίας για φοίτηση σε Ελληνικές Στρατιωτικές Σχολές".

Του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: "Κύρωση του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Γεωργίας στον τομέα των Αρχείων".

Του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Λιβάνου, για την οικονομική και τεχνολογική συνεργασία".

Του Υπουργείου Πολιτισμού: "Κύρωση της Συμφωνίας Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Λιθουανίας στους τομείς του πολιτισμού της εκπαίδευσης και της επιστήμης".

Επίσης του Υπουργείου Πολιτισμού: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν για συνεργασία στους τομείς της εκπαίδευσης της επιστήμης και του πολιτισμού".

Επίσης θα περάσουμε και στην ψήφιση στο σύνολο του νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομικών που συζητήσαμε την πρόηγούμενη εβδομάδα: "Σύσταση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔ.ΔΗ.Χ.) και άλλες δικαίεσις".

Συμφωνεί, λοιπόν, το Σώμα να προηγηθεί αυτή η ημερήσια διάταξη νομοθετικής εργασίας πριν ξεκινήσουμε την ημερήσια διάταξη κοινοβουλευτικού ελέγχου της Δευτέρας.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το Σώμα συνεφώνησε ομόφωνα να προηγηθεί αυτή η ημερήσια διάταξη νομοθετικής εργασίας πριν ξεκινήσουμε την ημερήσια διάταξη κοινοβουλευτικού ελέγχου της Δευτέρας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Συζήτηση, σύμφωνα με τα άρθρα 45, 51 παρ.4 και 137 του Κανονισμού της Βουλής επί της εκθέσεως της Διακομματικής Επιπροπής, της συσταθείσης με ομόφωνη απόφαση της Ολομελείας της Βουλής, για τη μελέτη σε βάθος του προβλήματος των αγροτικών κινητοποιήσεων και την υπόδειξη τρόπων για τη μακροπρόθεσμή και αποτελεσματική αντιμετώπιση των γενικών και μόνιμων συνθηκών της αγροτικής παραγωγής.

Η Διακομματική Επιπροπή η οποία κατέληξε στην υπό συζήτηση έκθεση έχει συσταθεί στις 27.1.97 εργασιών της Α' Συνάδου και της Θ' Περιόδου της Βουλής και κατέθεσε την Εκθεσή της στις 25.2.98.

Η έκθεση ανακοινώθηκε και καταχωρίστηκε στα Πρακτικά της συνεδριάσεως της 25.2.98. Υπάρχουν αντίτυπα τα οποία βρίσκονται στην Αίθουσα για να ενημερωθούν όλοι οι συνάδελφοι.

Η συζήτηση θα γίνει σύμφωνα με το άρθρο 137 του Κανονισμού της Βουλής για τη γενικευμένη συζήτηση επερωτήσεων. Έχει γίνει παρόμοια συζήτηση και σε άλλες περιπτώσεις, όπως είναι για την Επιπροπή Παραγωγής και Εμπορίου για τη λιγνιτική μονάδα Φλώρινας της ΔΕΗ.

Επίσης προτείνω για τη σημερινή συζήτηση να υπάρξει χρόνος είκοσι λεπτά της ώρας γι'αυτούς που έχουν προταθεί από τα κόμματα να είναι οι εισηγητές και πέντε λεπτά της ώρας γι'αυτούς που θέλουν να εγγραφούν με την κάρτα τους. Ο χρόνος των Υπουργών και των Γραμματέων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων θα είναι αυτός που ορίζεται από το άρθρο 97 παρ.3 του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή τριάντα λεπτά της ώρας.

Για τη Γραμματέα του Κ.Κ.Ε. και τον Πρόεδρο του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου και τον Πρόεδρο του ΔΗ.Κ.ΚΙ. ο χρόνος είναι, πάλι σύμφωνα με τον Κανονισμό, είκοσι λεπτά.

Οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι μπορούν να πάρουν το λόγο σύμφωνα με το άρθρο 97 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 167 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής.

Δευτερολογίες, σύμφωνα με τον Κανονισμό, δεν υπάρχουν.

Οι εγγραφές των ομιλητών θα γίνουν μέχρι το τέλος της ομιλίας του πέμπτου, δηλαδή του ενός εισηγητού που θα μιλήσει από κάθε κόμμα.

Μετά τις εγγραφές θα διαιροφωθεί πίνακας σύμφωνα πάλι με τον Κανονισμό της Βουλής, που θα έχουμε εναλλαγή των ομιλητών, δηλαδή λέγοντας αντιλέγων.

Πιστεύω ότι η συζήτηση δεν θα ξεπεράσει την ώρα εκείνη που θα μπορέσουν οι συνάδελφοι να φύγουν για τις εκλογικές τους περιφέρειες. Από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει προταθεί ο κ. Ευάγγελος Αργύρης, από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Μπασιάκος, από το Κ.Κ.Ε. ο κ. Κανταρτζής, από το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου ο κ. Αποστόλου και από το ΔΗ.Κ.ΚΙ. ο κ. Ρόκος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θαυμάζω την άνεση με την οποία πετσοκόβετε το χρόνο των Βουλευτών, ενώ αφήνετε ακέραιο το χρόνο των υπολογίτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Μπασιάκος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Η πρόταση είναι του Συνασπισμού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Από ό,τι με ενημερώνει η Γραμματεία η πρόταση προς τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Απόστολο Κακλαμάνη έχει γίνει, με επιστολή, που έχει σταλεί και έχει πρωτοκολληθεί στις 31.3.98, του κ. Κώστα Καραμανλή, Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας.

Ορίστε, κύριε Μπασιάκο, έχετε το λόγο για είκοσι λεπτά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Πρόεδρος

της Νέας Δημοκρατίας κ. Κώστας Καραμανλής ζήτησε τη διεξαγωγή συζήτησης πάνω στα προβλήματα του αγροτικού τομέα και ειδικότερα πάνω στο πάρισμα της διακομματικής επιπροπής, που επί ένα χρόνο συζήτησε διεξοδικά το μεγάλο πρόβλημα και τη μεγάλη κρίση που αντιμετωπίζει η ελληνική γεωργία. Και να θυμάστε ότι η αφορμή για τη σύσταση αυτής της διακομματικής επιπροπής ήταν οι μεγάλες σε έκταση και ένταση αγροτικές κινητοποιήσεις, που στόχο είχαν να προβάλουν το αγροτικό πρόβλημα και να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη ότι άμεσα πρέπει να βρεθεί λύση για τη συγκράτηση του ενεργού αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο και την τόνωση του βιοτικού επιπέδου στην ελληνική περιφέρεια.

'Ένα από τα αίτια για την κρίση που έχει δημιουργηθεί και για τις κινητοποιήσεις οι οποίες έλαβαν χώρα, όχι μόνο στις αρχές του 1997, που επέβαλαν τη σύσταση της διακομματικής επιπροπής, αλλά και κάθε χρόνο -θα θυμάστε το 1994, το 1995 και το 1996- οφείλονται σε μία σειρά από λάθη και παραλείψεις της Κυβέρνησης, αλλά και σε διάφορους εξωτερικούς λόγους, οι οποίοι έχουν διαιροφώσει ένα δυσάρεστο κλίμα για την εξέλιξη του αγροτικού τομέα στη χώρα μας.

Αναφέρομαι πρώτα στα λάθη και τις παραλείψεις της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., διότι η Κυβέρνηση αυτή από τη δεκαετία του 1980 έδειξε δείγμα γραφής. Είναι την εποχή που ο κ. Σημίτης, ο σημερινός Πρωθυπουργός, ως Υπουργός Γεωργίας συμφώνησε με μία σειρά ρυθμίσεις, οι οποίες απεδειχθαν καταστροφικές. Δεν αξιοτίθετος τους κοινοτικούς πόρους και οδήγησε το συνεταιριστικό κίνημα στη σημερινή δεινή του κρίση. Και το λέω αυτό, γιατί αυτή η πολιτική έχει υπονομεύσει τον αγροτικό τομέα, τη στιγμή που άλλοι τομείς της γεωργίας σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν προοδεύσει, έχουν εξελιχθεί και έχουν δημιουργήσει τις προϋποθέσεις της ανταγωνιστικότητας του τομέα αυτού στις χώρες αυτές.

Πραγματικά η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχασε μία σειρά από ευκαιρίες στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και διεθνώς.

Ξεκινώ από την υπογραφή της συμφωνίας της GATT, όταν ο αναρμόδιος περί τα αγροτικά, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών τότε, κ. Κρανιδιώτης συνεφώνησε με τη συμφωνία αυτή και μάλιστα τηλεγράφησε στον Πρωθυπουργό και στον Υπουργό Εξωτερικών, λέγοντας ότι είναι μία επωφελής συμφωνία για τα αγροτικά εθνικά συμφέροντα. Είναι εκπρόσωπος του ίδιου κόμματος, που στελέχη του σήμερα μιλάνε για αποτυχία στη διαπραγμάτευση της GATT και καταλογίζουν στη Νέα Δημοκρατία κακούς χειρισμούς στο θέμα αυτό.

Αρκεί όμως να τονίσω και να θυμίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, το γεγονός ότι τις πέρασαν δύο ολόκληροι μήνες από την ανάληψη της διακυβερνήσεως του τόπου από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για να υπογραφεί αυτή η συμφωνία. Να σας θυμίσω ακόμη ότι στις 15 Δεκεμβρίου, την ημέρα που συνήτησε αυτή η συμφωνία άλλες χώρες, όπως η Γαλλία και η Πορτογαλία, διεκδικούσαν και πέτυχαν την ικανοποίηση δικών τους εθνικών αγροτικών αξιώσεων.

'Εκτοτε χάσαμε μοναδικές ευκαιρίες και ως προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και στις διαπραγματεύσεις για μια σειρά αγροτικά προϊόντα και κανονισμούς, που δυστυχώς έχουν υπονομεύσει το μέλλον των κλάδων αυτών της γεωργίας.

Αρκεί να αναφερθεί κανείς στην αποτυχημένη διαπραγμάτευση για τον κανονισμό του βαμβακιού που περιόρισε το εθνικό πλαφόν παραγωγής και δημιούργησε τις προϋποθέσεις για αύξηση της συνυπευθυνότητας, που συνεπάγεται πολλών δεκάδων δισεκατομμυρίων απώλειας κοινοτικών πόρων για τους Έλληνες αγρότες και τον τομέα της δυναμικής αυτής καλλιέργειας.

Να σας πω ακόμη για τα οπωροκηπευτικά. Ο παρών Υπουργός Γεωργίας το 1996 συμφώνησε με μία ρύθμιση, παρά τις επιφυλάξεις της Νέας Δημοκρατίας που έγκαιρα είχαν εκφραστεί και είχαν αναδειχθεί, η οποία είναι ιδιαίτερα καταστροφική, διότι δυστυχώς, αγαπητοί συνάδελφοι, περιορίζει

έως μειώνει, στα επόμενα χρόνια, τη στήριξη είτε στην απόσυρση είτε στις επιδοτήσεις για το εξωτερικό είτε στη μεταποίηση. Και προς τιμήν του Υπουργού, έφθασε εκ των υστέρων να ομολογήσει την αποτυχία του και να πει, έστω και εκ των υστέρων, δύο χρόνια αργότερα, ότι θα ζητήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση την αναθεώρηση αυτού του καθεστώτος, κάπι όμως που μπορώ εκ των προτέρων να προσικάσω, ότι θα είναι πάρα πολύ δύσκολο, γιατί είσθε εσείς, κύριε Υπουργέ, ο ίδιος Υπουργός ο οποίος συμφώνησε τότε. Είναι πάρα πολύ δύσκολο να θέσετε τώρα τα προβλήματα που σας είχαμε επισημάνει, και να επιτύχετε τροποποίηση ενός κανονισμού που ισχύει επί δύο χρόνια και θα ισχύει τα επόμενα χρόνια.

Οδηγήσατε έτσι τον ευαίσθητο κλάδο των οπωροκηπευτικών σε αποτυχία και είναι βέβαιο -υπάρχουν εδώ συνάδελφοι από περιοχές που παράγουν οπωροκηπευτικά ότι τα επόμενα χρόνια οι νομοί αυτοί θα βουλιάζουν και θα έχετε ακέραια την ευθύνη, κύριε Υπουργέ.

Πρέπει να γνωρίζετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι στον αγροτικό τομέα οι επιπτώσεις από τις δυσμενείς εξελίξεις σε μία καλλιέργεια δυστυχώς επεκτείνονται και σε άλλες καλλιέργειες, διότι οι αγρότες εκείνοι οι οποίοι βλέπουν ότι η καλλιέργειά τους δεν προχωρεί, θα αναγκαστούν να στραφούν προς μία άλλη καλλιέργεια, που δεν είναι ακόμη προβληματική, αλλά θα την καταστήσουν προβληματική. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί προβληματική μία σειρά από τομείς και κλάδους της ελληνικής γεωργίας, οι οποίοι δυστυχώς θα αντιμετωπίσουν ανάλογη κρίση.

Έρχομαι τώρα στο θέμα των σιτηρών. Συμφωνήσατε, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, να μειωθεί η ενίσχυση κατά στρέμμα στα δημητριακά από εννέα εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες στρέμματα, που ισχύει μέχρι πριν λίγο, στα έξι εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες στρέμματα, περιορίζοντας έτσι τη δυνατότητα παραγωγών και καλλιεργητών άλλων καλλιεργειών να στραφούν στα σιτηρά και να εξασφαλίσουν αυτήν την στρεμματική επιδότηση που δίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, ύψους περίπου δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) δραχμών.

Με τη ρύθμιση την οποία αποδεχτήκατε καταργούνται τα ατομικά δικαιώματα και έτσι η ελεύθερη καλλιέργεια των σιτηρών και των δημητριακών θα οδηγήσει στη μείωση της επιδότησης, γιατί θα υπάρχει και εκεί η συνυπευθυνότητα, η οποία θα μειώνει τη στρεμματική ενίσχυση των παραγωγών. Άλλα και μία σειρά άλλα προϊόντα θα οδηγηθούν σε καταστροφή.

Εγώ θα σας θυμίσω το πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει ο καπνός. Σε μία μέρα μόνο ο Υπουργός Γεγειάς χωρίς να επιτύχει αντισταθμίσεις και ανταλλάγματα έβαλε την υπογραφή του και προσχώρησε στην ομάδα των επιπλέοντα χωρών -στο σύνολο των δεκαπέντε- που ζητούσαν την απαγόρευση της διαφήμισης του καπνού, οδηγώντας έτσι και αυτήν την καλλιέργεια σε καταστροφή. Και βέβαια θα κληθείτε το επόμενο διάστημα να αγωνιστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να κρατήσετε ό,τι είναι δυνατόν από τα δικαιώματα και από τη στήριξη στον καπνό που αφορά πολλές προβληματικές ορεινές, φτωχές περιοχές της χώρας μας.

Ανάλογα προβλήματα αντιμετωπίζει ο τομέας της ζωικής παραγωγής. Εκεί διακρίνεσθε για τις αποτυχίες σας. Εγώ θα σας θυμίσω, κύριε Υπουργέ, μόνο την ομολογία σας ότι αιφνιδιαστήκατε όταν συζητείτο στην Ευρωπαϊκή Ένωση το θέμα των εντοσθίων αμνοεριφίων. Το είπατε εσείς ο ίδιος ότι αιφνιδιαστήκατε.

Δεν μπορώ να καταλάβω δεν υπάρχει κάποιο στέλεχος του Υπουργείου Γεωργίας να σας ενημερώνει για τις εξελίξεις στα ευρωπαϊκά συμβούλια υπουργών ή στα αρμόδια όργανα της ευρωπαϊκής επιπροπής. Ομολογήσατε ότι αιφνιδιαστήκατε και υπήρξε μία δυσμενέστατη απόφαση για τη χώρα μας, της οποίας η εφαρμογή ανεστάλη προσωρινά, για άλλους λόγους, και η οποία θα οδηγούσε τον τομέα των αμνοεριφίων σε αποτυχία, από τη στιγμή που θα απαγορευόταν η κατανάλωση και η διάθεση του 20% του βάρους -θα το πω έτσι απλά για να το κατανοήσουν όλοι οι συνάδελφοι- από το αμνοερίφιο.

Δηλαδή, το ακαθάριστο έσοδο των κτηνοτρόφων αυτών, περιορίζεται κατά 20% και ουσιαστικά χάνουν το κέρδος τους. Αυτό επιπύχατε. Και δεν επιπύχατε τίποτα στον τομέα του αγελαδινού γάλακτος. Υπάρχει ένα πάνιο αίτημα της χώρας μας για αύξηση της ποσόστωσης αγελαδινού γάλακτος, αυτής της αύξησης που πέτυχε τη Νέα Δημοκρατία άμεσα τότε, κατά 150.000 τόνους, διαγράφοντας μάλιστα και τα πρόστιμα από υπέρβαση αυτών των προσοστώσεων. Εσείς δεν καταφέρατε να κατοχυρώσετε την ποσόστωση την οποία την προσδιορίζετε σε 150.000 τόνους -και έτσι πράγματι είναι- και τώρα θα αρκεστείτε, λόγω της αποτυχίας των διαπραγματεύσεών σας, να πάρετε μια αύξηση προσοστώσεων -η οποία είναι αστεία βέβαια, μας εμπαιζίζουν όσοι μας προτείνουν αυτήν την αύξηση- κατά 18.000 τόνους μόνο. Αυτή είναι δυστυχώς η επιτυχία σας, εντός εισαγωγικών, και αυτό είναι το αποτέλεσμα της διαπραγματεύσεώς σας για τον ευαίσθητο τομέα του αγελαδινού γάλακτος και της κτηνοτροφίας.

Επίκειται η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν το ελαιόλαδο. Δυστυχώς εδώ, δεν απέδωσε η όποια προσπάθεια κατεβλήθη από την Κυβέρνηση. Δεν κάνατε έγκαιρα τις συμμαχίες σας με τις άλλες χώρες, ειδικά του μεσογειακού νότου, για να επιπύχετε διατήρηση του καθεστώτος με βελτιώσεις που αφορούν τη χορήγηση των επιδότησεων κατά κιλό, με βάση την ποιότητα και με τη στήριξη των μικρών παραγωγών, των νέων παραγωγών και τη στήριξη των αγροτών προβληματικών και παραμεθόριων περιοχών για κοινωνικούς λόγους. Ουσιαστικά δρομολογήθηκε από το 2001 και μετά η χορήγηση των επιδότησεων κατά δέντρο, που σημαίνει τη μείωση της στήριξης για τον Έλληνα παραγωγό σε πολύ μεγάλο ποσοστό σε σχέση με άλλες χώρες, ακόμη και της Ισπανίας και Ιταλίας, μια και λαμβάνεται υπόψη η πλασματική παραγωγή. Και στον τομέα αυτό, όπως γνωρίζετε, η Ισπανία και η Ιταλία διακρίνονται.

Βέβαια, εδώ κάνατε ένα σημαντικό λάθος. Ενώ θα έπρεπε οι υπηρεσίες σας να ελέγχουν την παραγωγή και την όποια μεμρωμένη, αν θέλετε, δηλωστα πλασματικών ποσοτήτων, δεν το κάνετε στο εσωτερικό αυτό για να τιθασεύσετε τις παρανομίες και να πατάξετε τα όποια σκάνδαλα, αλλά το είπατε στο εξωτερικό και αμφιστητήσατε εσείς ο ίδιος τα στοιχεία που Κυβέρνησή σας και το Υπουργείο σας. Έδωσε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είπατε ότι δηλώνουμε με 150.000 τόνους παραπάνω. Το είπατε στις Βρυξέλλες! Δεν βρίσκετε λύση στο εσωτερικό. Έχετε μια κλασική μεθόδο να καταγγέλλετε σκάνδαλα, χωρίς να κάνετε απολύτως τίποτα, σαν να μην είστε εσείς ο αποκλειστικός υπεύθυνος για τη διάλυση και τη δυσλειτουργία του τομέα αυτού που έχετε ευθύνη.

Το είπατε στις Βρυξέλλες και ήταν πάρα πολύ δύσκολο να διεκδικήσετε τη βελτίωση της στήριξης του ελαιολάδου, ύστερα απ' αυτές τις ομολογίες σας. Θα φάσουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, στο απαράδεκτο φαινόμενο, εάν ισχύει ο κανονισμός, όπου επιδοτούνται τα δέντρα και όχι η ποσότητα, να εισπράττουν οι Ισπανοί και οι Ιταλοί παραγωγοί χίλιες πεντακόσιες (1.500) δραχμές το δέντρο με σημερινούς υπολογισμούς έναντι χιλίων (1.000) δραχμών ή χιλίων πενήντα (1.050) δραχμών του Έλληνα παραγωγού. Πώς το αποδέχεσθε αυτό; Πώς ανέχεστε μια τέτοια κατάσταση τη στιγμή που και τα δέντρα στην Ισπανία φυτεύονται, ενώ στη χώρα μας απαγορεύονται οι φυτεύσεις, και πρόλαβαν και φύτευσαν οι Ισπανοί και οι Ιταλοί. Πώς αποδέχεσθε την πλασματική παραγωγή των Ισπανών και των Ιταλών που είναι πολύ μεγαλύτερη από την ελληνική; Αν θέλετε υπαρχουν και κρούσματα στη χώρα μας και σας είπα ότι είστε υπεύθυνοι. Πώς τα αποδέχεσθε αυτά; Ανάλογα προβλήματα θα αντιμετωπίσουμε με τον καπνό και με το κρασί στο προσεχές μέλλον.

Για το ρύζι δεν έχετε ευθύνη που χάθηκαν πολύτιμες επιδότησεις. Δεν έχετε ευθύνη, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, όταν τα κονδύλια του δευτέρου Πακέτου Ντελόρ που είχε δεσμεύσει τότε τη Νέα Δημοκρατία για τον τομέα της γεωργίας, τα περιορίσατε από το 15% του συνολικού προγράμματος στο

11,5% στερώντας με τιμές του 1993 τον τομέα από διακόσια δισεκατομμύρια (200.000.000.000) περίπου δραχμές. Δεν έχετε ευθύνη γι' αυτό, τη στιγμή που η κρίση στον αγροτικό τομέα έχει επιδεινωθεί τα τελευταία πέντε χρόνια από δική σας ευθύνη;

Μειώσατε το ποσοστό συμμετοχής του αγροτικού τομέα στο δεύτερο Πλαίσιο Ντελόρ από 15% στο 11,5%, από ένα τρισεκατομμύριο (1.000.000.000.000) περίπου δραχμές, στα οκτακόσια δισεκατομμύρια (800.000.000.000) περίπου δραχμές. Και βέβαια έργα για αγροτική ανάπτυξη, ώστε να υπάρξει βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας, μέσω μείωσης του κόστους παραγωγής, δεν έχουν γίνει στη χώρα μας, δεν εξελίσσονται τέτοια προγράμματα. Θα παρακαλέσω να μας πείτε ένα σημαντικό έργο που γίνεται στον τομέα της γεωργίας, γιατί μόνο έτσι θα μπορέσουμε, αν θέλουμε κατά τρόπο συμβατό με τους κανονισμούς της ευρωπαϊκής ένωσης, να στηρίξουμε τον αγροτικό τομέα για να τον καταστήσουμε ανταγωνιστικό.

Υπάρχει μία διάχυτη εντύπωση -και αυτή η εντύπωση προέρχεται κυρίως από τα κόμματα της Αριστεράς- ότι μας επιβάλλεται, λέει, από την Ευρωπαϊκή Ένωση να μειωθεί ο ενεργός αγροτικός πληθυσμός.

Δεν μας επιβάλλεται, κύριοι συνάδελφοι. Απλώς, η προοπτική διατήρησης ή μείωσης του ενεργού αγροτικού πληθυσμού εξαρτάται αποκλειστικά από την άσκηση αγροτικής πολιτικής. Αν συνεχιστεί αυτή η απαράδεκτη πολιτική, την οποία ακολουθείτε, η "αγροτική πολιτική σας" δηλαδή, είναι βέβαιο ότι θα οδηγηθούμε σε συρρίκνωση του ενεργού αγροτικού πληθυσμού.

Εδώ είναι το μείζον εθνικό, το μείζον κοινωνικό, το μείζον οικονομικό πρόβλημα, που πάρει εθνικές πλέον διαστάσεις, από τη στιγμή που οι αγρότες, άνεργοι πλέον, θα μετεγκαθίστανται στα μεγάλα αστικά κέντρα, αναζητώντας τύχη και εργασία και επιβίωση. Εδώ κάνω έκκληση στους συναδέλφους των αστικών περιοχών της χώρας, των περιοχών που δεν έχουν αγροτικά προβλήματα, γιατί αυτοί οι ανθρωποί των αστικών περιοχών θα αντιμετωπίσουν σοβαρά κοινωνικά προβλήματα λόγω της μετεγκατάστασης των αγροτών.

Ενώ το κόστος στήριξης των αγροτών στις αγροτικές περιφέρειες, στην ύπαιθρο χώρα, είναι μικρότερο συγκριτικά από το κόστος στήριξης τους, ως ανέργων ή για άλλους λόγους, στα αστικά κέντρα, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ διστάζει να τους ενισχύσει κατά τρόπο συμβατό προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να παραμείνουν στην ύπαιθρο, να παραμείνουν στην περιφέρεια και να αποτραπούν απαράδεκτα κοινωνικά φαινόμενα σαν αυτά, που παρατηρούνται τελευταία και που φοβάμαι ότι δρομολογούνται πλέον λόγω της κακής σας "αγροτικής πολιτικής" σε βάρος του κοινωνικού συνόλου, σε βάρος της εθνικής οικονομίας, σε βάρος του βιοτικού επιπέδου των αστικών κέντρων.

Πλέον το πρόβλημα, αγαπητοί συνάδελφοι, θα διευρυνθεί και θα αποτελέσει πρόβλημα των αστικών κέντρων και όχι πρόβλημα των αγροτικών περιοχών, με την έννοια ότι όσο μειωνεται ο ενεργός αγροτικός πληθυσμός, τόσο βελτιώνεται το βιοτικό επιπέδο αυτών, που παραμένουν στα χωράφια τους.

Πρέπει, λοιπόν, να πάρουν τη σημαία του αγώνα πλέον και οι Βουλευτές των περιοχών των αστικών κέντρων, διότι διακρίνεστε, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, για την πολιτική σας, της μείωσης της κοινωνικής στήριξης από τον προϋπολογισμό. Στη χώρα μας, διατίθεται το 16% του Ακαθάριστου Εγχώριου προϊόντος για κοινωνικές δαπάνες. Και αυτό είναι πάρα πολύ μικρό σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προσεγγίζει το 30%. Είναι 29%.

'Όταν, λοιπόν, σήμερα δεν έχετε πολιτική βούληση και ίσως και δυνατότητες δημοσιονομικές να στήριξετε τον άνεργο στα μεγάλα αστικά κέντρα, πως θα το κάνετε αύριο, που τα κονδύλια που θα χρειάζονται, θα είναι πολύ περισσότερα;

Βέβαια αγαπητοί συνάδελφοι, έχουμε τις εξελίξεις που αναμένονται στα πλαίσια της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς ανατολάς, με την ένταξη χωρών της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης, που θα δημιουργήσουν περαιτέρω προβλήματα, αν σκεφτούμε και τις

συζητήσεις που γίνονται στα πλαίσια της "ANTZENTAS 2000" για τη διατήρηση ή και τη μείωση των πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να φτάσουμε κάποια στιγμή -αυτά ακούγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση- σε στήριξη από εθνικούς πόρους του αγροτικού τομέα και σε συρρίκνωση των κονδυλίων μέσω της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής για τη στήριξη του αγροτικού τομέα. Τι θα κάνετε τότε;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία έχει μία τελείως διαφορετική θεώρηση και στρατηγική για τα θέματα αυτά. Καταρχήν, συνιστά τη διαμόρφωση μιας εθνικής αγροτικής στρατηγικής. Θα πρέπει να δούμε που απευθύνομας, τι στρατηγική χαράζουμε, πι μέσα διαθέτουμε, ποια συγκεκριμένη κυβερνητική πολιτική πρέπει να έχουμε, για να στηρίξουμε τον αγροτικό τομέα.

Η μεγάλη διαφορά του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας, του κ. Καραμανλή, από τον Πρωθυπουργό, τον κ. Σημίτη, είναι ότι ο κ. Καραμανλής κάθε φορά που βρίσκεται στις Βρυξέλλες, κάθε φορά που συζήτα με υψηλόβαθμους της Ευρωπαϊκής Ένωσης -και το έκανε και προχθές ακόμη- θέτει το αγροτικό πρόβλημα ως ένα από τα τρία μεγάλα εθνικά προβλήματα της χώρας, την ίδια στιγμή που ο κ. Σημίτης ουδέποτε έχει θέσει σε συμβούλιο Κορυφής το μείζον αγροτικό πρόβλημα και την ίδια στιγμή που ο κ. Σημίτης συνιστά στους αγρότες να αλλάξουν επάγγελμα, χωρίς όμως να εξασφαλίζει εναλλακτική λύση απασχόλησης για αυτούς τους ανθρώπους, που θα αναγκαστούν αργά ή γρήγορα να αλλάξουν επάγγελμα. Έχουμε, λοιπόν, μία διαφορετική θεώρηση των πραγμάτων της γεωργίας.

Εμείς λέμε ότι η πολιτική μας πρέπει να στρέφεται σε τρεις άξονες. Ο πρώτος άξονας είναι να διεκδικούμε τα δικαια εθνικά αγροτικά αιτήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να επιτυγχάνουμε στις διαπραγμάτευσεις, να μην αποστιάζουμε, να έχουμε επιτειρήματα, να υπάρχει θεμελίωση των θέσεών μας και να διεκδικούμε και να επιτυγχάνουμε ό,τι άλλες χώρες επιτυγχάνουν.

Θα σας πω, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, ότι υπήρξαν χώρες που στη διαπραγμάτευση για τα στηρά εξασφάλισαν για πρώτη φορά τη στήριξη των σιτηρών. Για πρώτη φορά θα πάρουν επιδοτήσεις οι χώρες αυτές τώρα. Το λέω επειδή διαδίδεται ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση όλες οι χώρες έχουν προβλήματα, όλες οι χώρες χάνουν επιδοτήσεις. Δεν είναι έτσι.

Και βέβαια, αφού εξασφαλίσουμε τη στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να αντλούμε και τους κοινωνικούς πόρους, που αφορούν έργα ανάπτυξης, έργα υποδομής, έργα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας κατά τρόπο, όπως είπα, συμβατό με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο δεύτερος άξονας της πολιτικής μας είναι εκείνος, ο οποίος αφορά την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής γεωργίας μέσω της μείωσης του κόστους παραγωγής, κατά τρόπο συμβατό με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και το λέω για πολλούστη φορά, γιατί ακούνεται και αυτό, ότι ζητάει η Νέα Δημοκρατία πράγματα αντισυμβατικά, αντικοινοτικά.

Θα σας πω, λοιπόν, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, ότι έχετε όλη τη δυνατότητα, πέραν των έργων υποδομής, να μειώσετε το κόστος παραγωγής με τη μείωση της τιμής των καυσίμων, τη μείωση της τιμής της ΔΕΗ, τη μείωση του ΦΠΑ για αγορά αγροτικού μηχανολογικού εξοπλισμού ως επενδυτικού μέσου, τη διευκόλυνση των ιδιωτικών επενδύσεων. Όπως ξέρετε, στη χώρα μας το πάγιο κεφάλαιο είναι απαξιωμένης τεχνολογίας. Υπάρχει αποεπένδυση στη χώρα μας. Κάθε χρόνο μειώνεται το ποσοστό συμμετοχής του παγίου κεφαλαίου της γεωργίας και αυτό είναι μεγάλο πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Πρέπει βέβαια στα πλαίσια του κόστους παραγωγής, του κόστους του χρήματος να λάβουμε μέτρα για τη μείωση του επιποκίου της Αγροτικής Τράπεζας. Είναι αδιανότητο το επιπόκιο της Αγροτικής Τράπεζας να αυξάνει κατά 4% περισσότερο από το επιπόκιο των εμπορικών τραπεζών, γιατί η κομματική σας πολιτική με την εξέλιξη της αδυναμίας

εισπράξεως των δανείων, σας οδηγεί να αυξήσετε το επιπόκιο. Είναι ληστρικά τα επιπόκια, όταν είναι τετραπλάσια του επιπέδου του πληθωρισμού. Υπάρχουν και τα πανωτόκια, τα οποία είναι παράνομα. Χιλιάδες αγροτικές εκμεταλλεύσεις, αλλά και εμπορικές επιχειρήσεις οδηγούνται σε χρεοκοπία εξαιτίας της πολιτικής των υψηλών επιποκίων. Βέβαια, πρέπει να δούμε και το θέμα του ΕΛΓΑ, γιατί είναι αδιανόητο να αυξάνετε κατά 50% τις εισφορές του ΕΛΓΑ χωρίς να επεκτείνετε την κάλυψή του. Άλλα αποτιμάτε τις ζημιές με πολύ μικρό ποσό και δεν εξασφαλίζετε από τον κρατικό προϋπολογισμό τα αναγκαία κονδύλια. Σας θυμίζω ότι πέρυσι είχαμε ζημιές σαράντα πέντε δισεκατομμύρια (45.000.000.000), εξασφαλίσατε δεκαεννιά δισεκατομμύρια (19.000.000.000) στον προϋπολογισμό και είκοσι δύο δισεκατομμύρια (22.000.000.000) για το τρέχον έτος, που δεν φτάνουν ούτε για τις ζημιές του 1997, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας. Απειλείτε ότι θα αυξήσετε τις εισφορές του ΕΛΓΑ στο 6% και είναι απαράδεκτο να το λέτε αυτό...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω.

Βέβαια, υπάρχει και το μείζον θέμα της ασφαλιστικής κάλυψης των αγροτών, των απομάχων του ΟΓΑ. Επιβάλλετε ασφαλιστικές εισφορές σε μια περίοδο ιδιαίτερα κρίσιμη για τον αγροτικό τομέα και σιγά-σιγά περιορίζετε μέχρι κατάργησης την επιχορήγηση του κρατικού προϋπολογισμού για τον ευαίσθητο αυτό τομέα.

Θα θυμάστε ότι η Νέα Δημοκρατία πήρε τη σύνταξη σε επίπεδα οχτώμισι χιλιάδων και τα έφθασε είκοσι μία χιλιάδες στο τέλος του 1993 με βάση το νόμο, που είχαμε ψηφίσει και εσείς δεν έχετε κάνει τίποτε. Έφθασαν στις τριάντα χιλιάδες οι αγροτικές συντάξεις μετά από πιέση και μετά από τις δυναμικές κινητοποιήσεις των αγροτών. Δώσατε τέσσερις χιλιάδες τη μία φορά, τέσσερις την άλλη και θα δίνετε ένα χιλιάρικο -λει- τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Τους εμπαίξτε, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας.

Βέβαια, στον ευαίσθητο τομέα των υπηρεσών του Υπουργείου Γεωργίας είναι αδιανόητο να μιλάμε και να λέμε ότι υπάρχει Υπουργείο, είναι αδιανόητο να μιλάμε ότι υπάρχει στήριξη από τους γεωτεχνικούς. Έχετε την ευκαιρία να αποδεσμεύσετε τους γεωτεχνικούς από αλλότρια καθήκοντα του ελέγχου των επιδοτήσεων ή του μετριόματος επιλέξιμων εκτάσεων και να τους αναθέσετε καθήκοντα αρωγού του αγρότη, καθήκοντα συμβούλου του αγρότη στην καλλιέργεια του. Θα πρέπει να προχωρήσετε στην ίδρυση και λειτουργία -αυτό αφορά τον τρίτο άξονα πολιτικής μας ...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Από τα γραφεία να φύγουν για να πάνε να εργαστούν στην ύπαιθρο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Συμφωνώ, κύριε συνάδελφο. Να πάνε να εργαστούν στην ύπαιθρο, αφού τους αποδεσμεύσουμε από αλλότρια καθήκοντα.

Και θα πρέπει, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, να συστήσετε άμεσα τον Οργανισμό Πρωθητης Αγροτικών Προϊόντων εξειδικευμένων με τα αγροτικά προϊόντα, που θα ερευνά τις καταναλωτικές διαθέσεις στην εσωτερική αγορά, στην ευρωπαϊκή και διεθνή και θα στέλνει πληροφορίες στους αγρότες για να στέλνουμε προϊόντα κατάλληλα, σε είδος και ποιότητα, στις ξένες αγορές και να διευρύνουμε και τις αγορές μας..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Μπασιάκο, τελειώνετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ναι, αλλά έχουμε μακρά συζήτηση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Αμέσως, ολοκληρώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Μακάρι να είσασταν μόνο εσείς.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Και το λέω αυτό ως τρίτο άξονα της πολιτικής μας, κύριοι συνάδελφοι, διότι θα πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερο βάρος στη διεύρυνση των αγορών και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων διάθεσης και με ικανοποιητικούς όρους των προϊόντων

μας, διότι είναι απαράδεκτο να παράγουμε προϊόντα, τα οποία πεταγόνται στις χωματερές.

Θέλω να κλείσω λέγοντας ότι θα πρέπει να δούμε το πρόβλημα της ελληνικής γεωργίας ως μείζον εθνικό θέμα, και να δώσουμε τα απαραίτητα κονδύλια, που κατά τη Νέα Δημοκρατία δεν τίποτα άλλο παρά μείωση κρατικών εσόδων κατά ογδόντα έως εκατό δισεκατομμύρια (80.000.000.000 έως 100.000.000.000) συν το κόστος αποζημιώσεων. Σε σύγκριση με τα σαράντα δύο τρισεκατομμύρια (42.000.000.000.000), κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, που είναι το δημόσιο χρέος, είναι σταγόνα στον ωκεανό.

Είναι σταγόνα στον ωκεανό σε σύγκριση με τα διακόσια δισεκατομμύρια (200.000.000.000), τα οποία είναι το χάρισμα των χρεών των αγροτικών συνεταιρισμών και ιδιωτών, χωρίς διαφανείς διαδικασίες, σε σχέση με τα εφτακόσια (700.000.000.000) και οκτακόσια δισεκατομμύρια (800.000.000.000) αντίστοιχα για τις αστικές συγκοινωνίες και την Ολυμπιακή Αεροπορία.

Αν δεν αλλάξετε στρατηγική, αν δεν αλλάξετε πολιτική, ο αγροτικός τομέας δυστυχώς οδηγείται, με δική σας αποκλειστική ευθύνη, στην κατάρρευση. Άλλα είμαι βέβαιος ότι ο ελληνικός λαός δεν θα σας επιτρέψει να τον οδηγήσετε στην κρίση και την τελμάτωση. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ" είκοσι ένας μαθητές και δεκατρεις συνοδοί από το εξαθέστο Δημοτικό Σχολείο της Ποσειδωνίας Σύρου.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Επίσης, έχω τη τιμή να σας ανακοινώσω ότι η Διαρκής Επιπροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει τις εκθέσεις της στα σχέδια νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού: α) "Κύρωση της Συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Λιθουανίας στους τομείς του πολιτισμού, της εκπαίδευσης και της Επιστήμης" και

β) "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν για τη συνεργασία στους τομείς της εκπαίδευσης, της επιστήμης και του πολιτισμού".

Ο κ. Ευάγγελος Αργύρης έχει το λόγο για είκοσι λεπτά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περίμενα έστω και την τελευταία στιγμή, σε ένα τόσο μεγάλο ζήτημα, όπως είναι το μέλλον της αγροτικής γεωργίας, να υπάρξει μεγαλύτερη υπευθύνοτητα, γιατί η ευθύνη είναι συνολική και είναι όλων μας.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι στη χώρα μας πολλές φορές συζητάμε σε διαφορετικές φάσεις, προβλήματα τα οποία έχουν ξεπεραστεί και στο τέλος κάνουμε κινητοποίησης, οι οποίες είναι αποτέλεσμα των συνεπειών μιας εφαρμοσμένης πολιτικής που έκλεισε, ενώ στην Ευρώπη και αλλού οι κινητοποίησης που κάνουν είναι για το μέλλον που έρχεται, για να προετοιμαστούν και να προετοιμάσουν καλύτερα τις νέες συνθήκες για τον αγροτικό χώρο.

'Ετοι, λοιπόν, πιστεύω ότι παρ' ό,τι καταγράφει το πόρισμα λεπτομερέστατα τις συνέπειες από μια εφαρμοσμένη πολιτική, δεν θα ήταν σκόπιμο να το αναλύσουμε, μια και καταγράφονται όλα αυτά και είναι αποτέλεσμα πολύ μεγάλης και σε χρόνο και σε συγκεκριμένες ώρες αποτίμησης του τι ακριβώς έχει συμβεί απ' όλους τους φορείς που εκλήθηκαν, αλλά και απ' όλα τα κόμματα.

Εκείνο που θα μπορούσαμε να συζητήσουμε σήμερα είναι το παρόν και το μέλλον της ελληνικής γεωργίας, γιατί οι συζητήσεις σχετικά με την προοπτική του 2000, τόσο για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο για τον αγροτικό τομέα, είναι σε πλήρη εξέλιξη.

Τίποτε δεν είναι οριστικό, τίποτε δεν είναι σίγουρο. Το μόνο που δειχνεί βέβαιο είναι πως πρόκειται για ένα μακρύ και δύσκολο δρόμο. Η έρευνα και η ανάλυση σε κάθε χώρα, μιας

όσο το δυνατόν καλύτερης προσέγγισης του αγροτικού ζητήματος, αποτελεί όσο ποτέ άλλοτε προφανή και συνάμα αδήριτη αναγκαιότητα.

Η προσέγγιση αυτή είναι επιβεβλημένη για τη χάραξη και επεξεργασία μιας σοβαρής στρατηγικής για τον αγροτικό τομέα. Δεν υπάρχει αμφισβολία ότι για κάθε χώρα υπάρχουν στρατηγικοί τομείς στη γεωργία, στους οποίους θα πρέπει να ρίξει το βάρος των διεκδικήσεων και των προτεραιοτήτων της.

Η Ελλάδα μέσα σ' αυτό ακριβώς το πλαίσιο έχει να αναμετρηθεί με μια μεγάλη πρόκληση για τον αγροτικό τομέα, για τον αγροτικό κόσμο που για πρώτη φορά είναι ίσως τόσο σημαντική.

Πρέπει κατ' αρχάς να αναγνωρίσουμε όλοι ότι κινούμαστε σε ένα τελείως διαφορετικό περιβάλλον απ' αυτό που υπήρχε πριν από δέκα χρόνια, ένα περιβάλλον στο οποίο έμαστε υποχρεωμένοι να πάρουμε όλα εκείνα τα μέτρα προσαρμογής της ελληνικής γεωργίας στις νέες συνθήκες.

Η επικείμενη αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, μέσα από τις προτάσεις και της επιπροπής για την "ATZENTA 2000", η Οικονομική και Νομισματική Ένωση, η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του παγκόσμιου οργανισμού εμπορίου, η παγκοσμιοποίηση των αγορών, σκιαγραφούν ένα ασφυκτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να κινηθεί, να δράσει και να αναπτυχθεί η ελληνική γεωργία.

Στόχος, αλλά και αποτελέσματα των παραπάνω είναι πρώτον, η σταδιακή μείωση των επιδοτήσεων, ο περιορισμός των πλεονασματικών προϊόντων, ο περιορισμός του δημοσιονομικού κόστους.

Είναι γεγονός ότι οι περίοδοι κρίσεων του αγροτικού τομέα, κρίσεις που τις περισσότερες φορές ζεικούν από τις αναπροσαρμογές της πολιτικής που σχεδιάζονται και υλοποιούνται για τον αγροτικό τομέα, καθώς όχι μόνο από ευρωπαϊκούς αλλά και από διεθνείς παράγοντες, σδημούν σε εντάσεις σε κοινωνικό επίπεδο.

Μια τέτοια περίοδο διανύσσαμε και διανύσσουμε και τώρα, γι' αυτό πρέπει ειλικρινά και υπεύθυνα να αποτυπώσουμε τα προβλήματα της ελληνικής γεωργίας, γιατί και πολλά είναι και μεγάλο χρονικό διάστημα χρονίζουν. Ήλθαν όμως στην επιφάνεια, γιατί τώρα πιο επιτακτικά από οποιαδήποτε άλλη φορά τίθεται το ερώτημα: Η ελληνική γεωργία ή θα υπάρξει ως ανταγωνιστική επιχειρηματική δραστηριότητα που θα συμβαδίζει και θα παρακολουθεί τις διεθνείς τάσεις που αναπτύσσονται στον τομέα αυτό ή θα συνεχίσει να συντηρείται για ένα μικρό χρονικό διάστημα από τις επιδοτήσεις που απολαμβάνει με τάσεις όμως συνεχούς συρρίκωνσης και μείωσης τόσο του αγροτικού κόσμου, όσο και του παραγόμενου εισοδήματος. Αποτέλεσμα αυτού θα είναι η κοινωνική έκρηξη με απρόβλεπτες διαστάσεις και εξελίξεις και ταυτόχρονα τον κατακερματισμό του κοινωνικού ιστού στην ύπατηρο.

Η ελληνική γεωργία χαρακτηρίζεται σήμερα από μακροχρόνια διαρθρωτικά προβλήματα που περιορίζουν την ανταγωνιστικότητά της και έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο εισόδημα των παραγωγών. Τέοια προβλήματα είναι:

Πρώτον, η σύνθεση της παραγωγής και κατανάλωσης. Σημειώνεται υστέρηση της ζωϊκής παραγωγής, ενώ αντίθετα η κατανάλωση κατευθύνεται σε προϊόντα ζωϊκής προέλευσης. Ξέρουμε όλοι μας τη μεγάλη διαφορά της σχέσης ζωϊκής και φυτικής παραγωγής.

Δεύτερον, η προείδηση των επενδύσεων η οποία για μια μεγάλη περίοδο σημειώνεται πτώση και οδήγηση σε αποεπένδυση.

Τρίτον, ο μικρός και ο πολυτεμαχισμένος κλήρος που επιτηρείται την παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων.

Τέταρτον, το ανθρώπινο δυναμικό που είναι και γερασμένο και χαμηλής εκπαίδευσης.

Πέμπτον, η αδυναμία των συνεταιριστικών οργανώσεων να παίξουν το ρόλο που απαιτείται σε ένα οικονομικά σκληρό και έντονα ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον. Αυτό οφείλεται κυρίως στην έλλειψη υποδομών, τεχνογνωσίας και διάρθρωσης των συνεταιριστικών

οργανώσεων. Εδώ θα μπορούσα να προσθέσω και την ανυπαρξία ή τη χαμηλή στάθμη του συνδικαλιστικού κινήματος, όπου είναι και κατακερματισμένο και διασπασμένο που αποτροπασανατολίζει πολλές φορές τις συνεταιριστικές οργανώσεις που καλούνται να πάρουν ρόλο συνδικαλιστή, ενώ είναι καθαρά οικονομικές οργανώσεις. Είναι κάτι που πρέπει να αλλάξει και μάλιστα σύντομα, γιατί οι συνεταιρισμοί αποτελούν ίσως τον κυριότερο μοχλό ανάπτυξης του αγροτικού τομέα.

'Εκτον, η έλλειψη διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης κυρίως από το Υπουργείο Γεωργίας με τους μηχανισμούς άσκησης πολιτικής που αυτό διαθέτει. Ξέρουμε πολύ καλά ότι από το Υπουργείο Γεωργίας γίνεται μία πολύ μεγάλη προσπάθεια αναδιάρθρωσης. Ήταν ένα Υπουργείο για προστατευτικές πολιτικές, ένα Υπουργείο με γραφειοκρατικό μηχανισμό και όχι ένα ευέλικτο στρατηγικό επιπλέον.

Πρέπει σήμερα, πριν είναι αργά, όταν μάλιστα επίκειται και η αναθεώρηση της κοινής αγροτικής πολιτικής μέσα από την "ATZENTA 2000", το Υπουργείο Γεωργίας, η ελληνική Κυβέρνηση σε αρμονική συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, συνδικαλιστικές οργανώσεις, οικονομικές οργανώσεις αγροτών, πανεπιστήμια, ινστιτούτα, αγροτικές έρευνες κλπ., να σχεδιάσει την αγροτική πολιτική και να αναπτύξει ένα σχέδιο μετάβασης και προσαρμογής της ελληνικής γεωργίας. Και αυτό πρέπει να γίνει στα νέα δεδομένα που κομίζει τόσο η "ATZENTA 2000", όσο και οι διεθνείς αγορές.

Θα ήθελα εδώ να κάνω σαφές ότι δεν μιλώ για επανενθικοποίηση της αγροτικής πολιτικής, για να μην παρεξηγηθώ. Κάτι τέτοιο θα ήταν καταστροφικό για την Ελλάδα, αλλά και για την πολιτική. Πρέπει να είναι μία πολιτική συμπληρωματική της κοινής αγροτικής πολιτικής που θα διευκολύνει την αποτελεσματικότητά της, θα μεγιστοποιεί το όφελος και ταυτόχρονα θα έλεγα θα μεγιστοποιεί τις αρνητικές συνέπειες.

Θα ήθελα εδώ να κάνω μια ειδική και συνάμα εκτενή αναφορά στην πολιτική που εφάρμοσε η Κυβέρνηση στον αγροτικό τομέα. Είναι μία πολιτική της συνεχούς προσαρμογής ορισμένων τομέων της επικείμενης ή εξαγγελθείσας αναθεώρησης, της εφαρμογής μεταβατικών πολιτικών σε τρίτους, που δημιουργεί μία θεσμική σχέδιον σύγχυση στον αγροτικό κόσμο, ο οποίος βιώνει την ΚΑΠ μέρα με τη μέρα, χωρίς να μπορεί να κάνει ούτε μακροχρόνια σχέδια ανάπτυξης, ούτε σοβαρές επενδύσεις.

Σε χειρότερη βέβαια κατάσταση βρίσκονται οι νέοι αγρότες και αγρότισσες, οι οποίοι καλούνται να ενταχθούν επαγγελματικά σε ένα χώρο, που περιγράφεται ανά τριτείς ή πεντετείς, στην καλύτερη περίπτωση. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, να καλέσετε κάποιον να λειτουργήσει σε έναν τομέα που θα του λες ότι έχει προθεσμία, που ή θα είναι η προσθετική της τριτείας ή της πεντετείας. Η ανασφάλεια είναι αυτή που αποτρέπει τους νέους αγρότες να μπουν σ' αυτό το επάγγελμα.

Θα ήθελα επίσης να τονίσω ότι η διαρθρωτική πολιτική είναι υπό αίρεση, αφού πολλές και αντιφατικές είναι οι κινητοποιήσεις προθέσεων και μελλοντικών πολιτικών από τους κοινοτικούς φορείς και κυρίως από την ευρωπαϊκή επιπροπή.

Η επικείμενη εξάλλου διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις αναπολίκες χώρες, έχει τροφοδοτήσει τη φιλολογία της αναθεώρησης της ΚΑΠ σε τέτοιο σημείο, ώστε να μπορεί κανένας να μιλάει για τάσεις και προσεγγίσεις του αγροτικού ζητήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο με διαφορετική όμως στοχεύση αλλά και κοινή αφετηρία.

Η πίτα είναι μικρή, οι προοπτικές δυσοίωνες, οι διαδικασίες τρέχουν και τα συμφέροντα πολλά. Η ανισότητα η οποία έχει έρθει από την εφαρμογή της κοινής αγροτικής πολιτικής σε ολόκληρη την Ευρώπη, η εύνοια ορισμένων τομέων και ιδιαίτερα των βορείων χωρών, τα κεκτημένα δικαιώματα, οι μεγάλες και ισχυρές εκμεταλλεύσεις οδηγούν σε μια υποβόσκουσα αντιπαράθεση τόσο μεταξύ κρατών-μελών, όσο και μεταξύ παραγωγών διαφορετικών προϊόντων. Εδώ έχουμε, όχι μόνο την αντιπαράθεση μεταξύ κρατών, αλλά έχουμε και αντιπαράθεση μεταξύ τομέων μέσα στο ίδιο το κράτος.

Ποιες όμως απόψεις και τάσεις αναπτύσσονται σχετικά με

το μέλλον της κοινής αγροτικής πολιτικής, πως η "ATZENTA 2000" οδηγεί στην αναθεώρηση της αναθεωρημένης πλέον κοινής αγροτικής πολιτικής και μέσα από ποιες διαδικασίες. Και εμείς τι κάνουμε; Ποιος είναι ο ρόλος ο δικός μας;

Κατ' αρχάς, θα πρέπει να πω ότι η "ATZENTA 2000" χαρακτηρίζει μονόδρομο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής γεωργίας, ιδίως τώρα που η αγορά έχει παγκοσμιοποιηθεί. Για να επιτευχθεί αυτό, η Κομισιόν προτείνει μείωση των τιμών, διείσδυση των ευρωπαϊκών προϊόντων στις αγορές των αναπτυσσόμενων χωρών και παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας.

Η εξάρχαρη θέση μου είναι ότι δεν πρέπει να οδηγηθούμε στη μείωση των τιμών. Θα είναι καταστροφικό για την ελληνική γεωργία, για τον αγροτικό κόσμο μας. Όσο και να πέσουν οι τιμές των ελληνικών προϊόντων, δύσκολα θα ανταγωνισθούν τις τιμές των προϊόντων των τρίτων χωρών που παράγονται με ελάχιστο κόστος και με γενναίες κρατικές επιδοτήσεις.

Υπάρχει όμως το ερώτημα: 'Αν θέλουμε η ελληνική γεωργία να επιβιώσει, αν θέλουμε να αυξηθεί το αγροτικό εισόδημα, αν θέλουμε να τονώθει η απασχόληση στον αγροτικό τομέα, τότε πρέπει να παράγουμε προϊόντα υψηλής ποιότητας, προϊόντα καταχωριμένα, που έχουν υψηλή προστιθέμενη αξία.

Η "ATZENTA 2000" μιλάει για εξάλειψη της ανεργίας, για μια Ευρωπαϊκή Ένωση πολιτική ισχυρή με μια επαναστατική διεύρυνση, αλλά μιλάει για μια δυναμική εξαγωγική αγροτική Ευρώπη, μιλάει τέλος για μια ανθρώπινη φιλική προς το περιβάλλον και βιώσιμη αγροτική ύπαιθρο. Αυτοί οι κατ' αρχήν φιλόδοξοι στόχοι απαιτούνται από την οικονομική ευρωστία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρα απαιτούν ύπαρξη αυμένων πόρων, προερχόμενων από τα κράτη-μέλη στη βάση της οικονομικής αλληλεγγύης. Κάτι τέτοιο δεν φαίνεται. Και το ξέρει πάρα πολύ καλά κι ο κύριος Υπουργός, ότι άλλο να τα λένε και άλλο να τα εφαρμόζουν, γιατί δεν εφαρμόζεται τίποτα χωρίς οικονομικούς πόρους. Ειδικά όμως για την ΚΑΠ, απαιτούνται επαρκείς και διαρκείς πόροι. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να δεσμευθεί ότι θα στηρίξει την ευρωπαϊκή γεωργία υποχρεωτικά, στηρίζοντας παράλληλα εκείνους τους τομείς και τις περιοχές που θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν την παγκοσμιοποίηση του αγροτικού εμπορίου. Μόνον έτσι θα επιτευχθούν μία σειρά από κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους, που περιγράφονται στην "ATZENTA 2000".

'Οσον αφορά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, οικονομικά πρέπει να καλυφθεί από το σύνολο των πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι μόνο από το αγροτικό ταμείο και τα διαφρωτικά ταμεία. Εδώ υπάρχει και κάτι άλλο που πρέπει να λάβουμε υπόψη μας, ότι ενώ υπάρχει η εξισορρόπηση με τη μείωση των τιμών, δηλαδή, θα υπάρχουν αντισταθμιστικοί πόροι, όταν θα μειώνονται οι τιμές για τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις υπό διεύρυνση χώρες, δεν θα διέτει επιδότηση. Τώρα, δεν μπορώ να καταλάβω πώς θα πάμε σε μια κοινωνική Ευρώπη, όταν κάποιοι θα παίρνουν επιδοτήσεις από τη μείωση των τιμών και κάποιοι δεν θα παίρνουν, γιατί είναι σαφές ότι οι μειώσεις είναι ήδη μικρές, δηλαδή οι τιμές είναι μικρές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι ένα ζήτημα που για μένα θα φέρει κοινωνικό χάος.'

'Ενα σημαντικό σημείο που αποτελεί την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις περιοχές με έντονα διαφρωτικά προβλήματα, είναι αυτό της χώρας μας, που πρέπει να το εκμεταλλεύθουμε. Φαίνεται στην "ATZENTA 2000" ότι λαμβάνεται μέριμνα στο εισηγητικό για τις ειδικά προβληματικές περιοχές.

Η ευρωπαϊκή αγροτική πολιτική, στα πλαίσια της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, πρέπει να αναγνωρίσει και να αντιμετωπίσει τις μειονεκτικές αυτές περιοχές. Θέση μου είναι, γιατί υπάρχει τεράστιο πρόβλημα, η εξωτική αποδημίωση ως μέτρο κράτησης και απώλειας εισοδήματος πρέπει να διατηρηθεί και να ενδυναμωθεί.

Το μέτρο αυτό πρέπει να διαφυλαχθεί και μάλιστα πρέπει να είναι ένα μέτρο διαφρωτικής πολιτικής και δεν πρέπει να το παρασύρει η

φιλελεύθερη αντίληψη ότι δεν μπορεί να συνεχισθεί αυτό το μέτρο.

'Ενα άλλο σημείο το οποίο η χώρα μας πρέπει να διαπραγματευτεί για αλλαγή, αποτελεί την οριοθέτηση -άλλωστε το ανέφερε και ο κύριος Πρωθυπουργός προχθές, στην απάντησή του- είναι αυτή της κοινοτικής χρηματοδότησης μέσω των διαφρωτικών ταμείων με βάση το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, το οποίο πρέπει να αυξηθεί, όπως σε όλα τα κείμενα αναφέρεται, πράγμα που δεν φαίνεται μέχρι σήμερα. Πιστεύω ότι η χρηματοδότηση μέσω των διαφρωτικών ταμείων δεν πρέπει να ορίζεται από τραπεζικά νούμερα, αλλά από κριτήρια που ενισχύουν την οικονομική αλληλεγγύη και αμβλύνουν τις ανισότητες.'

Στην "ATZENTA 2000" γίνεται ειδική αναφορά στην περιβαλλοντική πολιτική, που πρέπει να ασκηθεί. Η υπόθεση περιβάλλον δεν αφορά μόνο τη γεωργία. Βεβαίως και η γεωργία μπορεί να συμβάλει στη διατήρηση, βελτίωση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, αλλά ανάλογα με τον τρόπο που αυτή ασκείται.

Η προστασία του περιβάλλοντος αφορά ολόκληρο το κοινωνικό σύνολο και οι πολιτικές που πρέπει να ασκηθούν, πρέπει να είναι πολυτομεακές.

Προσπάθησα να περιγράψω όσο το δυνατόν πιο σύντομα, το διεθνές περιβάλλον, το οποίο καλείται να λειτουργήσει η ευρωπαϊκή και ειδικότερα η ελληνική γεωργία. Είδαμε το ρόλο ευθύνης που επωμίζονται η πολιτεία, οι επαγγελματικές οργανώσεις και τέλος προτείνονται κάποιες βασικές θέσεις, που πρέπει να θίπουν την ευρωπαϊκή, αλλά και την ελληνική γεωργία στο μέλλον του 2000.

Το μέλλον μπροστά μας είναι προκλητικό. Θα εξαρτηθεί και από εμάς αν κινηθούμε έγκαιρα και αποτελεσματικά, αν θα είναι επιπδοφόρο. Ποτέ όμως να μην ξεχνάμε ότι μόνο μία ενέργοποιηση συνολικά του αγροτικού κόσμου μπορεί να επιφέρει τα προσδοκούμενα αποτελέσματα.

Αν, αγαπητές συναδέλφους και συναδέλφοι, αποδεχόμαστε όλοι μας ότι το κοινοτικό και διεθνές περιβάλλον είναι αυτό που ανέπτυξα πιο πάνω, σύμφωνα μάλιστα και με το πόροσμα, τότε απομένει να δούμε ποια είναι τα πεδία των διεκδικήσεων των σύγχρονων Ελλήνων αγροτών. Ξεκινώ με μία παραδοχή που παραμένει και κυρίως άξονας μίας έντιμης, συνεπούς και κοινωνικά δίκαιης πολιτικής, που επέλεξε για τους Ελληνες το Π.Α.Σ.Ο.Κ., ότι ο αγρότης, όπως και κάθε πολίτης πρέπει να κερδίζει τη ζωή του από τη δουλειά του και από την οικονομική του συμμετοχή και ότι έχει ανάγκη, όπως όλοι, από την κοινωνική αλληλεγγύη. Άρα και ο αγρότης πρέπει να ζητάει μία ισότιμη και ισόνομη μεταχείριση μέσα σε μία αλληλέγγυα και συνεργαζόμενη κοινωνία. Άρα, τα βασικά ζητούμενα για το σύγχρονο αγρότη, θα πρέπει να είναι πρώτον, η βελτίωση της αναγκαίας υποδομής, θεσμικής, οικονομικής, τεχνικής και επαγγελματικής στο εσωτερικό της χώρας, τέτοια που θα του επιπρέψει να αναπτύξει την επαγγελματική του δράση από την οποία και θα κερδίζει το κύριο μέρος του εισοδήματός του.

Στις τελευταίες κινητοποιήσεις, παρ' ότι μία σειρά από τα αιτήματα αποτελούσαν υπαρκτά διαχειριστικά και τεχνικά προβλήματα στον αγροτικό τομέα, εκτιμώ ότι κυριάρχησε μία πολύ στενή προσέγγιση των προβλημάτων και των λύσεων τους. Ετοιμαστούμε σα μεγάλες και ουσιαστικές ανάγκες και οι προτάσεις για συνολικές και μακρόπονες λύσεις για τη γεωργία μας. Δηλαδή, μία καθαρά διαχειριστική προσέγγιση, μία προσέγγιση που θυμίζει συνδικαλιστικές και περίπου συντεχνιακές πρακτικές, ένεις από το μεχρι σήμερα καθάρο και γνήσιο αγροτικό πνεύμα. Φυσικά τα αβανταδόρικα και γενναιόδωρα αιτήματα έχουν πάντα την καλύτερη αποδοχή, γι' αυτό είναι, αν θέλετε και αποπροσανατολιστικά. Κάτω δε από τις ραγδαίες εξελίξεις της ευρωπαϊκής πολιτικής του παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος και της συμπεριφοράς της καταναλωτικής κοινωνίας, όταν τα αιτήματα γίνονται με μικρό ορίζοντα, μπορεί να αποδειχθούν και επικίνδυνα. Αν, δε, τα αναφερόμενα αποτελέσματα απ' αυτά τα αιτήματα δεν ξεπερνούν τα σύνορα της χώρας μας, τότε είναι και χωρίς μέλλον.

Δεύτερο ζητούμενο αποτελεί τη βελτίωση του επιπέδου της ζωής των αγροτών, η παραλλήλη κοινωνική πολιτική που θα απαλύνει τις ανισότητες μέσα στον ίδιο τον αγροτικό κόσμο, που θα ενδιαφέρει και θα αφορά όλο το σύνολο των αγροτών, που θα πάρει ταυτόχρονα υπόψη και τις ανάγκες όλης της κοινωνίας, αφού η συνολική μας πορεία είναι προϋπόθεση της ευημερίας όλης της χώρας, που δίνει προσπτική και μέλλον στις νέες γενιές, που διασφαλίζει την πολιτιστική κληρονομιά και τη ζωή της υπαίθρου. Πρέπει να είναι σαφές και ξεκάθαρο ότι πρέπει να υπάρχει ένας σχεδιασμός στρατηγικής για τη θέση της ελληνικής γεωργίας μέσα στην κοινή αγροτική πολιτική και στις διεθνείς αγορές.

Είναι το λιγότερο απόκρυψη της αλήθειας, από όποιον και αν πρέρχεται η θέση, ότι μπορεί η ελληνική γεωργία να εξακολουθεί να υπάρχει αυτόνομα, ανεξάρτητα και απομονωμένα από τις ανάγκες της διεθνούς αγοράς.

Η άμεση ανάγκη για συνεχή μελέτη και ανίχνευση των τάσεων, της ζήτησης, είναι τέτοια που θα έπρεπε να πάρει τη μορφή μας εθνικής υπόθεσης πρώτης προτεραιότητας, να υπολογίζει το ειδικό βάρος της γεωργίας της χώρας μας, της απόστασής μας από τα μεγάλα καταναλωτικά κέντρα και τη συμπεριφορά των ανταγωνιστών μας. Αυτή η ανάγκη θα πρέπει να είναι και η βάση της επεξεργασίας των διεκδικήσεών μας στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ας έχουμε δε, την πλήρη συναίσθηση ότι η πολιτική είναι μεταβαλλόμενη και συνεχώς προσαρμοζόμενη, ότι απαιτεί ετοιμότητα και πάνω απ' όλα συντονισμό, παρακολούθηση και συνεργασία στο εσωτερικό μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Δεν γίνεται, λοιπόν, ο Έλληνας αγρότης να μένει μακριά από αυτήν τη διαδικασία, αλλά πρέπει να γνωρίζει ότι οι απαιτούμενες προσαρμογές είναι και πολλές και συχνές. Πρέπει να υπάρξει μία προσεκτική μελέτη, επεξεργασία και επιλογή των μέτρων για τη βελτίωση του αγροτικού εισοδήματος.

Συχνά γινόμαστε μάρτυρες ενός μπερδέματος ανάμεσα στην ανάγκη για διαχειριστικές λύσεις των προβλημάτων και των επιπτώσεων που προκύπτουν από κακές εφαρμογές και πολιτικές του παρελθόντος. Πολιτικές που δεν είχαν σχεδόν προοπτική στην ανάγκη για ουσιαστικές προσαρμογές για νέους στόχους Φορβύμαι, ότι τρέχουμε κάθε φορά πίσω από διαπιστώσεις και από συνέπειες.

Οι αγρότες δυναμικά και αποφασιστικά πρέπει μια για πάντα να απορρίψουν εξεπερασμένες πρακτικές που διατηρούν για να παράγουν πρόσκαιρες και αποσπασματικές λύσεις.

Ασφαλώς και πρέπει να δίνονται λύσεις στα διαχειριστικά πραβλήματα. Θα πρέπει, όμως, να γίνεται με γνώση και πληροφόρηση για την αποτελεσματικότητά τους, για την ευκολία και τη δυνατότητα εφαρμογής για το πραγματικό τους οικονομικό αποτέλεσμα, για το αγροτικό τους εισόδημα.

Ελπίζω ότι όλοι θέλουμε να απομακρυνθούμε από την εποχή όπου οι περιστασέκες λύσεις για τα αγροτικά εισοδήματα κρατούσαν τον αγρότη μακριά από την ουσιαστική οικονομική δραστηριότητα, άρα και από το σχεδιασμό, από την αγορά, από την υπευθυνότητα, από την αυτοδιαχείριση και από τον τελικό προορισμό του μόχθου του.

Η ευθύνη, απ' όπου και αν πρέρχεται, για τη συνέχιση αυτού του τύπου διεκδικήσεως, είναι μεγάλη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Τα καύσιμα, παραδείγματος χάρη, που είναι ένα θέμα που συζητείται συνέχεια, όπως και άλλοι συντελεστές παραγωγής, αποτελούν στοιχεία του κόστους της αγροτικής παραγωγής.

'Οσες, όμως, ενισχύσεις και αν δοθούν με άμεση μορφή, χωρίς πρώτα να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητά τους στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας στην αγορά, χωρίς να μετρηθούν τα πραγματικά οφέλη και χωρίς να προσδιοριστούν οι υποχρεώσεις όλων για τη γενικότερη βελτίωση του παραγωγικού και εμπορικού περιβάλλοντος, δεν πρόκειται να αποφέρουν παρά μόνο μία

πρόσκαιρη ανακούφιση.

Η απαίσθηση εδώ είναι πολύ μεγάλη γιατί είναι πρόσκαιρο το όφελος από μία πολιτική, χωρίς να είναι μετρήσιμα τα αποτελέσματα.

'Ενα άλλο σημείο που πρέπει να λάβουμε υπόψη μας είναι ότι θα πρέπει να υπάρξει ουσιαστική εκπαίδευση και κατάρτιση του αγροτικού κόσμου. Το Υπουργείο Γεωργίας με το νόμο για τους νέους αγρότες και με την υιοθέτηση της μετεκπαίδευσης με το πρόγραμμα "ΔΗΜΗΤΡΑ" κινείται προς αυτήν την κατεύθυνση. Και δεν μπορεί να γίνει αλλιώς, γιατί κανένας επαγγελματίας αγρότης δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς γνώση και ενημέρωση.

Είναι απαραίτητο, λοιπόν, αν θέλουμε αγρότες υπεύθυνους και δραστηριοποιημένους, να επενδύσουμε σοβαρά και διαχειριστικά στο θέμα της εκπαίδευσής τους και σε συγκεκριμένα μέσα και μέτρα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αγροτικής παραγωγής. Τέλος, με σοβαρότητα και επιστημονική βοήθεια να μπορέσει ο αγρότης να κατανοήσει και να εφαρμόσει τα μέτρα.

Θα ήθελα κλείνοντας να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -άλλωστε περιγράφονται και στο πόρισμα ότι με τα παραπάνω και με τις επισημάνσεις που κάναμε με υπευθυνότητα, μπορούμε να οδηγήσουμε τον Έλληνα αγρότη στη σύγχρονη κοινωνία για να πάρει τη θέση που του ταριάζει σαν επαγγελματία. Ταυτόχρονα με τη γενικότερη πολιτική ανάπτυξης της υπαίθρου θα πάρει ο μικρός επαγγελματίας το ρόλο του. Με το δυναμισμό που χαρακτηρίζει τον Έλληνα θα μπορέσουμε να απαντήσουμε στις μεγάλες προκλήσεις του 21ου αιώνα. Δεν μπορεί το έθνος που είπε "όλα μεταβάλλονται" να στέκει συντρητικό και αμετακίνητο σε ξεπερασμένες μεθόδους και μορφές.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε και εμείς τον κ. Αργύρη.

Από τον Κοινοβουλευτικό Επρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ορέστη Κολοζώφ έχουμε επιστολή, που μας γνωστοποιεί ότι ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, σε αυτήν τη συζήτηση για τη γεωργία, ο κ. Ευάγγελος Μπούτας.

Ο κ. Αθανάσιος Κονταζής ζητεί με αίτησή του να του χορηγηθεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας για το εξωτερικό. Εγκρίνει η Βουλή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η Βουλή ενέκρινε.

Ο κ. Αχιλλέας Κανταρτζής έχει το λόγο.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κυρία και κύριοι Βουλευτές, ενάμιση και πλέον χρόνος πέρασε από τότε που συγκροτήθηκε η διακομματική επιτροπή για το αγροτικό πρόβλημα, μέχρι να φθάσουμε στη σημερινή συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής, που συζητεί την έκθεση της.

Θυμόμαστε ασφαλώς όλοι μας ότι η συγκρότησή της έγινε μετά το έξοπασμα των μεγάλων αγροτικών κινητοποιήσεων του Δεκέμβρη του 1996. Έγινε τότε προσπάθεια να καλλιεργηθούν οι αυταπάτες μέσα στην αγωνιζόμενη αγροτικά, ότι δήθεν με τη λειτουργία αυτής της διακομματικής επιτροπής ή με τα άλλα συμβουλία αγροτικής πολιτικής θα διοθούν λύσεις στα προβλήματα που βασανίζουν την αγροτικά του τόπου μας.

Το κόμμα μας βέβαια, συμφώνησε τότε στη σύσταση της διακομματικής επιτροπής, χωρίς όμως να έχει και αυταπάτες. Δεν άφηναν περιθώρια για αυταπάτες η πολιτική, αλλά και η πρακτική την οποία ακολουθούσαν τα κόμματα και ήταν γνωστή. Ακόμη, δεν άφηνε περιθώρια για αυταπάτες ο τρόπος με τον οποίο αντιμετώπισε τις μεγάλες αγροτικές κινητοποιήσεις η Κυβέρνηση, στέλνοντας χιλιάδες αγρότες στα δικαστήρια, με αποτέλεσμα πάνω από δέκα χιλιάδες να σέρνονται σήμερα στα δικαστήρια της χώρας μας, γιατί αντιπάλευμαν και αντιπαλεύουν μια ολέθρια πολιτική για τον τόπο μας.

'Άλλωστε, η εκτίμηση μας αυτή δεν ήταν αυθαίρετη. Είχαμε την εμπειρία από παρόμοια πορίσματα, όπως για παράδειγμα το πόρισμα για τα δάση, που αν και ομόφωνο -ομόφωνο, μετά από πολλές παραχωρήσεις τις οποίες κάναμε- πετάχτηκε από

τις κυβερνήσεις στο καλάθι των αχρήστων.

Το Κ.Κ.Ε. κατέθεσε τη δική του πρόταση πορίσματος για το αγροτικό πρόβλημα. Δεν ήταν δυνατόν βέβαια να βγει κοινό πόρισμα, αφού είχε να κάνει με τη βασική επιλογή. Ποιο δρόμο, δηλαδή, θα ακολουθήσει η χώρα μας; Αυτόν που επιβάλλουν τα συμφέροντα των μεγαλοεπιπόρων, των μεγαλοβιομηχάνων, η Ευρωπαϊκή Ένωση ή τον άλλον δρόμο για μια ανάπτυξη προς όφελος της χώρας και του λαού μας; Τι κοινό υπάρχει ανάμεσα στις πολιευθνικές και στους αγρότες; Η δύναμη και ο πλούτος τους στηρίζεται στη καταλήστευση του μόχθου της μικρής και μεσαίας αγροτικής, η οποία σπρώχνεται στο ξεκλήρισμα.

'Ολοι παραδέχονται ότι η σημερινή κατάσταση είναι αδιέξοδη, ότι στην αγροτική οικονομία έχουν συσσωρευθεί τεράστια προβλήματα. Το να παραδέχεται όμως κάποιος την αλήθεια αυτήν, δεν λέει τίποτε. Αν έλεγε το αντίθετο, θα ήταν απλά σαν εθελοτυφλούσε. Άλλοι βρίσκεται το ζήτημα. Και εκεί φυσικά αρχίζουν οι διαφορές, που εκφράζουν και τις δύο διαφορετικές πολιτικές που υπάρχουν.

Ποιες είναι οι αιτίες; Ποιος φταίει; Γιατί, αν δεν απαντηθούν με σαφήνεια τα ερωτήματα αυτά, δεν μπορεί να απαντήσει κανένας και στο τελικό ερώτημα, ποιο δρόμο πρέπει τελικά να ακολουθήσει η χώρα μας, για να βγούμε από το αδιέξοδο, προς όφελος του λαού μας, προς όφελος της αγροτικής του τόπου μας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. μιλάει γενικά και αόριστα για χαμένα χρόνια, για να καταλήξει στο "διά ταύτα" όπι πρέπει, πάστη θυσία, να πρωθηθούν πιο γρήγορα και πιο αποφασιστικά οι αλλαγές οι οποίες επιβάλλονται από την κοινή αγροτική πολιτική, από την GATT. Οι αλλαγές που επιβάλλονται από την "ATZENTA 2000". Άλλαγές, που σπρώχνουν στο ξεκλήρισμα τη φωτιά και τη μεσαία αγροτικά του τόπου μας.

Η Νέα Δημοκρατία, επιρρίπτει ευθύνες στις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ξεχνάει όμως, ότι επί των ημερών της απελευθερώθηκαν οι τιμές στα φάρμακα, στα λιπάσματα, στις ζωωτοροφές, που αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να διαπλασιασθούν. Απελευθέρωση, στα πλαίσια της πολιτικής της ελεύθερης αγοράς.

Ξεχνά ότι στις μέρες της αιχμήθηκε ο φόρος κατανάλωσης στα καύσιμα, με αποτέλεσμα το πετρέλαιο, από τις σαράντα πέντε δραχμές, να φθάσει στις εκατόν τριάντα πέντε δραχμές;

Ξεχνά ότι τα επιπόκια της ΑΤΕ εκτινάχθηκαν στα ληστρικά ύψη του 25% και του 28%, που είχαν σαν αποτέλεσμα τη ραγδαία αύξηση του κόστους παραγωγής;

Ξεχνά ότι επί των ημερών της έκλεισε η ΚΥΔΕΠ; Και αυτό το έργο της φυσικά, έρχεται να συμπληρωσει και να ολοκληρώσει με την πολιτική της η Κυβερνηση, οδηγώντας στο κλείσιμο τις συνεταιριστικές οργανώσεις, όπως και τους άλλους οργανισμούς που στήριξαν και βοήθησαν την ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής, τον Οργανισμό Βάμβακος, τον Οργανισμό Καπνού, τον Οργανισμό Γάλακτος, τον Οργανισμό Ελαιολάδου;

Ξεχνά ακόμα η Νέα Δημοκρατία ότι επί των ημερών της αποφασίστηκε η αναθεώρηση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς, για τον καπνά, τα σιτηρά και τα βοοειδή, που είχαν σαν συνέπεια να υποστούν πλήγματα οι παραγωγοί στους τομείς αυτούς;

Τη σημαγή που μιλάνε για μείωση του κόστους παραγωγής, τόσο οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. όσο και της Νέας Δημοκρατίας, κράτησαν τις δημόσιες επενδύσεις σε ποσοστό μικρότερο του 5% όταν η συμμετοχή του αγροτικού προϊόντος στο Ακαδάριστο Εθνικό Προϊόν είναι πενταπλάσιο, ξεπερνάει το 11% και η απασχόληση σχεδόν τετραπλάσια;

'Ετοι, με τέτοια μέτρα θα μειωθεί το κόστος παραγωγής και θα βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων. Πως θα γίνουν επενδύσεις, όταν τα επιπόκια της Α.Τ.Ε. παραμένουν σε τοκογλυφικά επίπεδα και σήμερα και είναι τριπλάσια του πληθωρισμού; Για να μην πουμε για τους τόκους υπερημερίας για τους τόκους πτοινής.

Να γιατί μοιάζουν με κοροϊδία οι προτάσεις που ακούγονται και από τα δύο κόμματα, για δήθεν μείωση του κόστους παραγωγής, όταν είναι προσκολλημένα στο μονόδρομο της πολιτικής της ελεύθερης αγοράς,

στο μονόδρομο που επιβάλλεται από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και της αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Ενώ εάν βγούμε απ'έξω θα είναι καλύτερα.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Αφήστε τα αυτά, κύριε Ροκόφυλλε.

Η Κυβερνηση αλλά και τα άλλα κόμματα αποσιωπούν τον καθοριστικό ρόλο στην αρνητική πορεία της αγροτικής παραγωγής, που έπαιξεν η Κοινή Αγροτική Πολιτική και η Συμφωνία της GATT για την Κοινή Αγροτική Πολιτική, που προσυπέγραψαν και οι κυβερνήσεις της χώρας μας, γαλάζιες και πράσινες, και επιβλήθηκαν περιορισμού σε δλές τις καλλιέργειες, με αποτέλεσμα οι αγρότες σήμερα να βρίσκονται σε απόγνωση και κυριολεκτικά να μην έρουν τι να καλλιεργήσουν στα χωράφια τους. Περιορισμοί που είναι κάτω από τις παραγωγικές δυνατότητες στη χώρα μας, τόσο στη φυτική, όσο και στη ζωική παραγωγή.

Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Ήταν η στασιμότητα και η μείωση της αγροτικής παραγωγής, αφού πλέον τιμωρείται η αύξηση της παραγωγικότητας.

Θυμηθείτε τι έγινε με το αγελαδινό γάλα. Μόλις η χώρα μας ξεπέρασε την προσότωση ποσόστωση που ήταν κάτω από τις ανάγκες της-επιβλήθηκε ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) πρόστιμο στους αγελαδοτρόφους. Περιορισμοί που συνοδεύονται με μεγάλα πρόστιμα συνυπευθυνότητας. Τι έγινε με το ρύζι; Επιβλήθηκε πρόστιμο συνυπευθυνότητας εξαπλάσιο της υπέρβασης, που είχε σαν αποτέλεσμα να εξανεμιστεί η επιδότηση.

Το σύστημα των τιμών και των επιδοτήσεων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής δεν έπαιρνε φυσικά, υπόψη της το κόστος παραγωγής της χώρας, με αποτέλεσμα να οδηγείται στη συρρίκνωση το αγροτικό εισόδημα.

Αυτήν ούμως την πραγματικότητα, στη δεκαετία του '80 αλλά και του '90 θέλησαν με διάφορους τρόπους να τη συγκαλύψουν οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας, χρησιμοποιώντας τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις, τις οποίες οδήγησαν στη χρεοκοπία και τώρα τις οδηγούν και στο λουκέτο, στο κλείσιμο.

Ακούμε πολλές φορές να μιλάτε για αναδιαρθρώσεις. Αλλά πώς θα γίνουν αναδιαρθρώσεις στη χώρα μας, όταν έχουμε μπροστά μας αυτό το μπετόν αρμέ, όχι σ' αυτό το προϊόν, όχι στο άλλο προϊόν κλπ. Σε ποιο προϊόν θα μπορέσουν να στραφούν τελικά οι αγρότες της χώρας μας;

Ακούμε από εκείνους που έχουν μετατραπεί σε απολογητές της Ευρωπαϊκής Ένωσης να λένε θα γίνομασταν χωρίς τις επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αλήθεια όμως είναι ότι οι τιμές και οι επιδοτήσεις της Κοινής Αγροτικής ήταν μικρότερες απ' αυτές που υπήρχαν πριν από την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Και για όποιον αφιβάλλει δεν έχει παρά να πάρει χαρτί και μολύβι και να κάνει τον αποπληθωρισμό, για να μπορέσει να συγκρίνει τις σημερινές τιμές με τις τιμές που ίσχυαν το 1980. Το αποτέλεσμα βεβαίως είναι ότι η χώρα μας από πλεονασματική που ήταν στο ισοζύγιο αγροτικών συναλλαγών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει μετατραπεί σε χώρα ελλειμματική με ένα έλλειμμα που συνεχώς διογκώνεται.

Με τη συμφωνία της GATT εδραιώθηκε και νομιμοποιήθηκε ο άνισος διενθύνεις καταμερισμός σε όφελος των πολυεθνικών, σε βάρος των μικρών χωρών και των λαών τους. Στα πλαίσια αυτής της συμφωνίας περιορίστηκε η προστασία της εγχώριας παραγωγής με τη μείωση των δασμών στα ξένα αγροτικά προϊόντα, τη μείωση των εξαγωγικών επιδοτήσεων και τη μείωση του όγκου των εξαγωγών που επιδοτούνται.

Το αποτέλεσμα βεβαίως ήταν η δική μας αγορά να κατακλύζεται από ξένα αγροτικά προϊόντα και τα δικά μας να μένουν απούλητα και να μειώνονται οι τιμές τους.

Το τι έγινε, φάνεται με τους παραγωγούς των εσπεριδοιδών. Μειώθηκαν κατακόρυφα οι τιμές και τα προβλήματα

διάθεσης τους ανάγκασαν να τρέχουν και να παρακαλάνε τους εμπόρους να αγοράσουν την παραγώγη και μάλιστα να υπογράφουν αποδείξεις για χρήματα που ποτέ δεν εισέπραξαν.

Τεράστιες ευθύνες έχουν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας, που αποδέχθηκαν αυτήν τη συμφωνία. Συνυπεύθυνα είναι και τα άλλα κόμματα που συγκαλύπτουν αυτές τις αποφάσεις και αποπροσανατολίζουν το λαό με το επιχείρημα του μονόδρομου της διεθνοποίησης. Η πολιτική αυτή είναι μονόδρομος για την ισχυροποίηση του μεγάλου κεφαλαίου. Είναι μονόδρομος για την αύξηση των κερδών των πολυεθνικών που αρμέγουν τους λαούς και όχι βέβαια για τους λαούς που καταδικάζονται στη φτώχεια και στη δυστυχία.

'Άλλο η διεθνοποίηση με ιστόιμους όρους, η διεθνοποίηση που προωθεί τα αμοιβαία συμφέροντα των λαών και των χωρών και άλλο η διεθνοποίηση που κατοχυρώνει τα συμφέροντα των πολυεθνικών, όπως γίνεται με τη συμφωνία της GATT.

Η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική που εξειδικεύει παραπέρα τη συνθήκη του Μάστριχτ, θα επιπταχύνει αυτήν την αρνητική πορεία με αρνητικές συνέπειες για την αγροτική οικονομία για τα μικρά και μεσαία αγροτικά νοικοκυριά. Είναι φανερές πια οι συνέπειες στα προϊόντα, όπου έχουν αρχίσει να εφαρμόζονται οι νέοι κανονισμοί στον καπνό, στην κτηνοτροφία, στο βαμβάκι, στα σιτηρά.

Παρόμοιες συνέπειες αναμένονται και στα οπωροκηπευτικά και στο ρύζι, όπου άρχισε η εφαρμογή των νέων Κανονισμών, αλλά και για τα άλλα προϊόντα, που σύντομα θα ψηφιστούν οι νέοι κανονισμοί που πρωθιστούνται, όπως για το λάδι, το κρασί και τη ζάχαρη.

Καταστροφικές αλλαγές στην αγροτική παραγωγή για τους αγρότες μας, θα προκαλέσει η πρωθιστή και η εφαρμογή της "ATZENTAΣ 2000", που υλοποιεί τις αποφάσεις του 'Άμυτερνταμ για τη γεωργία. Θα αλλάξει ριζικά το σύστημα των τιμών και των επιδοτήσεων για τα αγροτικά προϊόντα. Σύμφωνα με τις προτάσεις που έχουν δημοσιευθεί, οι τιμές των αγροτικών προϊόντων θα μειωθούν για να εξισωθούν με τις διεθνείς τιμές, διεθνείς τιμές, όμως, που δεν καθορίζονται και που δεν διαμορφώνονται με βάση το κόστος παραγωγής, αλλά και με τις επιδοτήσεις που άλλες οι χώρες καταβάλλουν στα αγροτικά τους προϊόντα. Δέστε τι γίνεται στις ΗΠΑ.

Και βεβαίως, οι αντισταθμιστικές ενισχύσεις οι οποίες προβλέπονται, σε καίμα περίπτωση δεν πρόκειται να εξουδετερώσουν αυτές τις αρνητικές επιπτώσεις, όπως άλλωστε οι μολογεί ή ίδια η ευρωπαϊκή επιπροπή στην "ATZENTA 2000", όταν εκτιμά ότι ως αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής, θα είναι χρόνο με το χρόνο να συρρικνώνεται ο αγροτικός πληθυσμός και στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πολύ περισσότερο στη χώρα μας, που έχει τα γνωστά διαρθρωτικά προβλήματα.

Οι αλλαγές αυτές θα οδηγήσουν, όπως φαίνεται και από τις προτάσεις που γίνονται, για τα καπνά, το ελαιόλαδο, σε μείωση της παραγωγής και της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων, σε μείωση του εισοδήματος και θα επιπταχύνουν τον αφορισμό των μικρομεσαίων αγροτών.

Το ΚΚΕ κατέθεσε το δικό του πρότιμα στη διακομιματική επιπροπή και εκεί αναφέρεται η πρότασή μας για την έξοδο από την κρίση, προς όφελος της αγροτικής οικονομίας και των αγροτών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Εδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ)

Θεωρούμε τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις οικογενειακού χαρακτήρα και τους παραγωγικούς συνεταιρισμούς βασικούς μοχλούς ανάπτυξης της γεωργίας. Όμως για να ανταποκριθούν τα μικρομεσαία αγροτικά νοικοκυριά και οι παραγωγικοί συνεταιρισμοί σε αυτόν τον αναπτυξιακό ρόλο θα πρέπει να υπάρχει και αντίστοιχη πολιτική που θα επιβεβαιώνει στην πράξη αυτήν την επιλογή και όχι γενικόλογες διακριτικές χωρίς πρακτικό αντίκρυσμα.

Με τις ποσοστώσεις και τα πρόστιμα συνυπευθυνότητας δεν μπορεί να γίνεται λόγος για ανάπτυξη, γιατί αλλιώς είναι καθαρή υποκρισία. Όπως υποκρισία είναι και οι εξαγγελίες για δήθεν αναδιαρθρώσεις, όσο θα παραμένουν οι περιορισμοί και τα πρόστιμα συνυπευθυνότητας. Μια αναπτυξιακή πολιτική είναι εξ αντικειμένου αντίθετη με αυτούς τους

περιορισμούς. Για αυτό βασικό διεκδικητικό στοιχείο της χώρας μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση για όσο η χώρα μας παραμένει μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να είναι η κατάργηση των περιορισμών και ιδιαίτερα εκεί που η χώρα μας είναι ελλειμματική. Όχι να πρωθείται αυτό που γίνεται μέχρι σήμερα, δηλαδή η προσαρμογή σε αυτούς τους περιορισμούς, προσαρμογή που συνοδεύεται από την πιο ωμή ένταση αυταρχισμού.

Για να αντιμετωπισθούμε τα αγροτικά προβλήματα των αγροτικών οικογενειακών εκμεταλλεύσεων καθοριστικός είναι ο ρόλος των παραγωγικών συνεταιρισμών. Για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα του μικρού κλήρου ή θα πάμε στις μεγάλες καπιταλιστικές εκμεταλλεύσεις, στους καινούριους τοπικάδες που πρωθεί η Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Ένωση ή θα πάμε στους παραγωγικούς συνεταιρισμούς. Άλλος δρόμος δεν υπάρχει.

Οι παραγωγικοί συνεταιρισμοί μπορούν να εξασφαλίσουν στον μικρομεσαίο αγρότη τα πελονεκτήματα των μεγάλων εκμεταλλεύσεων, να συμβάλλουν καθοριστικά στη μείωση του κόστους παραγωγής με τη δραστηριοποίησή τους στην παραγωγή, αλλά και στις συλλογικές μεταποιητικές και εμπορικές δραστηριότητες. Οι παραγωγικοί συνεταιρισμοί που προτείνει το ΚΚΕ δεν έχουν καμία σχέση με τους σημερινούς υδροκέφαλους γραφειοκρατικούς και περιθωριοποιημένους συνεταιρισμούς που λειτουργούν χωρίς διαφάνεια, χωρίς συλλογικότητα και έλεγχο, χωρίς αυτοτέλεια, απέναντι στο Κράτος και στην ΑΤΕ. Το αποτέλεσμα είναι να έχουν εκφυλιστεί σε όργανα προώθησης των κυβερνητικών επιλογών και της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Χρειάζεται συνολική πολιτική εξυγίανσης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των χρεών τους. Όχι μια πολιτική σαν αυτή που πρωθήσε η Κυβέρνηση στο παρελθόν με στόχο βέβαια να οδηγήσει τους συνεταιρισμούς στο κλείσιμο και απλά στην εξυγίανση του χαρτοφυλακίου της ΑΤΕ.

Να αποκρουστούν οι ομάδες παραγωγών που πρωθιστούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση γιατί λειτουργούν σε καθαρά εταιρική σχέση και όχι σε συνεταιριστική βάση. Να καθιερωθεί η προνομιακή μεταχείριση των συνεταιρισμών από την πολιτεία και να αλλάξει το θετικό πλαίσιο της λειτουργίας τους.

Για να υπάρξει σημαντική μείωση του κόστους παραγωγής χρειάζεται σημαντική μείωση των επιποκίων, μείωση του φόρου γεωργικών καυσίμων και του ΦΠΑ, αύξηση των δημοσίων επενδύσεων και κυρίως αντιμονοπωλιακός έλεγχος στις τιμές των γεωργικών εφοδίων και των μηχανημάτων που η αύξηση τους έχει σαν αποτέλεσμα να αυξάνεται το κόστος παραγωγής προς όφελος των μεγαλοβιομηχάνων και των μεγαλεμπόρων.

Θα πρέπει να θεσπιστούν αποτελεσματικά κίνητρα για τους νέους αγρότες, κίνητρα που θα αφορούν την πρώτη εγκατάσταση, την κατοικία και γενικότερα τις συνθήκες διαβίσωσης. Όχι κίνητρα σαν αυτά που έχουν ψηφιστεί και που προβλέπουν ότι για να ενταχθεί ένας νέος αγρότης θα πρέπει να καλλιεργεί τουλάχιστον εκατόν εξήντα στρέμματα βαμβάκι. Το σπουδαιότερο είναι να εξασφαλιστεί για τους νέους αγρότες το δικαίωμα να παράγουν και να μην συνθλίβονται από τους διάφορους περιορισμούς και τα πρόστιμα συνυπευθυνότητας που υψώνονται μπροστά τους. Χρειάζεται ουσιαστική αλλαγή του κανονισμού των ΕΛΓΑ που να καλύπτει ολόκληρες τις ζημιές χωρίς αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών, αλλά με επιχορήγηση του κράτους.

Χρειάζονται άμεσα μέτρα για τη βελτίωση της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στην ύπαιθρο, διπλασιασμός των αγροτικών συντάξεων χωρίς άλλη πρόσθετη επιβάρυνση, με στόχο σε σύντομο χρονικό διάστημα να εξισωθούν με τις κατώτερες συντάξεις του ΙΚΑ

Μια τέτοια πολιτική δεν χωράει σε καλούπια της GATT και της ΚΑΠ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν χωράει στο κυριαρχό σήμερα μπλοκ των πολιτικών δυνάμεων που πρωθιστούν αυτές τις επιλογές. Προϋποθέτει βαθιές

αλλαγές σε μια συνολικότερη αντίμπεριαλιστική αντιμονοπωλιακή και αναπτυξιακή κατεύθυνση. Κανένας βέβαιώς δεν έχει αυταπάτες ότι μία τέτοια πολιτική θα ακολουθήσουν σήμερα οι κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις. Θα χρειαστούν σκληροί αγώνες από την αγροτιά, ισχυρό μέτωπο με τους άλλους εργαζόμενους για να μην περάσουν τα νέα αντιλαϊκά μέτρα, ένα ισχυρό μέτωπο που θα παλέψει και θα αγωνιστεί για μία άλλη πολιτική και κυρίως για μια ριζική αλλαγή του συσχετισμού των δυνάμεων. Άλλος δρόμος δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Αποστόλου έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Είπε, κύριοι συνάδελφοι, ο εισηγητής της Πλειοψηφίας ότι η ευθύνη για το κατάντημα της ελληνικής γεωργίας είναι ευθύνη όλων. Βέβαια δεν είναι εδώ, αλλά είναι ευθύνη αυτών που κυβέρνησαν τη χώρα τα τελευταία χρόνια και επιτέλους ας αναλάβουν τις ευθύνες τους.

Εμείς, ο Συναποισμός, πρότεινε τη σύσταση της διακομματικής επιπροπής, πιστεύαμε ότι υπήρχαν οι προϋποθέσεις να καταλήξουμε σε ένα ομόφωνο πόρισμα, βέβαια από τη στιγμή που υπάρχει η άποψη των πέντε κομιτάτων και δύο πολιτικών, καταλαβαίνετε ότι είναι δύσκολο να συνταχθεί ένα ομόφωνο πόρισμα. Βέβαια και αν συντασσόταν ίσως και αυτό είχε την ίδια τύχη που έχουν άλλα πόρισματα. Είναι χαρακτηριστικό ότι υπήρξε το ομόφωνο πόρισμα της διακομματικής επιπροπής για τα δάση και ο Υπουργός Γεωργίας το πέταξε στο καλάθι των αχρήστων και καθόλου απίθανο και γιατού το πόρισμα να υπάρξει η ίδια συμπεριφορά. Βέβαια, η έκθεση που συνετάγη εμείς πιστεύουμε ότι έχει σημαντικά στοιχεία και προτάσεις τις οποίες αν θέλει η Κυβέρνηση να υιοθετήσει θα συμβάλουν σημαντικά στην επίλυση των αγροτικών προβλημάτων της χώρας.

Βέβαια, αγαπητοί συνάδελφοι, τα αγροτικά προβλήματα της χώρας είναι μέρος των γενικότερων προβλημάτων της εθνικής αναπτυξιακής πολιτικής και κατ' επέκταση είναι αναπόσπαστο μέρος της πολιτικής για την ανάπτυξη της περιφέρειας. Δεν μπορεί να υπάρξει οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας, αν δεν υπάρξει ισομερής σνάπτυξη και των τριών τομέων της εθνικής μας οικονομίας. Για ορισμένες μάλιστα περιοχές η αγροτική ανάπτυξη είναι ζωτικής σημασίας, όχι μόνο για οικονομικούς λόγους, αλλά και για λόγους περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς.

'Ολοι γνωρίζουμε ότι ο γεωργικός τομέας της χώρας αντιμετωπίζει πολλές αδυναμίες, ανεπάρκεις και καθυστερήσεις που εντοπίζονται σε όλα τα επίπεδα, όπως στις υποδομές στη διάρθρωση της παραγωγής των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, στην ήλικιακή κατανομή, στο επίπεδο επαγγελματικής κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού, στην κατανομή των φυσικών πόρων, στις επενδύσεις, στην εμπορία, στη μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων και στην παρασήμηνη και στον συνεταιριστικό τομέα, στις συνδικαλιστικές οργανώσεις κ.α.

Παρόλο που όλοι αναγνωρίζουμε ότι ο αγροτικός τομέας είναι στρατηγικής σημασίας για την εθνική μας οικονομία και ειδικά σημαντικός για την δημιουργική στήριξη της υπαίθρου, δεν έχει γίνει καμία αναθεώρηση της πολιτικής που μέχρι σήμερα ακολουθίστηκε πάρα επικρατούσε μία πολιτική περιστασιακών μέτρων, μια πρακτική επιδοματικής πολιτικής και είναι γνωστό ότι στα πλαίσια αυτής της πολιτικής αναπτύχθηκαν δραστηριότητες, ειδικά στον τομέα της παραγωγής, μόνο και μόνο για να πάρουμε τις αντίστοιχες επιδοτήσεις.

Δηλαδή, δεν υπήρξαν διαφρωτικές παρεμβάσεις τέτοιες, που να έχουν στόχο μία συγκεκριμένη εθνική αγροτική πολιτική. Ο κάθε Υπουργός Γεωργίας ασκούσε μία προσωπική πολιτική, η οποία είναι γνωστό ότι μας έχει οδηγήσει σε μία γεωργία η οποία είναι εύθραστη και ευάλωτη.

Είναι γνωστό, ότι από τη μία μεριά έχουμε αύξηση της φυτικής δραστηριότητας, όπως προανέφερα, για λόγους είσπραξης και μόνο επιδοτήσεων και από την άλλη πλευρά, η χώρα μας, η οποία είχε μεγάλες ανάγκες και ζωικά προϊόντα, έχουμε μία ζωοκομική παραγωγή η οποία συνεχώς φθίνει. Αρκεί να πούμε, ότι η διάρθρωση του αγροτικού τομέα είναι τέτοια, που το 70% αφορά τη φυτική παραγωγή

και το 30% τη ζωική παραγωγή και ακόμα και αυτή η φυτική παραγωγή που έχουμε δεν είναι προς την κατεύθυνση βιοήθειας της ζωοκομικής παραγωγής, της κτηνοτροφικής παραγωγής.

Αγαπητοί συνάδελφοι, μπροστά, λοιπόν, σε αυτήν την κατάσταση η οποία εξακολουθεί να υπάρχει και σήμερα, εμείς προτείναμε τη σύσταση της διακομματικής επιπροπής.

Ενάμιση χρόνο μετά και τις πρώτες αγροτικές κινητοποιήσεις η κατάσταση στον αγροτικό τομέα εξακολουθεί να παραμένει ίδια, εξακολουθούν να υπάρχουν τα ίδια χαρακτηριστικά, που είναι η έλλειψη αγροτικής πολιτικής, η έλλειψη σχεδίων και στόχων διαπραγμάτευσης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυρίως η έλλειψη όρων και προϋποθέσεων κοινωνικής προστασίας του αγροτικού πληθυσμού.

Από πλευράς Υπουργείου Γεωργίας ο κύριος Υπουργός βέβαια διατείνεται ότι σε αυτό το διάστημα έγιναν σημαντικά βήματα. Θα μας πει, ότι το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής -που όντως ήταν μία από τις απαιτήσεις ειδική του χώρου της ανανεωτικής Αριστεράς- συστήθηκε. Χαιρετίσαμε τη σύσταση του Συμβουλίου Αγροτικής Πολιτικής. Τελικά κατέληξε να είναι ένα συμβούλιο φιέστα, αγαπητοί συνάδελφοι, συγκέντρωση κομματικών στελεχών και πολλά θέματα ουσιαστικά του αγροτικού χώρου, δεν περνάνε μέσα από το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής.

Θα υπερηφανεύεθε ο κύριος Υπουργός, ότι έφερε προς τη διαφρωτική κατεύθυνση το νομοσχέδιο που αφορά τους νέους αγρότες, κίνητρα για την εισοδο ή νέων αγροτών στον αγροτικό χώρο. Ήδη προχέρει ο Υφυπουργός Οικονομιών, ο κ. Δρυς, ουσιαστικά κατήργησε ένα από τα σημαντικότερα κίνητρα που υποτίθεται είχε ο νόμος, τα αντικίνητρα για τη μεταβίβαση της αγροτικής γης.

Θα μας πει ο κύριος Υπουργός, ότι έχει ένα νομοσχέδιο που πέρασε ήδη από την επιπροπή για την τράπεζα γης, που όντως εμείς πιστεύουμε ότι η ίδρυση τράπεζας γης θα συμβάλλει σημαντικά στη διαφρωτική παρέμβαση της ελληνικής γεωργίας, δεδομένου, ότι το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα της ελληνικής γεωργίας είναι ο μικρός και πολυτελεμαχισμένος κλήρος.

Δυστυχώς, ο τρόπος με τον οποίο εισήχθη η συγκεκριμένη ρύθμιση αγόνησης πρώτα-πρώτα αυτήν την προϋπάρχουσα κατάσταση. Υπήρχε πιο μπροστά μία ρύθμιση και με την Αγροτική Τράπεζα για την ίδρυση, υπήρχε μία εμπειρία η οποία αγνοήθηκε εντελώς και συστήνεται ένας φορέας ο οποίος εμείς πιστεύουμε ότι δεν πρόκειται να αποδώσει και καλύτερα θα είναι να μην έρθει στην Ολομέλεια το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Αυτό που συμβαίνει πάντα από πλευράς Κυβέρνησης, είναι -όπως και παλαιότερα- ότι κάθε φορά που φουντώνουν τα αγροτικά προβλήματα αντιμετωπίζονται επιφανειακά και αποστασματικά ορισμένες καταστάσεις. Βέβαια οι κινητοποιήσεις δεν σταματούν.

Μην πιστεύετε, κύριε Υπουργέ, ότι επειδή εσείς φουσκώσατε τα λάστιχα την πρώτη φορά και τη δεύτερη δεν υπήρξε και η κατάλληλη οργάνωση και η κατάλληλη στήριξη στις αγροτικές κινητοποιήσεις, αυτό σημαίνει ότι τέλειωσαν. Επιπέλους, έχετε χρέος να απαντήσετε κάποια στιγμή στη συμπεριφορά σας απέναντι σε αυτούς που διεκδικούν τα δίκαια -όπως έχετε εσείς ομολογήσει- αιτήματά τους.

Δεν είναι δυνατό να υπάρχει διαφορετική συμπεριφορά στους κομματικούς σας εργατοπατέρες όταν φθάνουν και σε σημεία που προσβάλλουν την ανθρώπινη ύπαρξη εσείς οι ίδιοι να τους απαλλάσσετε από τις ποινικές συνέπειες. Και στους αγρότες, δεν είμαστε εμείς, που τους λέμε κάντε καταλήψεις ή οδηγηθείτε σ' αυτές τις ακραίες μορφές πάλης. Άλλα εξετάστε και την περίπτωση ότι αυτοί δεν έχουν άλλες δυνατότητες. Εξετάστε και τη περίπτωση γιατί κάθε φορά που γίνονται στην Πανεπιστήμιο, στην Ακαδημίας γνωστές κάθε μέρα απ' αυτούς που προανέφερα οι καταλήψεις δεν υπάρχει ποινική αξιολόγηση αυτής της συμπεριφοράς και τους αγρότες τους ταλαιπωρείτε και τους στέλνετε κατά χιλιάδες στα δικαστήρια.

Και επιπέλους εγώ, κύριε Υπουργέ, δεν έχω κανένα λόγο να μη συμφωνήσω ότι μπορεί πάσια απ' αυτές τις κινητοποιήσεις να υπάρχουν κόμματα που να θέλουν να τις εκμεταλλευτούν ψηφοθηρικά. Δεν είναι όμως το θέμα εκεί. Το θέμα είναι ότι οι αγρότες έχουν πρόβλημα και κάνουν αυτές τις κινητοποιήσεις όχι παρασυρμένοι από κοιματικές σειρήνες. Αυτήν την αντίληψη έχετε και γι' αυτό δεν αντιμετωπίζετε το θέμα ειδικά της ποινικοποίησης των αγροτικών κινητοποιήσεων.

Παρ' ότι λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, όλοι έλεγαν ότι η αναδιάρθρωση του αγροτικού τομέα είναι το πρώτο πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπίσει τα τελευταία χρόνια, δεν έχει γίνει καμιά προσπάθεια. Το αγροτικό εισόδημα συνεχώς μειώνεται και από τη στιγμή που υπάρχει αυτή η κατάσταση θα πρέπει όλοι να αντιληφθούμε ότι ο αγρότης μέχρις ότου γίνουν αυτές οι διαρθρωτικές παρεμβάσεις, οι οποίες πρέπει να αποδώσουν κιόλας και αυτό το χρονικό διάστημα θα είναι πολύ μεγάλο, συνεχώς θα διαμαρτύρεται, συνεχώς θα κινητοποιείται. Γιατί για να παραμείνει στον τόπο του θα πρέπει να έχει εξασφαλίσει ένα βιώσιμο εισόδημα. Και για την εξασφάλιση αυτού του βιώσιμου εισόδημας είναι υπεύθυνη η εκάστοτε κυβέρνηση.

Μη ξεχάντε, κύριε Υπουργέ, ότι για τον πολύ κόσμο, αγροτικό κόσμο ειδικά των ορεινών μειονεκτικών περιοχών, το μέσο ετήσιο εισόδημά τους είναι μικρότερο από το 50% του εισόδηματος του κατοίκου των αστικών περιοχών. Άρα, χρειάζεται μια στήριξη αυτός ο κόσμος.

'Εχει εδραιωθεί, αγαπητοί συνάδελφοι, η αντίληψη ότι οι κοινωνικοί πόροι κατασπαταλήθηκαν σε καταναλωτικές ανάγκες και όχι σε διαρθρωτικές παρεμβάσεις. Είναι σωστή η άποψη αυτή, αλλά τη σπιτατάλη δεν την έκαναν οι αγρότες. Αν δηλαδή οι αγρότες βελτίωσαν το επίπεδο ζωής τους σ' αυτό το διάστημα αυτό σημαίνει ότι αυτοί κατασπατάλησαν τους πόρους; Γιατί να θεωρούμε πολυτέλεια ότι ο Έλληνας αγρότης βελτίωσε τη ζωή του; Προς τα πού κατευθύνατε τους πόρους αυτούς θα πρέπει να δείτε και εκεί υπάρχει μεγάλη ευθύνη απ' όλες τις κυβερνήσεις.

'Όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, βρισκόμαστε μπροστά σε μια καινούρια πραγματικότητα. Και η καινούρια πραγματικότητα είναι η "ATZENTA 2000" που οπωσδήποτε αποτελεί πρόκληση και για τον Έλληνα αγρότη. Με τη νέα μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, οδηγούμαστε απ' ότι φαίνεται από ένα σύστημα στήριξης των τιμών σε ένα σύστημα στήριξης της παραγωγικής προσπάθειας και του εισόδηματος του παραγωγού. Εμείς θα πρέπει να επιμείνουμε ότι απαρέγκλιτος όρος για την εφαρμογή του συστήματος αυτού που όπως σας προανέφερα οδηγεί στη μείωση των τιμών και των ενισχύσεων που επιβάλλονται πλέον και από τη διεθνή συμφωνία της GATT, θα πρέπει να είναι η αντιστάθμιση τους με άλλες δαπάνες του κοινοτικού προϋπολογισμού προκειμένου να εξασφαλιστεί το εισόδημα τουλάχιστον στο σημερινό επίπεδο.

Βέβαια, σ' αυτό το σημείο μπαίνει και το ερώτημα με ποια γεωργία εμείς θα πάμε να αντιμετωπίσουμε την καινούρια κατάσταση. Φαίνεται, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η χώρα μας θα πρέπει να κατευθυνθεί σε τρεις τύπους γεωργίας. Ο πρώτος τύπος γεωργίας είναι η εντατική γεωργία των πεδινών περιοχών. Είναι η γεωργία, η οποία έχει υψηλή μαζική παραγωγή. Είναι η εκτατική γεωργία των ορεινών περιοχών και η γεωργία των νησιών και των τουριστικών περιοχών.

Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις αυτό που πρέπει να εξασφαλιστεί για να υπάρχει η παραμονή αυτών των ανθρώπων στις ρίζες τους είναι οπωσδήποτε να υπάρχει πολυαπασχόληση.

Πρέπει επίσης η νέα μεταρρύθμιση της αγροτικής πολιτικής, αγαπητοί συνάδελφοι, να αποτρέψει και ένα αρνητικό φαινόμενο που υπάρχει, ότι το 80% των ενισχύσεων του FEOGA απορροφά το 20% των μεγάλων παραγωγών που παράγουν και το μεγαλύτερο όγκο των προϊόντων και είναι αυτοί οι οποίοι δημιουργούν μεγάλα προβλήματα και έχουν αυτά τα πλεονάσματα που δημιουργούν τα προβλήματα στον αγροτικό χώρο.

Πρέπει επίσης, αγαπητοί συνάδελφοι, να επιμείνουμε στην ανάγκη

σημαντικής αύξησης των κονδυλίων για το τμήμα προσανατολισμού, άσχετα αν υπάρχει μέχρι σήμερα αναποτελεσματική χρησιμοποίηση των συγκεκριμένων κονδυλίων από τις κυβερνήσεις. Αυτό, όμως, για το οποίο πρωτίστως θα πρέπει να πείσουμε είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα πρέπει να αφήσει τη γεωργία της έρμαιο των ανεξέλεγκτων και αστάθμητων δυνάμεων της παγκόσμιας αγοράς, ούτε πρέπει να επιτρέψει τη διάλυση του κοινωνικού ιστού στις περιφέρειες.

Η ευρωπαϊκή γεωργία, έτσι όπως είναι σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι δυνατόν να επιβιώσει σε συνθήκες διεθνούς ανταγωνισμού, σε συνθήκες παγκόσμιου ανταγωνισμού, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις.

Για μας, σ' αυτό που πρέπει οπωσδήποτε να υποχρεωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι στη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική να δώσει πειστικές απαντήσεις στα βασικά κοινωνικά προβλήματα του καιρού μας, στην ανεργία, στον κοινωνικό αποκλεισμό, στην ποιότητα ζωής και σ'ένα σωρό άλλα προβλήματα που απασχολούν την εποχή μας.

Η πολιτική στον πρωτογενή τομέα θα πρέπει να είναι συνδεδέμενη με τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες του αγροτικού χώρου, τις τοπικές ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής, το σεβασμό στις πολιτιστικές αξίες του λαού μας και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Στα πλαίσια, λοιπόν, ενός ανορθωτικού προγράμματος ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία σένα πρόγραμμα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού του αγροτικού τομέα, τέτοιου προγράμματος που θα εξασφαλίσει την ύπαρξη ενός σύγχρονου και δυναμικού αγροτικού τομέα. Βέβαια, σ' αυτόν τον αγροτικό τομέα, το επίκεντρο οπωσδήποτε θα πρέπει να είναι και ο άνθρωπος παραγωγός, ο άνθρωπος καταναλωτής, ο άνθρωπος εργαζόμενος. Και αυτό που πρέπει να εξασφαλιστεί είναι και ο ελεύθερος χρόνος. Όλοι γνωρίζουμε σήμερα ότι για να επιβιώσει μια αγροτική οικογένεια χρειάζεται σκληρές συνθήκες δουλειάς, χρειάζεται απ' όλη την οικογένεια δουλειά και ατέλειωτες ώρες. Και το είπα αυτό διότι εμείς πιστεύουμε ότι θα πρέπει η ελληνική γεωργία να συνεχίσει να στηρίζεται στην οικογενειακή αγροτική εκμετάλλευση. Θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζεται στον εθελοντισμό και προπαντός εκείνο που πρέπει να διασφαλιστεί αγαπητοί συνάδελφοι, είναι η ύπαρξη τέτοιων συνθηκών στο συνεταιριστικό τομέα, που να υπάρχει ουσιαστική βοήθεια στον Έλληνα αγρότη.

Μια εθνική αγροτική πολιτική για μας θα πρέπει να έχει ως στόχο την άρση των διαρθρωτικών αδυναμιών που υπάρχουν σήμερα. Θα πρέπει οπωσδήποτε σ' αυτό το σχεδιασμό να λάβουμε υπόψη μας αύριο κιόλας, πώς θα αντιμετωπίσουμε τη μείωση του κόστους παραγωγής. Δεν είναι δυνατόν σήμερα ο Έλληνας αγρότης μ'ένα τέτοιο κόστος παραγωγής να αντιμετωπίσει το διεθνή ανταγωνισμό.

Αν, αγαπητοί συνάδελφοι, γίατα τα παραπάνω χρειάζεται να ληφθούν και μέτρα καθαρά εθνικού χαρακτήρα, αυτό δε σημαίνει σώνει και καλά ότι είναι επανενικοποίηση της αγροτικής πολιτικής. Δεν είναι δυνατόν, παραδείγματος χάρη σήμερα να συζητάμε για τα επιτόκια του αγροτικού τομέα τα οποία να βρίσκονται τέσσερις και πέντε φορές διπλάσια από τον πληθωρισμό. Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει διαφορά περισσότερη από δέκα μονάδες μεταξύ του επιποκίου χορηγήσεων και του επιποκίου καταθέσεων.

Είναι χαρακτηριστικό -και θα πρέπει να υπάρχει μία συνέπεια από πλευράς κυβερνητικής πολιτικής- ότι εδώ ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, όταν συζητούσαμε τη διάταξη για τον ανατοκισμό, ο ίδιος είχε υποσχεθεί ότι στον αγροτικό τομέα θα γίνει τέτοια παρέμβαση στα τραπεζικά επιτόκια και ρύθμιση τέτοια στις οφειλές που θα φθάσουμε μέχρι σημείου και μέρος του κεφαλαίου να χαρισθεί. Ξέρετε ποια είναι σήμερα η πρακτική από πλευράς Αγροτικής Τράπεζας; Καλεί για εξώδικο διακανονισμό τους οφειλέτες και ενώ γνωρίζει την αδυναμία που υπάρχει ακόμα και να ανταποκριθούν στις λειτουργικές τους δαπάνες οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις, οι πιστούχοι αγρότες, τους ζητάει για να προχωρήσουν στον εξώδικο

διακανονισμό ζεστό χρήμα. Καταλαβαίνετε, δηλαδή, ότι οι υποσχέσεις που δόθηκαν ήταν "έπεια πτερόεντα".

Κύριε Υπουργέ, επειδή είναι γνωστό ότι το ερχόμενο διάστημα θα αντιμετωπίσετε καταστάσεις δύσκολες στα πλαίσια της συζήτησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση -εμείς οπωσδήποτε σας ευχόμαστε να πετύχετε γιατί πράγματι χρείαζεται οπωσδήποτε στα θέματα της κοινής οργάνωσης αγροάς ειδικά ελαιολάδου, καπνού, δεν θέλω να μπω σε λεπτομέρειες, υπάρχουν πάρα πολλές δυσκολίες- εμείς που ζητήσαμε τη σύμπαση, όπως προανέφερα, διακομματικής επιπροπής καταθέσαμε ένα κείμενο, στο οποίο αναλυτικά αναφέρουμε όχι μόνο την κατάσταση που βρίσκεται σήμερα ο αγροτικός τομέας αλλά και τις αλλαγές που πρέπει να δρομολογηθούν για να αλλάξουμε πολιτική, να αντιμετωπίσουμε θετικά τα προβλήματα της ελληνικής γεωργίας για να τη βγάλουμε επιπλέον από το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται. Αν εσές θέλετε με ειλικρίνεια και με ευνοϊκή διάθεση και όχι στα πλαίσια του πολιτικού κόστους ή στα πλαίσια των ασκήσεων επτί χάρτου στις οποίες επιδίδεσθε κατά κόρον τελευταία, να υιοθετήσετε μέρος του πορίσματός μας, πιστεύω ότι θα είναι προς τη βιοθεια επίλυσης των προβλημάτων της ελληνικής γεωργίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Ρόκος έχει το λόγο.

ΓΕΩΓΡΙΟΣ ΡΟΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η συζήτηση σήμερα προκαλείται μετά από επανελημμένες συνεδριάσεις της Επιπροπής με συνέπεια τις πρώτες κινητοποιήσεις. Ακολούθησαν και δεύτερες, πολύ δε φοβάμαι πως οι τρίτες θα είναι καταλυτικές για την ίδια τη συνοχή της κοινωνίας μας. Η εξαθλίωση που ακολούθει τον αγροτικό τομέα και τους αγρότες είναι παί μια συνεπής εξέλιξη μιας αντιαγροτικής πολιτικής που ακολουθείται στη χώρα μας, αλλά και σε διλήνη την Ευρώπη θα έλεγα.

Και δεν μπορεί να μην είναι έστι τα πράγματα και έστι οι εξελίξεις και να μην τις προβλέπει κανέις τόσο αρνητικά όταν διαπιστώνει πως η ίδια η εισήγηση του εκπροσώπου του Γ.Α.Σ.Ο.Κ., του κ. Αργύρου, σήμερα είναι σε πλήρη αντίθεση με την άσκηση κυβερνητικής πολιτικής. Βεβαίως, και οι υπόλοιποι συνάδελφοι κατανοούν ότι έστι έχουν τα πράγματα όμως δεν έχουν δυνάμεις ως φάνεται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να χαράξουν μία εθνική αγροτική πολιτική.

Το περιβάλλον είναι διαφορετικό από αυτό που προϋπήρχε τα τελευταία δέκα χρόνια. Η "ATZENTRA 2000", η αναθεώρηση της ΚΑΠ, η ΟΝΕ και η εξαθλίωση των Ευρωπαίων πολιτών, η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατέξοχη γεωργικές χώρες, οι διαπραγματεύσεις της ΠΟΕ, της Παγκόσμιας Οργάνωσης Εμπορίου, η παγκοσμιοποίηση των αγορών, είναι εξελίξεις που βάζουν σε νέα βάση σκέψεις την ίδια την αγροτική μας πολιτική.

Μία αγροτική χώρα η οποία έχει και ιδιαίτερα διαρθρωτικά προβλήματα, όπου το 75% των εκμεταλλεύσεων είναι μέχρι πενήντα στρέμματα, το 25% των εκμεταλλεύσεων -περίπου διακόσιες χιλιάδες εκμεταλλεύσεις- είναι κάτω από δέκα στρέμματα, ο πολυτεμαχισμός της αγροτικής γης είναι οι κύριοι αναστατωτικοί παράγοντες του εκσυγχρονισμού της ελληνικής γεωργίας. Η χαμηλή γονιμότητα των ορεινών και ημιορεινών εδαφών, οι πετροιστικές πεδιάδες εκτάσεις, η στενότητα των υδάτινων πόρων είναι μερικά διαρθρωτικά προβλήματα.

Τα όποια μέτρα χρησιμοποιήθηκαν για να ξεπεραστούν αυτά τα διαρθρωτικά προβλήματα απέτυχαν. Έτσι απέτυχε και η πρώρη συνταξιοδότηση, ο αναδασμός, για παράδειγμα υπάρχουν δύο εκατομμύρια στρέμματα για αναδασμό μόνο στη Θράκη και μόνο σε πενήντα χιλιάδες από αυτά γίνεται αναδασμός κάθε χρόνο.

Το κόστος καλλιέργειας, το υψηλό κόστος του χρήματος, τα υψηλά επιτόκια -τόκοι και πανωτόκια- οι υψηλές τιμές καυσίμων, λιπασμάτων, φαρμάκων και γενετικού υλικού, η απουσία επιστημονικών συμβούλων είναι οι λόγοι της χαμένης ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας, παρόλες τις άριστες κατά τα άλλα, κλιματολογικές συνθήκες.

Ο αγροτικός πληθυσμός, κυρίαρχο δομικό στοιχείο της υπαίθρου -με στοιχεία της FAO- φέτος, το 1998, είναι περίπου 20%, το 2000

προβλέπεται ότι θα είναι 18,7% και το 2010 ότι θα είναι 14,2%. Στόχος δε της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα λοιπά, είναι να κατέβει στο 8% έως 9%.

Επίσης, το εμπορικό ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων και οι επενδύσεις φθίνουν, σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Ι.Α.Π. Το βαδινό κρέας το 1980 ήταν 40% και το 1996 κατέβηκε στο 16,2%. Το χοιρινό το 1980 ήταν 102% και το 1996 κατέβηκε στο 60%. Το κοτόπουλο το 1980 ήταν 110% και το 1996 κατέβηκε και αυτό στο 82%. Οι επενδύσεις υποχώρησαν κατά 3,4% κατά μέσο όρο το χρόνο, τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια.

Η νοοτροπία ότι το κράτος οφείλει να καλύπτει όλες τις ζημιές του γεωργικού τομέα και να εξασφαλίζει ένα ικανοποιητικό εισόδημα, είναι νοστηρή, οπισθοδρομική και ανταγωνιστική κατά κάποιους και ειδικά κατά τον ίδιο σημερινό Υπουργό Γεωργίας.

Εμείς όμως λέμε ότι: Συμπληρωματική της ΚΑΠ, επικουρική της ΚΑΠ και ρυθμιστική των θεμάτων που δεν ρυθμίζει η ΚΑΠ, όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες, επιμόρφωση των αγροτών, ανάπτυξη του αγροτικού χώρου, παραγωγικός προσανατολισμός, ασφάλιση της παραγωγής, ασφάλιση των αγροτών κλπ. Όλοι οι Υπουργοί Γεωργίας δυστυχώς της τελευταίας εικοσαετίας, θεωρούσαν τα προβλήματα της ελληνικής γεωργίας ως προσωπικά τους προβλήματα. Δεν έδρασαν ποτέ μεσομακροπρόθεσμα, αλλά μόνο βραχυπρόθεσμα με προγράμματα ή με ντιρεκτίβες έξι ή δώδεκα μηνών και με μέτρα εντυπωσιασμού ή εφημυχασμού, χωρίς καμία προποτική και στόχους αναδιάρθρωσης και αναβάθμισης. Χαρακτηριστικό δε παράδειγμα, η θητεία του σημερινού Πρωθυπουργού στο Υπουργείο Γεωργίας όταν έλαχε να είναι.

Σαν αποτέλεσμα όλων των προαναφερομένων έχουμε περιπτέτεις στις περιφερειακές αγορές αγροτικών προϊόντων, τεράστια προβλήματα υποδομών, παραδείγματος χάρη εγγειοβελτιωτικά έργα, σφαγεία κλπ., αδυναμία εκσυγχρονισμού των λιπασματοβιομηχανιών, αδυναμία εξυγίανσης του συνεταιριστικού κινήματος, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος που από υποστηρικτής του 'Ελληνα αγρότη έγινε δυνάστης του, δυσκίνητος διοικητικός μηχανισμός, ο θεσμός των γεωργικών εφαρμογών έγινε μηχανισμός χορήγησης κοινοτικών επιδοτήσεων αντί ενημέρωσης και καθοδήγησης που ήταν ο αρχικός του ρόλος.

Το Μητρώο Αγροτών, όπως εξελίχθηκε, αφήνει τα σημάδια του. Υπάρχει και αδυναμία των εγγειοδιάρθρωτικών ρυθμίσεων.

Συνεπώς στο ερώτημα, αν η ελληνική γεωργία θα υπάρχει ως ανταγωνιστική επιχειρηματική δραστηριότητα ή αν θα ζήσει για μικρό χρονικό διάστημα ακόμη συντηρούμενη από τα υπολείμματα της ΚΑΠ μέχρι την τελική αναμόρφωσή της, εμείς απαντάμε ότι για να υπάρξει ελληνική γεωργία σαν ανταγωνιστική επιχειρηματική δραστηριότητα, χρειάζεται στρατηγικό σχεδιασμός στήριξης και ανασυγκρότησης της. Και αυτό συμβαίνει, γιατί η ύπαρξη της είναι όρος εθνικής επιβίωσης.

Ο, πιθανότερο άλλο θα έχει τρομακτικά αποτελέσματα, όπως η ανεξέλεγκτη κοινωνική έκρηξη που είναι αναμενόμενη, όπως στην αρχή ανέφερα, ο κατακερματισμός του κοινωνικού ιστού της υπαίθρου, αλλά και γενικότερα η αστυφλία με όλα τα αρνητικά της συνεπακόλουθα, η αύξηση της εγκληματικότητας, ο αφελληνισμός του ελλαδικού χώρου, η αύξηση της εξάρτησης της ελληνικής οικονομίας κλπ.

Χρειάζονται λοιπόν άμεσα: Υψηλής ποιότητος προϊόντα, υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντα, προϊόντα με κατοχυρώμενες ονομασίες προέλευσης, βιολογικά και οικολογικά προϊόντα, υποχρεωτική ευρωπαϊκή στήριξη των περιοχών, που αδυνατούν να αντιμετωπίσουν την παγκοσμιοποίηση του αγροτικού εμπορίου. Είναι περιοχές με έντονα διαρθρωτικά προβλήματα. Η εξισωτική απόδημωση απώλειας εισοδήματος, θα είναι ένα από τα μέτρα στήριξης. Θα πρέπει να υπάρξουν βεβαίως και πολλά άλλα.

Προτάσεις δικές μας σαν βασικοί στόχοι και προτεραιότητες είναι:

Πρώτον, η διατροφική μας αυτάρκεια, ανάπτυξη, αναβάθμιση και ανασυγκρότηση του δασικού, αλιευτικού και ζωικού κλάδου,

που είναι ελλειμματικοί, αλλά εθνικά και οικονομικά αναγκαίοι.

Δεύτερον, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της διεισδυτικότητας των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές και ειδικά στις ευρωπαϊκές, η ανάπτυξη των καλλιεργειών με υψηλά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Τρίτον, η παραγωγή επώνυμων και ποιοτικών γεωργικών προϊόντων, δηλαδή, ανάπτυξη των οικολογικών μεθόδων παραγωγής.

Τέταρτον, η σύνδεση της γεωργίας με τη βιομηχανία, ανάπτυξη νέου τύπου και δομής αγροτοβιομηχανικών συνεταιριστικών οργανώσεων, με σκοπό τη δημιουργία ενός νέου παραγωγικού στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης, που θα βασίζεται στη μικρομεσαία αγροτική επιχείρηση και τους αγροτοβιομηχανικούς συνεταιρισμούς και που μέσα από έναν εθνικό προγραμματισμό θα βοηθήσει την ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της χώρας και τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού της υπαίθρου, που είναι και θέμα υψηλής εθνικής ανάγκης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χάρη χρόνου θα παραλείψω τα γραπτά κείμενα. Επίτηδες μίλησα από γραπτό κείμενο, μήπως κάποιοι θελήσουν να τα αναλύσουν, να τα σκεφθούν, να τα συγκρίνουν με τις δικές τους προτάσεις, για να καταλήξουν και αυτοί κάποτε σε μία άλλη πορεία, που θα οδηγήσει από το αδιέξοδο, που έχουμε περιέλθει, σε μία προοπτική.

Θα μιλήσω για την "ATZENTA 2000", που είναι το γεγονός που έχουμε μπροστά μας, για να καταλάβουμε τελικά ότι οι κίνδυνοι μεγαλώνουν, αντί να περιορίζονται. Η "ATZENTA 2000" αφορά στο σύνολο της ευρωπαϊκής πολιτικής και είναι μία προσπάθεια προσαρμογής στα κελεύσματα των Συμφωνιών του Μάαστριχτ και του Άμστερνταμ.

Λογικό, λοιπόν, είναι η "ATZENTA 2000" να επιδρά και στην Κοινή Αγροτική Πολιτική. Έτσι, τα μέρη της "ATZENTA 2000" που αφορούν την ΚΑΠ, χωρίζονται σε πέντε ομάδες κατά την άποψή μας:

Πρώτον, τις μειώσεις των θεσμικών τιμών και των αντισταθμιστικών επιδότησεων, δεύτερον τη διαφοροποίηση και τα ανώτερα όρια για τις άμεσες επιδοτήσεις, τρίτον, την αγροτοπεριβαλλοντική πολιτική, τέταρτον την πολιτική για την ανάπτυξη της υπαίθρου και πέμπτον τη γενικότερη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ και τη διεύρυνση προς τις χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης.

Ας αρχίσουμε με την πρώτη ομάδα, δηλαδή, τις μειώσεις των θεσμικών τιμών και των αντισταθμιστικών επιδότησεων. Η "ATZENTA 2000" προτείνει:

Πρώτον, μείωση κατά 20% των τιμών για τις σπαρτικές καλλιέργειες, πηγαίνοντάς τες από το 119,19 σε 95,35 ECU ανά τόνο και αναπλήρωση του χαμένου εισοδήματος με στρεμματικές ενισχύσεις, όπως έγινε το 1992.

Δεύτερον, μείωση κατά 30% των τιμών για τα βοοειδή, πηγαίνοντάς τα από τα δύο χιλιάδες επτακόσια ογδόντα (2.780), που είναι σήμερα, σε χίλια εννιακόσια πενήντα (1.950) ECU ανά τόνο και αντιστάθμιση, επίσης, των απωλειών του εισοδήματος με αύξηση της πριμοδότησης κατά κεφαλή ζώου.

Τρίτον, μείωση επίσης κατά 10% της τιμής του αγελαδινού γάλακτος και αντιστάθμιση με πριμοδότηση κατά κεφαλή ζώου.

Τέταρτον, μεταρρυθμίσεις στα μεσογειακά προϊόντα που είναι ο καπνός το ελαιόλαδο, το κρασί και το βαμβάκι. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα είναι κατά πάσα πιθανότητα, όπως και για τα πιο πάνω, μειωτικού και μόνο χαρακτήρα, παρ' όλην την ελλειμματικότητά τους σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Βασική αιτιολογία για τις παραπάνω προτάσεις έχει προβληθεί η ανάγκη εξισορρόπησης των αγορών και οι δεσμεύσεις που επιβάλλει η Π.Ο.Ε. (Παγκόσμια Οργάνωση Εμπορίου) με τη Συμφωνία της Ουρουγουάνσ (1995-2000) όπως αυτή επιβλήθηκε από την GATT.

Φυσικά οι προτάσεις μεταρρύθμισης για τα προϊόντα πρέπει να εξετασθούν συνολικά, γιατί το πιθανότερο που θα συμβεί θα είναι να γίνουν γενναίες ρυθμίσεις μόνο για τα προϊόντα του ευρωπαϊκού βορρά και να παραμεληθούν από δημοσιονομικής πλευράς τα μεσογειακά.

'Άλλωστε η ύπαρξη προτάσεων, όπως προανέφερα, για τα "βόρεια" προϊόντα και ταυτόχρονα η ανυπαρξία για τα μεσογειακά δίνει μία πρώτη γεύση από αυτά που θα ακολουθήσουν.

Για την Ελλάδα λοιπόν, περιοχή με μεγαλη καπνική παραγωγή, βαμβάκι, σιτηρά, οι εκπτώσεις θα γίνουν δυσμενώς αισθητές για τους λόγους που προαναφέραμε, αλλά και για το λόγο ότι δεν υπάρχει καμία αναφορά σε μικρούς παραγωγούς και η αντιστάθμιση θα μειώνεται, με αποτέλεσμα να μειωθεί ακόμα περισσότερο το εισόδημα των μικροκαλλιεργητών, που είναι και η πλειοψηφία του αγροτικού πληθυσμού της περιοχής μας, της χώρας μας και γενικότερα του ελλαδικού υπαίθριου χώρου.

Τα μέτρα τώρα της δεύτερης ομάδας που ανέφερα, αφορούν στη διαφοροποίηση και τα ανώτερα όρια για τις άμεσες επιδοτήσεις.

'Ετσι προτείνονται: Πρώτον, η θέσπιση ανώτατου όριου επιδότησης ανά εκμετάλλευση που θα συμπεριλαμβάνει όλες τις άμεσες επιδοτήσεις αντισταθμιστικού χαρακτήρα για τα σιτηρά, τα βοοειδή, το γάλα κλπ.

Δεύτερον, δυνατότητα στα κράτη-μέλη να βάζουν κριτήρια διαφοροποίησης με σκοπό οι επιδοτήσεις να συνδεθούν με το ύψος του εισοδήματος και να μην είναι πλέον αντισταθμιστικές της μείωσης των τιμών των αγροτικών προϊόντων.

Εδώ πρέπει να σταθούμε λιγάκι και να παρατηρήσουμε ότι ναι μεν με τον τρόπο αυτό είμαστε σύμφωνοι με τις υποχρεώσεις της GATT, που ζητάνε πλήρη αποσύνδεση των επιδοτήσεων από την παραγωγή, αλλά στη σημερινή κατάσταση όπου οι επιδοτήσεις ανέρχονται στο 45% του αγροτικού εισοδήματος, αν υπάρχει αποσύνδεση από ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια ίσως αυτόματα να υπάρχει και σταδιακή απομίκρυνση των μη κύρια απασχολούμενων Ελλήνων αγροτών από τις καλλιέργειες.

Μήπως με αυτό τον τρόπο επιχειρούν να μειώσουν ακόμη περισσότερο τον αριθμό των Ελλήνων αγροτών με ό,τι αυτό συνεπάγεται στο κοινωνικό, οικονομικό, εθνικό και πολιτισμικό μας πεδίο;

Επίσης, η συνολική επιδότηση χωρίς θεσμικές τιμές μπορεί να σημαίνει μία ακόμα πιο έντονη εξάρτηση της χώρας μας από την εξωτερική αγροτική παραγωγή, με αποτέλεσμα την ερήμωση της ελληνικής υπαίθρου, γιατί σήμουρα οι μεγάλες και δυναμικές ελληνικές αγροτικές εκμετάλλευσεις θα μείνουν χωρίς επιδοτήσεις, παρά το γεγονός ότι ως προς τη μέση αγροτική ευρωπαϊκή εκμετάλλευση είναι μικρές και οι τιμές των ευρωπαϊκών προϊόντων θα πέσουν στα διεθνή επίπεδα, με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη των καλλιεργειών από τους 'Ελληνες αγρότες.

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι στην ουσία επιχειρείται η αλλαγή των βασικών χαρακτήρων της Κ.Α.Π. που είναι η αρχή της κοινωνικής προτίμησης και η επάρκεια της αγροτικής παραγωγής για τις ανάγκες των ευρωπαϊκών λαών. Το πλήγμα για την ελληνική γεωργία θα είναι τεράστιο, γιατί η μικρή ελληνική αγροτική εκμετάλλευση θα βρεθεί εκτεθειμένη στο διεθνή ανταγωνισμό χωρίς προστασία.

Δυστυχώς, και τα μέτρα της αγροτοπεριβαλλοντικής πολιτικής που έχει η "ATZENTA 2000" δεν θα βοηθήσουν την ελληνική γεωργία. Γιατί ναι μεν προβλέπει προώθηση μέτρων για τη χρήση μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον, στη γεωργική καλλιέργεια και πρακτική με σκοπό την παραγωγή υγιεινότερων τροφίμων και τη σωστή διαχείριση των φυσικών πόρων για την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας των καπαναλώτων, αλλά ταυτόχρονα προβλέπει μείωση της στρεμματικής απόδοσης και ενδεχόμενα να επιβάλει -που θα το επιβάλει, ως φαίνεται- ειδικούς περιβαλλοντικούς ελέγχους για τη διαπίστωση τυχόντων πλημμελώς εφαρμοζομένων καλλιεργητικών πρακτικών από μέρους των Ελλήνων αγροτών με επιπτώσεις στις επιδοτήσεις τους.

Οι ευρωκράτες των Βρυξελλών προβάλλουν την αναγκαιότητα εναρμόνισης της Κ.Α.Π., σ' αυτό το σημείο, με τη συμφωνία της GATT, αλλά δεν λένε απολύτως τίποτε για τις επιπτώσεις που θα έχουμε αν τα ίδια κριτήρια δεν εφαρμοστούν παγκοσμίως, με αποτέλεσμα τα αγροτικά προϊόντα του

τρίτου κόσμου να κατακλύσουν τις αγορές της Ευρώπης σε βάρος των ευρωπαϊκών αγροτικών προϊόντων.

Επίσης τίποτα δεν αναφέρεται για τα γενετικά μεταλλαγμένα αγροτικά προϊόντα που όλο και περισσότερο κάνουν αισθητή την παρουσία τους στις αγορές και που τίποτα δεν μας εξασφαλίζει για τη μη ύπαρξη επιπτώσεων στην υγεία των καταναλωτών.

Τέλος, στον τομέα της πολιτικής για την ανάπτυξη της υπαίθρου προτείνονται μέτρα, σε συνδυασμό και με το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ή πακέτο Σαντέρ για το 2000-2006, ανάπτυξης εκεί που η γεωργία αδυνατεί να προσφέρει ικανοποιητικά εισοδήματα στους αγρότες.

Φυσικά το προτεινόμενο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης τελεί υπό δύο προϋποθέσεις:

Πρώτον ότι οι χρησιμοποιούμενοι πόροι από το τμήμα εγγυήσεων του FEOGA δεν θα στερήσουν πόρους από τις άλλες επιδοτήσεις.

Δεύτερον ότι θα γίνει άριστη αξιοποίηση αυτών των πόρων για την υλοποίηση των στόχων ανάπτυξης των επιλεγμένων περιοχών.

Δηλαδή και εδώ θα χρειαστεί αγώνας, πιέσεις και φυσικά θα πάρουμε το ελάχιστο δυνατό, αφού για μια ακόμη φορά ο ευρωπαϊκός Βορράς θα περάσει πρώτος από το ταμείο.

Τέλος και στη διεύρυνση της ΚΑΠ προς τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, η "ATZENTA 2000" είναι εξωπραγματική, όταν δηλώνει ότι η ΚΑΠ δεν θα εφαρμοστεί ως προς την υποστήριξη του εισοδήματος των αγροτών αυτών των χωρών, γιατί δήθεν στις χώρες αυτές δεν υπήρξαν ποτέ υψηλές τιμές που να μειώθηκαν και να προκάλεσαν κατά συνέπεια ζημιά στο εισόδημα των αγροτών.

Είναι δυνατόν πολιτικά και θητικά να στηριχθεί αυτή η θέση: Είναι δυνατόν οι πλούσιοι αγρότες της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης να ειστρέπτουν επιδοτήσεις και οι φτωχοί συγγενείς τους της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης να αποκλείονται;

Μήπως η επίκληση της εναρμόνισης της ΚΑΠ στις επιταγές της GATT δεν φθάνει να εξηγήσει τα σχεδιασμένα;

Καταλήγοντας μπορούμε να πούμε πως τα διαφαινόμενα θετικά στοιχεία της "ATZENTA 2000" για την ελληνική γεωργία, αλλά και γενικότερα για τον ευρωπαϊκό πολίτη είναι:

Πρώτον, η ενδυνάμωση και προώθηση της περιβαλλοντικής και βιολογικής αντίληψης στις αγροτικές δραστηριότητες. Και στο θέμα αυτό το ΔΗ.Κ.ΚΙ. έχει κάνει συγκεκριμένες προτάσεις με την εκπόνηση του προγράμματός του.

Δεύτερον, η εφαρμογή πολιτικής ανάπτυξης της υπαίθρου, με την προϋπόθεση φυσικά να δοθούν σωστά και γενναία κίνητρα για την ελληνική ύπαιθρο.

Τώρα τα διαφαινόμενα αρνητικά είναι:

Πρώτον, η αποσύνδεση των επιδοτήσεων από την ποσότητα και την ποιότητα της γεωργικής παραγωγής.

Δεύτερον, η ανυπαρξία μέτρων και μέριμνας για τα μεσογειακά αγροτικά προϊόντα, που είναι και η πλειομερία της ελληνικής παραγωγής.

Τρίτον, ο τρόπος προσδιορισμού των περιβαλλοντικών κριτηρίων καλλιέργειας, που είναι ασφαλής.

Τέταρτον, η ασφάρια ως προς τον προσδιορισμό του ανώτατου ύψους των επιδοτήσεων ανά εκμετάλλευση.

Τέλος, γενικότερα, φιλικά προσκείμενη θέση της "ATZENTA 2000" για την αγροτική παραγωγή του ευρωπαϊκού βορρά, μπροστά στην καθολική απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στο φτωχό ευρωπαϊκό νότο.

Το ΔΗ.Κ.ΚΙ., κόμμα με καθαρό ευρωπαϊκό, αλλά κύρια πατριωτικό, κοινωνικό και φιλολαϊκό προσανατολισμό, βρίσκει ότι πρέπει να συσπειρωθούμε για την υπεράσπιση των εθνικών μας συμφερόντων στα πλαίσια της νέας ΚΑΠ και τη διαφύλαξη του εισοδήματος του Ελλήνη αγρότη, που εκτός από όλες τις άλλες αποστολές του έχει και μια υψηλή εθνική, αυτή της παρουσίας του στο σύνολο της επικράτειας, στο σύνολο της υπαίθρου. Είναι επιτακτική εθνική ανάγκη να κρατηθεί ο Ελληνας γεωργός, κτηνοτρόφος, αλιέας κλπ. στην ύπαιθρο και ειδικά στις περιοχές που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες.

Η εφαρμογή μιας τέτοιας πολιτικής επιβάλλει στην Κυβέρνηση, σε σας κύριε Υπουργέ, να κατανοήσετε πως διαχειρίζεστε το πλέον σημαντικό Υπουργείο σε αυτήν τη χώρα. Είμαστε κατ'εξοχήν χώρα γεωργική και ελάχιστα τουριστική, όπως μας έχετε κατανήσει με τις συνεχείς άδειες καζίνο και με την εγκατάλειψη της μικρομεσαίας μεταποιητικής επιχείρησης.

Πάρτε και εσείς τις ευθύνες τις δικές σας, όσο είναι καιρός, όσο μπορείτε να αντιμετωπίσετε στα διεθνή fora, αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτήν την αντιλαϊκή, αντιευρωπαϊκή πολιτική. Είναι δική σας ευθύνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανεβαίνω στο Βήμα με αισθήματα ιδιαίτερης ανησυχίας, διότι ένα τόσο σημαντικό θέμα, ένα τόσο καυτό θέμα, όπως είναι τα προβλήματα και κυρίως οι προσποτικές του αγροτικού τομέα στη χώρα μας, αντιμετωπίζεται με τη ραστώνη και την αδιαφορία της Κυβέρνησης.

Αποδεικτικό τούτου είναι το γεγονός ότι, ενώ κατόπιν και λόγω των κινητοποιήσεων των αγροτών συνεστήθη η διακομματική επιτροπή τον Ιανουάριο του 1997, χρεάστηκε περισσότερο από δεκαέξι μήνες, για να περάσωσι τις εργασίες της.

Ήταν η Νέα Δημοκρατία που έπρεπε να πάρει την πρωτοβουλία να φέρει το θέμα στη Βουλή, ενώ θα οφείλει η Κυβέρνηση, εκείνη να έχει πάρει τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία και εκείνη πρώτη να έχει προβληματιστεί και να φέρει προς συζήτηση τις προτάσεις της επιπρόπτης αυτής.

Το λέω αυτό, γιατί συζητάμε σήμερα ένα κορυφαίο θέμα και ειλικρινά, κάνω αυτήν την ποποθέτηση, αποποιούμενος κάθε πολιτικής σκοπιμότητας ή κομματικής αφετηρίας.

Είναι κορυφαίο θέμα για τρεις λόγους. Πρώτον, από οικονομικής σκοπιάς. Ο πρωτογενής τομέας παραμένει ένας μεγάλος, καίριος τομέας για την ελληνική οικονομία. Παρά τα προβλήματα που έχει σήμερα, για συγκεκριμένους λόγους, μπορεί και προσποτικά να αποτελέσει ισχυρή πηγή αύξησης του εθνικού μας εισοδήματος.

Δεύτερον, για κοινωνικούς λόγους. Εάν συνεχισθεί αυτό το αδιέξοδο, εάν συνεχισθεί η αδυναμία του Ελλήνα αγρότη να σταθεί ανταγωνιστικά, σε ένα πράγματι ολοένα και πιο δύσκολο διεθνές περιβάλλον, ως προσποτική προβάλλει την ερήμωση της υπαίθρου, η εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα και η αναζήτηση τύχης, άραγε ποι; Στα αστικά κέντρα που παράγουν ανεργία; Στα αστικά κέντρα, που σήμερα υπεριστέρευαν προσδότερο από μισό εκατομμύριο ανέργους;

Η τρίτη σκοπιά, ίσως η σημαντικότερη -συνδέεται βέβαια με τις προηγούμενες δύο- είναι η εθνική σκοπιά. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η Ελλάδα της περιφέρειας είναι η ραχοκοκαλιά αυτής της χώρας και, αν μάλιστα το δούμε με τη διάσταση κρισίμων και ευαίσθητων εθνικά περιοχών, αποτελεί πρωταρχική προτεραιότητα οιασδήποτε κυβέρνησης να χαράξει μια συγκροτημένη αγροτική πολιτική, να συγκρατήσει τον πληθυσμό στην ελληνική περιφέρεια και έτσι να τονώσει τη δυνατότητα της Ελλάδας να σταθεί στο δύσκολο περιβάλλον του 21ου αιώνα και στις δυσκολίες και κινδύνους που διαχέονται γενικότερα στην εθνική μας περίμετρο.

Οι δυσκολίες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστές. Είναι αλήθεια ότι αντιμετωπίζουμε ένα πολύ πιο δύσκολο περιβάλλον απ' ότι στα προηγούμενα χρόνια. Είναι αλήθεια ότι οι εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο, είτε αφορούν την GATT είτε τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και ακόμη, σε λίγο στενότερη εκδοχή, τη σταδιακή μεταρρύθμιση -σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης- της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, κάνουν τις προσποτικές όχι ευχάριστες και όχι εύκολες. Αυτό είναι ένα δεδομένο, το οποίο πρέπει να έχουμε υπόψη μας και για το οποίο πρέπει, πριν απ' όλα η Κυβέρνηση, αλλά και όλες οι πολιτικές δυνάμεις, να κρατούν σε σωστή πληροφόρηση και ενημέρωση τους Ελληνες αγρότες.

Θέλω όμως εδώ να τονίσω ότι το γεγονός πως, σ' αυτό το διεθνώς πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον, ο Ελληνας παραγωγός

βρίσκεται ανέτοιμος να αντιμετωπίσει τις αυξημένες δυσκολίες και προκλήσεις, δεν είναι αποτέλεσμα τυχαίων γεγονότων, είναι αποτέλεσμα κακής πολιτικής ανεπάρκων κυβερνήσεων.

Οι ευθύνες των διαδοχικών κυβερνήσεων του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. είναι τεράστιες. Και να θυμίσω μόνο μία διάσταση. Το γεγονός ότι από την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή τότε Κοινότητα -σήμερα Ένωση- και μετά, υπήρξε μία πολύ σημαντική εισροή πόρων, η οποία πέρασε ανεκμετάλλευτη. Αντί να γίνουν παραγωγικές επενδύσεις, αντί να γίνουν έργα υποδομής, αντί να γίνουν εκσυγχρονισμός και αναδάρθρωση του ελληνικού πρωτογενούς τομέα, έγιναν προεκλογικές σπατάλες, κοντόφθαλμες παροχές και δημαγωγικές εξαγγελίες, με αποτέλεσμα αντί, ως θα όφειλε, να προετοιμαστούν η ελληνική γεωργία και η ελληνική κτηνοτροφία, πέραν των παραδοσιακών τους δυσκολιών, να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του σήμερα και του αύριο, σήμερα να εμφανίζονται ανέτοιμες, γιατί οι κυβερνήσεις του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. επέλεξαν τον εύκολο δρόμο των καταναλωτικών δαπανών, για κομματικού χαρακτήρα προτεραιότητες. Αυτή είναι η αλήθεια.

Αυτήν την αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να τη δούμε κατάματα και αποφασιστικά, γιατί είναι τώρα η ώστατη ώρα να γίνει αντικείμενο επεξεργασίας, χάραξης και υλοποίησης μιας συγκροτημένης και ξεκάθαρης πολιτικής ολοκληρωμένης πολιτικής στον αγροτικό τομέα.

Δυστυχώς, η Κυβέρνηση καθεύδει, δεν θέλει να δει την αλήθεια, αρνείται να δει τα πραγματικά γεγονότα και επιλέγει το χειρότερο δυνατό δρόμο. Κρύβεται και εφαρμόζει την τακτική της στρουθοκαμήλου. Μ' αυτόν τον τρόπο όμως δεν απομακρύνονται ούτε εξορθίζονται τα προβλήματα. Αντίθετα, διογκώνονται και πολλαπλασιάζονται και οι πιθανές δραματικές συνέπειες για τη χώρα ολόκληρη, αλλά και οι ευθύνες της σημειωνής Κυβέρνησης.

Έρχομαι τώρα σε ορισμένα επιμέρους θέματα. Μιλάμε όλοι και μιλάτε και εσείς της Κυβέρνησης, για την ανάγκη βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα. Κάρια παράμετρος σε ό,τι αφορά την ανταγωνιστικότητα, είναι οι επενδύσεις. Μα, σε όλα τα σκέλη των επενδύσεων, η κατάσταση είναι από κακή έως τραγική.

Η Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. μείωσε τις πιστώσεις από το δεύτερο Κοινοτικό Πλάσιο Στήριξης για τη γεωργία κατά εκατόν ογδόντα δισεκατομμύρια (180.000.000.000) δραχμές. Η άντληση και η αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων μειώνονται διαρκώς. Ο ίδιος ο Υπουργός Γεωργίας ομολόγησε ότι δεκάδες έργα κινδυνεύουν να μείνουν ανεκτέλεστα, λόγω έλλειψης τεχνικής συμμετοχής.

Μειωμένα είναι και τα ποσά για τη γεωργία, από τον τακτικό προϋπολογισμό και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Συμπέρασμα: Αποεπένδυση και τεχνολογική απαξίωση του πάγιου κεφαλαίου για την ελληνική γεωργία.

Επίσης, σε τέλμα βρίσκονται όλα τα μεγάλα αρδευτικά ή εγγειοβελτιωτικά ή γενικότερα έργα υποδομής. Θα σας αναφέρω τρία παραδείγματα που αποτελούν όνειδος, κύριοι συνάδελφοι.

Πρώτον, εκτροπή Αχελώου. Το ανέκδοτο των τελευταίων δύο δεκαετιών από τη συμπεριφορά των διαδοχικών κυβερνήσεων του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. και της σημειωνής Κυβέρνησης.

Δεύτερον, ταμειυτήρες της Κάρλας. Τρίτον, το φράγμα του Σμοκόβου, που είχα μάλιστα την ευκαιρία πρόσφατα να επισκεφθώ. Πράγματι, τραυματίζεται η καρδιά κάθε Έλληνα να βλέπει ένα έργο, εδώ και δεκαπέντε χρόνια, περίπου, να λιμνάζει.

Τα θέτω αυτά, όχι μόνο γιατί αποτελούν αντικείμενο ισχυρής και αξιόπιστης κριτικής σε μια κυβέρνηση, που δεν ανταποκρίνεται στις περιστάσεις και προκλήσεις των καιρών, αλλά διότι αποτελούν καρίο ζήτημα και τελικά κρίσιμη ζημία γι'αυτόν τον πολύ σημαντικό παράγοντα, την αέναη δηλαδή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αγροτικής παραγωγής, που θα έλεγα ότι είναι και το πρωταρχικό ζητούμενο, για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις του σήμερα και του αύριο.

Δεύτερο ζήτημα, σχετιζόμενο και αυτό με τις επενδύσεις: Αγροτική

Τράπεζα. Σε άθλια κατάσταση, αντικείμενο κακοδιαχείρισης, ομολογούμενης από τους ίδιους τους κυβερνητικούς παράγοντες, και κακών επιλογών.

Σας θυμίζω ότι η Αγροτική Τράπεζα συνεστήθη, για να υποβοηθεί τη δυνατότητα πρόσβασης του παραγωγού στο πιστωτικό σύστημα. Και έχει καταντήσει να γίνεται το ανάποδο. Το κόστος χρήματος της Αγροτικής Τράπεζας είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό των εμπορικών τραπεζών. Σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνά τις δύο έως τέσσερις μονάδες, που σημαίνει δηλαδή ότι η Αγροτική Τράπεζα, αντί για αρωγός, είναι διώκτης του Έλληνα αγρότη. Έρχεται ο ίδιος ο τέως Διοικητής της Αγροτικής Τράπεζας και αποκαλύπτει ότι η τράπεζα αυτή έχει περίπου πεντακόσια δισεκατομμύρια (500.000.000.000) δραχμές χρέος δηλαδή με άλλα λόγια μισό δισεκατομμύριο χρέου ανεπιδέκτη είσπραξης. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της πολιτικής της Κυβέρνησής σας.

Τρίτο θέμα, ο ΕΛΓΑ. Ο ΕΛΓΑ συνεστήθη, για να παρέχει αρωγή σε πληττόμενους αγρότες κυρίως από θεομηνίες, κακοκαιρίες και από άλλους λόγους ανωτέρας βίας. Σήμερα τι είναι ο ΕΛΓΑ: Οφείλουμε να το πούμε απερίφραστα. Είναι μηχανισμός εξαπάτησης, σε δύο σκέλη. Πρώτον, μια διαρκής επιχείρηση να ελαχιστοποιηθεί κατά το δυνατόν η αποτίμηση των ζημιών και, δεύτερον, να επιμηκυνθεί κατά το δυνατόν ο χρόνος καταβολής των αποζημιώσεων.

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο πολύ μεγάλο θέμα, στο θέμα των συνεταιρισμών. Δεν έχουν περάσει πολλοί μήνες, που είχαμε ξανά αυτήν τη συζήτηση εδώ μέσα. Οι συνεταιρισμοί, με τον τρόπο με τον οποίο στην πλειοψηφία τους έχουν λειπουργήσει, αποτελούν το σύγχρονο άγος για την ελληνική κοινωνία. Έχουν αποδειχτεί ως οι μάντες προώθησης των συμφερόντων της κομματικής νομενκλαστύρας του κυβερνώντος κόμματος, με κορυφαίο παράδειγμα την τακτική του χαρίσματος των χρεών -άλλο αν επιλέγονται εξωραϊσμένες εκφράσεις, όπως "ρύθμιση"- χωρίς κανένα κριτήριο, χωρίς κανέναν κανόνα διαφανείας, βιωσιμότητας, νομιμότητας. Μεταξύ των άλλων, εκτός του ότι αποτελεί πρόδηλη σπατάλη, αποδεικνύει και νοοτροπία έλλειψης σεβασμού προς το χρήμα του Έλληνα φορολογούμενου.

Και εδώ θα ήθελα να κάνω δύο ερωτήσεις, τις οποίες θεωρώ καίριες: Τι θα κάνει ο Υπουργός Γεωργίας με τη ρύθμιση χρεών των συνεταιριστικών οργανώσεων, όταν μόνος του ομόλογει ότι ο όρος βιωσιμότητάς τους για τον οποίο μας διαβεβαίωνε στην προηγούμενη συζήτηση στη Βουλή, δεν υφίσταται;

Και ακόμα τι θα κάνει με τη διαγραφή των χρεών ιδιωτικών επιχειρήσεων, που επελέγησαν με πλήρη αδιαφάνεια και κανένα κριτήριο;

Σύμφωνα με τις διαρροές ακούγεται ότι προτίθεται να τις καταργήσει. Οφείλει εδώ και τώρα, σήμερα, να αποσαφηνίσει τη θέση του πάνω στο ζήτημα αυτό.

Υπάρχουν, δυστυχώς, και πολλά ακόμα παραδείγματα ανευθυνότητας, ανικανότητας και προχειρότητας της κυβερνητικής πολιτικής στον κύριο αυτό τομέα. Δίνω παραδείγματα, τα πιο πρόσφατα.

Πρώτον, δασοπυρόσβεση. Ήθελε το νομοσχέδιο μήνα Μάιο.

Δεύτερον, μεταφέρθηκε η δασοπυρόσβεση από τη Δασική Υπηρεσία στο Πυροσβεστικό Σώμα, σε πλήρη αντίθεση με το ομόφωνο πόρισμα της διακομματικής επιτροπής. Σας θυμίζω ότι ο ίδιος ο Αρχηγός της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας δήλωσε ότι είναι ανέτοιμος, τουλάχιστον για ένα ακόμα τετράμηνο, να αντιμετωπίσει αυτήν την ευθύνη.

Συμπέρασμα: αυτήν τη στιγμή τα δάση, καθώς μπαίνουμε μάλιστα στην επικίνδυνη περίοδο βρισκούνται στο έλεος της κυβερνητικής ανευθυνότητας και επαφίενται στον πατριωτισμό των Ελλήνων.

Δεύτερον τεράστιο ζήτημα: επιχειρείται η ιδρυση κρατικής εταιρείας αξιοποίησης της αγροτικής γης. Και εδώ θα ήθελα να θέσω τρία κριτήρια. Πρώτον, προσβάλλεται το δικαίωμα της ιδιοκτησίας. Δεύτερον, παρεμποδίζονται οι ελεύθερες συναλλαγές και, τρίτον, παραβιάζονται οι μηχανισμοί της αγοράς, που αποδεικνύει ότι είστε δυστυχώς προσηλωμένοι

στις αρτηριοσκληρωμένες και παροχημένες αντιλήψεις ενός άκρατου κρατισμού. Τώρα, δέκα χρόνια μετά την παγκόσμια κατάρρευσή τους, επιμένετε σε τέτοιες επιλογές.

Θέλω να σας καλέσω να αποσύρετε άμεσα αυτό το υπό επεξεργασία και υπό κατάθεση νομοσχέδιο.

Τρίτο ζήτημα: Νόμος περί νέων αγροτών. Ψηφίστηκε τον Αύγουστο του 1997. Δεν εφαρμόζεται όμως. Και εδώ υπάρχει ένα ζήτημα τεράστιας ευθύνης του ίδιου του Πρωθυπουργού, του κ. Σημίτη. Δεν μπορεί να περνάνε δέκα μήνες από την ψήφιση ενός νόμου και να μην εφαρμόζονται οι διατάξεις του, διότι αυτό σημαίνει ότι δεν λειτουργεί η Κυβέρνηση. Και αυτός που έχει την ευθύνη, όταν δεν λειτουργεί η Κυβέρνηση, είναι ο ίδιος ο Πρωθυπουργός.

Έρχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα άλλο θέμα, που το θεωρώ πράγματι πρώτης προτεραιότητας. Και αυτό είναι η διαπραγματευτική μας ικανότητα στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι αλήθεια ότι, αν όχι όλες, πάντως οι μεγάλες αποφάσεις για ζωτικά ζητήματα, που αφορούν την ελληνική αγροτική οικονομία, λαμβάνονται στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και είναι αλήθεια ότι σε πολλές περιπτώσεις και πιέσεις υπάρχουν και συμφέροντα και συμμαχίες και βεβαίως κάθε χώρα επιχειρεί να πρωθήσει εκείνα, που νομίζει ότι εξυπηρετούν τη δική της πολιτική. Εδώ όμως σώρευτικά πια και διαχρονικά έχει εντοπιστεί μία πρωτοφανής κυβερνητική αδυναμία να διαπραγματεύεται, ως θα οφειλε, για τα συμφέροντα των Ελλήνων παραγωγών και των ελληνικών προϊόντων.

Δίνω σταχυολογημένα παραδείγματα. Το 1995 αναθεώρηση της αγοράς βάμβακος με μειωμένη ποσότητα για την Ελλάδα. Το 1996 αναθεώρηση της αγοράς των οπωροκηπευτικών με σημαντική μείωση της κοινοτικής προστασίας, χωρίς καμία απολύτως αντιστάθμιση, όπως γίνεται για όλους τους τομείς του "βορείου" ενδιαφέροντος, δηλαδή των συμφερόντων των βορειών χωρών.

Το 1997 η Κυβέρνηση αποδέχθηκε δραματική μείωση των εκτάσεων για σκληρό σιάρι. Επί πέντε χρόνια δεν επιτυγχάνεται η παραμικρή αύξηση της ελληνικής ποσότητας για το αγελαδινό γάλα, στο οποίο σημειωτέον έχουμε μόλις το 0,6% της συνολικής κοινοτικής ποσότητας. Και οφείλω να πω, χωρίς να θέλω να γίνομαι πράγγελος κακών, ότι με αυτά τα προηγούμενα, μ' αυτά τα δεδομένα παρουσάζονται εξαιρετικά δυσοίωνες οι προσπτικές για τις υπό αναθέωρηση αγορές του καπνού, του κρασιού και του ελαιολάδου.

Κάνων αυτές τις επιστράμμετες, γιατί πιστεύω -και το πιστεύω βαθιά- ότι έχει τεράστια ευθύνη το ίδιος ο Πρωθυπουργός, πέραν των ευθυνών του αρμοδίου Υπουργού. Και το λέω αυτό, διότι, παρακολουθώντας τα τεκταινόμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ένα συγκεκριμένο δεδομένο κάνει εντύπωση και αξιζεί να υιοθετηθεί: οι Πρωθυπουργοί των χωρών, που έχουν αγροτικά ενδιαφέροντα και συμφέροντα, δίνουν οι ίδιοι πρωτοπτικές μάχες γι' αυτά. Ειδικά ο Ισπανός Πρωθυπουργός, πράγματι μία χώρα με πολύ σημαντικό τομέα πρωτογενούς παραγωγής, παίρνει στη δική του πλάτη τις μάχες αυτές. Ο κ. Σημίτης ποτέ δεν ανέλαβε τέτοια πρωτοβουλία, ποτέ δεν ανέλαβε τέτοια ευθύνη. Θα έλεγα ότι αυτό είναι πρωταρχικό ζήτημα και μάλιστα ευθύνη του εκάστοτε πρωθυπουργού της χώρας.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν μπορεί κανείς να προεξοφλήσει πάντα την επιτυχία. Αντιλαμβάνομαι ότι, σε μια σκληρή διαπραγμάτευση, κάποτε θα έχουμε καλά αποτελέσματα και κάποτε λιγότερο καλά. Δεν αντιλαμβάνομαι, όμως -και αισθάνομαι την ανάγκη να καταγγείλω το γεγονός- το ότι ο Έλληνας Πρωθυπουργός υπεκφεύγει σε τέτοιου κορυφαίου ενδιαφέροντος και κρισιμότητας ζητήματα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι σε ένα άλλο μεγάλο θέμα: δικαστικές διώξεις. Γνωρίζετε την αμετακίνητη άποψη του κόμματός μας και εμού προσωπικώς. Γνωρίζετε ότι επανειλημένα επισκέψθηκα τους εκπροσώπους των αγροτών ή, σε φάσεις κινητοποιήσεων, τους διαμαρτυρόμενους αγρότες και τους είπα πράγματα, που, τουλάχιστον εκείνη τη στιγμή, είμαι βέβαιος ότι δεν τους ήταν ευχάριστα. Τους είπα ότι δεν προσυπογράφω -και δεν προσυπογράφουμε- κινήσεις ή επιλογές διεκδίκησης ή διαμαρτυρίας που δεν στρέφονται κατά της

Κυβέρνησης, που έχει και την ευθύνη, αλλά που τελικά απολήγουν σε βάρος άλλων πολιτών, που έχουν και εκείνοι το άγχος της βιοπάλης και υφίστανται ζημιές, όντας ανεύθυνοι και αθώοι.

Αυτή η θέση είναι δεδομένη και αμετακίνητη και την κάνουμε με αίσθημα ευθύνης ξέροντας ότι καμία φορά στεναχωρούμε και ανθρώπους που, στο κάτω-κάτω, επιλέγουν ανορθόδοξους ή αδύκιμους τρόπους διεκδίκησης, αλλά το κάνουν από απελπισία και απόγνωση. Και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε.

Πώς αντιδρά η Κυβέρνηση; Τους είχε εδώ και δύο χρόνια στη λογική του εκβιασμού των δικαστικών διώξεων. Σέρνει στα δικαστήρια πάνω από έξι χιλιάδες ανθρώπους. Το θεωρώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άδικο, ανέντημα και κυρίως ανήθικο. Και σας προκαλώ, κύριοι της Κυβέρνησης, σήμερα, άμεσα να παύσετε τις δικαστικές διώξεις. Και έχετε την ευκαιρία, γιατί για μια ακόμα φορά, για πολλοστή φορά, σας τη δύναμη προτείνοντας συγκεκριμένη τροπολογία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι επιδόσεις της Κυβέρνησης στον αγροτικό τομέα είναι απογοητευτικά χαμηλές και οι ευθύνες της είναι τεράστιες για το μέλλον της ελληνικής γεωργίας, της κτηνοτροφίας, της Ελλάδας της υπαίθρου, της Ελλάδας της περιφέρειας, της Ελλάδας συνολικά.

Ξέρουμε -και θέλω να το τονίσω αυτό ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας- ότι εύκολες λύσεις δεν υπάρχουν. Και από τη δική μας πλευρά δεν επιλέξαμε ποτέ και δεν επιλέγουμε και τώρα τον εύκολο δρόμο των εύκολων υποσχέσεων, ειδικά όταν αφορά σ' ένα ζήτημα τόσο κρίσιμο. Υποσχέσεων που δυστυχώς αφειδώς δίνατε στο παρελθόν, αλλά ποτέ δεν υλοποιήσατε.

Επανειλημένα σάς έχουμε καταθέσει συνολική συγκροτημένη πρόταση, της οποίας τους βασικούς άξονες πολύ συνοπτικά θα παρουσίασω και πάλι σήμερα.

Πρώτον, ανάγκη μείωσης των συντελεστών, που διαμορφώνουν το κόστος παραγωγής, καύσιμα, ρεύμα, Φ.Π.Α.

Δεύτερον, η θεσμική μεταρρύθμιση, που αφορά στο σήμερα τελιματωμένο Υπουργείο Γεωργίας. Το Υπουργείο Γεωργίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από ένας αρτηριοσκληρωτικός, υπερσυγκεντρωτικός, γραφειοκρατικός και αθηνοκεντρικός μηχανισμός, πρέπει να γίνει επιτελικό εργαλείο δουλειάς, καθοδήγησης και πληροφόρησης του Έλληνα παραγωγού.

Τρίτον, η άμεση προτεραιότητα εξυγίανσης της Αγροτικής Τράπεζας και του ΕΛΓΑ, ώστε να μπορούν, επαναλαμβάνω, να πάρουν τον πραγματικό τους ρόλο, του νόμιμου αρωγού του παραγωγού και όχι, όπως είναι σήμερα, του διώκτη του.

Τέταρτον, η εξυγίανση του συνεταιριστικού κινήματος με τις βασικές αρχές που σας παρουσίασμε επανειλημμένα, της διαφάνειας και της βιωσιμότητας.

Θέλω εδώ, μάλιστα, να κάνω μια υπογράμμιση. Πιστεύουμε στην ανάγκη όχι μόνο ύπαρξης, αλλά και ανθρώπης του συνεταιριστικού κινήματος. Ενός, όμως συνεταιριστικού κινήματος που ν' αποπνέει υγεία και διαφάνεια. Όχι σαν αυτό, που αφήσατε εσείς να δημιουργηθεί, κάνοντας μικροκομματικής σκοπιμότητας αμαρτωλές και μόνο επιλογές.

Πέμπτον, η επεξεργασία ολοκληρωμένης πολιτικής ανάπτυξης της υπαίθρου, που σημαίνει με άλλα λόγια εναλλακτικές και συμπληρωματικές μορφές ανάπτυξης, φιλικές προς το περιβάλλον και κυρίως συμβατές με το αγροτικό περιβάλλον.

Έκτον, η ανάγκη δραστικής αναβάθμισης της διαπραγματευτικής ικανότητας της χώρας. Αυτό, βεβαίως, σημαίνει την τεχνοκρατική αξιοποίηση των δυνατοτήτων, που υπάρχουν, προετοιμασίας και στήριξης, κυρίως, όμως, σημαίνει την επίδειξη και απόδειξη πολιτικής βούλησης και παρουσίας.

Σας θυμίζω πως, όταν δίνει κανές μάχες, δεν μπορεί ποτέ να είναι βέβαιος εκ των προτέρων για το αποτέλεσμα. Όμως, έχει ειδική αξία το να αναλαμβάνει να δίνει μάχες, όταν προασπίζεται τα συμφέροντα της χώρας του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να εκλάβετε και την

πρωτοβουλία της Νέας Δημοκρατίας να φέρει προς συζήτηση το πόρισμα της διακομματικής επιπροπής και τις τοποθετήσεις όλων των συναδέλφων του κόμματός μας, αλλά και τη δική μου παρέμβαση, σαν κραυγή αγωνίας. Σαν μία κραυγή αγωνίας για την Ελλάδα της περιφέρειας. Για την Ελλάδα της περιφέρειας που χωρίς αυτήν, Ελλάδα δεν μπορεί να υπάρχει.

Θέλω επίσης να τονίσω ότι είναι η ώρα τώρα για δράση, γιατί αύριο κιόλας μπορεί να είναι ήδη αργά.

Οι στρατηγικές επιλογές είναι δύο: πρώτον, η συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο και δεύτερον, η σημαντική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, σας καλούμε, έστω αυτήν την ύστατη ώρα, να ξυπνήσετε από το λήθαργο, να απαλλαγείτε από τις ιδεοληγίες σας, να ξεχάσετε το αμαρτωλό παρελθόν σας και να αναλογιστείτε τις τεράστιες εθνικές ευθύνες σας.

Η πρόκληση, για ένα θέμα εθνικής προτεραιότητας, προς συνεργασία όλων μας, είναι εδώ και είναι ανοικτή! (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υπουργός Γεωργίας κ. Στέφανος Τζουμάκας έχει το λόγο.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Με τους Βουλευτές τι θα γίνει, κύριε Πρόεδρε; Πότε θα μιλήσουμε; Να σηκωθούμε να φύγουμε τότε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Μπορείτε να φύγετε. Θα έλθει η σειρά σας να μιλήσετε.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Τελείωσαν τα πανηγύρια τώρα! Αυτή δεν είναι Βουλή να εκφράζονται οι Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ πάρα πολύ. Έχετε αρκετά χρόνια στην πλάτη σας, ως Βουλευτής και δεν πρέπει να τα λέτε αυτά.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Επειδή τα έχω, γι' αυτό και διαμαρτύρομαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητούμε ένα από τα μεγαλύτερα και σοβαρότερα προβλήματα, που αντιμετωπίζει η χώρα μας, που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση, που αντιμετωπίζει γενικότερα ο κόσμος της πρωτογενούς παραγωγής σε παγκόσμιο επίπεδο.

'Ακουσα με προσοχή την τοποθετήση του Αρχηγού του κόμματός της Νέας Δημοκρατίας κ. Καραμανλή. Ο κ. Καραμανλής αρκέστηκε σε επισημάνσεις, σε περιγραφές και σε μεγάλο βαθμό, απέφυγε να πει όλη την αλήθεια. Γιατί η αλήθεια δεν είναι αυτή. 'Έχει πολλές όψεις το πρόβλημα και πολλές προεκτάσεις.

Επίσης περιόρισε και ο ίδιος το θέμα στο ότι είναι θέμα μιας σχετικά δραστήριας κυβερνητικής πολιτικής ή θέμα πρωτοβουλιών ενός πρωθυπουργού.

Δυστυχώς δεν είναι έτσι τα πράγματα. Αν ήταν έτσι, θα ήταν πολύ εύκολα και πολύ απλά.

Σήμερα, δεκαπέντε κράτη-μέλη, η μεγαλύτερη ένωση στον κόσμο, η Ευρωπαϊκή Ένωση, βρίσκεται σε μια πρωτοφανή αδυναμία να αντιμετωπίσει την πίεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Και εκεί, δεν βρίσκονται πρωθυπουργοί, οι οποίοι να παριστάνουν τους σωτήρες ή τους φίλους των αγροτών ή τους Δον Κιχώτες, ή τους ανθρώπους που κτυπούν δυνατά τα χέρια στο τραπέζι τους, όλα δηλαδή αυτά τα γραφικά και χαρωπά που κατά καιρούς ακούνται από διάφορους στη χώρα. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου που διευθύνεται από χώρες ισχυρές και καθορίζεται η πολιτική του από αυτές, όπως είναι ο ΗΠΑ, ο Καναδάς, η Αυστραλία, η Ιαπωνία, το Μεξικό, η Νέα Ζηλανδία, χώρες της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης και χώρες του Τρίτου κόσμου, που έχουν τη μεγάλη πλειοψηφούσα συμμαχία, λέει κάτι το πολύ σαφές. Κύριοι, οι τιμές θα πρέπει να είναι, σε παγκόσμιο επίπεδο, πραγματικές. Οι ενισχύσεις, οι επιδοτήσεις και όλες αυτές οι αγωνιστικές λογικές, εσάς που κτυπάτε τα τραπέζια και παριστάνετε ότι ο ένας είναι πιο αποτελεσματικός στη διαπραγμάτευση

από τον άλλον, είναι κουραφέζαλα.

Αυτά για πρωθυπουργούς και για υποψήφιους πρωθυπουργούς.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Γι' αυτό δεν κτυπάτε το χέρι;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Σας άκουσα και λυπτήθηκα πάρα πολύ γι' αυτά που είπατε. Δείχνετε πόσο λίγος είστε για τέτοια θέματα και αγροτικής πολιτικής και γενικότερης πολιτικής.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Γι' αυτό δεν ασχολείστε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Αν έχετε άλλα προβλήματα να τα αντιμετωπίσετε και να μη διακόπτετε μόνιμα στη Βουλή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Σας πονάνε αυτά που σας λέμε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Αποτελούν φαιδρότητες όλα αυτά και ένα μέρος αυτών που ακούγονται συχνά.

Η πίεση που θα αρχίσει με τη διαπραγμάτευση του 1999 στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου θα είναι σαφής. Και μία ολόκληρη Ένωση με επικεφαλής τον επιπρόπτη της και δεκαπέντε κυβερνήσεις δεν έχει τη δυνατότητα να επιβάλει διαφορετική πολιτική, γιατί είναι τέτοιος ο συσχετισμός των δυνάμεων και τέτοια η απαίτηση του σύγχρονου κόσμου.

Ο σύγχρονος κόσμος δεν αποτελείται κατά πλειοψηφία από τον αγροτικό κόσμο. Αποτελείται από καταναλωτές και από φορολογούμενους. Και αυτοί ζητούν διεθνώς πολλά προϊόντα, φθηνά προϊόντα και υγιεινά προϊόντα. Δεν ζητούν και άλλους φόρους και άλλες ενισχύσεις και άλλο κόστος.

Αυτή είναι η σύγχρονη και η προοδευτική πραγματικότητα και καλείται κάθε χώρα και κάθε Ένωση να προετοιμάσει τα του οίκου της, παρά να κάνει λεονταρισμούς απειλής διαπραγματεύσεων και άλλες λογικές σαν αυτές που επικαλέσθηκε ο κ. Καραμανλής ότι συμβαίνουν στην Ισπανία.

Η ισπανική κυβέρνηση ανήγαγε σε εθνικό πρόβλημα το ελαιόλαδο και βούλιαξε μαζί με αυτό. Γελούν τα υπόλοιπα κράτη - μέλη με αυτήν τη λογική της χώρας αυτής, που είχε την αντίληψη ότι θα μπορεί να φορτώσει στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τριακόσιες χιλιάδες τόνους παραπάνω ελαιόλαδο για την ίδια με τα ίδια χρήματα. Δηλαδή, να μειωθούν οι ενισχύσεις σε όλους τους παραγωγούς στο νότο και στους παραγωγούς της Ισπανίας, για να κάνει μία δημιαγωγία ο δεξιός Πρωθυπουργός ο κ. Αθνάρ. Δηλαδή, άνευ αξίας θέμα. Είναι κάτι ανάλογο με τη δημιαγωγία που κάνει ο δεξιός Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας εδώ. 'Άνευ αξίας θέμα, δηλαδή.

Θα ήθελα επίσης να πω ότι...

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Τι ακούμε!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Ακούτε αυτά που συμβαίνουν, γιατί αυτά συμβαίνουν. Τα άλλα απλώς είναι δικά σας θέματα που έχουν σχέση με τη δημιαγωγία, την ψηφοθηρία και την κολακεία. Άλλα κολακεύομενοι δεν υπάρχουν πια. Υπήρξαν για πολλά χρόνια. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και αυτό είναι το θετικό ότι δεν υπάρχουν πια κολακεύομενοι.

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Μπορεί να μη συμφωνούμε με το ΚΚΕ, αλλά αυτά που περιγράφει ως πρόταση το Κομμουνιστικό Κόμμα έχουν βάση. Άλλα όμως αυτό που κάνει το ΚΚΕ είναι ότι δεν αναγνωρίζει ότι αυτός είναι ένας δρόμος που υπάρχει στο σύγχρονο κόσμο. Ο άλλος δρόμος είναι ένας δρόμος αμυντικός που καταγγέλλει, περιγράφει, προειδοποιεί, κινητοποιείται. Άλλα ο δρόμος αυτός θα συνεχιστεί. Και έχει σημασία σε αυτήν τη διαδικασία των εξελίξεων, πώς εμείς θα οργανώσουμε τις δυνάμεις, όχι πώς θα περιγράψουμε, πώς θα επισημάνουμε, πώς θα καταγείλουμε ή πώς θα κινητοποιηθούμε, γιατί από αυτά ξέρουμε καλά να πράττουμε, στα άλλα έχουμε δυσκολίες. Εκεί είναι το πρόβλημά μας.

'Έτσι, λοιπόν, θα πρέπει να έχουμε σωστή αναφορά σε σχέση με τις εξελίξεις, διότι η χώρα μας είναι μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Είναι συμφέρον της να είναι σε αυτόν τον οργανισμό, γιατί προσδιορίζεται σε σχέση με το διεθνές εμπόριο και τις εξελίξεις που είναι θετικές για τη χώρα. Δεν υπάρχει χώρα σήμερα που να μη θέλει να

εντάχθει σε αυτόν τον οργανισμό.

Είναι επίσης, συμφέρον της χώρας μας το ότι είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παρ' όλο που υπάρχουν κι εκεί αρνητικές εξελίξεις.

Σήμερα, λοιπόν, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και τις διευθύνουσες χώρες, η γεωργία είναι μόνο οικονομική δραστηριότητα. Όλα τα άλλα δεν ακούγονται. Και αυτή ήταν η αναμέτρηση που είχαμε το Μάρτιο στο Παρίσι στη σύνοδο των Υπουργών Γεωργίας των χωρών του ΟΟΣΑ. Εμείς αντιτίναμε και είπαμε ότι η γεωργία είναι πολυλειτουργική δραστηριότητα. Είναι ένας όρος που θα ακούγεται την επόμενη δεκαετία, που σημαίνει οικονομία, ύπαιθρος, κάτοικοι της υπαίθρου, ανάπτυξη, οικογενειακός χαρακτήρας των εκμεταλλεύσεων, περιβάλλον, μεταποίηση και άλλες δραστηριότητες.

Σε αυτόν τον αντίλογο η άλλη πλευρά μας είπε ότι αν υπάρχουν προβλήματα στην ύπαιθρο με τους κατοίκους της θα συνέλθουν οι Υπουργοί των κοινωνικών υποθέσεων των χωρών του ΟΟΣΑ και να τα αντιμετωπίσουν. Και αν υπάρχουν προβλήματα με το περιβάλλον θα συνέλθουν οι Υπουργοί Χωροταξίας και Περιβάλλοντος για να τα αντιμετωπίσουν. Και αν υπάρχουν προβλήματα δευτερογενή, μεταποίησης, ανάπτυξης και επενδύσεων, να συνέλθουν οι Υπουργοί Βιομηχανίας και Εθνικής Οικονομίας για να τα αντιμετωπίσουν.

Και δεν βρέθηκε εκεί κανένας ζωηρός και δυνατός από αυτούς που απειλούν, κτυπούν στα τραπέζια ότι θα πάνε στα συμβούλια, να πει "τι είναι αυτά που λέτε εσείς εδώ?". Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και σε κάθε πλευρά λέγεται, κύριοι, λάβετε τα μέτρα σας και οργανωθείτε. Μάλιστα ήταν χαρακτηριστικές οι τοποθετήσεις ότι θα μπει βαθιά το μαχαίρι στο κόκαλο και θα σταματήσουμε τις ενισχύσεις και θα σταματήσουμε τις επιδοτήσεις και δεν θα σας αφήσουμε ούτε για έμμεσες ενισχύσεις και επιδοτήσεις στο μέλλον με αυτά τα νέα προγράμματα που έχετε για την ανάπτυξη της υπαίθρου, για το περιβάλλον και για τις άλλες δραστηριότητες. Και έχουν την πλειοψηφία να τα επιβάλλουν. Αυτό τι σημαίνει; θα προκύψουν αυτά που επιδιώκουν σε διεθνές επίπεδο τελικά; Ως ένα βαθμό, ναι. Θα εξαρτηθεί από το συσχετισμό των δυνάμεων γιατί η διαπραγμάτευση θα κρατήσει πέραν της πενταετίας. Θα εξαρτηθεί από τις εξελίξεις εκείνης της περιόδου που θα κατατένει προς το τέλος για την οριστικοποίηση της διαπραγμάτευσης και θα καταλήξει σε σχέση με τις γενικότερες εξελίξεις. Αυτή είναι μία πολιτική στη γεωργία που δεν μας βρίσκει σύμφωνους και δεν βρίσκει τις προοδευτικές δυνάμεις σύμφωνες. Γιατί οι συντηρητικές δυνάμεις στη γεωργία λένε, μεγάλη εκμετάλλευση. Μοντέλο Ηνωμένων Πολιτειών, επιχειρήση δύο χιλιάδες είκοσι στρέμματα κατά μέσο όρο η ιδιοκτησία, με χιλιάδες κολίγους να δουλεύουν σε τέτοιες επιχειρήσεις και να μην υπάρχει στην ουσία γεωργία. Είναι επίσης το μοντέλο του οικονομικού και κοινωνικού ντάμπινγκ, της γεωργίας της Βαρβαρότητας που είπα εγώ στο συμβούλιο αυτό, όπου θέλει διπλά μεροκάματα εργασίας, βάρβαρη εργασία, βάρβαρες αποδοχές και αποτέλεσμα μηδενικό για τα εισοδήματα και τις τιμές των παραγωγών. Αυτή τη γεωργία καλούμαστε να αντιπαλέψουμε και οι δυνάμεις μας δεν είναι ισχυρές σε παγκόσμιο επίπεδο. Αυτό είναι το πραγματικό πρόβλημα. Το επόμενο πρόβλημα είναι ότι η Ένωση, ενωμένη απέναντι σ' αυτήν την πολιτική, δεν έχει όλες τις δυνάμεις της μαζί γιατί είναι χώρες μέσα στην Ένωση, όπως είναι η Σουηδία, όπως είναι η Μεγάλη Βρετανία, όπως είναι η Ολλανδία και άλλες χώρες που λένε ότι "Εμείς έχουμε καταναλωτές, έχουμε φορολογούμενους. Δεν μπορούμε άλλο να δίνουμε ενισχύσεις. Δεν μπορεί να συνεχίζεται αυτή η πολιτική. Και εμείς νιώθουμε πολύ καλύτερα όταν βρισκόμαστε στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, παρά όταν βρισκόμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση". Και δεν βρέθηκαν εκεί πολλοί ενδιαφέροντες τύποι, οι οποίοι απειλούν ότι θα παρέμβουν και θα λύσουν τα θέματα και θα κτυπήσουν δυνατά και δεν θα είναι κρυμμένοι ή δεν θα παρελκύουν από τη λογική της δημόσιας διαπάλης και της δραστηριότητας γύρω από τον τομέα.

Πρέπει, επίσης, να πω ότι σ' αυτήν τη λογική, ο Παγκόσμιος Οργανισμός

Εμπορίου παρεμβαίνει μέσα στα εσωτερικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ένα δεύτερο λόγο, μας καλεί εμάς του νότου, των μικρών εκμεταλλεύσεων "κύριοι, ως πότε θα αφήνετε αυτούς του βορρά, των μεγάλων εκμεταλλεύσεων να παίρνουν τον μεγάλο όγκο των επιδοτήσεων?". Και αν μπορεί να γίνει κάτι στο μέλλον, θα μπορούσαμε να δεχτούμε ότι τουλάχιστον οι μικροί παραγωγοί θα μπορούν να πάρουν κάποιες ενισχύσεις για να σταθούν σήμερα στον σκληρότερο ανταγωνισμό της διεθνοποίησης. Και εμείς αυτό το αναγνωρίζουμε και στις συνεργασίες που έχουμε με τους εκπροσώπους αυτών των χωρών και το συζητούμε με την Αυστραλία, με τη Νέα Ζηλανδία, με την Αμερική, με τον Καναδά για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε ένα άλλο καθεστώς και ένα άλλο δεδομένο. Γιατί ήδη με την "ATZENTA 2000", για πρώτη φορά θα μπει πλαφόν στις ενισχύσεις και τα μεγάλα εισοδήματα. Έρχεται όμως από τη συντηρητική πλευρά, η επιθεστο που λέει "Αυτή είναι η λογική σας; Δεν θα ενισχύσετε τον ανταγωνισμό; Μπορούν να επιβιώσουν αυτές οι μικρές επιχειρήσεις με το να κάνετε απλώς κοινωνική πολιτική?" Και αυτό είναι επίσης ένα άλλο μεγάλο θέμα. Και οι πιέσεις ιδιαίτερα από τη Μεγάλη Βρετανία και από την Ολλανδία. Και αν δεν υπήρχε ο αξένας Γαλλίας-Γερμανίας, που είναι ιστορικός προοδευτικός αξένας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα είχαμε ακόμη μεγαλύτερες πιέσεις για επανεθνικοποίηση της κοινής Αγροτικής πολιτικής. Αυτές οι δύο χώρες μαζί με άλλες, που δεν βγαίνουν στην κεντρική στηνή, είναι πίσω, λένε πως αν γυρίσουμε πίσω και επιτρέψουμε να δίνουν οι χώρες ενισχύσεις στη γεωργία, αυτό θα είναι καταστροφή για τις μικρές χώρες. Φέτος ο προϋπολογισμός μας ήταν δεκαπέντε τρισεκατομμύρια (15.000.000.000). Από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα λάβουμε φέτος ένα τρισεκατομμύριο διακόσια δισεκατομμύρια (1.200.000.000.000). Θα μπορούσε η χώρα να δώσει σ' αυτόν τον τομέα τόσα, ή σε κάποιον άλλο τομέα τόσα συνολικά; Είναι ο πιο καλό ενισχυμένος τομέας στη χώρα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιώθηκε ότι δεν ασκήθηκε σωστή πολιτική στη δεκαπενταετία αυτή. Να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Ποιος έθεσε τη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς προϋποθέσεις; Ποιος διαμόρφωσε τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα;

Ποιο ήταν το επίπεδο ανάπτυξης στην ύπαιθρο το 1980; Ποια ήταν τα εισοδήματα; Ποια ήταν η μιζέρια; Ποια ήταν η υποβάθμιση; Δεν θα έπρεπε αυτός ο κόσμος να αναβαθμιστεί σε επίπεδο διαβίωσης και άλλου τρόπου ζωής ποι κοντά στη γενικότερη ευημερία; Θα έπρεπε να κάνει μόνο επενδύσεις και αναδιαρθρώσεις; "Όντως υπήρχαν ανισορροπίες.

Ο κάθε ένας μπορεί να κάνει σύγκριση με το πιο ήταν το επίπεδο της υπαίθρου στη χώρα μας το 1980 εάν ήταν σε ευημερούσα και προοδευτική κατεύθυνση. Από δημιαγωγούς έχουμε χορτάσει.

Θα πρέπει να πούμε επίσης προς αυτήν την κατεύθυνση ότι οι δραστηριότητες αυτές έχουν μία κοινή βάση, ότι δηλαδή χρειάζεται τώρα να δούμε ξανά την πορεία μας μετά από μία δεκαεπταετή εμπειρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή η πορεία έχει να κάνει με τον συσχετισμό των δυνάμεων. Όταν εντάχθηκε η χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ήδη η διευθύνουσα πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχε κάνει τις προτιμοτάκτες συμφωνίες που πολύ σωστά επισημαίνει και το Κ.Κ.Ε. και ο Συνασπισμός. Στο πόρισμα διάβασα την πρόταση του Συνασπισμού που αναφέρεται εκτεταμένα σε αυτό και είναι πολύ σωστή αυτή η αναφορά.

'Ηδη, λοιπόν, είχαν δημιουργήσει τα αρνητικά δεδομένα για τα μεσογειακά προϊόντα και όσα χέρια και αν υπήρχαν και αν κτυπούσαν θα ήταν άνευ περιεχομένου.

Το αποτέλεσμα είναι σαφές: Στις μέχρι τώρα ενισχύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση την μερίδα του λέοντος την παίρνουν οι αροτραίς καλλιέργειες, το 40% και πλέον των ενισχύσεων και ακολουθούν το βόειο κρέας με 13%, τα γαλακτοκομικά με 10% και μετά έρχεται το ελαιόλαδο με 4%, τα οπωροκηπευτικά με 3%, ο καπνός με 2%, ο οίνος με 2%. Γι' αυτά δεν υπήρχαν

πατριώτες ή ισχυροί και δυνατοί άνθρωποι να "κτυπούν το χέρι στο τραπέζι" να κάνουν ταξίδια και να πηγαίνουν να κάνουν δημιαργίες; Δεν υπήρχε ο συσχετισμός των δυνάμεων και των συμφερόντων. Αυτό φαίνεται ότι θα συνεχιστεί και τώρα.

Πέντε μήνες κάναμε προστάθεια και εμείς και η Ισπανία για να μπουν στην "ATZENTA 2000" τα μεσογειακά προϊόντα. Η μεταρρύθμιση, εν όψει της πίεσης του Πλαγκόσιμου Οργανισμού Εμπορίου από τη διευθύνουσα ομάδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι μόνο για τα προϊόντα του Βορρά, με ένα στόχο, ότι πρώτον τρέπεται να μειώσουμε τις τιμές για να γίνουν ανταγωνιστικά αυτά τα προϊόντα και δεύτερον, να δώσουμε ισχυρές αντισταθμίσεις στους παραγωγούς.

Στη συνέχεια, πρέπει να πω τα εξής: Και οι πέντε κυβερνήσεις του Νότου δεν έχουν ισχυρούς πολιτικούς; Δεν έχουν πρωθυπουργούς που να μην ενδιαφέρονται για αυτά τα "τεράστια εθνικά θέματα" για να μπορούν άλλοι να λαφυραγωγούν και να δημιαργούν στον αγροτικό κόσμο;

Δυστυχώς, λοιπόν, οι πληρωμές για τα προϊόντα του Νότου θα μείνουν στις τιμές του 1992. Και οι πέντε ηγετώνται με την προστάθεια των απόψεις τους. 'Ετοι γίνεται στην πλειοψηφία. Η πλειοψηφία των συμφερόντων δεν είναι στο Νότο. Με τη διεύρυνση, ακόμα περισσότερο θα μεταφερθεί προς το Βορρά. Και πάλι, όμως, είναι θετικός ο λογαριασμός, γιατί αυτές τις ενισχύσεις δεν θα τις είχε η χώρα και αν η χώρα δεν ήταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα ήταν τριτοκοσμική χώρα.

Η Ιταλία συμμετέχει με το 16% της παραγωγής της στη διαμόρφωση του αγροτικού προϊόντος και πάρονται το 10% των ενισχύσεων. Εμείς που συμμετέχουμε με το 4%, σχεδόν υποτριπλάσιο ποσοστό πάροντας το 7% των ενισχύσεων. Είμαστε χώρα που μόνο λαμβάνει.

Ποιος διαμόρφωσε αυτό το αποτέλεσμα; Αυτοί που κατηγορήθηκαν από τον αρχηγό της ΝΔ ως απόντες. Η πολιτική των παροχών της δεκαπενταετίας του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. Δεν είναι το επιθυμητό, αλλά είναι το θετικότερο. Αν δεν υπήρχε αυτή η πολιτική του ΠΑΣΟΚ, θα ήμασταν τριτοκοσμική χώρα και οι τιμές των αγροτικών μας προϊόντων θα ήταν υποτριπλάσιες σε σχέση με τις τιμές των άλλων χωρών και αυτό είναι γεγονός. Στην Τουρκία, στη Βουλγαρία, στα Σκόπια, στην Αλβανία τα αγροτικά προϊόντα είναι τρεις φορές πιο φθηνά από τα δικά μας.

Δεν υπάρχει άλλος δρόμος, γιατί άκουσα το Κ.Κ.Ε. να λέει ότι ο δρόμος που ακολουθούμε είναι καταστροφικός. Ο άλλος δρόμος ποιος είναι; Είναι ο δρόμος των κινητοποιήσεων. Να γίνει διεθνής επανάσταση για να ανατρέπει ο συσχετισμός των δυνάμεων και να πάμε να υποστηρίξουμε τις μικρές καλλιέργειες για να μπορέσουμε να φτιάξουμε το μεγάλο όγκο της παραγωγής;

Ας συζητήσουμε για μία χώρα, όπως η Ιαπωνία. 'Ηρθε ο Ιάπων Υπουργός και είπε "σέβομαι αυτά που λέτε, αλλά εμείς δεν είμαστε αυτάρκης χώρα. Εισάγουμε όλα τα προϊόντα μας και έχουμε πληθυσμούς που πρέπει να διαθρέψουμε. Θέλουμε προϊόντα, που να είναι σε ορισμένο επίπεδο, για τους καταναλωτές μας και τους φορολογούμενους."

Δεν θα έχουμε τριάντα ακροατήρια, άλλα στους μεν, άλλα στους δε. Δεν είναι πολιτική αυτή. Δεν είναι τα πράγματα τόσο απλά, για να πούμε ότι θα χαράζουμε μία διαφορετική πορεία. Τι μπορούμε να κάνουμε; Κάθε φορά να βελτιώνουμε τη θέση μας και αυτή των προϊόντων μας. Αυτός είναι ο δρόμος, στον οποίο χρειάζεται προσπάθεια και τεκμηρίωση.

Πρέπει να πω εδώ όσον αφορά την κριτική που έγινε για την πολιτική που άσκησε η Κυβέρνηση στο βαμβάκι το 1995. 'Οταν θα γίνει η διαπραγμάτευση του 1999, τότε να δούμε τι κριτική θα γίνει στην Κυβέρνηση εκείνη, που θα είναι σε ένα χρόνο. Θα είναι πολύ πιο σκληρή η κριτική, γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση με βάση την πίεση από τον Πλαγκόσιμο Οργανισμό θα επιδιώξει να περιορίσει τις ενισχύσεις. Και πολύ σωστά γράφει το πρότιμα του ΚΚΕ "να πάει στις στρεμματικές και στις κεφαλικές ενισχύσεις".

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Αλίμονο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Ναι, αλίμονο. Θα πάτε εσείς να τις καταγγείλετε και θα παριστάνετε τους ισχυρούς και εγώ θα σας θεωρώ γραφικούς και θα γελώ απεριόριστα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: ....(Δεν ακούστηκε).

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Υπάρχουν στα μιαλά σας μόνο, όχι στην πραγματικότητα. Θα πρέπει να γίνει μάχη. Να σας πω ότι αυτό το αντιλήφθηκα από έναν άλλο Υπουργό, που δεν συμμετέχει στη διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είχα μία συνομιλία πριν από δέκα μέρες, όπου μου είπαν πως είναι πλήρως ενημερωμένοι ότι θέλουν στρεμματικές ενισχύσεις στο βαμβάκι, στρεμματικές ενισχύσεις στο ελαιόλαδο, όχι κατά δέντρο. Κατά στρέμμα! Και συνολική πολιτική περί ορισμού των ενισχύσεων σε αυτόν τον τομέα!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Καλά πάμε τότε!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Άλλα αυτός είναι ο κόσμος στον οποίο πρέπει να ζήσουμε και να αναπτυχθούμε. Ο άλλος είναι στη φαντασία μας. Αυτά λέγαμε. Είναι στα πρόσκαιρα δεκαπεντήμερα και εικοσαήμερα αγώνων. Διότι ο κ. Καραμανλής πριν από λίγο στηλίευσε τη λογική των μπλόκων και των καταλήψεων. Και επήγειρε στη λογική των αγώνων. Χαίρομαν πάρα πολύ για τη δεξιά που αρχίζει και επανει τους αγώνες, γιατί ό,τι έγινε σε αυτήν τη χώρα και σε άλλες, έγινε με αγώνες.

'Όμως, διάβασα πριν από λίγο τη κοινή διακήρυξη που έκανε η συνεργασία ΚΚΕ-δεξιάς για τις νομαρχιακές εκλογές. Και αυτό ήταν το περιεχόμενο των αγώνων. Το συλλαλητήριο που ήδη έχετε προαναγγείλει πριν έξι μήνες, για τις 16 Σεπτεμβρίου, έχει σχέση με αυτούς τους αγώνες. Πώς θα διευρύνετε την εκλογική σας βάση στις νομαρχιακές και στις δημοτικές εκλογές. Τα άλλα είναι κουραφέζαλα και μεγάλα λόγια. Και είδα τον υπουργό νομάρχη της δεξιάς -που τον στηρίζετε και συνεργάζεσθε εσείς του ΚΚΕ- να λέει "οι αγώνες που σφυρηλατήθηκαν στα μπλόκα". Ελάτε, Αρχηγέ της Νέας Δημοκρατίας, να δείτε τον επικεφαλής νομάρχη σας που σφυρηλάτησε τους αγώνες στα μπλόκα και στην κατάλυση του εθνικού δικτύου! Δεν αφήνετε τη δημιαργία να σφαρευτούμε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Σας πονάει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Καθόλου δεν πονάει. Άλλα δεν θα κάνουμε και ότι δεν καταλαβαίνουμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Εσείς τουλάχιστον, κύριε Υπουργέ, δεν πρέπει να τα λέτε αυτά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Τα λέω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Παπαφιλίππο, σας παρακαλώ πολύ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Εμείς έχουμε τη δυνατότητα να παρακολουθούμε τις εξελίξεις και να θέτουμε μία προοδευτική κατεύθυνση προς αυτές. Και το έχουμε κάνει και όχι σαν τη λογική της δικής σας παρατάξεως που θα έλεγε "Κάντε ένα σοκ στην ελληνική οικονομία και ξεπουλήστε τα όλα". Και θα λέγαμε μετά ποια θα ήταν η δήθεν υποστήριξη στον αγροτικό τομέα με λόγια!

Και είδαμε αυτήν την υποστήριξη στο μεσοδιάστημα της τριετούς διακυβερνήσεως σας. Χρεώσατε τον αγροτικό τομέα πεντακόσια δισεκατομμύρια (500.000.000.000), διαλυσατε όλον το μηχανισμό του και τώρα έρχεσθε να κάνετε υποδείξεις για το τι έγινε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Τα ψεματάκια μας τα είπαμε παλιότερα όλοι. Είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Εγώ λυπάμαι πάρα πολύ γιατί αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Σπυριούνη, σας παρακαλώ.

Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ όλους. Δεν είναι τακτική αυτή.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Έγινε κριτική ότι δεν κάναμε καλή διαπραγμάτευση το 1996 στα οπωροκηπευτικά. Η πρόταση που είχε η διευθύνουσα ομάδα

στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τα οπωροκηπευτικά ήταν όχι βάρβαρη, απαράδεκτη.

Και εκαλείτο μία χώρα μαζί με την Ισπανία να τα βγάλουν πέρα με αυτήν την πρόταση. Ήταν επόμενο να έχουμε απώλειες. Διότι οι χυμοί σε παγκόσμιο επίπεδο είναι πάρα πολύ φτηνοί. Δεν μπορούν να τους ανταγωνιστούν οι χυμοί και τα οπωρολαχανικά της Μεσογείου. Σας είπα ότι η Ένωση είχε προτιμηστικές συμφωνίες με τις μεσογειακές χώρες πριν το 1980. Το αποτέλεσμα είναι ότι για να καλλιεργηθεί ένα εκτάριο με οπωρολαχανικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση κοστίζει 55 ECU, ενώ για να καλλιεργηθεί ένα εκτάριο στη Βόρεια Αφρική κοστίζει 3 ECU. Ο ανταγωνισμός είναι επαχθέστατος. Δεν υπάρχουν εκεί παλικαράδες που να περιφέρονται από χωρίου εις χωρίου.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δηλαδή οι συνδικαλιστές είναι παλικαράδες; Να το ξεκαθαρίσετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Υπάρχουν όρια.

Θα ήθελα τώρα να πω ότι αυτά τα δεδομένα έχουν θετικές και αρνητικές όψεις, γιατί αυτός είναι ο σύγχρονος κόσμος, ένας κόσμος αντιφάσεων, ανταγωνισμών, διεκδικήσεων και μιας αένας πάλης ανάμεσα στην πρόδοιο και στη συντήρηση. Όλα αυτά δεν είναι γενικά και αριστα. Δεν λέμε ότι αυτά ενδιαφέρουν το έθνος γενικώς, την πατρίδα γενικώς, ένα μέρος του πληθυσμού γενικώς. Αυτά είναι μεγαλοστομίες των δεξιών παρατάξεων. Τις ακούω σε όλες τις χώρες που ταξιδεύω. Είναι το ίδιο μοτίβο, η ίδια λογική.

Πού λοιπόν, πάνε τα πράγματα σήμερα σε σχέση με το πόρισμα; Η γεωργία θα υπάρξει. Παρ' όλες τις επιφυλάξεις, παρ' όλες τις γκρίνες από όλες τις πλευρές όσο θα υπάρχει κόσμος, θα υπάρχει ο πρωτογενής τομέας της γεωργίας, διότι πρέπει να παράγονται προϊόντα διατροφής. Η γεωργία είναι συνδεδεμένη με την αλιεύσια διατροφής.

Το θέμα, όμως, είναι ότι κάθε χώρα πρέπει να οργανωθεί, όχι διότι συμβαίνουν αυτά διεθνώς, αλλά γιατί είναι απαραίτητο. Εδώ υπάρχουν ευθύνες της Κυβέρνησης του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. διότι δεν έκανε τις μεταρρυθμίσεις που όφειλε να κάνει. Ευθύνες υπάρχουν και στη δεξιά παράταξη. Και τα δύο κόμματα έχουν τεράστιες ευθύνες που δεν ασφάλισαν τον αγροτικό πληθυσμό. Αυτή είναι η πρώτη μας πολιτική στη μεταρρύθμιση. Δεν θα πρέπει κανένας να τολμά να μιλά και να κολακεύει τους αγρότες, όταν τους αφήσαμε ανασφάλιστους για πέντε δεκαετίες. Και οι δύο πλευρές θα έπρεπε να στωπούν.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Εσείς από ποιά πλευρά είστε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Είμαι από την πλευρά της κριτικής. Και εγώ σιωπώ για τέοια θέματα, παρά να παριστάνω το φίλο των αγροτών και να τους κολακεύω, διότι ανασφάλιστος αγρότης τι μέλλον θα δώσει στη διαδικασία της εξέλιξης. Δεν είναι τυχαίο ότι μπήκαν επτακόσιες πενήντα χιλιάδες αγρότες σ' αυτό το σύστημα ασφάλισης. Ήταν ένα από τα πιο σημαντικά διαρθρωτικά μέτρα που πήρε αυτή η Κυβέρνηση.

'Όντως είναι σωστή η πολιτική που πρότεινε ο συνάδελφος κ. Κανταρζής για να φθάσει η σύνταξη του αγρότη στην κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ. Αυτή είναι και η δική μας θέση και το πρόγραμμά μας. Δεύτερον, με αυτό διευκολύνεται η διαδοχή και η συνένωση της γης. Δεν μπορούμε εμείς ανεξάρτητα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, να σταθούμε στην περιοχή με τόσο μικρή εκμετάλλευση. Η εκμετάλλευση πρέπει να μεγαλώσει, όχι για να πάει στα μεγάλα καπιταλιστικά συγκροτήματα και στα άλλα που λέτε κατά καιρούς, αλλά για να μπορεί στοιχειωδώς να υπάρξει και να δώσει ένα λόγο ανταγωνιστικό για βελτίωση και ανάπτυξη της παραγωγής.

'Ερχομαι στα μέτρα για τους νέους αγρότες. Ο κύριος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας δεν είναι ειλικρινής και δεν είναι ο μόνος εδώ μέσα. Δεν είπε ότι διαπραγματευθήκαμε δεκάμισι μήνες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι δεν ήθελαν να δεχθούν αυτά τα μέτρα και αυτό το πρόγραμμα. Το θεωρούσαν ιδιαίτερα ενισχυτικό και ευνοϊκό, διότι υπερέβαινε τα όρια της γενικής διεύθυνσης ανταγωνισμού. Την έγκριση

την πήραμε για τα μέτρα πριν από ένα δεκαπενθήμερο. Εκεί δεν είχαμε κάποιους δυνατούς να πάνε να κτυπήσουν τα χέρια στα τραπέζια και να "καθαρίσουν". Αυτό πια θα κατανήσει ανέκδοτο.

Τώρα αυτά τα μέτρα θα παρουσιαστούν και θα ισχύσουν. Θα κοστίσουν στο ελληνικό δημόσιο πάνω από ογδόντα δισεκατομμύρια. Έπρεπε να ενισχυθούν οι νέοι για να μείνουν στην ύπαιθρο, όχι να παραμένουν απλώς, αλλά να δημιουργήσουν στην ύπαιθρο, γιατί το αγροτικό επάγγελμα θα είναι το καλύτερο ύστερα από την ανεργία που μαστίζει τις πόλεις. Σε αυτό συμφωνώ με τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας. Το αγροτικό επάγγελμα θα είναι ένα δημιουργικό επάγγελμα, αρκεί να μπει στις σωστές του διαστάσεις. Δεν μπορούμε εμείς να έχουμε διακόσιες δέκα χιλιάδες εκμεταλλεύσεις που έχουν από ένα μέχρι δέκα στρέμματα και να θέλουμε να κάνουμε εκτατική παραγωγή. Θα πρέπει να κάνουν εντατική παραγωγή.

Το τρίτο μέτρο είναι η εκπαίδευση. Τι έκανε η δεξιά παράταξη και το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. επί τόσα χρόνια; Εγώ θα το βάλω από το 1960. Μηδέν εκπαίδευση στον αγροτικό τομέα. Τι να πει τώρα ο νέος Αρχηγός του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Δεκαπέντε χρόνια κυβερνάτε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Εσείς κυβερνάτε από το 1960. Το κόμμα των αγροτών. Έχετε καταδημαγωγήσει το χώρο. Δεν έχετε προηγούμενο. Τώρα πρέπει να εκπαίδευσει ο κόσμος με το δίκτυο που κάνουμε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Το Δ.Σ. δεν έχει συνέλθει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Κάνετε λάθος ότι δεν έχει συνέλθει. Η τεσσερακονταετία ανυπαρέξια πολιτικής δεν σας ενόχλησε. Τώρα που δεν συνήλθε το Δ.Σ. ενοχληθήκατε. Βρε, τι καιροσκόποι που έχετε κατανήσει! Αυτά είναι πρωτοφανή πράγματα για δήθεν πολιτικούς.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Είστε Υπουργός εσείς;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Ασφαλώς. Και είμαι Υπουργός, όχι να δημιαγωγώ, να χαίδευν αυτιά και να παριστάνω τον ιερέα από του άμβωνος ή τους ιερούς των ιερέων που παριστάνουν ότι δεν έφερουν τίποτα, ότι είναι τόσο αγαθοί και αφελείς και λένε ότι δεν είχαν δει και δεν γνωρίζουν.

Ακόμη θέλω να πω ότι υπάρχει ένα ολοκληρωμένο μεταρρυθμιστικό σχέδιο, που θα το προχωρήσουμε μέχρι τέλους. Έχει γνωστοποιηθεί πολλές φορές. Είναι πέρα από τα μέτρα που ανέφερα πριν από λίγο.

Το επόμενο θέμα είναι η γη. Ο κ. Καραμανής είπε ότι έχουμε κρατική πολιτική γης τώρα που έχουμε αποκρατικούς. Αυτήν την πολιτική θα τη συνεχίσουμε, γιατί θέλουμε το περιεχόμενο αυτής της πολιτικής και όχι τον τίτλο της. Πρέπει να σας πω ότι στη Γαλλία η αγροτική γη είναι τρεις φορές πιο φθηνή απ' όσο είναι στην Ελλάδα. Αυτό δημιουργήθηκε από το 1960, όταν ο Ντε Γκωλ και ο Πομπιντόν, οι αρχηγοί της δεξιάς παράταξης που ήταν κρατιστές έφτιαξαν την εταιρεία γης και παρενέβησαν, όχι για να καταστρέψουν τις συναλλαγές και την ιδιοκτησία, αλλά για να βοηθήσουν στη διαμόρφωση ενός μεγάλου αποτελέσματος για τη γεωργία της χώρας τους. Το αποτέλεσμα ήταν οκτακόσιες χιλιάδες συνεταιρισμένοι αγρότες πέρσι στη Γαλλία είχαν τζίρο πενήντα πέντε δισεκατομμύρια (55.000.000.000) ECU. Σε μας οκτακόσιες συνεταιρισμένοι αγρότες είχαν πέρσι τζίρο ενάμιση δισεκατομμύριο (1.500.000.000) ECU. Και συνεχίστε εσείς να δημιαγωγείτε για τους ιδιοκτήτες και για τα κρατικά. Αυτά πλέον δεν είναι ούτε για τα αμφιθέατρα.

Ακόμη υπάρχει το θέμα του κόστους παραγωγής. Επιώθηκαν αρκετά ψεύδη μέχρι τώρα. Σε όλες τις χώρες της Κοινότητας σχεδόν ο πληθωρισμός είναι 1.5% έως 2% και τα επιπλόκια είναι τριπλάσια, όπως στη Γερμανία που έχει 1.5% πληθωρισμό και επιπλόκιο 4.8% έως 5%. Είναι σαφές ότι όσο θα έχουμε δημοσιονομικά ελλείμματα και δημόσιο χρέος χωρίς μείωση του πληθωρισμού θα συνεχίσουν τα επιπλόκια να είναι υψηλά. Αυτά έπρεπε να τα πείτε εδώ, για να μη πιστεύουν οι αγρότες ότι αν έλθουν κάποιοι άλλοι θα τους δώσουν φθηνά επιπλόκια.

Είπε και ένα δεύτερο ψέμα ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, όταν είπε ότι η ΑΤΕ συμπεριφέρεται σαν τις άλλες εμπορικές τράπεζες. Μα, αφού είναι πια με το νόμο εμπορική τράπεζα και αγοράζει και πουλάει χρήμα. Αφού οι άλλες οι εμπορικές τράπεζες έχουν χαμηλά επιτόκια, γιατί δεν πήγε ούτε ένας αγρότης να πάρει σάνειο από άλλη ιδιωτική εμπορική τράπεζα;

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Πήγαν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Ελάχιστοι. Και ξέρουμε ότι αυτοί είναι αγρότες με μεγάλες εκμεταλλεύσεις και μεγάλες επιδόσεις και επενδύσεις.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε συνάδελφε, πρέπει να σας θυμίσω τον Κανονισμό. Σας έχω κάνει αρκετές φορές παραπήρηση. Σας παρακαλώ. Ο Υπουργός σας μιλάει, δεν διακόπτετε εμένα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΙΡΚΟΣ: Συγνώμη.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν και άλλα στοιχεία που έχουν σχέση με το κόστος, όπως είναι το κόστος της γης που ανέφερα πριν. Ποιος επιβαρύνει; Να πάνε να ρωτήσουν στον κάμπο. Αυτήν τη στιγμή τα ενοίκια είναι τρίαντα χιλιάδες (30.000) και εξήντα χιλιάδες (60.000) για τα βαμβάκια και τα ρύζια αντίστοιχα το στρέμμα, πόσοι υποχρεώνονται σε εικονικές συγκαλλιέργειες και ότι το 40% της γης ανήκει σε επεροδιμότες. Να τα αφήσουμε όλα αυτά; Πρέπει ακόμα να δούμε το κόστος συμμετοχής στην εργασία, των μηχανημάτων και του νερού. Οσο για τα καύστρα 3% είναι το κόστος των καυστήρων στην παραγωγή. Βέβαια είναι ενισχυμένη αυτή η υπόθεση όσον αφορά τα θερμοκήπια και τα ξηραντήρια και γι' αυτό είπαμε ότι θα δώσουμε φτηνό πετρέλαιο. Ήδη έχει γνωστοποιηθεί το πόρισμα, θα εισαχθεί στην επιτροπή οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής και μέσα στον Ιούλιο θα υπάρξει απόφαση που θα δώσει φτηνό πετρέλαιο κατά κατηγορίες αγροτών και κατά επαγγελματικές δραστηριότητες. Όμως δεν θα λυθεί έστι το πρόβλημα του κόστους.

Ακόμα είναι δυνατόν να προτείνεται από τον Αρχηγό της Νέας Δημοκρατίας να μειώσουμε το κόστος του ρεύματος. Θα πάει το ρεύμα για ιδιωτικοποίηση. Η ενέργεια πάει στον ιδιωτικό τομέα. Ποιος θα πληρώσει το ρεύμα;

Θέλω να πω ακόμα, κύριε Πρόεδρε, πως πρέπει να σταματήσει η δημιαγωγία ότι θα μειωθεί ο ΦΠΑ από το 18% στο 8%. Τα άλλα κράτη-μέλη δεν θα δεχθούν αυτήν τη μείωση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Η Πορτογαλία.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Θα μείνετε ενάμισι. Ξέρετε καλά τι εννοώ γι' αυτό που είπατε. Δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά για να τα λέει ένα ολόκληρο κόμμα. Το να τα λέει ένας Βουλευτής για να δημιαγωγεί έχει ένα ορισμένο όριο. Δεν αληθεύει και ούτε μπορεί να γίνει ποτέ. Τα λέτε γιατί έχετε ένα εκλογικό Σώμα γύρω από τους εμπόρους και τους εισαγωγείς των μεγάλων μηχανημάτων.

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκαν πολλές ανακρίβεις για τον ΕΛΓΑ. Γίνεται η αναμόρφωσή του με σχέδιο που θα κατατεθεί.

'Οσο για τους συνεταιρισμούς και τις συμμαχίες των οργανώσεων του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας σε κάθε νομό για να λαμψαραγωγούν κάθε δραστηριότητα στους συνεταιρισμούς και τα προϊόντα. Προχθές ήμουν στις Σέρρες όπου σε μια συγκέντρωση οι εκπρόσωποι και των δύο κομμάτων ομολογούσαν ένας-ένας πως κατασπατάλησαν την περιουσία της ένωσης με δεκάδες δισεκατομμύρια. Αυτά και από τις δύο πλευρές και με αποφάσεις των οργανώσεων και των δύο κομμάτων. Και έρχεται τώρα ο κ. Καραμανής και λέει ότι ζητάει διαφάνεια και νομιμότητα που το κόμμα του είναι βαθιά μέσα στην αδιαφάνεια, τη διαφθορά και τις καταχρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Τελειώσατε, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Κλείνω εδώ και θα επανέλθω στη δευτερολογία μου.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Ποιανού κόμματος είσαστε Υπουργός;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Του ΠΑΣΟΚ και γι' αυτό τα στηλιτεύω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Χρυσανθακόπουλος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, η διακομιματική επιτροπή επεξεργαζόμενη αυτό το μεγάλο ζήτημα για να βγάλει συγκεκριμένα προίστατα κινήθηκε σε ένα πνεύμα καλής πίστης και σχετικής ομοφωνίας και στις διαπιστώσεις και σε κάποιες προτάσεις. Αυτό γιατί τα διαφρωτικά προβλήματα του αγροτικού μας τομέα δεν είναι τόσο εύκολο να αντιμετωπισθούν. Χρειάζονται να είναι ενωμένες οι κοινωνικές δυνάμεις που θα χειρισθούν αυτά τα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Πρέπει να σας πω ότι σύμφωνα με την απόφαση του Σώματος ο χρόνος ομιλίας των Βουλευτών είναι πέντε λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Λέμε, λοιπόν, ότι εδώ σήμερα παίχτηκε ένα θέατρο εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας. Ήρθε ο πρωταγωνιστής και οι κομπάρσοι.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Είναι απαράδεκτα αυτά που λέτε!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα τα πω ακριβώς όπως συμβαίνουν!

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Είναι απαράδεκτα. Θέατρο!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ακριβώς θέατρο, κύριε Τσιτουρίδη, και θα το παίξτε και εσείς μετά γιατί είσαστε ουραγός αυτής της τελετής! Και επιτρέψτε μου να έχω τις πολιτικές μου εκτιμήσεις. Δεν θα μου κάνετε μαθήματα εσείς πώς θα εκφρασθώ!

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Είναι ντροπή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, σταματήστε!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Υπήρξε θέατρο. Και έχω δικαίωμα να το επισημάνω!

(Στο σημείο αυτό ο κ. Τσιτουρίδης αποχωρεί από την Αίθουσα)

Κύριε Τσιτουρίδη, αποχωρείστε οικειοθελώς από την Αίθουσα, προτού σας αποβάλλει ο Πρόεδρος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ! Κύριε Χρυσανθακόπουλε, σας παρακαλώ πάρα πολύ να είσθε μέσα στα πλαίσια του Κανονισμού! Δεν σας έκανα παραπήρηση, γιατί άλλωστε δεν σας άκουσα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Να συνεχίσουμε.

'Ερχεται εδώ η Νέα Δημοκρατία και δεν ξεκαθαρίζει με ποιον είναι. Γιατί πρώτα απ' όλα είναι ταξικό το θέμα, όταν μιλάμε για μία συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, η οποία έχει ιδιαιτερότητα στην παραγωγή, συγκεκριμένη θέση. Πλην του Κ.Κ.Ε. που δεν την αναγνωρίζει καν ως τάξη, όλοι οι αναγνωρίζουν ότι πρόκειται για μία έξιχωριστή τάξη, με κοινωνικά στρώματα τα οποία σαφώς πρέπει να αναλύσουμε.

'Ερχεται, λοιπόν, εδώ η Νέα Δημοκρατία και δεν λέει στα ίσα ότι εμείς, κύριοι που εκπροσωπούμε ταυτόχρονα και το εμπορομεστικό κεφάλαιο, αλλά θέλουμε να λαθραγωγούμε και ψήφους από τον αγροτικό χώρο, έχουμε αυτήν την πολιτική. Κινείται στην ασφάλεια, στη σύγχυση και στη δημιαγωγία, αντί να κάνει έστω και μία αναφορά για όλο το πρόβλημα της παραγωγής, σε σχέση με το κόστος, τη διάθεση του προϊόντος και την απορρόφηση στην αγορά. Πώς ένα προϊόν το οποίο έχει συγκεκριμένο κόστος και πωλείται από τον παραγωγό με άλφα τιμή κατευθύνεται στην αγορά προς κατανάλωση με πολλαπλάσια. Και ήταν και βασικό ζήτημα και παραμένει για όλες τις τελευταίες δεκαετίες στη χώρα μας να επισημάνουμε αυτό το μεγάλο πρόβλημα, το διαφρωτικό, που έχει να κάνει με τους μεταπράτες, τους αεριτζήδες, αυτούς οι οποίοι μεσολαβούν και αισχροκερδούν εις βάρος της αγροτικής παραγωγής και των παραγωγών.

Αντί, λοιπόν, να γίνει έστω και μία ρήση προς αυτήν την κατεύθυνση, χτυπιώνται οι μηχανισμοί των κοινωνικών, οικονομικών οργανώσεων των αγροτών, οι συνεταιρισμοί και κατασυκοφαντούνται με λάθος επιχειρήματα. Δεν υπάρχει τόλμη και γενναιοτήτα να ξεκαθαριστεί. Γιατί μιλάμε για τη διαγραφή των χρεών, όταν οι ίδιοι στις επιτροπές και μέχρι

να φθάσουμε στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου για να συζητήσουμε, συνηγορούσαν στο να γίνουν αυτές οι διαγραφές και έκαναν και προτάσεις και τροπολογίες και υιοθετήθηκαν προτάσεις.

Εγώ θέλω να υπενθυμίσω ότι όταν ήταν Υπουργός Γεωργίας ο σημερινός Πρωθυπουργός, ο Κώστας Σημίτης, ξεκίνησε μία τεράστια καμπάνια κατασκοφάντησης των συνεταιρισμών ότι θα τους πάρουν τα χωράφια.

Προτού έρθουν να κάνουν μαθήματα αγροτικής πολιτικής πρέπει να πάρουν απόφαση ότι θα χτυπηθούν και αυτοί με το εμπορομεστικό κεφάλαιο.

Εμείς αυτήν την κατηγορία την παρασιτική της οικονομίας μας, την έχουμε αντιμέτωπη πολιτικά και ταξικά.

Η Νέα Δημοκρατία δεν το κάνει, δεν τολμά να το θίξει, γι' αυτό συνέχεια ασφιστολογεί. Να μην ξεχνούμε ότι ακόμα και σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έστελναν εμπόρους αντί για αγρότες, αγαπητοί συνάδελφοι. Δεν είναι τυχαία αυτά τα οποία αναφέρουμε.

Τα προβλήματα, λοιπόν, στον αγροτικό τομέα απαιτούν να προχωρήσουμε σε κάποια μέτρα γενναιότητας. Ένας τομέας ο οποίος είναι ιδιαίτερα σημαντικός, είναι ο τομέας που έχει να κάνει με τα αγροτικά χρέη. Τα λιμνάζοντα αγροτικά χρέη που πολλαπλασιάστηκαν για διάφορους λόγους έχουν γίνει βραχνάς στους αγρότες. Εάν δεν πάρουμε μέτρα άμεσης επίλυσης του προβλήματος, δηλαδή να κάνει απαιτητό η τράπεζα το κεφάλαιο το αρχικό με ένα πραγματικό επιτόκιο κόστους για την ίδια την τράπεζα από τον χρεωμένο αγρότη, δεν θα βρεθεί ποτέ λύση, κύριε Υπουργέ. Και όλο αναβάλλεται αυτή η κατεύθυνση.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι πρέπει να παρθεί ιδιαίτερα γι' αυτό το σημείο -το τονίζω κάποια απόφαση που θα είναι οριστική και δεν θα είναι μεσοβέζικη και μεταβατική, σαν αυτές που έχουν διατυπωθεί.

Πιστεύω επίσης ότι για να προχωρήσουμε χρειάζεται στη χώρα μας πρώτα απόλαυτα να προσδιορίσουμε οι καλλιεργητικές παραγωγικές ζώνες, να γίνουν οι απαραίτητες αναδιαρθρώσεις και να υπάρξει ένας προσανατολισμός και μία συστηματική εκπαίδευση και μορφωτική δραστηριοποίηση εκ μέρους της πολιτείας, ώστε να ενισχυθούν οι αγρότες που αναλαμβάνουν το μεγάλο βάρος να παραμένουν με δυσχερέστατους όρους και να επιμένουν στην παραγωγική τους διαδικασία.

Είναι γνωστές οι διεθνείς συνθήκες πόσο αρνητικές είναι. Ας παρέμβουμε τουλάχιστον στην οργάνωση εσωτερικής αγοράς, όχι μόνο στον εξαγωγικό προσανατολισμό, που είναι ιδιαίτερα δυσμενής. Ας κινηθούμε τουλάχιστον να ξεπεράσουμε το μοντέλο των λαϊκών αγορών το οποίο είναι ένα σύστημα αποτελεσματικό και να οργανώσουμε την εσωτερική αγορά παραγωγής, τυποποίησης, επεξεργασίας και διανομής των αγροτικών προϊόντων με ένα σχεδιασμό κατά κλάδο και προϊόν.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η τακτική της αντιπολίτευσης στην Αντιπολίτευση δεν νομίζω ότι ωφελεί εκείνον που την κάνει. Και εγώ δεν θα ακολουθήσω την τακτική του συνάδελφου που υπερέβη και κάποια όρια θητικής τάξεως. Θα περιοριστώ στο θέμα.

Επί αρκετούς μήνες, κύριοι συνάδελφοι, η διακομματική επιτροπή απασχολήθηκε με το μεγάλο πρόβλημα της ελληνικής αγροτιάς. Μιτορώ να ισχυριστώ ότι υπήρξε απόλυτη σύμπτωση απόψεων όσον αφορά τις διαπιστώσεις. Όλοι καταλήξαμε σ'ένα συμπέρασμα: Υπάρχει πρόβλημα για τον Ελλήνα αγρότη και πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για την επίλυση αυτού του μεγάλου προβλήματος.

Εκεί που τα κόμματα και τα μέλη της διακομματικής επιτροπής είχαν αποκλίσεις, ήταν το πρακτέο. Επ' αυτού κάθε κόμμα είχε τη δική του άποψη και γι' αυτό δεν κατέστη δυνατόν να υπάρξει κοινή απόφαση και έτσι το πόρισμα της διακομματικής επιτροπής παρουσιάζεται σε ενιαίο τόνο αλλά με τις εξχωριστές απόψεις των κομμάτων.

Πώς άλλωστε μπορούσε να συμφωνήσει η Νέα Δημοκρατία, κύριοι συνάδελφοι, στη λύση του αγροτικού προβλήματος με το ΠΑΣΟΚ, όταν ο Πρωθυπουργός της χώρας βρίσκει τη λύση του μεγάλου αυτού προβλήματος στη φράση "αγρότες αλλάξτε επάγγελμα": "Έχουμε, λοιπόν, διαφορετική αντίληψη όσον αφορά την προσέγγιση και αντιμετώπιση του αγροτικού προβλήματος της χώρας.

Εμείς υψώνουμε το αγροτικό πρόβλημα, κύριε Υπουργέ στη βαθμίδα των εθνικών θεμάτων και ως τέτοιο θέλουμε να αντιμετωπιστεί. Και είναι εθνικό θέμα για τους εξής κυρίως λόγους:

Πρώτον, αν δεν αντιμετωπιστούν τα προβλήματα του αγροτικού κόσμου θα σβήσει η ελληνική αγροτιά και κατά συνέπεια θα εξαφανιστεί και το 14% της εθνικής οικονομίας με το οποίο μετέχει στο ΑΕΠ σήμερα ο αγροτικός τομέας.

Δεύτερον, αν καταστραφεί η ελληνική αγροτιά, θα εγκαταλείψουν οι αγρότες την ελληνική ύπαιθρο και η απεριήμωση εθνικά ευαίσθητων περιοχών θα οδηγήσει στη συρρίκνωση της πατρίδας μας. Τα ταραγμένα και αδιαμόρφωτα ακόμη Βαλκάνια πρέπει να μας υπενθυμίζουν συνεχώς ότι πρέπει να έχουμε θωρακισμένη την ελληνική επαρχία πολύ δε περισσότερο τις παραμεθόριες περιοχές.

Ο τρίτος λόγος που μας αναγκάζει να λύσουμε τα προβλήματα της ελληνικής αγροτιάς είναι ιδιαίτερα κοινωνικός. Οι αγρότες για να ζήσουν θα πάρουν το δρόμο προς τα αστικά κέντρα και θα ζητήσουν δουλειά. Είναι γνωστό ότι σήμερα και δυστυχώς και στο μέλλον, τα αστικά κέντρα παράγουν ανεργία. Σκεφθείτε στο σημερινό μισό εκατομμύριο των ανέργων των αστικών κέντρων να προστεθεί και άλλο ένα μισό εκατομμύριο ανέργων αγροτών.

Αυτά αποτελούν, κύριοι συνάδελφοι, αλήθειες που δεν επιδέχονται καμία αμφιστρήτηση και καμία μικροπολιτική.

Οι λόγοι που ανέφερα, κύριοι συνάδελφοι, είναι σαφείς και δικαιολογούν την εθνική σημασία του αγροτικού προβλήματος. Είναι, λοιπόν, ανάγκη ως τέτοιο να αντιμετωπιστεί το αγροτικό πρόβλημα της πατρίδας μας. Και όπως όλα τα εθνικά προβλήματα αντιμετωπίζονται με θυσίες του συνόλου, έτσι πρέπει να αντιμετωπιστεί και το πρόβλημα των αγροτών. Με θυσίες του συνόλου, κύριοι συνάδελφοι! Θα πρέπει κάποτε και οι αστοί να καταλάβουν ότι χωρίς την ύπαρξη της ελληνικής αγροτιάς, δεν μπορούν να υπάρξουν ούτε αυτοί οι ίδιοι μεσά στα αστικά κέντρα.

Σας προτείναμε, κύριε Υπουργέ, συγκεκριμένο πρόγραμμα. Δεν είπαμε ότι αυτό το συγκεκριμένο πρόγραμμα που σας προτείναμε ότι θα είναι η σωτηρία του Έλληνα αγρότη.

Σας προτείναμε αυτό το πρόγραμμα, να βελτιώσουμε την κατάσταση του Έλληνα αγρότη τουλάχιστον. Και το πρόγραμμα αυτό χρειάζεται μία δαπάνη. Η δαπάνη του προγράμματος αυτού και με τους δικούς σας τεχνοκράτες δεν υπερβαίνει τα εκατόν ογδόντα δισεκατομμύρια (180.000.000.000) δραχμές. Είναι λιγότερα από εκείνα που θελήσατε και δεν μπορέσατε μέχρι στιγμής να χαρίσετε στους αμαρτωλούς και διεφθαρμένους συνεταιρισμούς και λοιπούς παράγοντες της κομματικής νομενκλατούρας.

Περιορίστε, κύριε Υπουργέ, τις σπατάλους του σπατάλου και αδηφάγου κράτους. Βρείτε αυτά τα εκατόν ογδόντα δισεκατομμύρια (180.000.000.000) δραχμές, που απαιτεί το δικό μας πρόγραμμα να υλοποιηθεί και δώστε τη δυνατότητα στον Έλληνα αγρότη να ελπίσει. Με την τακτική την οποία ακολουθήστε δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, στερήσατε και την ελπίδα στον Έλληνα αγρότη να ζήσει.

Αυτές είναι οι θέσεις της Νέας Δημοκρατίας ξεκάθαρες, και τις είπε και ο Αρχηγός μας πριν από λίγο, τις λένε τα στελέχη μας κάθε μέρα, τις λένε οι Έλληνες αγρότες, που πράγματι μόνο σε μας πλέον μπορούν να ελπίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Καρακώστας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ έχω ένα ερώτημα να απευθύνω προς τη διακομματική επιτροπή, η οποία μας έφερε μία συνοπτική έκθεση ύστερα από διαλογικές συζητήσεις δεκατέσσερις τον

αριθμό, που έγιναν μέσα σε ένα χρόνο: Εκεί, στις συνεδριάσεις αυτές, κλήθηκαν, συζήτησαν από όλο το φάσμα του αγροτικού κόσμου, κατέθεσαν τις απόψεις τους, τις γνώμες τους, τους προβληματισμούς τους και θα περίμεναν κανένας από αυτήν τη διακομματική επιτροπή να μας δώσει ένα αποτέλεσμα και να προτείνει λύσεις. Αντί αυτών, μας κατέθεσε τις κομματικές θέσεις, λες και η έκθεση αυτή αποτελεί πρόγραμμα των κομμάτων.

Εμείς, κύριοι, αφού συγκροτήθηκε αυτή η επιτροπή με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, οι τριακόσιοι Βουλευτές, που εκπροσωπούμε αυτόν το λαό, θα περιμέναμε να μας προτείνουν λύσεις στο αγροτικό πρόβλημα, το οποίο είναι μεγάλο, ενδιαφέρον και ενδιαφέρει ένα μεγάλο ποσοστό του ελληνικού λαού.

Θα περιμέναμε συνθετική άποψη, συλλογική άποψη της επιτροπής και όχι να φέρει ο καθένας κομματική άποψη. Το αγροτικό πρόβλημα δεν είναι πρόβλημα κανενός κομματού, είναι πρόβλημα εθνικό, είναι θέμα εθνικής επιβίωσης του λαού μας. Γι' αυτό, κύριοι της επιτροπής, θα περιμέναμε να μας φέρετε εδώ προτάσεις-λύσεις του προβλήματος, ώστε η Κυβέρνηση να πάρει τις λύσεις αυτές και να τις κάνει πρόγραμμα, να τις εφαρμόσει.

Κύριε Πρόεδρε, όπως ξέρετε, οι δύο τελευταίες δεκαετίες υπήρξαν αρνητικές για την ελληνική γεωργία, γιατί όλες οι κυβερνήσεις, όλα τα πολιτικά κόμματα και το συνεταιριστικό κίνημα και οι ενώσεις ευθύνονται. Και δεν αποδέχομαι αυτό που είπε κάποιος συνάδελφος ότι εδώ ευθύνονται μόνο οι κυβερνήσεις. Όχι, ευθύνονται όλοι και το συνεταιριστικό κίνημα και τα πολιτικά κόμματα για την αγροτική πολιτική της χώρας. Διότι και τα κόμματα επηρεάζουν τις θέσεις και τις αποφάσεις των κυβερνήσεων.

Έχουμε φτάσει σήμερα σε ένα τέτοιο αδιέξοδο και να λέμε τι να κάνουμε: Να στήκωσουμε ψηλά τα χέρια ή να πιάνουμε την πολιτική του αποκλεισμού των δρόμων και των ξυλοδαρμών μεταξύ αγροτών και αστυνομίας ή θα μας δώσουν λύση τα δικαστήρια; Όχι, κύριοι συνάδελφοι, χρειάζονται πολιτικές λύσεις, όχι λύσεις με αστυνομικά μέτρα.

Διαφωνούμε προς αυτές τις λύσεις με αστυνομικά μέτρα.

Είχα πολλά να πω, κύριε Πρόεδρε, για το αγροτικό πρόβλημα, διότι πρόερχομαι από έναν κατ' εξοχήν αγροτικό νομό της Ελλάδος, την Αιτωλοακαρνανία, όπου ο νομός αυτός σήμερα αντιμετωπίζει μεγάλη φτώχεια, λόγω της πολιτικής που εφαρμόστηκε τα τελευταία χρόνια και ιδίως της καπνικής πολιτικής που εφαρμόστηκε. Διότι, όπως γνωρίζετε, η Αιτωλοακαρνανία είναι μία καπνοταραγωγική περιοχή.

Εγώ θα πρότεινα, επειδή δεν έχω και χρόνο, να προσέξουμε δύο πράγματα στο αγροτικό μας ζήτημα. Πώς θα λυθεί αυτό το ζήτημα: Πρώτον, με το διάλογο και τη συναίνεση όλων, δηλαδή της Κυβέρνησης, των κομμάτων και του οργανωμένου συνεταιριστικού κινήματος, που θα εκφράζει όμως αυτό το κίνημα τους αγρότες, διότι το συνεταιριστικό κίνημα δεν εκφράζει σήμερα όλους τους αγρότες και δεύτερον, με την εφαρμογή μίας πολιτικής θεσμικών και διαφρωτικών αλλαγών. Χρειάζεται δηλαδή, μία στρατηγική πολιτική μακρόπονη για το αγροτικό ζήτημα.

Θα συμφωνήσω με τον κύριο Υπουργό που ήταν πολύ παραστατικός σήμερα και μπορώ να πω -χωρίς να θέλω να τον επαινέσω- ότι έκανε μία πολύ σωστή ενημέρωση εδώ στη Βουλή. Θα πρέπει αυτή η ομιλία του να σταλεί και στους συνεταιρισμούς και στους αγρότες, για να λάβουν γνώση τι επιπλέους λέγεται εδώ μέσα στη Βουλή και ποια είναι η αλήθεια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Γεωργιάδης, Απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Παπαφίλππου, Απών, διαγράφεται.

Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, προέρχομαι από αγροτική οικογένεια και δη πολύτεκνη. Και όταν λέω "από αγροτική οικογένεια",

το εννοώ στην κυριολεξία -και το τονίζω στην κυριολεξία- γιατί πιστεύω ότι υπάρχει μία ταμπέλα "αγρότης", αλλά στην πραγματικότητα είναι καθαρός επιχειρηματίας. Πιστεύω ότι κάποιες πρέπει να φθάσουμε στο σημείο να ξεκαθαρίσουμε το θέμα. Να θέσουμε δηλαδή, την έννοια "αγρότης" σε σύγχρονο επίπεδο, σε σύγχρονο προσδιορισμό.

Πρόέρχομαι, λοιπόν, από ένα χωριούδικι της Μάνης, όπου στερούμασταν το φωμί και όλα αυτά τα γνωστά. Ήχω ζήσει, λοιπόν, στο πετσί μου την αγροτιά και τη ζω. Συμφωνώ ότι διέρχεται κρίση σήμερα, η ελληνική αγροτιά και η κρίση προέρχεται από λάθη κυβερνήσεων και κομμάτων, όλων των κυβερνήσεων και όλων των κομμάτων, με μία διαφοροποίηση για την Κυβέρνηση του Σημίτη. Έχουμε το θάρρος σήμερα, το Π.Α.Σ.Ο.Κ. να ομιλεί τη γλώσσα της αλήθειας στο λαό και στους αγρότες. Αυτή είναι η διαφορά.

Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωφελεί την αγροτιά η Ευρωπαϊκή Ένωση; Αν την ωφελεί, να το παραδεχθούμε, ανεξαρτήτως από τη θέση μας, έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναφέρομαι στην πολιτική του Κ.Κ.Ε. Αν την ωφελεί και όπου την ωφελεί, να λέμε την ωφελεί στο άλφα, στο βήτα. Να μην είμαστε απόλυτοι στους αφορισμούς. Να πούμε και μερικά θετικά σημεία. Δεν σας άκουσα να πείτε ένα θετικό. Όλα είναι αρνητικά της κοινής ευρωπαϊκής αγροτικής πολιτικής. Έχει και θετικά. Ποια είναι; Μίλησε -και θα συμφωνήσω με τον κ. Καρακώστα- με απόλυτη ειλικρίνεια ο Υπουργός και να εκφράσω και εγώ τα ίδιατερά μου συγχαρητήρια, γιατί πιστεύω ότι πολιτική χωρίς ειλικρίνεια, είναι μισοπολιτική, είναι παλαιοπολιτική, είναι πολιτικαντισμός, είναι μία ευτελής ψηφοθερηκή πολιτική.

Οι τιμές των αγροτικών προϊόντων είναι τρεις φορές υψηλότερες σήμερα που είμαστε μέστα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παρά αν δεν ήμασταν. Αυτό δεν το αμφισβητεί κανείς, αλλά δεν το λέτε όλοι.

Δεύτερον, αν θυμάμαι από τον προϋπολογισμό -και σας παρακαλώ να με διαψεύσετε- οι καθαρές εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση φέτος, κύριε Πρόεδρε, είναι ένα τρισεκατομμύριο οκτακόσια σαράντα δισεκατομμύρια (1.840.000.000.000) δραχμές περίπου. Τα μισά πάνε στην αγροτιά. Τα εννιακόσια δισεκατομμύρια (900.000.000.000) δραχμές πάνε στον αγροτικό κόσμο. Πού θα βρίσκονταν αυτά. Να λέμε, λοιπόν, την αλήθεια. Και τα μειονεκτήματα να τα λέμε βεβαίως και πρώτα τα μειονεκτήματα και εντονότερα. Και βεβαίως να γίνει ο αγώνας για να εξειδικευτεί η επιχειρηματολογία και να υποστηριχθεί με ανάλογο πνεύμα, όπως υποστηρίζεται, αλλά οι κιορροπίες δυστυχώς και η πλειομηφάνια καθορίζει την πορεία και τη μοίρα.

Πρέπει, λοιπόν, να μιλούμε περί ενός αδιάκοπου αγώνα, αλλά εν συνειδήσει της πραγματικότητας. Ενας αγώνας απλώς φανταστικός δεν θηρεύει πουθενά και ούτε έχει πρακτικά αποτελέσματα. Η καθημερινή μάχη μέστα στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να δίνεται -και δίνεται- αλλά η μάχη αυτή πάντοτε δεν θα έχει εκείνα τα αποτελέσματα που θα επιθυμούσαμε εμείς οι Έλληνες.

ΠΑ.Σ.Ο.Κ. και αγροτική πολιτική: Κύριοι,

αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας για τα λάθη που κάναμε. Ας ακούσουμε και εσάς, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, να πείτε ότι κάνετε λάθος. Πέστε το μια μέρα εδώ να σας χειροκροτήσουμε. Εμείς είπαμε -και ο εισηγητής και ο Υπουργός- με ένα πνεύμα απόλυτης ευθύνης ότι έχουμε κάνει λάθος. Πείτε το και εσείς. Δεν έκαναν οι κυβερνήσεις σας ποτέ λάθος: Το Κ.Κ.Ε δεν έκανε ποτέ λάθος στην αγροτική του πολιτική;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Δεν κυβερνήσαμε εμείς.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Αν κυβερνούσατε τότε, θα είχατε πληθώρα λαθών!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Τότε θα τα λέγαμε!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Ένα άλλο θέμα: Μέτρα πήρε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. υπέρ της αγροτικής παλιότερα: Οι αγροτικές συντάξεις στις αγρότισσες; Η καθημερινή μάχη μέστα στην Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. του νέου συνταξιοδοτικού πλαισίου; Η καθημερινή της δυναμικής των συντάξεων να ακολουθούν μονίμως τον πληθωρισμό, αυτές οι μικρές αυξήσεις που δόθηκαν, η πολιτική γης... Δεν είναι μέτρα για την αγροτική όλα αυτά;

Συμπέρασμα. Σαφώς και υπάρχει πρόβλημα και πρέπει το πρόβλημα να το αντιμετωπίσουμε για να έχουμε αποτελέσματα με ευθύνη απέναντι στον αγροτικό κόσμο που να εκφράζει την αλήθεια για την εικόνα της αγροτικής οικονομίας όπως διαμορφώνεται και με τις προϋποθέσεις σήμερα σε παγκόσμια κλίμακα στο πλάισιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο πλάισιο της GATT και του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Τσιουρίδης έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, βρισκόμεθα εδώ σήμερα για να συζητήσουμε πάνω σε μία έκθεση της διακομιστικής επιτροπής της Βουλής, η οποία μελέτησε σε βάθος τα προβλήματα των αγροτικών κινητοποιήσεων και έρχεται, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής, να προτείνει λύσεις, απόψεις, οι οποίες έχουν βεβαίως συμβουλευτικό χαρακτήρα για την Κυβέρνηση, για το πως θα πρέπει να ξεπέράσουμε αυτήν την πολύπλευρη και βαθιά κρίση του αγροτικού τομέα.

Θα ήθελα να πω ότι εμείς στη Νέα Δημοκρατία λυπούμεθα που βλέπουμε ότι για μία ακόμη φορά ένα πόρισμα, το οποίο μπορεί να έχει έρθει υπό τη μορφή όχι ομοφωνίας, αλλά το οποίο λίγο-πολύ καταλήγει σε κοινές διαπιστώσεις και σε κοινές προτάσεις, ένα πόρισμα που, για μία ακόμη φορά, από αυτήν την ανύπαρκτη, αναποτελεσματική και απλώς θεατή των εξελίξεων στην Ευρώπη και τον κόσμο Κυβέρνηση, να μπαίνει στο αρχείο.

Πραγματικά από την παρέμβαση του κυρίου Υπουργού αναρωτιέμαι για ποιο λόγο καθήσαμε επί διεκαέξι μήνες και εξετάσαμε μία σειρά παραγόντων και μία σειρά φορέων που ζουν και εργάζονται σε αυτόν τον τόπο στον αγροτικό τομέα, όταν έρχεται ο Υπουργός της Γεωργίας και για μια ακόμη φορά με αερολογίες, με διαλέξεις, με το ποιος δεν έκανε τι στη δεκαετία του 1960, ομολογεί από τώρα με ηττοπάθεια και μοιρολατρεία ότι ό,τι γίνει από εδώ και πέρα στην Ευρώπη και στον κόσμο προσικάζει τη χειροτέρευση του αγροτικού τομέα.

Διότι, όταν ανεβαίνει ο Υπουργός Γεωργίας εδώ και μας λέει "μα, τι να κάνουμε, ζέρετε οι ισχυροί μαζεύονται στην Παγκόσμια Οργάνωση Εμπορίου και ό,τι λέτε εσείς εδώ είναι κουραφέζαλα και φαιδρότητες", αναρωτιέμαι αν μία τέτοια Κυβέρνηση πρέπει να συνεχίζει να υπάρχει και αν τέτοιοι αστείοι και ανίκανοι Υπουργοί έχουν το δικαίωμα να ανεβαίνουν σε αυτό το Βήμα χαρακτηρίζοντας συγκεκριμένες προτάσεις και δουλειά διεκαέξι μηνών ως κουραφέζαλα και φαιδρότητες. Γιατί είμαστε εδώ, λοιπόν;

Θα πρέπει επιτέλους να αναλάβουν την ευθύνη τους, όχι μόνο ο κ. Τζουμάκας, αλλά αυτοί οι οποίοι δέχονται έναν τέτοιο ανεπαρκή, μοιρολάτρη, αναποτελεσματικό και αποτυχημένο επί δυόμισι τόσα χρόνια.

Ο κ. Τζουμάκας έχει καταντήσει να είναι ο μακροβιότερος Υπουργός Γεωργίας κάνοντας διαλέξεις σε αυτήν την Αίθουσα και τα προβλήματα των αγροτών και του αγροτικού χώρου αυξάνονται, εντείνονται και επιτείνονται. Και αντί να αναφέρθει ο κ. Τζουμάκας γιατί, μας κάνει διαλέξεις τι θα έκανε η δεξιά του 1960, ή αν πετύχει ή αποτύχει η Ισπανία το 1998 ή το 1999 είναι γιατί έχει δεξιό ή αριστερό Υπουργό ή Πρωθυπουργό.

Επιπλέους, πρέπει να σοβαρευτούμε σε έναν τόσο ευαίσθητο τομέα. Για μας στη Νέα Δημοκρατία, θα το πω για μία ακόμα φορά, η γεωργία δεν είναι μόνο οικονομική δραστηριότητα και ας είναι αυτή η θέση των ισχυρών τους οποίους λιμπίζεται ή φαντάζουν στον κ. Τζουμάκα ότι μπορούν να επιβάλουν απόψεις. Η γεωργία είναι μία πολυλειτουργική, όπως την είπε ο κ. Τζουμάκας δραστηριότητα, αλλά να μη μείνει ο Υπουργός στο επίπεδο των διαλέξεων. Πολυλειτουργική δραστηριότητα δεν σημαίνει ότι χρόνο με το χρόνο σε εθνικό επίπεδο το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων μειώνεται, ο τακτικός προϋπολογισμός μειώνεται, ο αγροτικός πληθυσμός μειώνεται, το αγροτικό εισόδημα μειώνεται, η ύπαιθρος εγκαταλείπεται. Αν είναι πολυλειτουργική

δραστηριότητα, δεν απαγορεύει κανείς στον κ. Σημίτη και σε αυτούς που κάνουν τον τακτικό προϋπολογισμό κάθε χρόνο να βάλουν περισσότερες δαπάνες στον τακτικό προϋπολογισμό, να κάνουν ένα αποτελεσματικότερο Υπουργείο, το οποίο να μπορεί να εφαρμόζει τους νόμους που ψηφίζει αυτή η Βουλή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ)

Αρκετά πια ανεχθήκαμε διαλέξεις για το πόσο επιπυχής είναι η επιλογή της χώρας να είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτά να τα πει ο κ. Τζουμάκας στον εαυτό του και στους φίλους του. Για μας ήταν επιπυχής η επιλογή αυτή και στη δεκαετία του 1970 και του 1980 που μας έβριζαν εδώ διάφοροι, ο κ. Τζουμάκας και οι παρέες τους, ως πουλημένους, γιατί μπήκαμε στην ΕΟΚ και τι κάναμε. Σε ποιον τα λέει, σε μας. Άλλα οι άνθρωποι είναι τόσο ανίδεοι και κάνουν τέτοια θεσμικά λάθη μεταξύ των άλλων, ώστε όταν ο Υπουργός των Εξωτερικών χωρίς ντροπή καταγγέλλει υπαλλήλους διεθνούς οργανισμού ως προδότες, τι να είναι ο κ. Τζουμάκας; Πρέπει να τον μημηθεί και αυτός σε ήθος και ύφος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Καλά, άμα είναι να μην τους λέμε;

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Εδώ ομιλούμε περί στελεχών ενός διεθνούς οργανισμού. Μα, δεν κάνουν τα στελέχη του διεθνούς οργανισμού την πολιτική, στρατηγή μου. Σε πολιτικό επίπεδο γίνεται η πολιτική και όχι από τους υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν μπορεί ένας Υπουργός να καταγγέλλει υπαλλήλους. Υπαλλήλοι είναι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι πολιτικές αποφάσεις παίρνονται σε πολιτικό επίπεδο.

Εν πάσῃ περιπτώσει, για να έρθουμε στη συνέχεια των μαθημάτων του κ. Τζουμάκα μας λέει "ξέρετε, η σειρά του ενδιαφέροντος για την Ευρώπη είναι πρώτον οι αροτραίες καλλιέργειες". Ε, αφού είναι οι αροτραίες καλλιέργειες, γιατί απεδέχθη να μειωθεί στο 30% η έκταση των αροτραίων καλλιέργειών, η οποία επιδοτείται; Το 1992 κάναμε έναν αγώνα να πετύχουμε ενισχύσεις για εννιάμιση εκατομμύρια στρέμματα. Επί πέντε χρόνια είναι δυνατόν μία Κυβέρνηση να εγκαταλείπει το αυτονότο δικαίωμά της να επιδοτεί εννιάμιση εκατομμύρια στρέμματα και να προσυπογράφει ο Υπουργός Γεωργίας ότι πρέπει να πάμε στα έξι εκατομμύρια εκατόν είκοσι πέντε εις δύολες των βορείων; Από εκεί και πέρα, τι κάνει για όλα τα άλλα προϊόντα ελληνικού ενδιαφέροντος;

Μας είπε ότι δεν μπορούσε να κάνει τίποτα, όταν στα οπωροκηπευτικά όλοι οι άλλοι συνεφώνησαν να μειωθεί η επιδότηση και η προστασία χωρίς αντισταθμίσεις. Γιατί εψήφισε τότε; Είναι δυνατόν να ομολογούν οι Υπουργοί ότι δεν μπόρεσαν να κάνουν τίποτα στο παρελθόν και να προδικάσουν από το Βήμα αυτό ότι δεν μπορούν να κάνουν τίποτα και στο μέλλον; Στην καλύτερη περίπτωση είναι να φύγουν, να παραιτηθούν και ας αφήσουν άλλους που ενδεχομένως να μπορούν. Και παρουσιάζεται εδώ να μας πει -κατά τρόπο φαιδρό θα έλεγα- ότι γυρνάνε μερικοί από χωρίσον εις χωρίσον. Δηλαδή, που πρέπει να γυρνάνε μερικοί, από την Αναγνωστοπούλου στην πλατεία Κολωνακίου; Ένας πολιτικός αρχηγός ή ένα κόμμα με ευθύνη γι' αυτά που γίνονται και που φιλοδοξεί να κυβερνήσει αύριο θα πρέπει να περιοριστεί ανάμεσα στο Κολωνάκι και στην Εκάλη;

Χαρακτηρίζει ως φαιδρότητα ο Υπουργός Γεωργίας το γεγονός ότι ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ζεκίνησε μια μεγάλη περιοδεία στη χώρα, για να πάρει και να δώσει πρωτογενώς μηνύματα; Ας πάρει και ο κ. Τζουμάκας ν' ακούσει τι λένε γι' αυτόν και για την Κυβέρνηση του στην Καρδίτσα, στη Θεσσαλία, στη Μακεδονία. Πού είναι η φαιδρότητα, λοιπόν;

Επανέλαβε ο κ. Τζουμάκας ότι τα προβλήματα δεν λύνονται με το να κτυπούν κάποιοι τα χέρια στο τραπέζι. Ε, από ποιους λύνονται τα προβλήματα; Από αυτούς που απέχουν και προδικάζουν ότι και το 1998 και το 1999 και το 2000 θα είναι χειρότερα τα πράγματα;

Για να έρθουμε τώρα στην πρότασή μας. Νομίζω ότι στη Νέα Δημοκρατία δεν μείναμε όλα αυτά τα χρόνια σε στείρα κριτική. Ήρθαμε και κάναμε μια συγκεκριμένη πρόταση μέσα

στο πόρισμα αυτό και την πρόταση αυτήν τη θέτουμε στην κρίση της Κυβέρνησης. Νομίζω ότι και τα άλλα κόμματα έκαναν αξιολογότατες προτάσεις.

Επιπλέον, δεν μπορούμε να πούμε εδώ, "ξέρετε, είναι υψηλό το κόστος παραγωγής και πού θα βρούμε τα λεφτά για να το μειώσουμε. Μία "ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ" είναι αυτά που προτείνουμε για το κόστος παραγωγής". Συμμαζεύετε μερικούς τέτοιους της παράταξής σας. Δεν μπορεί να λέσι ο Υπουργός εδώ ότι είναι όλοι απατεώνες, οι δεξιοί, οι αριστεροί, το ΠΑ.Σ.Ο.Κ., η Νέα Δημοκρατία. Ας μην τους διαγράφατε τα χρέη, αν είναι όλοι απατεώνες. Ποιος τους τα διεγράψει; Εμείς;

'Όταν λοιπόν δεν έχετε πολιτική στο εξωτερικό, όταν δεν υπάρχει πολιτική στο εσωτερικό και όταν υπάρχει ένα αινόταρκτο Υπουργείο Γεωργίας, διαλυμένο στην κυριολεξία ως θεσμός αρωγής στον Έλληνα αγρότη, τι να περιμένει ο Έλληνας αγρότης και γιατί να μην κινητοποιείται μετά; Είναι δυνατόν να προχωρήσουμε μ' αυτό το Υπουργείο;

Στα τελευταία πέντε χρόνια, κύριοι Υπουργοί, έγιναν τριάντα δύο τροποποιήσεις του οργανισμού του Υπουργείου σας. Τριάντα δύο τροποποιήσεις! Έρχεσθε και καταργείτε, χωρίς καμία μελέτη οργανισμούς, τον Οργανισμό Καπνού, Βαμβακού, Ελαιολάδου και κάνετε νέους οργανισμούς. Κάνατε καμία μελέτη ποτέ, να δείτε πι θέλει όλος ο μηχανισμός αρωγής του Έλληνα αγρότη;

Και αφού καταργείτε τον Οργανισμό Καπνού, γιατί διορίσατε καινούριο πρόεδρο στον Οργανισμό αυτό την προηγούμενη εβδομάδα; Όλους τους πολιτικούς φίλους του κ. Τζουμάκα, θα τους βολέψετε, προτείνοντάς τους διορίζοντάς τους στους υπό κατάργηση οργανισμούς; Να μας φέρετε και καμία νυχτερινή τροπολογία να τους βγάλουμε και σύνταξη για τους δύο μήνες, που θα καθίσουν εκεί. Είναι λογικά αυτά;

Θα προχωρήσω παρακάτω. Πήγε και έδωσε συνέντευξη Τύπου ο Υπουργός Γεωργίας -είναι πρωτοφανή πράγματα αυτά, που γίνονται στον τόπο- και κατηγορεί ιδιώτη ότι πήγε στο γραφείο του να τον δωριδοκήσει με εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δραχμές. Για τον ίδιο ιδιώτη η αρμόδια επιπροπή του Υπουργείου του έρχεται και προτείνει να ενισχυθεί με ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) για επένδυση. Μετά από το θόρυβο που έγινε, θορυβήθηκε προφανώς ο Υπουργός και πήγε να πει ότι "εμείς δεν τα υπογράφουμε αυτά". Μα, δεν ελέγχετε τι κάνει το Υπουργείο σας; Τι κάνουν οι Επιπροπές στις οποίες προεδρεύουν προσωπικοί "φίλοι" σας;

Έχετε μία Γενική Γραμματεία Δασών. Δεν έχετε επικεφαλής Γενικό Γραμματέα επί τέσσερις μήνες. Αυτή η Γενική Γραμματεία Δασών διαχειρίζεται πολλά δισεκατομμύρια. Γιατί μένει ακέφαλη, κύριε Υπουργέ; Για να περάσουν οι αρμοδιότητες στους "προσωπικούς" σας φίλους, που είναι οι άλλοι γενικοί γραμματείς;

Η διάλυση στο εσωτερικό, η ανυπαρξία πολιτικής και οι τραγικές αδυναμίες αυτής της Κυβέρνησης στο εσωτερικό, εντείνουν τα προβλήματα. Ύστερα από τη σημερινή απαράδεκτη παρουσία εδώ του Υπουργού, νομίζω ότι πρέπει επιπλέον το μήνυμα, το οποίο εμείς παίρνουμε στην επαρχία, να φάσει και στον Υπουργό. Φτάνει πια! Με παρωχημένες, αναποτελεσματικές και -για να μημηθώ ολίγον το ύφος σας, κύριε Υπουργέ- ευτελείς πολιτικές ηγεσίες, η γεωργία δεν μπορεί να πάει μπροστά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Γεωργιάδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από την ανάγνωση των εκθέσεων των απόψεων όλων των κομμάτων, ένα κατ' αρχήν συμπέρασμα που βγαίνει, είναι ότι σε γενικές γραμμές συμπίπτουν οι διαπιστώσεις για τις βασικές απίστες της αδυναμίας της ελληνικής γεωργίας. Εκεί που διαφωνούμε είναι, ποιος έχει τις ευθύνες γι' αυτό το κατάντημα.

Έτσι, ο πολυτεμαχισμός και ο συνεπεία αυτού μικρός γεωργικός κλήρος, το αυξημένο κόστος παραγωγής για τον Έλληνα αγρότη, η αδυναμία σωστής λειτουργίας των συνεταιριστικών οργανώσεων, η υπερβολική οικονομική επιβάρυνση των αγροτών λόγω του δανεισμού

από την Α.Τ.Ε., η ελληνικής επιμόρφωση των αγροτών, είναι από τις αιτίες που αναφέρονται σχεδόν σε όλες τις εκθέσεις όλων των κομμάτων.

Πέραν όμως των ανωτέρω διαπιστώσεων των επιμέρους αιτίων, πιστεύω ότι η βασικότερη αιτία της κακοδαιμονίας της ελληνικής γεωργίας είναι ότι ποτέ η ελληνική πολιτεία δεν αντιμετώπισε ενιαία την ελληνική γεωργία. Δεν την αντιμετώπισε δηλαδή βάσει ενός κεντρικού συνολικού σχεδιασμού, τουλάχιστον μετά τον εμφύλιο. Έτσι ώστε βάσει συγκεκριμένου προγραμματισμού να οριστούν και οι κατευθύνσεις προς τις οποίες θα έπρεπε

να κινηθεί η ελληνική γεωργία. Θα έπρεπε δηλαδή να υποδειχθεί στον 'Ελληνα αγρότη προς τα πρέπει να κατευθύνει την επιχείρησή του. Προς τη δενδροκαλλιέργεια, την ανθοκομία, την αλιεία, την κηποτροφία; Αντ' αυτού αφέθηκε το έργο αυτό στις επιμέρους διευθύνσεις γεωργίας ή στους αγροτικούς συνεταιρισμούς και τις ενώσεις αυτών, με αποτέλεσμα να αναπτυχθεί ο παρασπικός κλάδος των μεσαζόντων εμπόρων, ενώ παράλληλα γιγαντώθηκαν οι φαρμακευτικές εταιρίες.

Αναπτύχθηκε ένα αδύναμο συνεταιριστικό κίνημα, το οποίο αντί να αναδειχεί το αγροτικό πρόβλημα, ανέδειξε σε πολλές περιπτώσεις αγροτοπατέρες, που περισσότερο ενδιαφέρονταν για την προσωπική τους καριέρα, παρά να αναδειχουνται και να επιλύσουν το αγροτικό πρόβλημα. Δεν θα αναφερθώ περισσότερο στις αιτίες.

Ας δούμε τώρα, πέρα από τις ανωτέρω διαπιστώσεις των αιτίων για την κακοδαιμονία της ελληνικής γεωργίας, αν υπάρχει δυνατότης να αναστραφεί το κλίμα για να πάρει άθηση προς τα μπροστά η ελληνική γεωργία. Υπάρχει τρόπος; Υπάρχει δυνατότης να βελτιωθεί η ελληνική γεωργία;

Εγώ πιστεύω ναι και για να τεκμηριώσω την άποψή μου αυτή, θα χρησιμοποιήσω δύο παραδείγματα. Αν συγκρίνουμε τα δεδομένα της ελληνικής γεωργίας, κλήμα, ηλιοφάνεια, καλλιεργούμενη έκταση, ύψος βροχοπτώσεων με τα αντίστοιχα του Ισραήλ, που δεν είναι στην Ενωμένη Ευρώπη, θα δούμε ότι ενώ η σύγκριση είναι υπέρ της Ελλάδος η ελληνική γεωργία πάσχει, αντίθετα το Ισραήλ μεγαλουργεί.

Από την άλλη μεριά, αν συγκρίνουμε τα δεδομένα της Ελλάδος με την Ολλανδία, όσον αφορά κυρίως την ηλιοφάνεια, στον τομέα των θερμοκηπίων και της ανθοκομίας, θα δούμε ότι ενώ η Ολλανδία έχει πενήντα ημέρες ήλιο τον χρόνο, η Ελλάδα έχει 200 ημέρες και όμως η Ολλανδία έχει πλημμυρίσει τον κόσμο με λουλούδια, ενώ η Ελλάδα δεν μπορεί να προκόψει στον τομέα αυτό. Άρα, κάτι δεν πάει καλά στο μεγάλο αυτό ασθενή που λέγεται γεωργία.

Τι πρέπει, λοιπόν, να γίνει; Πολύ γρήγορα θα αναφέρω κάποια μέτρα, τα οποία πιστεύω ότι πρέπει να παρθούν.

Πρώτα πιστεύω ότι πρέπει να ανατεθεί σε ένα ελληνικό πανεπιστήμιο - το έχω πει και άλλη φορά στον κύριο Υπουργό- μία μελέτη για το τι πρέπει να γίνει για το μεγάλο ασθενή, που λέγεται ελληνική γεωργία. Πρέπει να πάψουμε επιπλέον το μήνυμα της αποσχεδιάζουμε. Το να δίνουμε πενήντα (50) δραχμές επί πλέον το κιλό όταν διαμαρτύρονται οι βαμβακοπαραγωγοί και να πάμε ένα χρόνο πίσω το πρόβλημα ή να δίνουμε πενήντα (50) δραχμές επί πλέον το κιλό στους ελαιοπαραγωγούς και να πάμε ένα χρόνο πίσω το πρόβλημα, δεν είναι η λύση.

Δεύτερον, η προσπάθεια αύξησης των αρδευομένων εκτάσεων, επιπλέον, θα πρέπει να γίνεται με φράγματα συλλογής ομβρίων υδάτων, για να υπάρχει μείωση του κόστους και να πάψουμε να δίνουμε το βάρος στις γεωτρήσεις, οι οποίες, συν τοις άλλοις, καταστρέφουν και το περιβάλλον και τον υδροφόρο ορίζοντα.

Τρίτον, πρέπει να προχωρήσουμε σε αναδιάρθρωση των καλλιεργειών. Όταν δε λέω αναδιάρθρωση καλλιεργειών, δεν εννοώ να βγάλουμε τη μία ποικιλία ροδακινιάς, παραδείγματος χάρη την "αλμπέρτα" και να βάλουμε "ροβιντού" -γιατί έτσι βολεύονται κάποιοι εισαγωγείς δενδρυλλίων, οι οποίοι έχουν συνεργασία με το α' ερευνητικό κέντρο του εξωτερικού και φέρνουν κάποια εκατομμύρια δενδρυλλίων για να τα πουλήσουν

στους παραγωγούς και να τα οικονομήσουν- αλλά να κατευθύνομε τις καλλιέργειες σε άλλους τομείς π.χ. Ανθοκομία.

Τέταρτον, να γίνουν ζώνες στις καλλιέργειες, βάσει μελέτης η οποία θα μας πει ότι τα χώματα σε κάποια περιοχή δεν είναι κατάλληλα για την άλφα καλλιέργεια, δεν ευνοούν το άλφα ειδος και ευνοούν το βήτα, έτσι ώστε να μην καταστρέφεται η παραγωγή είτε από ασθένειες είτε από καιρικές συνθήκες.

Πέμπτον, κατάργηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου λειτουργίας των συνεταιρισμών και δημιουργία ομάδων παραγωγών με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, που θα αναλάβουν όλο το φάσμα, έρευνα-παραγωγή πρώτων υλών και σπόρων. Είμαστε γεωργική χώρα και όλους τους σπόρους για τη γεωργία τους εισάγουμε από το εξωτερικό. Καλλιέργεια, μεταποίηση, διακίνηση, όλα να τα αναλάβει αυτή η ανώνυμη εταιρεία. Δηλαδή να δοθεί στον παραγωγό η δυνατότητα να είναι τριακόσιες εξήντα πέντε ημέρες στο χωράφι του.

Έκτον, αλλαγή του τρόπου δανειοδότησης μέσω της ΑΤΕ. Είναι γνωστό, δεν χρειάζεται να αναφερθεί περισσότερο στο θέμα αυτό. Εξάμινας ανατοκισμάς, οροφή στο ύψος τόκων, κ.λπ.

Έβδομο, λειτουργία γεωργικών σχολών για την επιμόρφωση των νέων Αγροτών.

Όγδοο, καθιέρωση ρύθμισης στο κληρονομικό δίκαιο, ώστε να παραμείνει η γη στον πρωτότοκο, για να μην έχουμε την πολυδιάσπαση του αγροτικού κλήρου.

Βέβαια αυτά είναι θεσμικού χαρακτήρα.

Θα ήθελα να πω και κάτι άλλο. Μέχρι να γίνουν όλα αυτά, για να βελτιωθούν κάπως τα πράγματα θα πρέπει να ρυθμιστεί το σύστημα κατανομής των ποσοστώσεων κατά τρόπο διαφορετικό. Να γίνει μία μελέτη η οποία θα καταδείξει πόσα κιλά χρειάζονται για να μπορεί να ζήσει αξιοπρεπώς μία τετραμελής οικογένεια -στον καπνό αναφέρομαι και στο παντζάρι- και πάνω από εκεί για κάθε ένα επιπλέον άτομο να υπάρχει ένα πτοσό. Είστι πιστεύω ότι θα υπάρχει κάποια δικαιοσύνη.

Τέλος -όπως προέκυψε και από τη συζήτηση και από τα όσα είπε ο κύριος Υπουργός- όποιος προγραμματίσμας και μελέτη και αν γίνουν, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η κοινοτική νομοθεσία και οι κατευθύνσεις της δεν βοηθούν την ελληνική γεωργία και πρέπει να ψάξει μόνη η Ελλάδα να βρει τον τρόπο για την καλύτερη λύση στη γεωργία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Μπούτας έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, αν έχετε την καλοσύνη να μας διευκολύνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Εγώ πολύ ευχαρίστως να σας διευκολύνω, αλλά όταν ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ενός κόμματος ζητά το λόγο, όπως ξέρετε, θα πρέπει να δώσω το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Γιατί έχουμε να ταξιδέψουμε, όχι τίποτε άλλο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, η ίδια συζήτηση έγινε πάρα πολλές φορές και δεν ακούστηκε κάτι το διαφορετικό σήμερα, παρ' όλο που συζητάμε το πόρισμα της διακομματικής επιπροπής για το σημαντικό αγροτικό ζήτημα.

Η κουβέντα, κατά την άποψή μας, κινήθηκε προς την ίδια κατεύθυνση με τα ίδια επιχειρήματα και βεβαίως με έναν Υπουργό να παίζει σε άδειο γήπεδο, σε σχέση με τη Νέα Δημοκρατία, που μάλλον του παστάριζε την μπάλα για να βάζει γκολ σε άδειο τέρμα.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Λόγω του Μουντιάλ είναι επίκαιροι οι χαρακτηρισμοί.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Βεβαίως,

Άλλωστε αυτή η επιπροπή επιώθηκε ότι συστήθηκε κατά τη διάρκεια των μεγάλων κινητοποιήσεων. Είναι η περίοδος που έχουν κοπάσει τα πράγματα τώρα. Τότε είχε γίνει η πρόταση του Συνασπισμού, υποβοηθώντας την Κυβέρνηση να ξεπεράσει εκείνες τις δύσκολες στιγμές, κάνοντας αυτήν την επιπροπή, για να εκτονωθούν τα

πράγματα.

Βεβαίως, δεν περίμενε κανένας από το Συνασπισμό να έχει διαφορετική πολιτική, είναι διακηρυγμένη η πολιτική του. Στηρίζει αυτήν την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν έχει διαφορετική πρόταση. Αφού δεν μπορούσε ανοιχτά να βγει και να έλθει κόντρα με τους αγωνιζόμενους αγρότες, που δήθεν τους στήριζε -θα πω παρακάτω και για τα άλλα κόμματα- έκανε αυτήν την πρόταση, για να συζητηθεί το αγροτικό πρόβλημα στη διακομματική επιπροπή.

Βγήκαν πρέπει πορίσματα και είπες ο συνάδελφος του Συνασπισμού κ. Αποστόλου ότι θα μπορούσε να ήταν κοινό το πόρισμα. Βεβαίως θα μπορούσε να ήταν κοινό το πόρισμα, μεταξύ των τεσσάρων κομμάτων που ακολουθούν στη συγκεκριμένη πολιτική. Γιατί, αν διαβάσει κανείς τα πορίσματα, θα δει ότι είναι τα ίδια και των τεσσάρων κομμάτων, έχουν το λεγόμενο ευρωπαϊκό προσανατολισμό, εκτός από το πόρισμα του Κομμουνιστικού Κόμματος που είναι διαφορετικό, γιατί εμείς πιστεύουμε ότι απηχει τα συμφέροντα, τις αγωνίες και τα προβλήματα του μικρομεσαίου Έλληνα αγρότη.

'Άλλωστε, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να σας υπενθυμίσω ότι δεν εκπροσωπούμε όλοι τα ίδια ταξικά συμφέροντα, ζούμε σε ταξική κοινωνία. Ο κ. Τζουμάκας, ως πρόωρα συνταξιοδοτούμενος μαρξιστής, υπηρετεί τα συμφέροντα των μεγάλων κεφαλαίων και των πολυεθνικών και του κόμματός του από τη θέση του Υπουργού.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Σωστά, σωστά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Εσείς, κύριε συνάδελφε του Συνασπισμού...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Βοηθάμε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Βοηθάτε αυτήν την πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Τα μικρομεσαία εσείς.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Εμείς θεωρούμε -και αυτό επιδιώκουμε- να εκφράσουμε τα συμφέροντα των εργατών, των εργαζομένων, των μικρομεσαίων αγροτών. Είμαστε από διαφορετική ταξική θέση, έχουμε διαφορετική πολιτική ο καθένας και γι' αυτό πραγματικά δεν μπορούμε να έχουμε όλοι μαζί κοινό πόρισμα.

Τι μου θύμισε η συζήτηση: 'Οταν ήταν στην κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία, έλεγε το ΠΑΣΟΚ, είναι καλή η Ευρωπαϊκή Ένωση, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν τα έκανε καλά. Δεν απαντεί, δεν πέζει.

Τώρα, ήλθε στην κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ και βγαίνει η Νέα Δημοκρατία και λέει, δεν φταίει η Ευρωπαϊκή Ένωση, η κυβέρνηση φταίει, γιατί δεν απαντεί, δεν πέζει, δεν διαπραγματεύεται για την ουσία της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τους περιορισμούς, τις ποσοστώσεις, το ξεκλήρισμα των μικρομεσαίων αγροτών που έχει ως στόχο.

Βεβαίως δεν παίρνει το καλάμι, όπως κάνει εκείνος που φυλάει τα μιστρία -τις γαλοπούλες, κύριε Υπουργέ, ξέρετε- για να κυνηγήσει τους αγρότες με νόμους ή με οιδίποτε άλλο, αλλά με το σύνολο της πολιτικής που εφαρμόζει και επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση και με την υποτέλεια που δείχνει η ελληνική Κυβέρνηση και τα άλλα κόμματα που στηρίζουν αυτήν την πολιτική, σιγά-σιγά μειώνεται ο αγροτικός πληθυσμός και φεύγουν οι μικρομεσαίοι αγρότες.

'Άρα λοιπόν επί της ουσίας δεν έχουμε διαφορά των πολιτικών των άλλων κομμάτων και γι αυτό άλλωστε δεν μπορεί να γίνει και σοβαρή πολιτική κουβέντα με αντιπαραθέσεις γιατί δεν αναδεικνύονται ούτε τα αίτια. Άλλωστε δεν μπορεί να γίνει αυτό, διότι συμφωνείτε.

Επανειλημένα ακούσαμε και τη Νέα Δημοκρατία και το Συνασπισμό και το ΔΗ.Κ.ΚΙ. να λένε ότι δεν έχει πολιτική η Κυβέρνηση και τη χαρακτηρίζουν "ανυπαρξία αγροτικής πολιτικής".

Για να δούμε, είναι έτοις τα πράγματα, ή το λένε αυτό η Νέα Δημοκρατία, ο Συνασπισμός και το ΔΗ.Κ.ΚΙ., για να καλυφθούν, να ξεμπερδεύσουν απέναντι στον αγροτικό κόσμο, για να μην αποκαλυφθούν στον κόμσο ποιες πραγματικά είναι οι πολιτικές τους θέσεις.

Έχουμε ψηφίσει εδώ στη Βουλή επανειλημένα νόμους

-εμέις τους καταψηφίσαμε- και ρωτώ, αυτοί οι νόμοι δεν είναι πολιτική; Ο νόμος για τον ΟΓΑ, ο οποίος τριπλασιάζει τις εισφορές, σαράντα τέσσερα χρόνια πρέπει να είναι ο αγρότης ασφαλισμένος για να πάρει σύνταξη, η αγρότισσα φεύγει από τη μέση, δεν έχει αυτοτελή σύνταξη, μειώνεται η σύνταξη σε σχέση με τον προηγούμενο νόμο κλπ., δεν είναι αγροτική πολιτική αυτή! Είναι όμως αντιαγροτική.

'Έχουμε κατά 50% αύξηση των εισφορών στον ΕΛΓΑ. Δεν είναι και αυτό αγροτική πολιτική; 'Έχουμε τη "ρύθμιση" των χρεών στους συνεταιρισμούς -δεν είναι βέβαια ρύθμιση αυτό, αλλά διάλυση των συνεταιρισμών- και σε ένα νομοσχέδιο "σκούπα", όπου καταργείται ο οργανισμός, υπάρχει μια σειρά από μέτρα που είναι αντιαγροτικά.

'Έχουμε το νομοσχέδιο, που πρόκειται να κατατεθεί, για την κατάργηση των οργανισμών βάσματος, ελαιολάδου, καπνού, τη δημιουργία τράπεζας αξιοποίησης αγροτικής γης κλπ. Δεν είναι πολιτική αυτή! Είναι όμως αντιαγροτική κατά τη γνώμη μας.

Επειδή εσείς συμφωνείτε και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και το ΔΗ.Κ.ΚΙ. ουσιαστικά, με αυτήν την πολιτική, δεν βγαίνετε να καταγγέλετε αυτήν την πολιτική, αλλά λέτε ότι δεν υπάρχει πολιτική και νομίζετε ότι είσθε καλυμμένοι.

Επίσης δεν γίνεται κουβέντα για τα μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους περιορισμούς, για τις τιμές στα προϊόντα και για μια σειρά αντιαγροτικών αποφάσεων.

Υπάρχουν και άλλες αποφάσεις του Υπουργείου, που δεν χρειάζεται να τύχουν νομοθετικής ρύθμισης και οι οποίες αλλάζουν θεσμικά πράγματα -που ίσχυαν μέχρι σήμερα υπέρ των αγροτών- προς το χειρότερο.

Η τελευταία αλλαγή που έκανε το διοικητικό συμβούλιο του ΕΛΓΑ καθ' υπόδειξη του κυρίου Υπουργού -όπως λέει στην ανακοίνωση- είναι αντιαγροτική.

Μέχρι τώρα υπήρχε αποζημίωση για ζημιά που υπερέβαινε το 20%. Τώρα αυτό γίνεται 30%. Καὶ η αποζημίωση από το 71% σε ορισμένες περιπτώσεις καλλιεργειών κατέβηκε στο 61%. Δεν είναι αντιαγροτικά αυτά τα μέτρα; Δεν τα λέτε όμως.

Ο κύριος Υπουργός είπε ότι η ΠΟΕ, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, ενδιαφέρεται για να φέρει φθηνά προϊόντα ο εργαζόμενος λαός. Δηλαδή στην ουσία η ΠΟΕ καθοδηγείται από τους λαούς. Δεν υπάρχουν πολυεθνικές, δεν υπάρχουν μονοπάτια, δεν υπάρχει τίποτα.

Οι δυνάμεις οι οποίες καθοδηγούν την ΠΟΕ είναι οι λαϊκές δυνάμεις. Και να ρωτήσω το εξής εγώ, με αφέλεια: Πουλήσαμε τα πορτοκάλια μια δεκάρα το κιλό. Μειώθηκε ο χυμός; Μειώθηκαν τα σιτηρά; Μειώθηκε το κρέας που είναι η βάση για τις ζωτοροφές. Μειώθηκαν οι τιμές στα σιτηρά; Μειώθηκαν τα προϊόντα, το ψωμί, προϊόντα που βγαίνουν στη ζαχαροπλαστική. Μειώθηκε το λάδι. Μειώθηκε η τιμή στην κατανάλωση. Μας τα λέτε συνέχεια, κύριε Υπουργέ, με έναν τρόπο εκβιαστικό. Εκβιαστικό όχι προς εμάς, γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι εμέις, το ΚΚΕ, δεν εκβιαζόμαστε. Με άλλους τρόπους θέλετε να μας αντιμετωπίσετε. Με ΜΑΤ, με "αύρες", με κράτος, παρακράτος, μυστικές υπηρεσίες, να μας φέρετε πίσω σε εποχές της ΕΡΕ. Έτσι θέλετε να μας αντιμετωπίσετε. Άλλα θέλετε το λαό να τον έχετε τρομοκρατημένο, να τον έχετε φοβισμένο, να τον έχετε στη γωνία και να λέτε ότι δεν υπάρχει άλλος δρόμος, αυτός ο δρόμος είναι, που είναι με αγκάθια, αν θέλετε, περπατάτε τον, αν δεν θέλετε, κόψτε το λαιμό σας!

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Έχει δύο άκρες όμως το ραβδί!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Βεβαίως, δύο άκρες έχει.

Λέτε ότι τέρμα οι επιδοτήσεις, τέρμα οι τιμές, δεν μπορούμε στη διεθνή αγορά να δίνουμε επιδοτήσεις, δεν μας το επιπρέπουν, θα κόμουν τις επιδοτήσεις, η διεθνής τιμή πλέον. Και από την άλλη μεριά μιλάτε για ανταγωνισμό, για ανταγωνιστικότητα.

Κατ' αρχήν, πώς θα γίνει ανταγωνισμός και πώς θα υπάρξει ανταγωνιστικότητα και θα είναι ανταγωνιστικά τα δικά μας προϊόντα στη διεθνή αγορά, όταν μειώνονται οι δαπάνες στη γεωργία, όταν δεν

γίνονται έργα, όταν εσείς ο ίδιος έρχεσθε στη Θεσσαλία και λέτε πως Αχελώος και πως Σμόκοβος. Δεν θέλουν παραγωγή, δεν θέλουν βαμβάκι, δεν θέλουν καλαμπόκι, δεν θέλουν κτηνοτροφία. Δεν μας το επιπρέπουν. Αυτά δεν λέγατε σε συνεντύξεις στις τηλεοράσεις στη Θεσσαλία; Αυτά λέγατε. 'Άρα, λοιπόν, από την άλλη μεριά δεν μπορούμε πλέον να ζούμε με επιδοτήσεις. Για να δούμε, τι λέει η έκθεση του πρώην Υπουργού Γεωργίας -στοιακιστής σύντροφος δικός σας ήταν- της Πορτογαλίας, σημειρινός Ευρωβουλευτής για το ΤΙ συμβαίνει στις Ηνωμένες Πολιτείες. Οι Ηνωμένες Πολιτείες υιοθέτησαν μία νέα γεωργική πολιτική για την περίοδο 1997-2002, με συνολικό προϋπολογισμό σαράντα επτά δισεκατομμύρια δολάρια, της οποίας τα βασικά χαρακτηριστικά είναι, πρώτον, κατάργηση της υποχρεωτικής παύσης της καλλιέργειας και των ελειμμάτων πληρωμών, ότι καθίστανται από άμεσες ενισχύσεις ασχέτως παραγωγής, οι οποίες πρέπει να μειωθούν προοδευτικά έως το 2002 κατά 30% συνολικά. Εδώ τι κάνουμε; Αγρανάπαυση. Εδώ δίνουμε για να φεύγει ο κόσμος, να εγκαταλείπονται τα κτήματα. Συνέχιση του συστήματος παρέμβασης μέσω δανείων για εγγύηση της εμπορίας, τα οποία δεν εξοφλούνται σε περίπτωση που η τιμή της αγοράς είναι χαμηλότερη από την τιμή που καθορίζεται στη σύμβαση. Αύξηση των ενισχύσεων κατά τις εξαγωγές με εγγύησης δανείων που μπορούν εν μέρει να μην εξοφλούν και λειτουργούν ως επιδοτήσεις των εξαγωγών. Τι γίνεται στην Ελλάδα; Τις κόβουμε τις επιδοτήσεις. Και θέλουμε να είμαστε ανταγωνιστικοί. Ε, βεβαίως, με τέτοια πολιτική πώς θα είμαστε ανταγωνιστικοί, όταν ακολουθείτε πολιτική και εσείς και η Ευρωπαϊκή Ένωση που εξυπηρετεί το να είναι από πάνω στον ανταγωνισμό τα αμερικανικά προϊόντα; Κατά τα άλλα, λέτε ότι δεν μπορεί να υπάρξουν επιδοτήσεις, δεν μπορεί να υπάρξει τίποτα, διότι δεν το επιπρέπει ο ένας, δεν το επιπρέπει ο άλλος. Και σεις, πριν ακόμα το πουν, πειθαρχείτε, σκύβετε το κεφάλι, να μην πω τίποτε άλλο. Γονατιστοί, βεβαίως γονατιστοί πηγαίνετε.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Επιανέτε την πολιτική των ΗΠΑ;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Επειδή, κύριε Υπουργέ, και σεις αναφερθήκατε στο ΚΚΕ και για τη σάστη που κρατάει και μάλιστα μας χαρακτηρίζετε και ως συντηρητικούς, ενώ εσείς είσθε προοδευτικοί, έχετε καλύψει τον ιδεολογικό χώρο και τον πολιτικό χώρο της Νέας Δημοκρατίας και δεν έχει χώρο να αντιπολιτευθεί.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Πολύ πίσω!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Έπαθε τέτοια άσχημη δουλειά τώρα η Νέα Δημοκρατία! Έχετε γίνει βασιλικότεροι του βασιλέως!

Καταλαβαίνω ότι σας πονάνε οι συμμαχίες που κάνει το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος, ιδιαίτερα για τις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές, όπου οι αναγκαστήκατε να κάνετε αναφορά. Εμείς δεν το κρύβουμε και δεν το κρύψαμε ποτέ ότι θα στηρίζουμε -και στηρίζουμε- ανυνιστές δημάρχους και νομάρχες, οι οποίοι θέλουμε να είναι πάνω στο τρακτέρ, θέλουμε να είναι μπροστά στους αγώνες, σε ένα πρόγραμμα, σε μια πολιτική που θα έχετε κόντρα με την επικρατούσα σήμερα πολιτική, από όποιον και αν στηρίζεται. Και σε αυτό βρίκαμε έκφραση στην Καρδίτσα στο πρόσωπο του Βασίλη Αναγνωστόπουλου, όπου πρωτοστάτησε στα μπλόκα και ήταν μπροστά στους αγώνες. Και σας πληροφορώ ότι θα έχουμε νομάρχη, που θα είναι επικεφαλής στα τρακτέρ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Δεξιό Κ.Κ.Ε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Θα είναι επικεφαλής στα τρακτέρ, για να μη συνεχισθεί το ξεκλήρισμα της μικρομεσαίας αγροτιάς.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Ναι, να μη χανόμαστε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Για να μην περάσει αυτή η πολιτική, από όποιον και αν στηρίζεται.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Να μην εξαφανιζόμαστε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Αυτό καταλαβαίνω ότι σας δυσκολεύει, σας πονάει, θέλετε να το παρουσιάσετε σαν

συνεργασία Νέας Δημοκρατίας-Κομμουνιστικού Κόμματος, τη σπιγμή που ξέρετε πολύ καλά ότι οι θέσεις των δύο κομμάτων δεν συμπίπτουν ούτε στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αλλά ούτε και στο ζήτημα που συζητάμε, στα αγροτικά.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Η Νέα Δημοκρατία βοηθάει τους αδυνάτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Ζαφειρόπουλε, άλλα λέτε εσείς, άλλα λέει ο κ. Μπούτας.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Έχετε ανοίξει γραμμή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Να είσθε βέβαιος ότι ο λαός και ιδιαίτερα οι αγρότες θα δώσουν απάντηση στις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές και θα εκλέξουν νομαρχιακά και δημοτικά συμβούλια, τα οποία θα είναι μπροστά στους αγώνες.

'Όταν εσείς θα στέλνετε τα ΜΑΤ, θα μπαίνουν μπροστά -γιατί εκεί είναι η θέση τους- για να μη χτυπάτε τους αγρότες και τους εργάτες.

'Όταν σέρνετε κατά χιλιάδες τους αγρότες στα δικαστήρια, πρέπει να είναι μπροστά ο νομάρχης, τα νομαρχιακά συμβούλια, οι δήμαρχοι και τα δημοτικά συμβούλια. 'Όχι να είναι κυβερνητικοί εκπρόσωποι, οι οποίοι θα βοηθούν για να περάσει αυτή η αντιλαϊκή πολιτική.

'Έχουμε την εκτίμηση ότι άρχισε να καταλαβαίνει ο λαός, άρχισε να βγάζει συμπεράσματα. Βεβαίως, χτυπάτε από πολλές πλευρές, και από τη Νέα Δημοκρατία για να μπερδευτεί και από το Συναπτισμό. Πιστεύουμε ότι θα ξεκαθαρίσει στο τέλος. Άλλωστε ο τρόπος που αντιμετωπίζετε και το λαϊκό κίνημα και το κόμμα μας δείχνει ότι αντισχέτεις ως Κυβερνητική, ανησυχεί η άρχουσα τάξη της χώρας μας και γι' αυτό είμαστε στο στόχαστρο.

Θέλω να πω κάτι για τον εισηγητή του Π.Α.Σ.Ο.Κ., κ. Αργύρη, Βουλευτή Ιωαννίνων και αγρότη κατά τα άλλα στο επάγγελμα. Και βέβαια δεν ισχύει μόνο για εκείνον αυτό που θα πω, αλλά ισχύει και για άλλους συναδέλφους και για άλλα κόμματα. 'Όταν οι αγροτικές κινητοποιήσεις ήταν στο αποκορύφωμα και πραγματικά πίεζαν και κέρδιζαν οι αγρότες τη συμπάθεια και τη συμπαράσταση των λαϊκών στρωμάτων, κανένας από τους Βουλευτές δεν τόλμησε να βγει κοντά στα αιτήματα των κινητοποιήσεων. Κάπι η ψέλλιζαν ορισμένοι για τη μορφή του αγώνα, όπως ο Συναπτισμός, όπως η Νέα Δημοκρατία, ακριβώς για να υπάρξει υπονόμευση. Ιδιαίτερα αγρότες-Βουλευτές δεν βγήκαν τότε ανοικτά να καταφερθούν ενάντια των κινητοποιήσεων.

Σήμερα με έκπληξη άκουσα ότι ήταν λάθος τα αιτήματα, ήταν λάθος ο αγώνας, σε λάθος κατεύθυνση. Βεβαίως, δεν θα ακολουθήσουμε την τακτική που βοήθησε να περάσει στο αγροτικό κίνημα τη λογική της άδειας καρέκλας στις Βρυξέλλες. Και τον Αργύρη, το Λιόλιο, το Ζαρκινό και τα στελέχη του Π.Α.Σ.Ο.Κ., που είναι στο μαζικό κίνημα, εάν τους περάσουμε από εξετάσεις, πάριναν το διπλώμα του πλέον από τις πολλές ώρες πτήσης Βρυξέλλες-Αθήνα. Μόνο ταξίδια. Τίποτε άλλο.

Από εκεί και πέρα, εμείς δεν βλέπουμε έτσι το αγροτικό ζήτημα. Το βλέπουμε μαχόμενο. Η ιστορία του αγροτικού κινήματος γράφτηκε με αγώνες, με θύματα πολλές φορές, σταφιδικό, καπνικό και βέβαια δεν δικαιούται κανείς, όταν είναι απών από τους αγώνες, να μιλάει για τους αγώνες.

Τελειώνοντας θέλω να πω ότι η μεγάλη διαφορά βρίσκεται πραγματικά στη διαφορά πολιτικής μεταξύ Κομμουνιστικού Κόμματος και των άλλων κομμάτων. Το ομολογήσατε, κύριε Υπουργέ, ότι πρέπει να φτιάξουμε μεγάλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Για να γίνουν όμως αυτές, πρέπει να γίνουν οι μικρές.

Δηλαδή, αν είναι εκατό, να έχουμε είκοσι. Θα φύγουν οι ογδόντα. Πού θα πάνε; Τι θα κάνει αυτός ο κόσμος; Πού θα εργαστεί; Πώς θα εργαστεί;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Δεν μας ενδιαφέρει αυτό!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Και φέρνετε νόμους για την Τράπεζα Γης.

Εμείς το προτείνουμε πάλι. Για το αγροτικό πρόβλημα της χώρας που είναι υπαρκτό, θα ωφελήσει μόνον ο παραγωγικός συνεταιρισμός, όχι το σημερινό συνεταιριστικό κίνημα όπως λειτουργεί, με τη

γραφειοκρατία που έχει, με την αδιαφάνεια που έχει, που είναι μοχλός για να περάσει αυτή η αντιαγροτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυβερνητησης.

Δύο κουβέντες θα πω -και κλείνω με αυτό- για τις δίκες. Πρέπει, επιπέλους, η Κυβερνητική να καταλάβει ότι δεν μπορεί να το κάνει αυτό. Και θα το πληρώσει. Εμένα προσωπικά και σαν κόμμα δεν μας ενδιαφέρει, αν θα το πληρώσει. Πρέπει να το πληρώσει. Δεν μπορεί, όμως, να κρατάει δέκα χιλιάδες αγρότες δικαστικούς ομήρους. Δεν μπορεί να σέρνει τα μύρια όσα για απατεώνες, για κλεψίες, για το ένα, για το άλλο, και να καταργεί οργανισμούς και να λέει ότι εγώ διαλύω τους οργανισμούς, γιατί κλέβουν.

Διαλύστε την Αστυνομία, γιατί έπιασαν το διευθυντή που έκλεβε. Διαλύστε το δικαστήριο, γιατί και οι δικαστικοί έχουν πιαστεί. Όμως, αυτούς τους οργανισμούς τους θέλετε. Τους θέλετε, για να επιβάλλετε με τον απαρχισμό, την πολιτική σας και με το φόρο να έχετε υποταγμένους τους αγρότες.

Σας πληροφορούμε και υπεύθυνα, μάλιστα, ότι θα τους βρείτε μπροστά τους αγρότες πιο δυναμικένους, πιο οργανωμένους, πιο οργανωμένους. Γιατί ξέρουν να περιφρουρούν το κίνημά τους. Και είναι σίγουρο ότι αυτή η πολιτική δεν θα περάσει.

Και το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας θα κάνει ό, τι περνάει από το χέρι του, για να ενισχύσει τους αγώνες των αγροτών.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Ούτε και η τρομοκρατία θα περάσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Φοίβος Ιωαννίδης έχει το λόγο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, θα είμαστε σύντομος. Ελπίζω να μην υπερβώ το μισό του χρόνου που δικαιούμαι.

Ακούγοντας προηγουμένως τον κ. Μπούτα, θυμίθηκα μία σκηνή από ένα σπουδαίο φίλμ, από το φίλμ "Εμιλιάνο Ζαπάτα". Εκεί υπάρχει μία σκηνή στην πρώτη φάση, όπου ο Εμιλιάνο Ζαπάτα είναι ο επαναστάτης και εμφανίζεται μπροστά στον πανίσχυρο εκπρόσωπο της εξουσίας - πρόεδρος. Ή πάλλο ήταν, δεν θυμάμαι- επικεφαλής αγροτών επαναστατημένων και αξιώνει σε έντονο ύφος την ικανοποίηση των αιτημάτων που υποβάλλει. Ο εκπρόσωπος της εξουσίας, την ώρα που τον ακούει και επειδή βλέπει το πάθος με το οποίο οι μελετεί και φωνάζει, γυρνάει στο συνεργάτη του και του λέει: "Ποιος είναι αυτός; Σημείωσε το όνομά του." Περνάει κάποιο χρονικό διάστημα. Η επανάσταση κερδίζει. Και επαναλαμβάνεται η ίδια σκηνή με τον Εμιλιάνο Ζαπάτα πλέον κυβερνήτη και έναν άλλον επικεφαλής πάλι ομάδας επαναστατημένων αγροτών, που οι μελετεί κατά τον ίδιο έντονο τρόπο και διεκδίκει τα δίκαια αιτήματα. Και ο Εμιλιάνο Ζαπάτα γυρνάει και λέει στο συνεργάτη του: "Ποιος είναι αυτός; Σημείωσε το όνομά του."

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Για τον κ. Τζουμάκα το είπατε αυτό;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Όχι, κύριε συνάδελφε. Μου το θύμισε ο κ. Μπούτας. Θα σας πω τι μου θυμίζετε και εσείς. Μη βιάζεστε όμως.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Που συνδύαζεται ο κ. Τζουμάκας, δεν μας είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Τσιτουρίδη, ο κ. Ιωαννίδης είπε ότι θα έρθει και η σειρά σας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Όμως θα πρέπει πρώτα να είναι εύστοχες οι παραπρήσεις του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Περιμένετε, κύριε Μπασιάκο. Δεν αναφέρεται σε εσάς. Λέει ότι αναφέρεται στον κ. Μπούτα. Εσείς δεν είστε συνήγορος του κ. Μπούτα.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εγώ θα σας πω ότι αυτό που είπα πριν ισχύει για όλους. Και για εμάς και για εσάς και για το Κ.Κ.Ε. Εμένα μου είναι συμπαθής και ο κ. Μπούτας και όλοι όσοι αγωνίζονται για τις ιδέες τους. Όμως είναι πολύ εύκολο να λες πολύ ωραία λόγια και να υπερασπίζεσαι τους καταφρούμενους, τους αδικούμενους, τους πάσχοντες, όταν δεν έχεις την ευθύνη να πάρεις αποφάσεις, όπως

Μόνο όποιος έχει ασκήσει εξουσία μπορεί να καταλάβει τις δυσχέρειες που υπάρχουν, στις οποίες αναφέρθηκε ο Υπουργός.

Εσείς όμως, κύριε Μπούτα, είστε δικαιολογημένοι, γιατί δεν ασκήσατε εξουσία παρά μόνο για ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα, συνεργαζόμενοι άλλωστε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Ευτυχώς, δηλαδή.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εσείς, όμως, κύριοι συνάδελφοι, της Νέας Δημοκρατίας, που έχετε ασκήσει και μακροχρόνια την εξουσία, δεν μπορεί να έρχεσθε σήμερα να ωραιολογείτε, ή να υπερασπίζεσθε όποιο αίτημα προβάλλει η όποια κοινωνική τάξη, αγνοώντας την πραγματικότητα.

Μου έκανε εντύπωση, που άκουσα και τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας να αναφέρεται ειδικά στο θέμα των διώξεων και να υποστηρίζει αυτά που υποστηρίζει τώρα, όταν είναι γνωτό από την ιστορία του κάθε κόμματος και της κάθε παράταξης. πώς αντιμετωπίσθηκαν οι όποιες, εάν θέλετε, κοινωνικές εκρήξεις.

Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να σας πω ότι μάλλον μελαγχολικές σκέψεις με κατέλαβαν από τη σημερινή συζήτηση, διότι ανεξάρτητα εάν σας άρεσε ή όχι το ύφος ή ο τρόπος εκφράσεως ορισμένες στιγμές του Υπουργού, παραμένει μια πραγματικότητα το γεγονός, ότι ο Υπουργός σας έδωσε μια εικόνα της σημερινής παγκόσμιας πραγματικότητας, την οποία δεν μπορεί να αγνοήσει καμία χώρα και πολύ περισσότερο μια μικρή χώρα όπως η Ελλάδα.

Το ότι υπάρχουν ευθύνες για το παρελθόν και σε σας και σε μας είναι αναντίρρητο. Άλλα δεν μπορεί να κάνει λάθη πάρα μόνο αυτός που δρα, αυτός που κυβερνά. Εγώ δεν θα κάνω τώρα ισοζύγιο λαθών του παρελθόντος, αν είναι περισσότερα τα δικά σας λάθη, ή τα δικά μας λάθη, στον αγροτικό τομέα. Άλλα το να ισχυρίζεται κανείς σήμερα, ενώ γνωρίζει πόσο πολύτλοκα είναι τα θέματα και τα προβλήματα και πόσο πολύ μικρές και περιορισμένες είναι οι δυνατότητες μιας οπαϊαδήποτε χώρας, πολύ περισσότερο μιας μικρής χώρας ότι η Κυβέρνηση δεν έχει στοργή προς τους αγρότες, δεν ενδιαφέρεται για τον αγροτικό κόσμο, αδιαφορεί, δεν υπερασπίζεται τα συμφέροντά του με τον καλύτερο τρόπο και επωμένως εσείς να γίνεσθε αυτόματα προστάτες της αγροτικής τάξης, είναι μια υπερβολή, η οποία νομίζω δεν γίνεται και πιστευτή ούτε από τους αγρότες. Και αυτό, όχι λόγω του πρόσφατου παρελθόντος σας -και εγώ σας είπα ότι δεν θέλω να παρελθοντολογώ-αλλά διότι και οι ίδιοι οι αγρότες έχουν καταλάβει κάτιοι πράγματα.

Εν πάστη περιπτώσει, υπάρχουν πολύ σημαντικά μέτρα και βήματα που έκανε αυτή η Κυβέρνηση και δεν είπατε μια κουβέντα γι' αυτό. Αντιθέτως ο κ. Μπούτας τα χαρακτήρισε και αρνητικά.

Είναι δυνατόν, όταν γίνεται αυτό το μεγάλο βήμα για την κοινωνική ασφάλιση των αγροτών, όταν οι ίδιοι οι αγρότες έχουν ενστερνιστεί αυτήν τη ρύθμιση και έχουν εκδηλώσει έμπρακτα τη συμμετοχή τους, να ερχόμαστε να λέμε ότι και αυτό είναι ένα αρνητικό μέτρο;

Κύριοι συνάδελφοι, πρόσφατα είχα ένα πολύ ενδιαφέρον ερέθισμα από μια νεαρή κοπέλα από τη Βουλή των Εφήβων. Η νεαρή αυτή κοπέλα ανέβηκε σ' αυτό το Βήμα και είπε "ο πατέρας μου είναι τσοπάνης και εγώ είμαι μαθήτρια της Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης και φιλοδοξώ να γίνω αγελαδοτρόφος" και παρέδεσε μια σειρά δυσχερειών, που αντιμετωπίζει εκεί στο Κίλκις που είναι, στα βόρια σύνορά μας.

Αυτό το θεώρησα ένα αισιόδοξο μήνυμα, γιατί, βεβαίως, είναι πολυλειτουργική η γεωργία και η αγροτική ζωή μπορεί να είναι μια διέξοδος για νέους ανθρώπους, που θέλουν όμως να ασχοληθούν με σοβαρότητα γνωρίζοντας τις δυσκολίες που υπάρχουν.

Η πολιτεία, η σημερινή Κυβέρνηση και κάθε κυβέρνηση, αυτό που οφείλουν να κάνουν είναι μέσα στα πλαίσια των διεθνών κανόνων που μας δεσμεύουν.

Δεν μπορούμε να αποφύγουμε τις δεσμεύσεις που έχουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τον ΠΟΕ, αλλά μέσα σ' αυτά τα πλαίσια να κάνει ό,τι μπορεί, για να ενισχύσει τους νέους αγρότες. Δεν είπατε, επίσης, τίποτα γι' αυτό, ενώ υπάρχουν ουσιαστικά μέτρα για τους νέους αγρότες.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Δεν εφαρμόζεται.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Η εφαρμογή δεν γίνεται από τη μια μέρα στην άλλη.

Είπε ο Υπουργός ότι είναι έτοιμο το σχέδιο νόμου για τον ΕΛΓΑ. Αυτά είναι σημαντικά βήματα, τα οποία δεν πρέπει να τα υποτιμάτε.

'Οσον αφορά τα πορίσματα, κύριοι συνάδελφοι, οι διαπιστώσεις είναι περίπου κοινές. Σ' αυτό έχει δίκιο ο κ. Μπούτας. Τα συμπεράσματα δεν διαφέρουν πάρα πολύ. Η σύσταση διακομματικών επιπροτών, όμως, έχει αποδείξει ότι τελικά δεν μπορεί να επιτευχθεί ο στόχος που είναι η έκδοση ενός ενιαίου πορίσματος, γιατί κάθε κόμμα θέλει να διαφοροποιείται με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, για να συντάσσει δικό του πόρισμα. Αυτή είναι μια αδυναμία όλων μας, αν θέλετε.

Συζητάμε σήμερα τέσσερα διαφορετικά πορίσματα. Με τη συζήτηση, με το χρόνο που υπάρχει στη διάθεση των ομιλητών και με τον τρόπο που γίνεται, δεν μπορεί να γίνει πραγματική αξιοποίηση του υλικού των πορίσμάτων.

'Ακουσα με προσοχή τους εισηγητές. Κατάγομαι από νομό κατ' εξοχήν αγροτικό, ο οποίος μάλιστα πρώτευσε στις καλλιέργειες των πρώιμων κηπευτικών στα θερμοκήπια και ο οποίος αντιμετωπίζει και τώρα προβλήματα. Πρέπει να σας πω ότι μεγάλα προβλήματα είναι συνδεδεμένα με τις μεταφορές, με την εμπορία, τη διακίνηση των προϊόντων αυτών στις μεγάλες αγορές. Είναι προβλήματα εγγενεί, αν θέλετε. Η χώρα μας έχει μεγάλη απόσταση για παράδειγμα από το Μόναχο, που είναι μεγάλη αγορά και ακόμα περισσότερο ένα νησί όπως η Κρήτη. Γ' αυτό, όσο και αν υπερέχουν τα προϊόντα μας, το κόστος μεταφοράς είναι μεγάλο, καθώς και ο χρόνος που χρειάζεται για να μεταφερθούν. Η έλλειψη αεροπορικών μεταφορών, που είναι ένας άλλος στόχος που υπάρχει για την περιοχή, για το νομό μου αλλά και για άλλες περιοχές δεν επιτρέπει να δινονται εύκολα λύσεις σε τέτοια μεγάλα προβλήματα.

Δεν θέλω να καθυστερήσω άλλο, διότι προφανώς θα μιλήσουν και οι άλλοι συνάδελφοι. Θα ήθελα μόνο να πω στον αγαπητό κ. Μπούτα -με όλην τη συμπάθεια που νιώθω προς τους ανθρώπους οι οποίοι βεβαιωμένα ως άτομα ενδιαφέρονται και δείχνουν ευαισθησίες για τα κοινωνικά προβλήματα- ότι έχει μια τάση και ο ίδιος και γενικά το Κ.Κ.Ε. να μη μας λένε ποτέ για το "διά τα ταύτα" και να μην προτείνουν ποτέ πρακτικές λύσεις. Επιπλέον αυτοαναγρέονται πάντοτε σε μοναδικούς και μόνιμους προστάτες των αγροτών και των εργατών.

Νομίζω ότι θα ήταν καλύτερο να δεχθείτε ότι και εμείς ενδιαφέρομαστε. Διαφέρουν οι εκτιμήσεις μας. Δεν μπορεί να ενδιαφέρεσθε μόνο εσείς. Εμείς λέμε ότι δεν μπορούμε να προευθύνουμε μια μοναχική πορεία, σαν αυτή που θέλετε.

Η παγκοσμιότητα -μια λέξη που τελευταία την επαναλαμβάνουμε όλοι- έχει επιβάλει κάποιες δεσμεύσεις. Δεν μπορούμε πια μόνο μας να ακολουθήσουμε ένα δρόμο, διότι αυτό θα οδηγούσε τη χώρα σε καταστροφή και τους αγρότες σε μεγαλύτερη δυστυχία.

Επιτρέψτε, λοιπόν, και σε εμάς να θεωρούμε ότι και εμείς ενδιαφέρομαστε. Αν θέλετε να μας καταλογίσετε λάθη στην πορεία αυτή, εντάξει, αλλά το ότι έχετε μια επιλογή που δίνει λύσεις και εμείς δεν την αποδεχόμαστε, διότι είμαστε εκπρόσωποι κάποιων άλλων μεγάλων συμφερόντων, αυτό δεν νομίζω ότι είναι κάτιο που μπορεί να υποστηρίχεται με επιχειρήματα και να είναι πειστικό.

Υπάρχει μια διαφορά, που είναι η ουσιαστική διαφοροποίηση της δικής σας πορείας από την πορεία, όλων των άλλων πολιτικών δυνάμεων σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεν υπάρχει καμία απόδειξη ότι η δική σας πορεία θα ήταν σωστότερη για τον τόπο και ότι η δική σας πορεία θα ωφελούσε τους αγρότες ή τους άλλους εργαζόμενους. Φοβάμαι ότι θα συνέβαινε το αντίθετο, όπως ήδη συμβαίνει σε γνωστές περιοχές του κόσμου, όπου τα καθεστώτα δεν μπόρεσαν να δώσουν αυτό που πιστεύω ότι θα ήθελαν, μια καλύτερη ζωή για τους λαούς τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Παπαφιλίππου έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, μου είναι ακατανόητη η στάση του κυρίου Υπουργού, που έχοντας αυτήν την έκθεση της διακομιστικής, ενώσα ως θα έλεγε κανείς ότι θα έπρεπε να αναζητήσει κοινές πολιτικές των διαφόρων κομμάτων και αυτές να επιλέξει και να οδεύσει προς κάποια βελτίωση στον αγροτικό τομέα, προτίμησε να κάνει γενική επίθεση κατά όλων των κομμάτων. Και εδώ είναι κάπι το οπίο δεν μπορώ να καταλάβω.

Βέβαια, η αρχή της ομιλίας του κυρίου Υπουργού ήταν το τι λένε οι ετάριοι μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το τι λένε γενικότερα σχετικά με τον ανταγωνισμό των αγροτικών προϊόντων. Το πι επιλέγει και τι κάνει για να πληστάσει τα προβλήματα των αγροτών δεν μας είπε ο κύριος Υπουργός.

Κύριε Υπουργέ, είναι αλήθεια ότι οι τάσεις μείωσης των επιδοτήσεων υφίστανται. Όπως είναι αλήθεια ότι πρέπει να στοχεύσουμε σε βιώσιμες οικογενειακής μορφής επιχειρήσεις. Άλλα αυτό σχετίζεται και με βασικές υποδομές, είτε είναι αρδευτικά είτε είναι αναδασμοί είτε είναι άλλες ενισχύσεις κρατικής μορφής, τις οποίες πρέπει πάση θυσία με γρήγορους ρυθμούς να πρωτοθέτετε.

Κύριοι συνάδελφοι, θα σας φέρω ένα απλό παράδειγμα. Ήταν προ ετών εγγεγραμμένο στο πρόγραμμα του Υπουργείου Γεωργίας να γίνει ένα αρδευτικό στη βόρεια πλευρά του Αλιάκμονα, δίπλα στην Κοζάνη. Αυτό το πράγμα επί χρόνια το ακούμε, το αναζητούμε. Και στο τέλος διαπιστώνουμε πως ενώ τόσες φορές ελέχθη, δεν ήταν εγγεγραμμένο. Και όλη αυτή η ιστορία ανάγεται σε πολλά χρόνια πριν. Όλος ο κόσμος αναζητεί μια κάποια βελτίωση στα εισοδήματα του απ' αυτήν τη βασική υποδομή, να έλθει αυτό το αρδευτικό, να αυξηθεί η παραγωγικότητα των αγρών.

Θα πω και κάπι άλλο. Στο Νομό Κοζάνης υπάρχει μια δυσφορία γενικότερη, όσον αφορά την πολιτική σας με τις ομάδες παραγωγών. Σχετίζεται με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 866. Αν εξαιρέσει κανείς το συνεταιρισμό ΣΕΠΟΚ του Βελβεντού, όλοι οι άλλοι συνεταιρισμοί του Νομού Κοζάνης και ευρύτερα της δυτικής Μακεδονίας έχουν πρόβλημα. Διότι τι κάνατε; Ενώ ο Κανονισμός αυτός προέβλεπε ένα μέσο τέζρο των τελευταίων ετών της τάξεως των 0,25 εκατομμυρίων ECU, ήλθατε εσείς -και δεν ξέρω για ποιο λόγο- και τα 0,25 τα κάνατε 2,5 εκατομμύρια ECU, απότελος αυτού οι συνεταιρισμοί βγήκαν απ' έξω.

Περιμένουν τη θέση σας, διότι και αυτές τις προσπάθειες μέσω βιώσιμων συνεταιρισμών θα τις χάσουμε. Μα, η αντίληψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ομάδες εργασίας νομίζω πως είναι τελείως διαφορετική. Μπορεί πέντε παραγωγοί οίνου να συνεταιριστούν και να κάνουν μια ομάδα και να ενταχθούν σ' αυτές τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εσείς λέτε ότι πρέπει να είναι πολύ ισχυροί αυτοί οι συνεταιρισμοί, όπου σε ισχυρούς συνεταιρισμούς έχουμε και χίλια δισ ή προβλήματα, γιατί αυτοί στην πλειοψηφία τους είναι μη βιώσιμοι, με ελλείμματα και χρέο.

Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ να πάρετε μια θέση. Έχουμε τους βιώσιμους συνεταιρισμούς, αλλά δεν είναι του μεγέθους που θέλετε. Τι θα κάνετε; Θα τους διαλύσετε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Να συνενωθούν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Τι να συνενωθούν, κύριε Υπουργέ; Να μην ήταν βιώσιμοι, ναι. Το να επιβάλετε να συνενωθούν, θα πάμε στα μεγάλα προβλήματα που τα έχετε μπροστά σας. Οι μεγάλοι συνεταιρισμοί είναι φορτωμένοι με χρέο και επιδοτήσεις.

Κύριε Υπουργέ, ο κόσμος περιμένει πάνω σ' αυτό το θέμα να πάρετε μια θέση, γιατί διαφορετικά θα τους πινάξετε και αυτούς στον αέρα, και εννοώ τους βιώσιμους συνεταιρισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Ζαφειρόπουλε, αν και δεν είστε αγρότης.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πράγματι, θα συμφωνήσω με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., τον κ. Ιωαννίδη, ότι προξενεί κατάπληξη η σημερινή συζήτηση. Αυτό προέρχεται από τους λοιδορισμούς του κυρίου Υπουργού, περί φαρισαϊσμών, περί δονκιχοπισμών και παλικαρισμών.

Εδώ ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης -και ας σημειωθεί στη Βουλή και τον ελληνικό λαό ευρύτερα- ότι είναι ο μόνος Αρχηγός κόμματος που ήρθε με παρηρησία, με θάρρος και με ειλικρίνεια να υποστηρίξει τις θέσεις του κόμματος, οι οποίες κατεύθυνσαν στη διακομιστική επιπροπή της Βουλής και η οποία έχει εκδόσει το πρόσφατο αυτό πόρισμα. Και επί αυτού του πορίσματος μίλησε ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Και αντί του μάνα, χολή. Αντί δηλαδή ο κύριος Υπουργός να μιλήσει για τη δική του πρόταση, του κόμματός του, που ο ίδιος εκλήθη στην επιπροπή για να μιλήσει και να κάνει διάλογο με τα κόμματα, ήρθε εδώ να μας μιλήσει περί φαρισαϊσμών, δονκιχοπισμών και παλικαρισμών.

Κύριε Υπουργέ, οι πρώτοι που εκθρέψατε και το φαρισαϊσμό και το δονκιχωτισμό και τον παλικαρισμό είσαστε εσείς. Είπατε ότι οι συνδικαλιστές είναι το τρίτο πόδι που στηρίζεται η δημοκρατία. Εκτός αν κάνατε λάθος τη λέξη "δημοκρατία", ενούσαστε του τρίτου κόσμου ή "δημοκρατία" πραγματική. Αυτούς τους ανθρώπους τους αποκαλείτε παλικαράδες. Καλά σας έκαναν οι Κολλάδες και ήταν παλικαράδες και ο κ. Σταμούλος μαζί. Και ήρθατε το 1994 με το ν. 2224/94 και παραγράψατε τα αδικήματα της παρακώλυσης συγκοινωνιών, που είχαν κάνει οι παλικαράδες. Δεν είχαν λόγους να διεκδικούν και παρακώλυναν και συγκοινωνίες κλπ. Σήμερα έρχονται άλλοι συνδικαλιστές, ζεβρακώνουν τους διοικητές των τραπεζών, χτυπούν και γίνονται πρόδεινοι και υπάποιοι επεισοδίων και σοβαροτάτων τραματισμών, τα έχουν βάλει με το κράτος, γιατί τους είχατε πείσει ότι διεκδικούν δικαιώματα, ότι το κράτος είναι δικό τους, ότι είναι συνεταίροι του κράτους. Αντί αυτών, τους απαντάτε με τα MAT και έρχεστε μετά να εκθέσετε και την Αστυνομία και να πείτε ότι φταίει η Αστυνομία. Αυτοί είναι δονκιχωτισμοί ή φαρισαϊσμοί; Θα ήθελα την ερμηνεία σας, κύριε Υπουργέ, πάνω σ' αυτά.

'Όταν σας εξήταζα ως ασκούμενο δικηγόρο, για να πάρετε την άδεια στο Ποινικό Δίκαιο, κύριε Υπουργέ, γνωρίζατε τι θα πει παρακώλυση συγκοινωνιών, θητική αυτουργία σε άλφα ή βήτα πράξη, απ' αυτές που κατηγορείτε τους αγρότες. Έτσι δεν είναι. Και όταν έρχεστε και μιλάτε περί ηθικής αυτουργίας -και απευθύνομαι και προς τους κυρίους εισαγγελείς από την Αίθουσα αυτή- σημαίνει ο ηθικός αυτουργός να παροτρύνει με τέτοιον τρόπο, ώστε ο άλλος να μην μπορεί να αντισταθεί στην παρότρυνση αυτή και να δημιουργήσει το αδίκημα αυτό, το οποίο είχε δημιουργήσει.

'Έχετε τη συντονιστική επιπροπή κατηγορούμενη σε όλες τις πόλεις σε δύο χιλιάδες δίκες, ενώ ο αυτούργος της πράξης, είμαι μόνο για μία πράξη κατηγορούμενος. Ο άλλος, ο ηθικός αυτουργίας της πράξης για πολλές κλπ. Η συντονιστική επιπροπή, όμως, είναι για όλες τις πράξεις ενός εκάστου. Δεν έχει καμία εξουσία, είναι ένα άτυπο όργανο, το οποίο έχει επιλεγεί από τη συνέλευση των αγροτών, που οι αγρότες πήραν τις αποφάσεις ποιες θα είναι οι μορφές των κινητοποιήσεών τους. Η συντονιστική επιπροπή δεν κάνει τίποτε άλλο από το να έχει τον έλεγχο με τα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης και με την Κυβέρνηση για να επιλύσει τα θέματα τους. Και όμως είναι κατηγορούμενη. Οι κατηγορίες είναι άνω ποταμών που εκτοξεύονται για τους αγρότες. Και όταν σας υποβάλλαμε πέντε φορές τροπολογία εδώ, για να παραγραφούν αυτά τα αδικήματα, για αποφάσεις που δεν είναι, ούτε αμετάκλητες ούτε τελεσδίκες, κωφεύετε και τις αρνείστε.

Και πέστε μου, κύριοι Υπουργοί του δημοκρατικού κόμματος του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., ποιο είναι το μέσον διαμαρτυρίας το οποίο είχατε δώσει στον αγρότη με το ν. 1264/1982, αν δεν κάνω λάθος, που τότε νομίζω ήταν Υπουργός Εργασίας ο κ. Κακλαμάνης και θεωρήθηκε ένας κορυφαίος νόμος. Δεν έχει όμως καμία ασφαλιστική δικλείδα ο αγρότης για να μπορέσει να αντιδράσει, να δει την αντιδρασή του, να δουν την κατάντια του όλοι οι Έλληνες πτολίτες ποια είναι. Δεν έχει καμία από τις προστασίες αυτού του νόμου, ενώ όλοι οι άλλοι συνδικαλιστές έχουν. Δεν παρακαλούν τις συγκοινωνίες, δεν κάνουν το οποιοδήποτε αδίκημα, κύριε Υπουργέ, αυτοί που σταματάνε την οικονομική ζωή της χώρας καθημερινά; Δεν είναι αυτοί

που θέλουν να καταστρέψουν τη χώρα;

Κύριε Υπουργέ, κάντε το σταυρό σας, μη δημιουργηθεί κανένα κίνημα αντίστασικών σ' αυτόν τον τόπο, απ' αυτούς που πληρώνουν φόρους κλπ για να έχετε εσείς τους κρατικοδίαιους, όλους αυτούς που νόμισαν και πίστεψαν ότι η ελληνική περιουσία είναι περιουσία δική τους και ότι θα τρέφονται από αυτήν και άλλοι θα δουλεύουν γι' αυτούς. Προσέξτε το, γιατί θα αρχίσει να συμβαίνει και θα δείτε ποια θα είναι η αντίσταση του λαού.

Ο κ. Μπουύτας λέει ότι θα βρείτε μπροστά σας τους αγρότες. 'Όλον το λαό θα βρείτε μπροστά σας, κύριε Υπουργέ. Εκεί κατανήσαμε, να έχουμε τους κρατικοδίαιους και να λένε ότι κάνουν απεργία για τα δικαιώματα του ελληνικού λαού και πολύ καλά κάνουν. Έτσι τους είπατε, μπείτε μέσα, "μπάτε σκύλοι, αλέστε και αλεστικά μη δίνετε". Γιατί έρχεστε σήμερα και τους ζητάτε τα ρέστα; Και αντί αυτών φέρνετε ολόκληρο τον ελληνικό λαό σε αντιπαράθεση και βάλατε την Αστυνομία να τους αναχαιτίσει.

Κύριε Υπουργέ, έχω δει πολλές φορές ότι σέβεστε το Κοινοβούλιο, σέβεστε ορισμένες αρχές και αντί να αντικρούσετε τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στα όσα σωστά σας είπε μέσα από το πόρισμα, μας είπατε ότι γιρίζει από χωρίσιο εις χωρίο, ενώ εσείς όπως σωστά τόνισες ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, κινέστε από Αναγνωστοπούλου μέχρι πλατείας Κολωνακίου. Εκεί δεν λύνονται τα αγροτικά θέματα. Και αντί να υποστηρίξετε τις θέσεις της Κυβερνήσεως σας αντικρούντας και τα άλλα κόμματα με συλλογισμούς σωστούς, μας μιλήστε περί φαρισαϊσμών, περί δονικής αισιόδου κλπ. Θα ήθελα να σας παρακαλέσω να μας πείτε ποιος είναι ο Δον Κίχώτης, ποιος είναι ο Φαρισαίος και ποιος είναι το Τελώνης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Καρασμάνης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να εκφράσω τη λύπη μου για τη σάστη του κυρίου Υπουργού προς το Σώμα, αλλά και τη θέση προς τον τομέα του οποίο έχει την ευθύνη και τον οποίο υπηρετεί. Είναι ένας τομέας ο οποίος θεωρείται ο σημαντικότερος της εθνικής μας οικονομίας. Θεωρείτο, θεωρείται και θα θεωρείται ο σημαντικότερος γιατί αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της εθνικής μας οικονομίας. Φαίνεται όμως ότι ο κύριος Υπουργός δεν γνωρίζει το αξίωμα που κατέχει και τη θέση την οποία υπηρετεί. Γιατί αν τα γνωρίζει, η συμπειροφόρα του θα ήταν τελείως διαφορετική.

Σήμερα, δεν σας κρύβω ότι μετά την ομιλία του κυρίου Υπουργού, άρχισα να νιώθω ένοχα που τόλμησα και τολμήσαμε όλοι οι Βουλευτές των κομμάτων της Αντιπολίτευσης να μεταφέρουμε μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα ένα πρόβλημα, να μεταφέρουμε την αγωνία και την απόγνωση ενός τομέα και μιας κοινωνικής τάξης, της οποίας καθημερινά υποβαθμίζεται το επίπεδο ζωής και βασανίζεται από αδιέξοδα που έχουν σχέση με τη φτώχεια και με την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Ηρθε ο Υπουργός να μας πει ότι κάνουμε λάθος στο να αναδεικνύουμε το πρόβλημα. Και εγώ είμαι υποχρεωμένος αύριο πηγανόντας στα Τρίκαλα να πά στους συμπατρίωτες μου, "ξέρετε, αυτό που μου ζητήσατε να πά κάτω, δεν το δέχεται η Κυβέρνηση".

Δεν το δέχεται, γιατί μας βρίσκετε ότι είμαστε εν αδίκω. 'Ένας τομέας που δεν έχει αντιληφθεί ο κύριος Υπουργός, ότι είναι ο τομέας ο οποίος ενισχύει και όλους τους άλλους τομείς της εθνικής μας οικονομίας.

Θα σας πω για τα Τρίκαλα. Σήμερα, το εισόδημα των αγροτών σχεδόν έχει εκμηδενισθεί. Οι αγρότες δεν έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις και στις βασικές τους ανάγκες. Αυτό δε, έχει ως αποτέλεσμα να επηρεάζει και όλους τους άλλους τομείς της μικρής μας οικονομίας. Έχει νεκρώσει το σύνολο της τοπικής μας οικονομίας. Και αυτό ο κύριος Υπουργός δεν μπορεί να το αντιληφθεί. Και βεβαίως δεν μπορεί να το αντιληφθεί, γιατί πώς να το αντιληφθεί, όταν είναι σε μεγάλη απόσταση από το πρόβλημα και το αντιμετωπίζει από τη θεωρητική του διάσταση; Γιατί αυτός ο τόπος αυτό ζει δεκαεπτά

χρόνια τώρα, την αντιμετώπιση των προβλημάτων να τη βλέπουμε στη θεωρητική τους διάσταση και όχι στην πραγματική τους διάσταση.

Είπε ο κύριος Υπουργός ότι όλα αυτά τα χρόνια που πέρασαν την ευθύνη την έχει η Νέα Δημοκρατία, που έδωσε τη δυνατότητα σ' αυτόν τον τομέα, για τον οποίο συζητάμε σήμερα, να διπλασιάζει το εισόδημά του, να ενταχθούμε στην Ενωμένη Ευρώπη, έχοντας εξασφαλίσει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις του 1981, για να μπούμε στη μεγάλη οικογένεια. Και αντί από το 1981 μέχρι σήμερα αυτήν τη δυνατότητα να την αξιοποιήσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, τι κάναμε. Για ένα μεγάλο διάστημα την πολεμήσαμε με εκείνα τα περιβότα "Ελλάς, ΕΟΚ, ΝΑΤΟ, το ίδιο συνδικάτο". Πέρασαν πολλά χρόνια και φθάσαμε να περάσουμε μέσα από μεγάλα προγράμματα, όπως ήταν τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένη Προγράμματα και να έρθουμε το 1990, κύριοι συνάδελφοι, και να έχουμε απορροφήσει οι τότε κυβερνήσεις το 23% του προγράμματος. Αυτά δεν τα γνωρίζουν, ή δεν θέλουν να τα γνωρίζουν.

Σήμερα, το 1998, φθάσαμε με σφραγίδα και υπογραφή της Ενωμένης Ευρώπης, να μην μπορούμε να εξασφαλίσουμε τα κριτήρια εκείνα ένταξης της χώρας μας -η οποία είχε τότε τις προϋποθέσεις για να μπει στην Ενωμένη Ευρώπη- στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Τι άλλο στοιχείο μπορεί κανές να επικαλεσθεί για την αποτυχία μιας πρόχειρης, επιπλόαιας, αποσπασματικής πολιτικής ανθρώπων ανίκανων και επικίνδυνων να υπηρετήσουν τα θέματα για τα οποία πάρινονταν την εντολή από τον ελληνικό λαό να υπηρετήσουν. Και ήρθε ο κύριος Υπουργός, να μας πει ότι την Ενωμένη Ευρώπη δεν την ενδιαφέρει ο αγροτικός τομέας, την ενδιαφέρουν οι ανάγκες και η φορολογία.

Εμάς την πολιτική μας τι την προσδιορίζει; Το τι λένε οι της Ενωμένης Ευρώπης άλλες χώρες, ή οι ανάγκες της χώρας αυτής. Και οι ανάγκες της χώρας αυτής είναι συγκεκριμένες και γι' αυτές πρέπει να αγωνιζόμαστε.

Επιγραμματικά θα ήθελα να πω στον κύριο Υπουργό, όσο του μένει χρόνος ακόμα, που θα είναι στο Υπουργείο Γεωργίας να κάνει ορισμένα πράγματα.

Το πρώτο είναι ότι πρέπει να συγκροτήσει δύο ομάδες:

Μία ομάδα, η οποία θα διαπραγματεύεται με επικεφαλής τον Πρωθυπουργό ή τον Υπουργό Γεωργίας στις συζητήσεις που γίνονται για τα θέματα μας στην Ενωμένη Ευρώπη.

Η δεύτερη ομάδα θα προετοιμάζει τα θέματα, για να πάνε διαβασμένοι έξω.

Πρέπει να καθήσει να δει το πρόβλημα αυτού του χώρου, τον οποίο υπηρετεί, γιατί έχει το μαύρο του το χάλι. Έχουμε αξιόλογους ανθρώπους, αλλά δεν μπορούν να λειτουργήσουν και να υπηρετήσουν σωστά αυτό για το οποίο πληρώνονται.

Κύριε Πρόεδρε, είμαι ίσως ο τελευταίος ομιλητής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο προτελευταίος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Τα καταφέρατε και συμβαίνει πάντοτε αυτό, οι Βουλευτές, δηλαδή, να έχουν πολύ λίγο χρόνο για να διατυπώσουν τις απόψεις τους.

Κύριε Υπουργέ, κλείνω με αυτήν την παρατήρηση: Σταματήστε πλέον, όταν έρχεσθε στη Βουλή, να κατηγορείτε όλους τους ανθρώπους, οι οποίοι σας καλούν εδώ για να σας αναδείξουν τα προβλήματα τα οποία ζει σήμερα η περιφέρεια. Το καλύτερο που έχετε να κάνετε είναι αυτά να τα καταγράψετε, να προβληματισθείτε, να καλέστε και τους συνεργάτες σας και να καθήσετε πλέον να δουλέψετε σωστά για το καλό αυτού του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ χρήσιμη η συζήτηση που γίνεται, αν και ο χρόνος που διατίθεται πολύ μικρός.

'Ακουστα τον κύριο Υπουργό, ο οποίος περίπου αράς και κατάρας - κάπου χρειάζονται και τα αρχαία- έριξε στους

συνεταιρισμούς κλπ.

Κύριε Υπουργέ, συμφωνώ για τα αποτελέσματα -δεν ξέρω αν συμφωνείτε σεις- ότι χωρίς συνεταιρισμούς όμως δεν κάνανε τίποτε στη γεωργία μας. Τους συνεταιρισμούς όμως πρέπει να τους δείτε ως επιχειρήσεις. Κάθε επιχείρηση έχει ανάγκη από μάνατζερ. Δεν μπορείτε να έχετε ένα δυσμενές νομικό πλαίσιο που εμποδίζει την ανάπτυξη των Συνεταιρισμών και να το σέβεσθε επειδή το έκανε το εισιγήθει ο νυν Πρωθυπουργός και μάλιστα κάποτε. Έχετε ένα νομικό πλαίσιο εννοώ το νόμο περί συνεταιρισμών που αδικεί αξιόλογα πρόσωπα. Τα πρόσωπα αυτά συνεργάζονται με τα κόμματα ή τις παρατάξεις διεκδικούν στις εκλογές τα Δ.Σ. των συνεταιρισμών και αυτά τα ανομοιογενή μεταξύ τους πρόσωπα θα συγκροτήσουν αύριο μετά την εκλογή το διοικητικό συμβούλιο. Ισχύει ως γνωστόν το σύστημα της απλής αναλογικής. Αυτό το ανομοιογενές και επερόκλητο διοικητικό συμβούλιο θα διαχειρίσθει το συνεταιρισμό, την επιχείρηση. Το επερόκλητο διοικητικό Συμβούλιο γίνεται που ο μάνατζερ! Αυτά δεν γίνονται ούτε στην Ουγκάντα. Αυτά μόνον εδώ γίνονται.

Πρέπει να αλλάξει το νομικό πλαίσιο εκλογής των Δ.Σ. και ανάδειξης μάνατζερ. Και έχετε ένα δείγμα, το δείγμα του πλαισίου των δημοτικών εκλογών όπου εκλέγεται ο δήμαρχος ως μάνατζερ και ισχυρό δημοτικό συμβούλιο. Αυτός που εκλέγεται, θα είναι και επικεφαλής ο μάνατζερ και θα ξέρει ο αγρότης, ο βιοτέχνης ο μικροεπιχειρηματίας ο κάθε συνεταιρισμένος, ποιος είναι ο μάνατζερ και ποιος αποδίδει.

Αν, λοιπόν, πρώτο σας βήμα δεν είναι αυτό, να έχουμε ένα σύστημα εκλογής μάνατζερ, όπως εκλέγουμε διοικητικά στελέχη των συνεταιρισμών, φυσικά δεν μπορεί να γίνει καμιά προκοπή. Βεβαίως, μετά από και μπορεί να λέτε ότι χρεωθήκε ο συνεταιρισμός, έχασε ο συνεταιρισμός, απάτες κλπ. Τι απάτες, "Απάτες" είναι η Κυβέρνηση και η κάθε κυβέρνηση, η οποία διαπρέρι αυτό το νομικό πλαίσιο, επειδή το έχει, το εισαγάγει. Και ευθύνεται και το Κοινοβούλιο. Καθαρά πράγματα. Υπάρχει στον κόσμο πουθενά καμιά μονάδα, η οποία διά συλλογής, διά συμφωνίας επεροκλήτων στοιχείων, θα συναποτελέσει το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης; Πού υπάρχουν αυτά;

Δεύτερον. Εδώ συμβαίνει το εξής τρομακτικό, να έχουμε την καλύτερη γη του κόσμου, το καλύτερο κλίμα και να είμαστε η πλέον έλλειμματική σε γεωργικό εισόδημα χώρα!

Και σας διαβάζω ορισμένα στοιχεία, γιατί φοβάμαι ότι δεν τα έχετε δει. Εισήχθησαν από 1.1.96 έως 31.12.96, κύριε Πρόεδρε, 146.000 τόνοι φρούτα και ζηροί καρποί. Εισήχθησαν 353.000 τόνοι κτηνοτροφές. Εισήχθησαν 613.000 τόνοι μαλακό στάρι. 'Άκουστον! Εισήχθησαν 28.000 τόνοι πατάτες προτιγανισμένες. Και οι δικές μας πετιούνται! Εισήχθησαν 7.026 τόνοι πατάτες κατεψυγμένες, σκέτες. Οι δικές μας, των Ψαχνών, στους δρόμους!

Εισήχθησαν, 109.000 τόνοι πατάτες νωπές, 203.306 τόνοι λαχανικά, νωτά και κατεψυγμένα. Ας κάνει ο Πρωθυπουργός ένα βήμα από κει που κατεβαίνει στο σύντερο μάρκετ στο Κολωνάκι, ή οπουδήποτε αλλού εσείς, να δείτε ραπανάκια Ολλανδίας.

Τι συζητάμε από κει και πέρα; Υπάρχει μέριμνα για τον αγρότη; Υπάρχει καμιά αγροτική πολιτική. Μέριμνα Ολλανδίας και μπρόκολα Βελγίου, όσα θέλετε, σε όλα τα σύντερο μάρκετ, τα πο λαϊκά.

Παρακάτω: Εισήχθησαν 36.154 τόνοι ξερά όσπτρια. Μα, αν αυτή η χώρα με τη γη και το κλίμα της δεν παράγει τα όσπτρια της, τότε τι μιλάμε; Δεν έχετε βρει ακόμη τρόπους και τεχνολογία να έχουμε ανταγωνιστική παραγωγή οστρίων. Τι συζητάμε; Αυτά όλα εισάγονται, γιατί δεν υπάρχει στοιχειώδης οργάνωση και ανταγωνιστική παραγωγή, στοιχειώδης εκσυγχρονισμός στη χρήση της επιστήμης και τεχνολογίας.

Παρακάτω: Ειχήχθησαν 93.184 τόνοι νωπά και 16.500 τόνοι κατεψυγμένα κρέατα χοιροειδών. Και οι χοιροτρόφοι μας χρεοκοπούν! Εισήχθησαν 5.357 τόνοι νωπά και 8.410 τόνοι κατεψυγμένα κρέατα προβατοειδών. Εισήχθησαν 143.555 τόνοι νωπά και 18.960 τόνοι κατεψυγμένα κρέατα βοοειδών.

Ας μην τα λέω ένα-ένα, γιατί δεν με πάρνει ο χρόνος. Εισήχθησαν

183.609 τόνοι γάλα. Τι κάνατε για το γάλα, κύριε Υπουργέ, εσείς και ο Πρωθυπουργός, ο οποίος είναι ειδικός εις τα περί της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κυβέρνησή μας είναι ειδική στα περί την ΕΟΚ. Εισάγουμε 183.609 τόνους γάλα και δεν έχουμε δικαίωμα να αυξήσουμε τη γαλακτοπαραγωγή. Τι κάνατε πάνω σ' αυτό; Κατ' επανάληψη είχατε δεσμευθεί να μας δώσετε 100.000 την προηγούμενη φορά με τον Κ. Μωράτη και στη συνέχεια εσείς. Πού είναι η επιπλέον ποσόστωση; Περιμένουν οι δικοί μου στην Εύβοια που έχουν χάσει τη δουλειά, να κάνουν νέο επάγγελμα, να γίνουν γαλακτοπαραγωγοί, βοστρόφοι.

Τα στοιχεία αυτά, κύριε Πρόεδρε, θα τα καταθέσω, για να τα δείτε. Εισήχθησαν 128.387 τόνων γάλα συμπυκνωμένο επιπλέον των 183.609 τόνων γάλα που είναι γάλα πηγμένο και τυρί. Εισήχθησαν 4.589 τόνοι βούτυρο, 32.866 τόνοι καθαρό γάλα νωπό και 7.250 τόνοι γάλα σκόνη.

(Στο σκέπτοι αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλης Κεδίκογλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερόμενα στοιχεία, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Με αυτούς τους όρους, με τόση συζήτηση γεωργικών προϊόντων στη χώρα, επιπρέπεται να υπάρχει τόσο χαμηλό γεωργικό εισόδημα; Πλουτίζουμε τους ένεους γεωργούς! Είναι δυνατόν με τέτοια ζήτηση και τόσο έλλειμμα να έχουμε, τόσο χαμηλό γεωργικό εισόδημα, να πένεται η γεωργική τάξη, να πένεται αυτός ο κλάδος; Πού θα συνέβαινε αυτό; Πουδένα αλλού, μόνον εδώ.

Παραπέρα, δεν έχετε ένα στοιχειώδη νόμο χρήσης της γης. Εγώ έχω πάρει ένα χωράφι πριν από καιρό, αναγκάστηκα, πήγα στη Γερμανία, γύρισα, το χωράφι έβγαλε μερικά πεύκα, έγινε τάχα δάσος. Δεν δικαιούμαι να το καλλιεργήσω! Τι πράγματα είναι αυτά; Έχετε αναγάγει σε δάση και δασικές εκτάσεις τις πέτρες με λίγες αφάνες -στο Θεό-σε συμψαχία με το Συμβούλιο Επικρατείας, το περίφημο Ε' Τμήμα.

Λοιπόν, χρειάζονται αναδιαρθρώσεις, χρειάζεται διδασκαλία, τεχνολογία. 'Έχουμε λόγου χάριν στην Εύβοια του κόσμου τους ανέργους και μία θαυμάσια γη. Πήγε κανείς να διδάξει ή να εκπαίδευσει και να πει "Κύριοι, αυτή είναι η καλλιέργεια που μπορεί να περάσει και συμφέρει!! Υπήρχε κανένα ειδικό κίνητρο που να λέει, "Ξέρετε, κύριοι ιδιώτες, αν μου κάνετε στη βόρεια Εύβοια το άλφα εργοστάσιο, λ.χ. κομπόστας και κάνετε κάποια συμβόλαια, ότι θα πάρετε την παραγωγή ή μου κάνετε εργοστάσιο τροφίμων ή εργοστάσιο ετοίμων φαγητών, εγώ σας πριμοδούω με αυτόν τον τρόπο, με συγκεκριμένους όρους. 'Έγινε κάτι ανάλογο; Απολύτως τίποτα. Εδώ είναι αρδό η κατάσταση. Είμαστε έξω από το λιμάνι, το καράβι αφόδο και ο καπετανίος περιμένει -καπετανίος είναι οι φουκάραδες οι αγρότες- μήπως κάποτε ο καιρός αλλάξει και μπορέσουν εκεί στη Βοιωτία, από όπου είστε και εσείς, κύριε Πρόεδρε, που συζητάνε αικόμη γι' αυτήν την περίφημη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Το θέμα της Κωπαΐδας...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Να μην μπούμε σε αυτό το θέμα, γιατί ο χρόνος των πέντε λεπτών δεν μου επιτρέπει.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πούμε τούτο. Τρίαμισι δισεκατομμύρια δολάρια (3.500.000.000) επησίως χαλάμε για εισαγωγή γεωργικών τροφίμων. Είμαστε η πλέον ελλειμματική γεωργικώς χώρα. 'Έχουμε του κόσμου τις απαιτήσεις σε γάλα και τόσα άλλα προϊόντα να πάρουμε ως ποσόστωση γάλακτος από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως μέλη και ένα προϊόν το οποίο λεπίτε το εισάγουμε. Αυτό και μόνο είναι μία αντίφαση όταν μάλιστα υπάρχει υπόσχεση της οποίας τη λύση πρέπει να βρει η Κυβέρνηση και βεβαίως για την ύπαρξη της ευθύνη έχει η εκάστοτε Κυβέρνηση και μεταξύ αυτών και εσείς.

Λυπάμαι πολύ αλλά αυτή είναι η κατάσταση κύριοι Υπουργοί. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Θα δευτερολογήσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θα δευτερολογήσει ο κύριος Υπουργός και θα δευτερολογήσουν και οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Και οι εισηγητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Οχι οι εισηγητές, κύριε συνάδελφε. Αν θέλετε μετά θα σας διαβάσω τι λέει ο Κανονισμός.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, ειπώθηκαν αρκετά κατά τη διάρκεια της συζητήσεως. Θα προσπαθήσω στο χρόνο που μου δίνεται πρώτον, να σχολιάσω αυτά τα πράγματα και δεύτερον, να συνεχίσω την ομιλία μου που διέκοψα λόγω του χρόνου.

'Εγινε σχόλιο ότι επιπλέθηκα εναντίον του Αρχηγού της Νέας Δημοκρατίας και των κομμάτων. 'Άλλοι ήρξαντο χειρών αδίκων. Εδώ σήμερα ήρθαμε να συζητήσουμε για το πόρισμα και τόσο ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας όσο και οι εκπρόσωποι των άλλων κομμάτων ήρθαν για να κατηγορήσουν την Κυβέρνηση, γιατί έχουν γνωστή πολιτική στον αγροτικό τομέα, πολιτική ψηφοθηρική. Δεν ήρθαν να συζητήσουν το θέμα ουσίας της αγροτικής πολιτικής και της ελληνικής γεωργίας, αλλά ήρθαν για να μπορέσουν να εισπράξουν κομματικά και πολιτικά οφέλη, τα οποία δεν δικαιούνται. Γι' αυτό λοιπόν πήρα θέση, για να πάρει ο καθένας τη θέση και να τοποθετηθεί εκεί που ακριβώς του αρμόζει. Και υπ' αυτήν την έννοια η φαρισαϊσμός των εκπροσώπων της Νέας Δημοκρατίας είναι πρωτοφανής, όπως και τα άλλα τα οποία δεν θέλω να επαναλάβω.

Να είμαι σαφής λοιπόν. Ή θα τοποθετούμαστε στα προβλήματα ή όποιος νομίζει ότι θα έρχεται εδώ και θα κάνει επιθέσεις χωρίς λογαριασμό, θα ξέρει ότι δεν θα ισχύει αυτό, όποιου τύπου και αν είναι αυτές οι επιθέσεις. Μπορούν να υβρίζουν, μπορούν να λένε ότι θέλουν, αλλά αυτά θα έχουν την απάντησή τους και τη σημασία τους.

Το δεύτερο που θα ήθελα να πω είναι πως τα προβλήματα των αγροτών δεν είναι τα μοναδικά στη γεωργία. Είναι ένα μέρος του προβλήματος της γεωργίας. Βέβαια, υπάρχει το πρόβλημα το χρόνον εδώ και πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι είναι δύσκολο μέσα σε λίγο χρόνο κάθε συνάδελφος να αναπτύξει όλες τις πλευρές του θέματος, αλλά είναι μεγάλο λάθος να το αντιμετωπίζουμε μόνο από τη μία πλευρά. Πρέπει να πούμε όμως ότι δεν διπλασιάστηκε το εισόδημα από την πολιτική του ενός ή του άλλου κόμματος κυρίως, αλλά διπλασιάστηκε το εισόδημα και πολλαπλασιάστηκε από το μηχανισμό των ενισχύσεων και των επιδοτήσεων στη γεωργία από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Αν ο χώρα δεν ήταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η τιμή του βαμβακιού θα ήταν ενεγήντα πέντε (95) δραχμές το κιλό. Είναι τριακόσιες δεκαπέντε (315) δραχμές, γιατί ενισχύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση το προϊόν αυτό. Και θα πρέπει να τη λέμε αυτήν την αλήθεια, παρ' όλο που δεν μας ικανοποιεί, γιατί θα θέλαμε να έχουμε καλύτερες τιμές.

Θα ήθελα, επίσης, να πω εδώ ότι θα πρέπει, αν επιμείνουμε στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις, οι οποίες πρέπει να έχουν βιώσιμο χαρακτήρα και όχι να εκπροσωπούμε ο καθένας το νομό μας και να λέμε, όπως ο κύριος συνάδελφος από την Κοζάνη ότι θα πρέπει να δώσουμε επενδυτικά σχέδια σε συνεταιριστικές επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν προσπτική.

Εμείς δεν πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρχουν επιτάμιοι χιλιάδες πρωτοβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις και να υπάρχουν μικρά φέουδα σε κάθε νομό. Και πολύ θα είναι σε κάθε δήμο να υπάρχει μία συνεταιριστική οργάνωση με τη νέα διαίρεση της χώρας. Και γι' αυτό πολύ σωστά έθεσε το Υπουργείο Γεωργίας δύομίση εκατομμύρια ECU ως βάση, για να χρηματοδοτεί οργανώσεις να μπορούν να κάνουν επενδύσεις, γιατί έχουμε ανάγκη από επενδύσεις απόδοσης.

Θα ήθελα επίσης να πω, σ' αυτά που ειπώθηκαν από τον κ. Κεδίκογλου, ότι έχουμε ελεύθερη αγορά και είναι επόμενο ότι θα έχουμε και εισαγωγές. Με αυτήν την έννοια, λοιπόν, δεν πρέπει να ψέξουμε το ότι υπάρχουν εισαγωγές, που μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις

αποτελούν και εξισορροπητικό παράγοντα σε σχέση με την ακρίβεια. Είναι δηλαδή και μία μέθοδος αντιμετώπισης των πληθωριστικών πλέσεων και τάσεων που υπάρχουν πολλές φορές στην ελληνική εσωτερική αγορά. Όμως δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να οργανώσουμε ορισμένους τομείς.

Αυτάρκεια δεν μπορεί να έχει καμία χώρα και ιδιαίτερα η Ελλάδα δεν μπορεί να έχει αυτάρκεια στο γάλα, θα εισάγει γάλα.

Άκουσα ένα συνάδελφο που είπε ότι πρέπει να κάνουμε δύο ομάδες ...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ναι, αλλά αυτό το χάλι;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Εγώ δεν σας διέκοψα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πάρτε αυτό που σας έχουν και έχετε υποσχεθεί, διακόσιες χιλιάδες τόνους. Μπορείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Κεδίκογλου, σας παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Διακόσιες χιλιάδες τόνους ελάτε να τους πάρετε εσείς, κύριε Κεδίκογλου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τους έχουν υποσχεθεί και δεν τους πήρατε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Δεν υπάρχουν τέτοιες υποσχέσεις. Διεκδίκηση γίνεται.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Διεκδίκηση και είχαν συμφωνήσει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Όχι, κάνετε λάθος.

Ένας συνάδελφος είπε -γιατί δεν γνωρίζει τα αγροτικά προβλήματα- να κάνουμε δύο ομάδες, που η μία θα πηγαίνει να διαπραγματεύεται και η άλλη θα προτείνει για τις διαπραγματεύσεις.

Δεν θέλω να κάνω αξιολόγηση αυτών των πραγμάτων. Δεν έχουν έτσι τα πράγματα. Δεν είναι θέμα ομάδων εργασίας, είναι θέμα συμφερόντων. Ο Βορράς δεν θέλει να επιτρέψει στο Νότο να έχει αυτάρκεια στο γάλα, γιατί θέλει να εξάγει τις λίμνες του γάλακτος που έχει από το Βορρά προς το νότο και όχι μόνο. Τι είναι εδώ; Θέματα καλών προθέσεων και καλών ανθρώπων και καλών ομάδων εργασίας; Εδώ χρειάζεται μάλλον να κάνουμε μία τριήμερη συζήτηση στο Κοινοβούλιο, για να τεθούν ορισμένα πράγματα.

Σ' αυτήν τη βάση το διευθυντήριο του Βορρά αποφάσισε να δώσει μόνο 2% αύξηση στις ποσοστώσεις στο γάλα, με αποτέλεσμα να προτείνουν αυτήν την άθλια πρόταση για μας να πάρουμε το 3%, λόγω του ότι έχουμε και ορεινές περιοχές, δηλαδή δεκαοκτώμιση χιλιάδες τόνους. Δεν πρόκειται να ψηφίσουμε αυτήν την κοινή οργάνωση αγοράς, δεν θα πάρουν ψήφο, όπως δεν θα πάρουν ψήφο και από άλλες χώρες. Μάλιστα έχουμε κάνει και ένα μπλοκ μειοψηφίας, που θα καταψηφίσουμε το καθεστώς των ποσοστώσεων αυτών καθευατών.

Δεν είναι έτοι τα πράγματα. Έχουμε και έναν επίπτοπο, ο οποίος δεν είναι συνεπής. Συνέχεια αφήνει ανοίγματα ότι θα υπάρχουν λύσεις και μετά έρχονται οι συνεργάτες του, που είναι αντίθετοι, γιατί παρεμβαίνουν ο διευθυντήριος χώρες, που έχουν τα συμφέροντά τους σε συγκεκριμένα προϊόντα και λένε στοτ, δεν θα γίνουν πληρωμές, δεν θα γίνουν αυξήσεις, δεν θα διοθούν ποσοστώσεις. Αυτό είπα. Είμαστε μία χώρα σε μία μειοψηφία συμφερόντων μέσα στην Κοινότητα και η μόνη λύση που έχουμε είναι να καταψηφίσουμε συνεχώς, ή να διεκδίκιούμε ένα μέρος. Αυτό δηλαδή που είχα προσαναφέρει, γιατί πολλές φορές ο κ. Μπασάκος είχε πει, γιατί δεν καταψηφίζει την ΚΟΑ των οπωροκηπτευτικών. Θα την καταψηφίζει και θα πέρναγε με 14-1 και θα ήταν πάλι η ΚΟΑ και θα είχε τις συνέπειες που είχε σε βάρος μας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Την αποτυχία σας την έχετε ομολογήσει σε αυτό το θέμα. Το επικροτώ αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θα παρακαλέσω να σταματήσουν οι χαρακτηρισμοί.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Τώρα, κύριε Μπασάκο, τι να σας πω. Δεν σώζεστε με τίποτα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Και είπατε ότι θα το ξαναφέρετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Όταν είχαμε να κάνουμε διαπραγματεύσεις σε δέκα θέματα, ήταν επόμενο να έχουμε απώλειες στα βασικά που ενδέφεραν, να αλλάξει προσανατολισμό η Κοινότητα στο θέμα, δηλαδή στην εγγυημένη τιμή που δεν θα ξαναϋπάρξει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι μία γενικευμένη πολιτική αυτή, δεν υπάρχουν εγγυημένες τιμές, εκτός από τις ελλειμματικές πληρωμές. Δεν θα γλύτωναν τα οπωροκηπευτικά από αυτήν την πολιτική.

Θα ήθελα επίσης να πω στη συνέχεια ότι ειπώθηκε πως δεν υπάρχει κανένα έργο εγγειοβελτιωτικό στο Υπουργείο Γεωργίας. Θα καταδέσω - δεν ξέρω αν μπορεί να περιληφθεί στα Πρακτικά- το πακέτο των έργων του δεύτερου Πλατέου Ντελόρ, του δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που έχει αριθμημένα έργα κατά περιοχή -και μάλιστα τον αριθμό περίπου εκατόν είκοσι εγγειοβελτιωτικών έργων δεκάδων δισεκατομμυρίων δραχμών- γιατί το ακούω κάθε φορά. Δηλαδή υπάρχει τέτοιο πολιτικό θράσσος εδώ μέσα -άπειρες φορές έχω ακούσει από Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας φέρεται ένα έργο- ή δεν ξέρουν πώς να συμπεριφέρθουν εδώ μέσα. Υπάρχουν εκατόν είκοσι έργα δεκάδων δισεκατομμυρίων που εκτελούνται σε όλην τη χώρα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Γεωργίας κ. Στέφανος Τζουμάκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν πακέτο έργων, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η πολυετής θητεία στην Αντιπολίτευση έχει κάνει ορισμένους να έχουν χάσει κάθε όριο.

Είπε ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας τι γίνεται με τα έργα και θα απαντήσω σε συνδυασμό με αυτά που είπε ο κ. Μπούτας. Πράγματι, στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν ευνοούνται τα μεγάλα -αυτή είναι η αλήθεια και θέλω να λέω τις αλήθειες εδώ πέρα- έργα συγκέντρωσης και αποταμίευσης νερού.

Γιατί οι μεγάλες παραγωγές έχουν ενισχύσεις και δεν θέλουν να κάνουν εκταμιεύσεις δεν θέλουν να δίνουν χρήματα. Θέλουν να περιορίσουμε τα έργα αυτά. Αυτή είναι η αλήθεια. Γι' αυτό ο Αχελώος γίνεται από εθνικούς πόρους. Δεν δέχτηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση να τον χρηματοδοτήσει γι' αυτόν το λόγο. Υπάρχει τάση μείωσης των παραγωγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί παλιά είχαν γεμίσει τα αμπάρια από σπάρια, τώρα έχουν γεμίσει τα ψυγεία από κρέατα και υπάρχουν λίμνες γάλακτος.

Αυτή είναι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει τα θετικά και τα αρνητικά. Δεν είναι εκεί πέρα ο παράδεισος, είναι σύγκρουση συμφερόντων και δυστυχώς η πλειοψηφία των συμφερόντων επιβάλλει τη δική της πολιτική.

Έτσι λοιπόν, όπως ξέρετε, τα έργα του Αχελώου δεν εκτελούνται και υπάρχει μία δαπάνη περίπου εβδομήμα δισεκατομμυρίων (70.000.000.000) από τον εθνικό προϋπολογισμό. Για το 1998 υπάρχει πίστωση δέκα δισεκατομμυρίων (10.000.000.000) και το βασικό έργο προχωράει κανονικά και έχουν καλυφθεί και εκτελεστεί μέχρι τώρα ακτακόσια μέτρα και δουλεύουν εκεί σε δύο μέτωπα.

Η Κάρλα χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί πετύχαμε να θεωρηθεί περιβαλλοντικό έργο, αλλιώς δεν θα εχρηματοδοτείτο και γίνεται ο διαγωνισμός στις 22 Ιουλίου.

Στο Σμόκοβο ολοκληρώνεται το έργο και τέλος Ιουλίου δημοπρατείται και το υπόλοιπο τμήμα της στήριγγας εκτροπής ύψους τριασήμισι δισεκατομμυρίων.

Αυτά έκανε πως δεν τα ήξερε ο Καραμανλής: 'Όχι. Είναι γνωστός δημιαργός και σου λέει, όπου πιάσει. Γνωστή η πολιτική του.

Θα ήθελα να αναφερθώ και σε άλλα θέματα. Είχα σταματήσει στη διαδικασία που αναφέρομουν στην αναμόρφωση του ΕΛΓΑ. Όντως οι γεωργικές ασφαλίσεις πρέπει να υποστούν μία περαιτέρω αναμόρφωση, για να υποστηρίξουν ακριβώς τον αγροτικό τομέα της χώρας.

Γιατί πρέπει να γίνει αυτό; Διότι έχουμε μικρές εκμεταλλεύσεις και δεν μπορεί να γενικευθεί ένα σύστημα ιδιωτικών ασφαλίσεων, διότι καμία ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία δεν ασφαλίζει αυτές τις μικρές εκμεταλλεύσεις, όπως γίνεται σε όλες τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής

'Ένωσης. Γι' αυτό επιλέγουμε, με το νέο νομοσχέδιο, να συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε τον ΕΛΓΑ να χρηματοδοτηθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι ενός ορισμένου ποσοστού των εισόδων του και αυτό θα προσδιορίστε με το νομοσχέδιο που θα κατατεθεί εντός του Ιουλίου στη Βουλή.

Να εισάγουμε επίσης τον οικειοθελή χαρακτήρα της ιδιωτικής ασφάλισης, όχι τον υποχρεωτικό, όπως είναι σε όλες τις άλλες χώρες της Κοινότητας, για να μπορεί κάποιος να ασφαλίζει όποιο τμήμα της περιουσίας του θεωρεί στον αγροτικό τομέα ότι μπορεί να το κάνει και επίσης αυτό θα το συντονίζει ένας οργανισμός, όπου θα λειτουργεί και η αντασφάλιση και με ξένες ασφαλιστικές εταιρίες, για να μπορεί έτσι να έχει τη δυνατότητα χρηματοδότησης.

Επίσης, θα επεκταθούν αυτά τα ασφαλιστικά δίκτυα και σε άλλες ζημιές από καιρικές συνθήκες, όπως είναι από χρόνια, από ξηρασία, από θάλασσα κ.ο.κ.

Είναι απαραίτητο να γίνει αυτό, παρόλο που θα επιβαρύνει σίγουρα το κόστος της παραγωγής. Δεν μπορεί όμως να είναι ενιαίο το ασφάλιστρο, διότι υπάρχουν περιοχές όπου έχουν μόνιμα μεγάλες ζημιές. Πέρυσι πληρώσαμε πενήντα δισεκατομμύρια (50.000.000.000) από τον ΕΛΓΑ σε αποζημιώσεις και τα τριάντα πέντε (35.000.000.000) τα πήραν δύο νομοί, η Πέλλα και η Ημαθία. Και από την Πέλλα και από την Ημαθία έχουν προτείνει οι ίδιοι οι παραγωγοί να αυξηθεί το ασφάλιστρο, για να μπορεί να γίνει κάλυψη. Αυτό πρέπει να γίνει.

Επίσης θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα των συνεταιρισμών, γιατί η συζήτηση περιστράφηκε μόνο σε σχέση με την κακή διαχείριση. Εμείς έχουμε το προσχέδιο νόμου εδώ, το συζητάμε και έχουμε πάρει νέες προτάσεις και θέλουμε οι συνεταιρισμοί να γίνουν επιχειρήσεις. Χωρίς συνεταιρισμούς δεν μπορεί να υπάρχει αγροτική οικονομία. Θέλουμε οι συνεταιρισμοί να έχουν σωστή διεύθυνση, διαφάνεια και γι' αυτό έχουμε το Σώμα Ελεγκτών και τώρα γίνεται προεδρικό διάταγμα με βάση το νόμο, που ψηφίστηκε το Δεκέμβριο, για τον έλεγχο στους συνεταιρισμούς.

Το κυριότερο είναι να συνενώσουν κεφάλαια και πρόσωπα και να μπουν ακόμα και στο χρηματοστήριο, για να μπορέσουν να φύγουν απ' αυτήν τη λογική, να είναι δηλαδή κοινωνικοπολιτικές οργανώσεις, ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία, ΚΚΕ, όπου διαχειρίζονται πολιτικοκοινωνικές υποθέσεις και έχουν και ένα τμήμα που συγκεντρώνουν, μεταποιούν ή εξάγουν προϊόντα.

Δεν είναι αυτές μονάδες που μπορούν να υποστηρίξουν την αγροτική οικονομία και σε μεγάλη έκταση στη χώρα είναι και γραφεία ευρέσεως εργαστής. Ενώ είχαν μικρό τζίρο και μικρό κύκλο εργαστών, προσέλαβαν εκαντοντάδες ανθρώπους και τώρα έχουν αδυναμία ασφαλιστικής ενημέρωσης, φορολογικής ενημέρωσης, αδυναμία δανεισμού και αδυναμία επενδύσεων.

Επίσης, με τους οργανισμούς για την απόδοση των επιδοτήσεων δεν συμφωνήσαν ούτε τα κόμματα ούτε οι συνεταιριστικές οργανώσεις. Και τα μεν κόμματα, γιατί κάνουν αντιπολίτευση, οι δε συνεταιριστικές οργανώσεις, γιατί θέλουν να ασκήσουν οι ίδιες αυτήν την πολιτική.

Είναι γνωστό ότι σήμερα γνήσια και καθαρά έσοδα, έχουν οι συνεταιρισμοί από την παρακράτηση των πληρωμών από τις επιδοτήσεις. Και αυτό φαίνεται τώρα από τα παραστατικά που φέρνουν, για να αποκτήσουν σχέδιο επιβίωσης. Αυτό δεν μπορεί να συνεχίζεται όμως ούτε μπορούν να παρακρατούν μέχρι 7% προμήθεια -μέχρι εκεί έχουν φτάσει ορισμένοι συνεταιρισμοί- από τους παραγωγούς. Και ούτε μπορεί να συνεχίζεται αυτό το κακό, να δίνονται επιδοτήσεις σε δεκαοκτώ μήνες, σε δέκα μήνες, σε δώδεκα μήνες.

Εγώ κατά βάση συμφωνώ με την πρόταση, που κάνει η Νέα Δημοκρατία, ότι θα πρέπει από ένα σημείο και ύστερα, αν το ελληνικό δημόσιο δεν αποδίδει τις επιδοτήσεις και τις ενισχύσεις ή δεν αποδίδει τις αποζημιώσεις, να τρέχει σε βάρος του δημοσίου η οικονομική ευθύνη.

Θα το προχωρήσουμε αυτό, γιατί έτσι πρέπει να προστατευθεί ο αγρότης, για να μπορεί να οργανώσει καλύτερα την παραγωγή του.

Αυτό, όμως, δεν θα λύσει μόνο το ένα θέμα, θα λύσει και

το άλλο. Γιατί επιώθηκε πριν από τον κ. Κεδίκογλου -και σωστά- ότι δεν υπάρχει διδασκαλία, δεν υπάρχει ενημέρωση, δεν υπάρχει καθοδήγηση, αφού δεν υπάρχει γεωπόνος από το 1980 στη γεωργία. Οι Κυβερνήσεις μετά το 1980 έδωσαν τις επιδοτήσεις στις Διευθύνσεις Γεωργίας και οι γεωπόνοι έγιναν λογιστές.

Σας έχω πει και άλλη φορά ότι το Υπουργείο Γεωργίας είναι ένα εθνικό λογιστήριο, που αποδίδει επιδοτήσεις πάνω από ένα τρισεκατομμύριο (1.000.000.000.000) δραχμές. Είναι ένα μικρό Υπουργείο Εξωτερικών, που διαπραγματεύεται με την Κοινότητα και είναι και ένα μικρό τμήμα του που οργανώνει πολιτικές, ενώ θα έπρεπε να είναι το βασικό τμήμα αυτό, που θα οργανώνει πολιτικές. Και γι' αυτό βγάζουμε έξω το σύστημα των επιδοτήσεων του Υπουργείου.

Επίσης θα ήθελα να πω ότι η αχίλλειος πτέρνα -και το είπατε και σεις και πολύ σωστά- είναι ότι δεν έχουμε τη δυνατότητα να πρωθυπουργός τα προϊόντα στο εξωτερικό. Γι αυτό δώσαμε στη δημοσιότητα το σχέδιο για την προώθηση των προϊόντων και όχι για την αγοραπωλησία, όπως παλιά με την ΑΓΡΕΞ, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε.

Τέλος, θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα τα εγγειοβελτιωτικά, του νερού και των άλλων υποστηρίξεων. Όμως πρέπει να πω ότι η υποστήριξη στη γεωργία έχει ένα ορισμένο όριο. Από το σημείο αυτό και μετά θα πρέπει και η γεωργία να αποκτήσει τις δικές της δυνάμεις.

Δηλαδή, αυτή η συζήτηση που γίνεται σε παγκόσμιο επίπεδο -και το παγκόσμιο επίπεδο είναι στο διπλανό μας σούρπερ μάρκετ- είναι η εξής: Το πρώτο εισόδημα του παραγωγού θα πρέπει να είναι από το προϊόν που πουλά στην αγορά. Το δεύτερο εισόδημα θα πρέπει να είναι από την ενίσχυση, αν στο μπλοκ των χωρών που συμμετέχει δίνονται ενισχύσεις, ή αν η ίδια η χώρα δίνει ενισχύσεις. Το τρίτο θα πρέπει να είναι από αποζημιώσεις αν υπάρχουν ζημιές. Και το τέταρτο θα πρέπει να είναι από αποσύρσεις, από χωματερές.

Εδώ τα έχουμε αντιστρέψει. Πρέπει να σας πω ότι από τα στοιχεία, που δεν μπορεί να αμφισβητήσει κανείς από τα επίσημα στοιχεία, το 32,73% του εισοδήματος στην Ελλάδα, δεν είναι από γεωργική δραστηριότητα στον αγροτικό τομέα. Είναι από οικοδομές, από μεταφορές, από τουρισμό, από εμπόριο, από μισθωτή απασχόληση και από μεταποίηση.

Το πρώτο εισόδημα λοιπόν είναι από επεροπασχόληση στην ύπαιθρο. Το δεύτερο, το 30%, είναι από εισοδηματικές ενισχύσεις από την κοινότητα. Το 15% είναι από κοινωνικές παροχές και από περιουσιακά στοιχεία και το 23% από τη γεωργική δραστηριότητα. Δηλαδή, είναι τρίτο το εισόδημα από τη γεωργική δραστηριότητα.

Αυτό δείχνει την πραγματική εικόνα της γεωργίας μας. Δηλαδή, θα πρέπει όλοι να στέλουμε ένα μήνυμα, παρά να δημιαγωγούμε στον αγροτικό κόσμο ότι θα πρέπει να βοηθήσουμε όλοι να πετύχει η γεωργία, να έχει το βασικό εισόδημα από το προϊόν που πωλεί. Στη Γαλλία ήδη λένε ότι αγροτικό προϊόν που δεν πωλείται, δεν είναι αγροτικό προϊόν.

Το δεύτερο πρέπει να είναι το εισόδημα από την ενίσχυση. Και το τρίτο πρέπει να είναι από την αποζημίωση και από τη χωματερή. Ξέρω περιοχές, που περιμένουν ως πρώτο εισόδημα αυτό από τη χωματερή. Δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτό. Ξέρω περιοχές, που περιμένουν την αποζημίωση από ζημιές.

Δεν μπορούμε, λοιπόν, έτσι να στήσουμε γεωργία, η οποία να σταθεί μέσα στη χώρα. Μέσα στη χώρα, όπως πολύ σωστά επεσήμανε ο κ. Κεδίκογλου και άλλοι συνάδελφοι, θα χάνουμε τις αγορές των δικών μας προϊόντων, γιατί δεν θα είναι ανταγωνιστικά.

Ποιος καταναλωτής στο λεκανοπέδιο μπορεί να αγοράζει φέτα, που είναι πολύ καλό προϊόν και ακριβό; Αγοράζουν όλοι πάρα πολύ φτηνά τυριά κακής ποιότητας, εισαγόμενα από τις χώρες, που παράγουν λίμνες γάλακτος. Το ίδιο ισχύει και για άλλα προϊόντα.

Γι αυτό, έπρεπε από χρόνια να έχουμε οργανισμό ελέγχου τροφίμων, που τώρα γίνεται με απόφαση του υπουργικού συμβουλίου και με εισήγηση του Πρωθυπουργού, να έχουμε οργανισμό ελέγχου της

ποιότητας και σημάτων, για τα νέα σήματα και την ποιότητα. Δεν έγιναν αυτές οι διαθρώσεις. Αυτή είναι σωστή παρατήρηση, αλλά όμως αυξήθηκε το εισόδημα, άλλαξε η εικόνα στην ύπαιθρο, βελτιώθηκε η εικόνα στην ύπαιθρο και τώρα πρέπει να κάνουμε ανασύνταξη και αναδιοργάνωση των δυνάμεων.

Και αυτό κάνουμε. Ένα μεταρρυθμιστικό σχέδιο που ενοχλεί κάποιες πλευρές, αλλά και δίνει ένα μήνυμα, ότι πρέπει και εμείς να οργανώσουμε τις δυνάμεις μας. Όχι στη λογική ότι τα πάντα θα εξαρτηθούν από την υποστήριξη και την ενίσχυση.

Και απ' αυτήν την άποψη, αγαπητέ Βαγγέλη Μπούτα -κατά τα άλλα, εξαίρετε φίλε και συναγωνιστή, κατά τη δική μου γνώμη και εγώ θα κάνω πολλά χρόνια να βγω στη σύνταξη από την ιδεολογία μου- είναι συντηρητική η άποψή σας, γιατί βασίζεται σε μια αμυντική πολιτική και σε μια λογική "υποστηρίξτε μας συνεχώς" και εμείς δεν θα το πράξουμε.

Εγώ το έζησα αυτό, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση στάθηκε απέναντι στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, που ήμασταν δύο μέρες σε άμβα, για να κερδίσουμε χρόνο και να διαφυλάξουμε τα κεκτημένα. Αυτό θέλουμε εμείς -και πολύ καλά κάνει και η δική σας πλευρά και η δική μας- να κερδίσουμε χρόνο, να διαφυλάξουμε τα κεκτημένα, να τα επαυξήσουμε και να μπορέσουμε να οργανωθούμε.

Η "Ατέντα 2000" θα συνεχίσει τις ενισχύσεις μέχρι το 2006. Θα συνεχιστούν οι επιδοτήσεις σ' όλα τα προϊόντα με τον έναν ή τον άλλον τρόπο. Όμως μετά το 2006 θα υπάρχουν πολύ μεγάλες πέσεις, γιατί θα έχει κλείσει ο κύκλος των διαπραγματεύσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, που θα κρατήσει περίπου πέντε με έξι χρόνια και πρέπει κάθε χώρα να έχει τις δυνάμεις της. Δεν θα είναι πέσεις έναντι τρίτων, θα είναι μέσα στην ίδια τη χώρα.

'Όταν έγινε το πρώτο Συμβούλιο αγροτικής πολιτικής, ετέθη το θέμα "η γεωργία στο διεθνές περιβάλλον" και όλοι είπαν εκεί: "Ποιο διεθνές περιβάλλον; Είναι στο διπλανό σούντερ-μάρκετ το διεθνές περιβάλλον, είναι στη διπλανή αγορά". Γι' αυτό, λοιπόν, νομίζω ότι μπορούμε να βρούμε ένα δρόμο. Θέλουμε τις ενισχύσεις, θέλουμε την υποστήριξη του αγροτικού τομέα και θέλουμε να υπάρχουν δημιουργοί στην ύπαιθρο, αλλά ταυτόχρονα σε αυτόν το χρόνο να οργανωθούμε καλύτερα, για να μπορούμε και εμείς να στεκόμαστε στο ύψος των περιστάσεων και ως χώρα και ως κοινωνία και ως Ένωση απέναντι στις εξελίξεις που θα έρθουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Τσοβόλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.Ι.): Κύριε Πρόεδρε, ακούγοντας τον κύριο Υπουργό Γεωργίας για πολλούστη φορά διαπιστώνει κανείς και πολύ περισσότερο ο Έλληνίδες και Έλληνες αγρότες ότι πράγματι η κατάστασή τους, που είναι τραγική, οφείλεται στο ότι στην Ευρωμένη Ευρώπη κυρίως το ευρωπαϊκό διευθυντήριο οι τρεις μεγάλες χώρες, Γερμανία, Αγγλία, Γαλλία, που δεν είναι κατ' εξοχήν γεωργικές χώρες, όπως είναι η Ελλάδα, για να υπηρετήσουν τα δικά τους τα εθνικά και τα οικονομικά τους συμφέροντα με τους συσχετισμούς που έχουν μέσα στην Ευρωμένη Ευρώπη, με τις πλειοψηφίες που μπορεί να σχηματίσουν, τελικά πάριουν αποφάσεις, οι οποίες οδηγούν -το ομολόγησε και είναι προς την πορεία του κύριου Υπουργού αυτό- στον περιορισμό της αγροτικής παραγωγής, άρα σαφώς και στον περιορισμό του αγροτικού πληθυσμού. Αυτό είναι ομολογημένο και σήμερα από τον κύριο Υπουργό Γεωργίας.

Από την άλλη μεριά έχουμε τη θέση της Κυβέρνησης, που εκφράζεται κατ' αρχήν από τον Έλληνα Πρωθυπουργό, τον κ. Σημίτη, στη συνέχεια από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και από τον Υπουργό Εξωτερικών, ότι η ένταξη στην Ο.Ν.Ε. είναι υπέρτατος εθνικός στόχος. Το τονίζω αυτό. Δηλαδή, υπέρτατος εθνικός στόχος είναι η συρρίκνωση του αγροτικού τομέα μιας χώρας, όπως είναι η Ελλαδα κατ' εξοχήν γεωργική, η συρρίκνωση του αγροτικού πληθυσμού, οι απολύτισεις και όλα τα υπόλοιπα.

Και διερωτάται κανείς εύλογα: Μπορεί να είναι εθνικός στόχος η εξαθλίωση της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, μέσα στην οποία μεγάλο τμήμα καταλαμβάνουν οι αγρότες;

Το λέω αυτό για να γίνει κατανοητό πόσο σωστό είναι εκείνο που υπεστήριξα πριν από λίγες μέρες, όταν προκάλεσα ως Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ. τη συζήτηση στη Βουλή σε επίπεδο Αρχηγών για την πορεία προς την ΟΝΕ. Θέση την οποία επαναλαμβάνω ότι είναι λάθος για την Ελλάδα να θεωρείται ως υπέρτατος εθνικός στόχος η αντί οποιασδήποτε εθνικής οικονομικής και κοινωνικής θυσίας ένταξη, όχι στην Ευρώπη αλλά στην Ο.Ν.Ε.

Γιατί η Ενωμένη Ευρώπη τελικά, σύμφωνα με αυτά που αποδέχθηκε η Νέα Δημοκρατία ως κυβέρνηση το 1991, αλλά και το ΠΑΣΟΚ ως Κυβέρνηση τώρα, δεν είναι η πολιτική ένωση, δεν έχει να κάνει με το πώς θα αντιμετωπιστούν τα κοινωνικά προβλήματα, ένα από τα οποία - και μάλιστα εκρηκτικό - είναι ο αγροτικός πληθυσμός, αλλά είναι ο αγροτικός τομέας, το κατάντημα των αγροτών της χώρας μέσα απ' αυτήν την πολιτική.

Το πρόβλημα είναι, λοιπόν, το πώς απλά θα βελτιωθούν οι αριθμοί, αδιαφορώντας ότι πίσω από τους αριθμούς, όπως το είχα τονίσει στην πρώτη ομιλία μου στη Βουλή επί των Προγραμματικών Δηλώσεων της Κυβέρνησης, υπάρχουν άνθρωποι. Και άνθρωποι είναι οι αγρότες, άνθρωποι είναι οι εργαζόμενοι, που στο όνομα της άνευ όρων και αντί οποιασδήποτε θυσίας ένταξης στην ΟΝΕ, τους υπόσχονται και τους σδημογούν κάθε μέρα σε απολύσεις.

Αυτό είναι μια γενική παρατήρηση, η οποία δικαιώνει απόλυτα τη θέση του ΔΗ.Κ.ΚΙ. -γιατί το ΔΗ.Κ.ΚΙ. έχει σαφώς ευρωπαϊκό προσανατολισμό- ότι μέσα στην Ενωμένη Ευρώπη δεν πρέπει να θεωρούμε ως υπέρτατο εθνικό στόχο την ένταξη στην ΟΝΕ. Πρέπει, παρακολουθώντας με προσοχή τις εξελίξεις και αγωνίζομενοι για αλλαγή της πολιτικής φιλοσοφίας που πρωθείται στην Ενωμένη Ευρώπη, να προωθήσουμε μια άλλη οικονομική, άρα και μια άλλη αγροτική πολιτική, η οποία μέσα από ανάπτυξη θα φέρνει απασχόληση και κοινωνική προστασία.

Πραγματικά, είναι πανηγυρική δικαίωση της θέσης του ΔΗ.Κ.ΚΙ., μετά από την ομιλία του κυρίου Υπουργού Γεωργίας, σε σχέση με τον αγροτικό τομέα και τον αγροτικό πληθυσμό.

Είναι γεγονός αδιαφοριστήτο -και το διαπιστώνει ο καθένας, όταν γυρίσει σε όλη την Ελλάδα, στην επαρχία, στις αγροτικές περιοχές- ότι η συντριπτική πλειοψηφία των αγροτών, είτε είναι γεωργοί είτε κτηνοτρόφοι είτε ψαφάρδες, βρίσκονται σε απόγνωση τα οκτώ τελευταία χρόνια, λόγω της έλλειψης συγκεκριμένης αγροτικής πολιτικής. Οι ονομαστικές τιμές των περισσοτέρων προϊόντων είναι πολλές φορές μικρότερες σε σχέση με το παρελθόν, ενώ το κόστος παραγωγής έχει πολλαπλασιαστεί. Τα χρηματοοικονομικά των αγροτών, λόγω της μετατροπής της Αγροτικής Τράπεζας σε Εμπορική, στις λογικές που έχουν κατ' επανάληψη τονίσει, με τα υψηλά επιτόκια, έχουν κατασήσει πλέον ασύμφορη την αγροτική καλλιέργεια.

Αυτά είναι πραγματικότητα. Κύριε Υπουργέ, είμαστε από την ίδια περιοχή. Η τιμή των εσπεριδοειδών είναι γελοία, εμπαιχτική για τους αγρότες όχι μόνο του Νομού της Άρτας, αλλά και των Νομών της Πελοποννήσου και της Κρήτης. Η τιμή, που δόθηκε, κάλυψε ίσα-ίσα τα έξοδα συγκομιδής του προϊόντος.

Η απάντηση σ' αυτό, κύριε Υπουργέ, απ' αυτά που είπατε, ζέρετε ποια είναι: "Είμαστε στην Ενωμένη Ευρώπη, αυτά λένε οι ισχυρές χώρες της Ευρώπης, άρα εμάς, που μας εξέλεξε ο λαός, δεν μας μένουν περιθώρια".

Και ερωτώ: Τι χρειάζεται να ασκείτε κυβερνητικά καθήκοντα; Γιατί να είσθε Κυβέρνηση; Αν αυτή είναι η λογική σας και σηκώνετε τα χέρια σε ένα υπαρκτό, οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα, που είναι το αγροτικό -και όχι μόνο- τότε γιατί να είσθε Κυβέρνηση;

Ομολογείτε ότι εθνικός στόχος είναι να μετατρέψετε την Ελλάδα σε μια μικρή -ούτε καν επαρχία- ορεινή ελληνική κοινότητα κι εσείς εδώ να είσθε οι τμηματάρχες των Βρυξελλών. Είναι ξεκάθαρη κουβέντα. Αποδιοργανώνετε κάθε μέρα και τον ελληνικό πληθυσμό, την κοινωνία, αλλά και την ελληνική οικονομία, χωρίς να έχετε εναλλακτικές λύσεις μέσα από εναλλακτικές πολιτικές.

Και ερωτώ: Τι θα κάνετε με αυτό το τεράστιο υπαρκτό πρόβλημα, που λέγεται αγροτικός πληθυσμός, το μεγάλο πρόβλημα για την αγροτική νεολαία, η οποία φεύγει συνεχώς από την επαρχία και πάει στα μεγάλα αστικά κέντρα, εγκαταλείπετε συνεχώς -όχι μόνο η αγροτική νεολαία, αλλά και άλλες γενιές- την αγροτική καλλιέργεια, την κτηνοτροφία;

'Εχετε μήπως, ακόμη και στα πλαίσια της δικής σας πολιτικής, κάποια άλλη εναλλακτική οικονομική πρόταση, ώστε να τους δώσετε διέξοδο; Και μετά ψάχνετε να βρείτε υποκινητές κόμματα, είτε στις απεργίες είτε στις κινητοποιήσεις των αγροτών είτε της Ιονικής -που τους λέτε, σας απολύουμε μετά από δύο χρόνια- είτε στους εκπαιδευτικούς είτε σε οποιουσδήποτε άλλους;

Πρέπει να αντιληφθείτε ότι είναι αδιέξοδη οικονομικά και κοινωνικά αυτή σας η πολιτική και δεν αποτελεί σωτηρία. Δεν αποτελεί δικαιολογία για μια υπεύθυνη κυβέρνηση και για ένα κόμμα που κυβερνάει, το ότι εμεις -έτοιμοι είναι να πράγματα μέσα στην ενωμένη Ευρώπη -δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα, άρα δεν μπορούμε να ασκήσουμε κυβερνητικά καθήκοντα και έτοιμοι αφήνουμε καταδικασμένους στον αποκλεισμό, στην εξαθλιωση, στην περιφρόνηση και στην αγανάκτηση τους αγρότες αλλά και τα υπόλοιπα λαϊκά στρώματα.

Για να αντιληφθούμε πού οδηγούμαστε με αυτού του είδους τις πολιτικές μέσα στην ενωμένη Ευρώπη -και πρέπει να το λάβουν σοβαρά υπόψη οι κυβερνήσεις της Ευρώπης- αλλά και με τις πολιτικές της ελληνικής Κυβέρνησης, σας λέω το εξής τραγικό: Ενώ από τη μια μεριά στην ενωμένη Ευρώπη και στην κυβερνητική πολιτική της χώρας, στα πλαίσια του νεοφιλεύθερησμού, η ιδεολογία της είναι ο ανταγωνισμός και το κέρδος, εδώ στην ενωμένη Ευρώπη στον αγροτικό τομέα, ακούσαμε τον κύριο Υπουργό -και είναι έτοιμος να λέει και να το εφαρμόσει αυτό, ότι όποιος κάνει παραγωγή μεγάλη, άρα όποιος εντείνει την προσπάθεια για βελτίωση παραγωγής ή παραγωγικότητας και της ποσότητας των προϊόντων, αυτός πληρώνει με συνυπευθυνότητα, η χώρα, άρα και ο ίδιος ο αγρότης, Δηλαδή, η αύξηση της παραγωγικότητας που οδηγεί στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στα πλαίσια του καπιταλιστικού του νεοφιλεύθερου συστήματος είναι αντικίνητρο. Μα, είναι αντιφατικά αυτά τα πράγματα! Και λέτε στον αγρότη ποσοστώσεις στον καπνό, στο λάδι, σε μια σειρά στηρά και σε μια σειρά άλλων αγροτικών προϊόντων. Είσθε ανεδαφικοί και είναι ανεδαφικοί και εκείνοι οι οποίοι κάθορίζουν τις τύχες της Ευρώπης μέσα στο χώρο της Ενωμένης Ευρώπης. Άρα, δεν έχετε καμία ιδεολογία και δεν έχουν οι ίδιοι καμία ιδεολογία και καμία συγκεκριμένη πολιτική.

Πώς περιμένετε να επιβιώσουν οι αγρότες, κύριε Υπουργέ; Πώς περιμένουν οι γηέτες των άλλων χωρών της Ευρώπης να επιβιώσει η Ενωμένη Ευρώπη, να έχει προσποτική και να είναι πολύ περισσότερο Ευρώπη των λαών, Ευρώπη των πολιτών, της αλληλεγγύης των λαών και των χωρών, όταν τους λέτε τιμές μικρότερες, κόστος παραγωγής μεγαλύτερο, απελευθέρωση επιποκών -τρομερά, ληστρικά- τα επιπόκια της Αγροτικής Τράπεζας- και από την άλλη μεριά περιορισμό στην παραγωγή. Περιορισμός στη βελτίωση παραγωγής και παραγωγικότητας. Μπορείτε να μου λύσετε αυτό το αίνιγμα; Πώς θέλετε να επιβιώσουν οι αγρότες; Οδηγείσθε σαφώς σε μεγαλοτσφιλικάδες, σε μεγαλοαγροτικούς επιχειρηματίες, άρα είσθε και εσείς, όπως και η πολιτική που εφαρμόζεται μέσα στην ενωμένη Ευρώπη -γιατί υπηρετεί το χρηματοπιστοριακό και τραπεζικό μεγάλο κεφάλαιο- νεοφιλεύθεροι και χρησιμοποιούν αυτήν την πολιτική για να γίνονται συνεχώς οι πλουσίοι πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι. Αυτά σε γενικές γραμμές.

'Όπως ξέρετε, και εγώ προσωπικά ως Αρχηγός του ΔΗ.Κ.ΚΙ. μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, αλλά και οι ειδικοί αγρορήτες, όπως στήμερα ο Κ. Ρόκος -αλλά και σε άλλες συζητήσεις- έχουμε συνολική, συγκεκριμένη πρόταση για τον αγροτικό τομέα και τα έχω αναπτύξει κατά τρόπο συγκεκριμένο, γιατί αυτό και δεν θα ασχοληθώ αυτήν τη στιγμή, που είναι η ώρα περασμένη και ο χρόνος περιορισμένος. Ήθελα, όμως, να πω με κάθε

ειλικρίνεια στον κύριο Υπουργό και στον κύριο Υφυπουργό Γεωργίας το έχης:

Οδηγείτε σε ανεξέλεγκτες κοινωνικές εκρήξεις και όση προσπάθεια και να κάνετε να επαναφέρετε μεθόδους για πρακτικές της δικαστήριας του '50 και του '60 με τη βία, με την προσφυγή στα δικαστήρια για να καταργήσετε συνταγματικά κατοχυρώμενά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα της απεργίας, δεν θα μπορέσετε με αυτούς τους τρόπους να καθυποτάξετε τον αγώνα και τον ξεσηκωμό, το δικαιολογημένο, και των αγροτών, αλλά και της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού.

Αντίθετα με αυτήν την πολιτική και με αυτήν τη νοοτροπία του "ωραίου παιδιού" μέσα στην Ενωμένη Ευρώπη, χωρίς να ασκείτε ούτε αυτά τα δικαιώματα που έχουν από τις συμβάσεις που υπάρχουν μέσα στην Ενωμένη Ευρώπη, οδηγείτε την Ελλάδα όχι στο να γίνει ισχυρή μέσα στο χώρο της Ενωμένης Ευρώπης, όπως ανακριβώς και παραπλανητικά υποστηρίζει ο 'Ελληνας' Πρωθυπουργός, αλλά την οδηγείτε κάθε μέρα σε αποδυνάμωση της θέσης της και στην Ενωμένη Ευρώπη, αλλά και στο διεθνή χώρο.

Γι'αυτό το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα, με όλη τη σοβαρότητα και υπευθυνότητα που επιβάλλουν οι περιστάσεις, καλεί την Κυβέρνηση να συναντηθεί τις ευθύνες της πολύ περισσότερο απέναντι στον αγροτικό πληθυσμό, που ανέρχεται περίπου στο 20% του ενεργού ελληνικού πληθυσμού, να αλλάξει την πολιτική της απέναντι σε αυτόν τον τομέα, απέναντι στον αγροτικό πληθυσμό. Γιατί δεν είδατε τίποτα ακόμη. Από εδώ και πέρα αρχίζουν οι μεγάλες κοινωνικές θυμελές.

Σας προειδοποιούμε για πολλοστή φορά, αν νομίζετε ότι μέσα από την ανασύσταση του παλαιού αυταρχικού κράτους θα μπορέσετε να επιβιώσετε, κάνετε μεγάλο λάθος, ή είστε αποκομένοι τελείως από τη σημερινή ελληνική πραγματικότητα.

Σας καλούμε, λοιπόν, να αλλάξετε τελείως νοοτροπία, να αλλάξετε τελείως πολιτική.

Δεν μπορείτε όμως να αλλάξετε πολιτική, γιατί είστε δέσμοι καταστάσεων αλλά και συγκεκριμένων ισχυρών μηχανισμών και συμφερόντων και στο χώρο της Ευρώπης και μέσα στην Ελλάδα.

Γι'αυτό, εκείνο που χρειάζεται να κάνετε είναι το συντομότερο δυνατό να εγκαταλείψετε την εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Τσιτουρίδης έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, για μία ακόμη φορά και στη δευτερολογία του ο κύριος Υπουργός έδωσε την εντύπωση στην Εθνική Αντιπροσωπεία ότι ενδεχομένως θα μπορούσε να ήταν ένας καλός λέκτορας στη Γεωπονική Σχολή, αν ήταν και εκεί καλός. Άλλα πάντως σίγουρα δεν αισθάνεται ότι είναι ο υπέρθυνος και αρμόδιος Υπουργός της Γεωργίας. Διότι αυτά τα μαθήματα περι αγροτικής πολιτικής μας έχουν κουράσει εδώ πέρα. Το τι γίνεται, το τι πρέπει να γίνει κλπ., αυτά μπορεί να τα λέει κάποιος στην Αντιπολίτευση και όχι ένας Υπουργός επί δυομίσι χρόνια και να διδει μαθήματα για το τι πρέπει να γίνει, χωρίς να γίνεται τίποτα.

Αυτό το "τίποτα" είναι που δημιουργεί εντάσεις πολιτικές και κοινωνικές. Και βεβαίως ας μην επιχιρεταί η Κυβέρνηση ότι διά της πυγμής θα αποτρέψει και νέες αγροτικές κινητοποιήσεις. Διότι, παρά τη δική μας ξεκάθαρη θέση ότι τα προβλήματα βεβαίως δεν λύνονται στους δρόμους αν συνεχίσετε έτσι, και αν το χειμώνα που έρχεται συνεχίσετε να είσαστε στην Κυβέρνηση, φοβούμαστε ότι οι αγρότες θα ξανακατέβουν στους δρόμους και θα ψάχνετε να βρείτε και πάλι τους υπαγόμενους στα πολιτικά κόμματα της Αντιπολίτευσης και θα κατηγορείτε πάλι όλους τους Έλληνες ότι συμπράττουν εναντίον σας. Ε, βέβαια, όταν ο Πρωθυπουργός της χώρας λέει ότι οι προσεχείς δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές θα είναι δημοψηφίσμα για την πολιτική σας, ποιους κατηγορείτε εσείς. 'Οσοι αισθάνονται ότι είστε καλός Υπουργός Γεωργίας και οσοι αισθάνονται ότι έχετε καλή αγροτική πολιτική, ας σπεύσουν να ψηφίσουν τους υποψηφίους που θα υποδείξει το κόμμα σας.

Οι υπόλοιποι, κύριε Τζουμάκα, είναι επόμενο ότι θα σας δώσουν το μήνυμα. Και αυτοί οι άλλοι είναι πια η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Και δεν σας έβρισε κανένας, ειδικά η Νέα Δημοκρατία.

Η Νέα Δημοκρατία, υπεύθυνα, πολύ υπεύθυνα, ήρθε και παρουσίασε μια ολοκληρωμένη πρόταση προγράμματος και κατέθεσε τη δική της άποψη στη διακομματική επιπροπή. Αν εσείς δεν μπορείτε να κατανοήσετε, δεν σας φταίει κανένας.

Και να κάνω επιλεκτικά μια-δυό παρατηρήσεις. Αναρωτηθήκατε πολλές φορές, τι θα γινόταν, εάν δεν ψηφίζατε το 1996 την αναθεώρηση των οπωροκηπευτικών. Πραγματικά, είναι εντυπωσιακό το ότι δεν καταλαβαίνετε τι σημαίνει να ψηφίζεις έναν κανονισμό, όπως αυτός των οπωροκηπευτικών, και να έχεις μια ομοφωνία και να βγαίνεις μετά και να λες ότι ξέρεις, είναι κακός ο κανονισμός. Εάν δεν τον ψηφίζατε, θα είχατε το ημικαιρό και πολιτικό έρεισμα να επαναφέρετε το θέμα των οπωροκηπευτικών. Όταν τον ψηφίζετε, δεν έχετε κανένα έρεισμα. Δεν το καταλάβατε αυτό ακόμη. Μιλήσατε ακόμη για την πολεμή θητεία μας στην Αντιπολίτευση, η οποία μας δημιουργεί αδυναμίες στο να κατανοήσουμε. Φοβούμαστε ότι η πολιευτής θητεία σας στην Κυβέρνηση διά της εξαπατήσεως του ελληνικού λαού -διότι τον εξαπατήσατε- σας έβαλε στη γυάλα και δεν κατανοείτε εσείς. Και λέω ότι τον εξαπατήσατε, διότι τι του είπατε προεκλογικώς για τον αγροτικό τομέα; Τους είπατε ότι θα αισήσετε τις ασφαλιστικές εισφορές στον ΕΛΓΑ; Τους είπατε ότι το κεκτημένο δικαίωμα, το οποίο έχουν από το 1960, για αγροτική σύνταξη, και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, χωρίς καμία εισφορά θα τους το καταργήσετε επί ημερών σας; Και λέτε μπήκαν εφτακόσιες πενήντα χιλιάδες (750.000) στο νέο σύστημα. Γιατί; Είχαν την πολυτέλεια της επιλογής. Αφού δεν έχουν άλλη πολυτέλεια. Βεβαίως και πρέπει να μπουν. Τους κοροϊδεύατε, τους υφαρπάσατε την ψήφο. Είπατε μια σειρά ψεμάτων, ανακριβειών, προεκλογικών και έρχοσθε μετεκλογικών και εκπλήσσεσθε, γιατί εμείς δεν δεχόμαστε την παγκοσμιότητα της οικονομίας και το ότι οι ισχυροί κάνουν αυτό το οποίο θέλουν να κάνουν. Για σοβαρευτέτε λίγο, κύριε Τσουμάκα.

Δεν θα πάτε πολύ μακριά έτσι. Άλλα το πρόβλημα σε έναν τέτοιον ευαίσθητο τομέα είναι ότι μαζί με τη δική σας κατάντια παρασύρετε όλη τη κοινωνία. Και αν νομίζετε ότι με τις δικές θα βγάλετε λύση, πρέπει να επισημάνουμε ότι και άλλοι, πλήγ των αγροτών, παρακωλύουν τις συγκοινωνίες, ή εμποδίζουν τη λειτουργία τραπεζών, σχολείων ή εγκαταστάσεων.

Επιλέξατε να διώξετε μαζικώς κάποια τέτοια τάξη, ή επιλέξατε εξ συστήματος να οδηγήσετε στα δικαστήρια τις συνδικαλιστικές ηγεσίες. Αυτά είναι τα δύο μέτρα και δύο σταθμά. Αν είσαστε συνεπείς με όλους τους άλλους θα είχαμε μικρότερο πρόβλημα. Εδώ επιλέξατε έξι χιλιάδες αγρότες σκοπίμως για να τους στείλετε στα δικαστήρια πιστεύοντας ότι θα τους αποδυναμώσετε! Άλλα δεν θα τους αποδυναμώσετε!

Γ' αυτό, λοιπόν, όσο είναι καιρός, για όσο είσθε ακόμη στην Κυβέρνηση, φροντίστε να απαλλαγείτε από τα σύνδρομα αυτής της τάχα αυτοκριτικής, που ταλαιπωρούν και εσάς και όλον τον τόπο εδώ και φροντίστε να πάρετε μέτρα. Με το να ομολογείτε τα τραγικά λάθη, τα οποία κάνατε ως ΠΑΣΟΚ, ως Σημίτης, ως Τζουμάκας, στη δεκατία του 1980 και σήμερα, δεν δίδετε λύσεις. Σταματήστε, λοιπόν, τον εμπαιγμό και την κοροϊδία του ελληνικού λαού. Αισθανθείτε για μια φορά, επιτέλους, ότι για τους λίγους μήνες που είσθε ακόμα Κυβέρνηση έχετε ευθύνες γι' αυτόν τον τόπο. Και όταν θα βρεθείτε, όταν ο λαός σας στείλει, με το καλό, στο σπίτι σας, τότε κάντε την αυτοκριτική σας. Ως Υπουργός, όμως, μην κοροϊδεύετε κανέναν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Δεν θα κάνω σχόλιο σ' αυτά που είπε ο κ. Τσιτουρίδης. Δεν αξίζουν σχόλια. Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι, όταν αναφέρθηκα στο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρωτιστό της παραγωγής, αυτό είναι γεγονός, της παραγωγής

όμως που επιδοτείται και που ενισχύεται. Μπορεί κάθε χώρα να παράγει όσο θέλει, αλλά όχι όμως με ενισχύσεις. Διότι αυτό είναι το πρόβλημα που υπάρχει, το πρόβλημα εσωτερικά στην κοινότητα. Και στο τελευταίο Συμβούλιο Κορυφής στο Κάρντιφ ένινε μεγάλη διένεξη ανάμεσα σε δυο δεξιούς Πρωθυπουργούς, στον Αθνάρ και στον Κολ, σχετικά με τις πληρωμές για την "Αντιζέντα 2000", της αναθεώρησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ότι και η Κοινότητα, δηλαδή οι χώρες που συμβάλλουν κυρίως -νιατί εμείς είμαστε χώρα που μόνο λαμβάνει στη γεωργία -αλλά και σε επίπεδο Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, υπάρχει μια πίεση. Μια εσωτερική πίεση από τη Κοινότητα ότι δεν μπορούμε άλλο να φορολογούμε και να δίνουμε στον αγροτικό τομέα και σε επίπεδο Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου που λέει ότι δεν μπορούμε άλλο να δίνουμε τιμές που δεν είναι πραγματικές, που είναι μέσα από επιδοτήσεις.

'Ετσι, λοιπόν, αυτού του τύπου την παραγωγή θέλει να περιορίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, την επιδοτούμενη παραγωγή. Και μάλιστα προτρέπει σε αλλαγές δραστηριοτήτων ή καλλιέργειών.

Και αναφέρομαι, κύριε Τσοβόλα, επειδή είπατε για την κοινή μας καταγωγή. Είμαστε τρεις χώρες -και αυτό το έθεσαν και οι άλλες χώρες σε μένα- που παράγουμε εσπεριδοειδή, έχουμε μια αγορά δεκαπέντε χωρών και εμείς δεν μπορούμε να διαθέσουμε τα εσπεριδοειδή μας. Γιατί; Διότι εδώ και είκοσι πέντε χρόνια -και όχι μόνο την τελευταία οκταετία, κύριε Πρόεδρε του ΔΗ.Κ.Κ.Ι.-καλλιέργούμε στη χώρα κατά 70% μέρλιν. Και αυτά δεν μπορούν να απορροφηθούν από την αγορά.

Η Ισπανία έχει πορτοκάλια πάνω από οκτώ μήνες σεζόν. Και έτσι δεν έχει πίεση στην αγορά και μπορεί να διαθέτει διαφορετικές ποικιλίες.

Κάθε φορά που γινόταν προσπάθεια για αναδιάρθρωση καλλιέργειών, δεν γινόταν δεκτό. 'Επρεπε να έλθουμε στη σημερινή πίεση, να σταματήσουν οι χωματέρες, να συνδεθούν με το εμπόριο και την παραγωγή, να έλθει μια μικρή ομάδα μεταποιητών, οι οποίοι είναι άθλιοι και απαράδεκτοι κερδοσκόποι και προβαίνουν σε αυτές τις ενέργειες, που εσείς πολύ σωστά είπατε, να πιέσετε την τιμή του προϊόντος, για να δεχθούν τώρα και στη δική μας περιφέρεια την απόφαση που συγκροτήθηκε και με συμμετοχή δική τους και από την Άρτα και από τα Χανιά και από το Άργος και από τη Σπάρτη και να γίνει επιπροπή αναδιάρθρωσης ποικιλών στα εσπεριδοειδή και αλλαγής καλλιέργειών. Αυτό το πόρισμα έγινε δεκτό από το Υπουργείο, κατατέθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα χρηματοδοτηθεί και θα αλλάξουν οι καλλιέργειες. Τρεις χιλιάδες στρέμματα αλλαγή στην Άρτα σε ελιές και τρεις χιλιάδες σε ακτινίδια, πέρα από την αλλαγή των ποικιλών εσωτερικά.

'Επρεπε να περάσουν είκοσι πέντε χρόνια, να μην το δέχεται κανένας, για να πάμε σε αυτήν την αναθεώρηση.

Το ίδιο κάνουμε και στον καπνό. 'Έχουμε πει σε ορισμένες περιοχές "βγάλτε αυτές τις ποικιλίες, δεν είναι καλής ποιότητας". Γιατί τις κρατούμαν, διότι εργάζονται λιγότερο. Οι καλές ποικιλίες θέλουν περισσότερη εργασία και περισσότερη προσπάθεια. Τώρα που βλέπουν, όμως, από τα πράγματα ότι πέφετε η τιμή διεθνώς και θέλουν καπνά ποιότητας, που συγκροτήσαμε την επιπροπή για την αναδιάρθρωση ποικιλών, θα περάσει αυτό. Το ίδιο και στη βιομηχανική ντομάτα.

Είναι δηλαδή μια γραμμή, μια πίεση, ότι πρέπει να πάτε σε άλλες καλλιέργειες. Δεν μπορούμε να έχουμε εμείς τριτοκοσμική γεωργία, κύριε Τσοβόλα.

Εξηγούμαι: Το 40% των αρδευομένων εκτάσεων καλλιέργειται από βαμβάκι. Τι εννοώ με αυτό: 'Όταν πήγαν οι άποικοι στους ιθαγενείς της Λατινικής Αμερικής, τους βρήκαν εκεί να καλλιεργούν εκατομμύρια εκτάρια σε καφέ, σε κακάο και σε ζαχαροκάλαμο. Και τους άφησαν εκεί σε τεράστιες φάρμες, που τους είχαν σκλάβους, να καλλιεργούν αυτά τα προϊόντα, να τα φέρνουν φτηνά στον υπόλοιπο κόσμο και να μην μπορούν να καλλιεργούν ούτε προϊόντα για τη διατροφή τους.

Αυτό θέλουν ορισμένοι. Μονοκαλλιέργεια, τριτοκοσμική γεωργία μόνο

με το βαμβάκι. Πού θα πάει η χώρα, όταν το 40% των εκτάσεών της καλλιέργειται μόνο με ένα προϊόν και όταν θα περιοριστούν οι ενισχύσεις. Λέμε ότι πρέπει να στραφούμε σε άλλες καλλιέργειες.

Τι λένε ορισμένοι; "Εγώ ξέρω μόνο να έχω σπάρο, να έχω στρέμματα, να έχω νερό και να έχω τρακτέρ". Δεν μπορεί να είναι μόνο αυτή η γεωργία.

Δεν αληθεύει, δηλαδή, αυτό που είπατε ότι δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Είμαστε υποχρεωμένοι, λοιπόν, να ανασυνταχθούμε και να βρούμε λύσεις, που θα αφορούν τις δικές μας δυνατότητες παραγωγής. 'Όχι μόνο της επιδοτούμενης παραγωγής. Αυτό είναι το πρόβλημα. Δεν αληθεύει ότι δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Μπορούμε να κάνουμε, αλλά ορισμένες δυνάμεις δεν το θέλουν.

Επίσης γι' αυτό που είπατε, για το πού, δηλαδή, θα πάει ο κόσμος που φεύγει από την ύπαιθρο, έχω να σας πω το εξής: Ο κόσμος έφυγε από την ύπαιθρο. 'Εχει φύγει. Μόνο το 8% των νέων από δεκαοκτώ έως είκοσι πέντε ετών έχουν μείνει στην ύπαιθρο. Και αυτό είναι κοντά στο 6% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αυτοί που έχουν μείνει είναι υπέργοηροι, το 35% είναι πάνω από εξήντα πέντε χρονών, όταν οι άλλοι συνομήλικοι τους στις πόλεις έχουν πάρει σύνταξη πριν από αρκετά χρόνια.

Δεν είναι τυχαίο ότι δεν αληθεύει -και άλλες φορές έχει ειπωθεί αυτό και από άλλα χείλη εδώ μέσα- πως υπάρχει πρόβλημα ανέργων στην ύπαιθρο. Πεντακόσιες χιλιάδες λαθρομετανάστες είναι στη χώρα μας, όπως ξέρετε. Και από αυτούς πάνω από τρακόσιες πενήντα χιλιάδες δουλεύουν στην αγροτική οικονομία. Και μειώνουν το κόστος και φέρνουν και τη βαριά δουλειά σε πέρας. 'Άλλοι επιστατέουν την αγροτική οικονομία στην ύπαιθρο. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Γίαυτο, λοιπόν, λέμε ότι μπροστά σ' αυτήν τη δυσκολία πρέπει να ανασυνταχθούμε, πρέπει να οργανώσουμε τις δικές μας δυνάμεις και να μπούμε στην ΟΝΕ. Διότι όσοι θα είναι μόνο στην Ευρώπη, θα είναι στη δεύτερη θέση. Δεν θα έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις, δεν θα έχουν τα ίδια μπόνους, δεν θα έχουν την ίδια ευνοϊκή μεταχείριση.

Θα σας το πω πολύ απλά. Τώρα θα γίνει διεύρυνση με τις τρεις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Στον τομέα της γεωργίας δεν θα πάρουν αντισταθμίσεις. Θα καθόμαστε δεκαοκτώ στο ίδιο τραπέζι και θα είναι οι δεκαπέντε με αντισταθμίσεις -που θα συνεχίσουμε να πάρουμε εμείς οι δεκαπέντε χώρες- και αυτοί θα είναι χωρίς αντισταθμίσεις. Το ίδιο και οι χώρες που θα είναι στην Ενωμένη Ευρώπη, αλλά δεν θα είναι στην ΟΝΕ, θα έχουν πολύ μικρότερη θέση.

Αυτό είναι ένα πρόβλημα, για το οποίο πρέπει να πετύχουμε τους στόχους. Και δεν μπορούν να "ζήσουν" οι τράπεζες που έχουν κέρδη δισεκατομμύρια (2.000.000.000) με τρία δισεκατομμύρια (3.000.000.000) το χρόνο, όπως η Ιονική, όταν άλλες τράπεζες έχουν σαράντα δισεκατομμύρια (40.000.000.000) και πενήντα δισεκατομμύρια (50.000.000.000) κέρδη το χρόνο. Και δεν θα μπορούν όντως να πληρώσουν τους υπαλλήλους τους σε τρία χρόνια, γιατί θα μπούμε στην Ευρώ και θα πέσουν τα επιτόκια. Διότι ξέρετε πολύ καλά ότι είναι ένα έσοδο για τις τράπεζες. Και εγώ το ξέρω από την Αγροτική Τράπεζα που σ' είναι μεγάλο βαθμό είναι οργανισμός πληρωμών. Δηλαδή συγκεντρώνει προμήθεια από τα χρήματα που πληρώνει, όπως επίσης και από τα επιτόκια. Δεν θα μπορούν να πληρωθούν αυτοί οι άνθρωποι με τα επιτόκια που θα υπάρχουν στο μέλλον.

Γίαυτο λοιπόν θα πρέπει να οργανώσουμε τις δικές μας δυνάμεις. Και αυτό δεν είναι καταστροφή, δεν είναι όλεθρος. Είναι προσπάθεια που την έκαναν όλες οι κοινωνίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όλες οι κυβερνήσεις.

Και πρέπει να πω ότι σήμερα, καλώς ή κακώς, από τις δεκαπέντε κυβερνήσεις, οι δεκαπέντε είναι σοσιαλδημοκρατικές, ή σοσιαλιστικές ή εργατικές ή συμμαχικές. Μόνο δύο είναι γνήσιες του Κολ και του Αφνάρ. 'Άρα, λοιπόν, δεν είναι, με την παραδοσιακή έννοια, ένα ιδεολογικό πρόβλημα του νεοφιλελευθερισμού, που πληρώνει, όπως επίσης και από τα επιτόκια. Δεν θα μπορούν να πληρωθούν αυτοί οι άνθρωποι με τα επιτόκια που θα υπάρχουν στο μέλλον.

που πρέπει να γίνει απέναντι σε μια γενικότερη πίεση, που έχει διεθνή χαρακτήρα. Και στα πλαίσια αυτά και η Ελλάδα πρέπει να οργανωθεί.

Γιατί φέρνετε αυτήν τη λογική της καταστροφολογίας, η οποία δεν θα έχει βάση. Είναι ρητορική. Απευθύνεται σε ορισμένες ομάδες.

Και πρέπει να πω και κάτι αλλό. Διάβαζα σήμερα το πρωί στις εφημερίδες, στις έγκυρες εφημερίδες, ότι στον ιδιωτικό τομέα δουλεύει το 78% της ελληνικής κοινωνίας και στο δημόσιο το 13%. Μπορεί αυτό μόνο να αποτελέσει έναν πόλο, που θα φέρει την πρόοδο στην ελληνική κοινωνία. Χωρίς να παραγνωρίζω ότι χωρίς δημόσιο τομέα δεν θα υπήρχε σήμερα η ανάπτυξη στη χώρα. Γιατί ο ιδιωτικός τομέας κερδοσκοπεί, θέλει γρήγορα κέρδη. Και αυτό το ξέρουμε, τουλάχιστον μετά το 1975, από την εποχή που ο αείμνηστος Παπαληγούρας είχε κατηγορηθεί για τη σοσιαλμανία.

Δηλαδή, πρέπει τα πράγματα μάλλον πιο συγκροτημένα να τα δούμε, πιο οργανωμένα, πιο σφαιρικά. Και σε αυτήν τη βάση πρέπει να σας πω για κάτι που δεν σχολίασα πριν. Είναι ένα θέμα που έθεσε ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας. Χάσαμε τρία εκαπομύρια δικαιώματα στο σκληρό στάρι. Είχαμε εννιά εκαπομύρια δικαιώματα. Ποτέ δεν υπερέβημεν τα πέντε εκαπομύρια οικτάσια. Και όταν η χώρα μας έχει μία εικόνα ότι για δέκα χρόνια δεν ασκεί τα δικαιώματά της και δεν καλλιεργεί το στάρι αυτό, έρχονται οι άλλες δεκατέσσερις χώρες -και να το πω κυριολεκτικά, επειδή ήμουν στο συμβούλιο- και παίρνουν απόφαση εν ψυχρώ εναντίον μας. Σου λένε, κύριοι, τα δικαιώματα αν θέλετε, τα ασκείτε. Όχι ότι ήταν ειλικρινείς και τίμιοι. Όχι. Είχαν συμφέρον να στηρίξουν την ιταλική βιομηχανία, που ήθελε να πάρει φθηνό σκληρό στάρι. Και έδωσαν αυτό στην Ιταλία, γιατί η Ιταλία παραχώρησε άλλα. Και όλοι ξέρουμε δεν είναι της ώρας να το συζητήσουμε τώρα- γίνονται αμοιβαίες παραχωρήσεις, όταν διεκδικείς κάτι.

Δεν είναι λοιπόν σωστή αυτή η προσέγγιση. Είναι προσέγγιση μιας πολιτικής που θέλει να διεκδικήσει ένα μέρος του εκλογικού σώματος, το οποίο βλέπει με μια ορισμένη αντίληψη τα πράγματα. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Μπούτας έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υπουργός είπε ότι έτσι ή αλλιώς και με τη διαφωνία της Κυβέρνησης, τη δική του δηλαδή, στο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας για τα οποία σύμματος, το πρόσωπο που θέλει να μετέβει στην πρόστιμη πορεία, για να συναντέσεται στην καταστροφή ενός τομέα της αγροτικής οικονομίας, όταν δέχεσθε ότι όντως είναι καταστροφικές αυτές οι αποφάσεις. Γιατί δεν το κάνετε; Δεν είναι και μικρό πράγμα να αισθανθεί και ο Έλληνας παραγωγός ότι έχουμε έναν Υπουργό, που είπε μια φορά "όχι". Κακό είναι δηλαδή;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Γιατί από την αρχική διαπραγμάτευση, που ήταν απαράδεκτη η πρότασή της επιπροπής στην πορεία, για να δώσουμε αυτήν την ψήφο, πετυχάμε πάρα πολλά. Ήταν απαράδεκτη η πρόταση. Επρεπε, δηλαδή, να αποχωρήσουμε από την αίθουσα. Δηλαδή υπάρχουν κάποια ορια. Όπως απείλησαν ότι θα αποχωρήσουν και άλλες χώρες, που έχουν άλλα συμφέροντα.

Και με συγχωρείτε για τη διακοπή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Εμείς επιμένουμε ότι στις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να υπάρχει και αντίσταση και απειθαρία, πρέπει να γίνουν και συμμαχίες για να μπορέσουμε να κερδίσουμε κάτι. Δεν είμαστε αντίθετοι σε αυτήν τη λογική. Όμως δεν είδαμε μέχρι σήμερα να υπάρξει έστω μία αντίδραση, μία αντίσταση σε αυτά που θέλουν να μας επιβάλουν, που είναι όντως καταστροφικά.

Φάσκετε και αντιφάσκετε. Είπατε ότι δεν μπορεί να υπάρξει αυτάκεια, ιδιαίτερα στο γάλα, γιατί δεν το επιπρέπουν οι βάρεις χώρες. Εδώ εκθειάζετε την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία συμμαχία συμφερόντων. Το είπατε και το επαναλάβατε πάρα πολλές φορές. Δεν καταλαβαίνω -πραγματικά δεν καταλαβαίνω- γιατί παραμένουμε, ή γιατί υπερασπίζόμαστε μία συμμαχία, που πάντα είναι

σε βάρος μας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Όχι πάντα. Μόνο λαμβάνουμε. Και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει πολύ χαλάζι, κύριε συνάδελφε!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Φέρτε μας στοιχεία, να δούμε πόσα δίνουμε και πόσα παίρνουμε. Δεν μας φέρατε ποτέ. Καμία κυβέρνηση δεν έφερε αυτά τα στοιχεία.

Εμείς εκτιμούμε ότι δίνουμε δύο και παίρνουμε ένα. Γιατί δεν πρέπει να δούμε μόνο τι πάρνουμε σε επιδοτήσεις, αλλά να δούμε και τι χάνουμε από το εμπορικό έλλειμμα, να δούμε τι χάνουμε από τις εισαγωγές.

Ο κ. Κεδίκογλου πριν από λίγο αράδιασε μερικά και μπορεί κανένας να αραδίασει άλλα τόσα.

Εν πάσῃ περιπτώσει, το κοινωνικό κόστος που το πάτε. Ποια είναι η ευαισθησία σας απέναντι σε αυτόν τον κόσμο που ζεκληρίζεται. Το φτωχό τον άνθρωπο που το στέλνετε; Φαίνεται ότι χάθηκε η κοινωνική ευαισθησία. Βεβαίως, είχατε πριν το μανδύα του σοσιαλιστή, συνταξιοδοτηθήκατε πρώην και απ' αυτό και καλύψατε τη Νέα Δημοκρατία.

Είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι δεν έγιναν προσλήψεις γεωπόνων.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Εμείς είμαστε φιλελεύθεροι, δεν είμαστε αντιδραστικοί.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Σας έχουν υπερκαλύψει οι συνάδελφοι, δεν έχετε χώρο να κινηθείτε. Ασφυκτιάτε τώρα, πολιτικά εννοώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Μην πάρνετε τον αέρα, κύριε Μπούτα, για να αναπνεύσουμε όλοι οξύγονο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Θέλετε παραγωγή; Αφού είναι υποταγμένα όλα στη λογική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εσείς είπατε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θέλει παραγωγή.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπουργός Γεωργίας): Ελεγχόμενη.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ: Γεωπόνοι στα χωράφια σημάνει παραγωγή. Γίατορι τους κλείστανε να μετράνε τα πρόβατα και τα μοσχάρια μέσα στα γραφεία και δεν τους βγάζετε έξω, να είναι δίπλα στον αγρότη, να τον βοηθήσουν να αειξήσει την παραγωγή του, να μειώσει το κοστολόγο του και να μπορεί να έχει ένα εισόδημα, για να μπορεί να ζήσει. Άρα είναι συνέχεια αυτής της πολιτικής και το ζήτημα των προσλήψεων των γεωπόνων.

Τελειώνοντας θα ήθελα να αναφερθώ στο αν μπορούμε ή όχι να έχουμε μονοκαλλιέργεια σε ορισμένα προϊόντα.

Κύριε Υπουργέ, είμαστε οι πρώτοι, εάν θέλετε, που είπαμε ότι πρέπει να αντιστραφούν οι όροι μεταξύ φυτικής παραγωγής και ζωικής παραγωγής. Δεν κάνετε τίποτα γιαυτό. Κανένας δεν θέλει να καλλιεργεί όλη την έκταση στη Θεσσαλία με βαμβάκι. Καταργήστε τις ποσοστώσεις στην κτηνοτροφία, στο γάλα, στα αιγυπτρόβατα, να μπουν και άλλα φυτά κτηνοτροφικά, να αλλάξει αυτή η σχέση, γιατί πραγματικά αυτό πρέπει να γίνει.

Αν θέλουμε να πάει η αγροτική οικονομία μπροστά πρέπει να αλλάξει η σχέση φυτικής και ζωικής παραγωγής, αυτό που υπάρχει σήμερα. Κάνατε τίποτα γι' αυτό. Υποτάσσεσθε σ' αυτό που επιβάλλουν οι βόρειες χώρες.

Τότε, μη χαίρεσθε και μην υπερηφανεύεσθε ότι ακολουθείτε μία πολιτική μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που μόνο πάρνουμε και δεν δίνουμε. Θα μας τα πάρουν όλα, δεν θα αφήσουν τίποτα και οι υπεύθυνοι θα είστε εσείς και όσοι στηρίζουν αυτήν την πολιτική. Όχι μόνο εσείς, γιατί είναι και οι άλλοι που τη στηρίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση επί της εκθέσεως της διακομιστικής επιπροπής της συσταθείσης με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για τη μελέτη σε βάθος του προβλήματος των αγροτικών κινητοποιήσεων και την υπόδειξη τρόπων για τη μακροπρόθεσμη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των γενικών και μόνιμων συνθηκών της αγροτικής παραγωγής.

Σ' αυτό το σημείο, θα ήθελα να κάνω δύο ανακοινώσεις προς το Σώμα.
Οι Υπουργοί Εμπορικής Ναυπλίας, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης
και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, και Μεταφορών και
Επικοινωνιών, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Οργάνωση και λειτουργία της
ναυπικής εκπαίδευσης, μισθολογικές ρυθμίσεις για το προσωπικό αυτής
και άλλες διατάξεις".

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή

Η συνάδελφος κ. Γιαννάκου-Κουτσίκου ζητά ολιγοήμερη άσεια
απουσίας της στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Η Βουλή ενέκρινε.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 2 Ιουνίου
1998 και ερωτάται το Σώμα, αν επικυρώνται.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς τα Πρακτικά της
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Τρίτης 2 Ιουνίου 1998 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη
συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 16.15' λύεται η συνεδρίαση για
τη Δευτέρα 22 Ιουνίου 1998 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του
Σώματος: α) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη και
β) συζήτηση και λήψη απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου
144 του Κανονισμού της Βουλής, επί της προτάσεως του Προέδρου της
Νέας Δημοκρατίας και ογδόντα ενός (81) Βουλευτών του κόμματός του,
για τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής με αντικείμενο τη διερεύνηση
των ευθυνών των αρμοδίων, του προσδιορισμού της ζημιάς που έχει
ήδη προκληθεί, καθώς και για να καθοριστούν τα μέτρα που πρόκειται
να λάβει η Κυβέρνηση για την αποφυγή περαιτέρω ζημιάς, τόσο στη
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού και στην εθνική οικονομία, όσο και
στην ενεργειακή υπόσταση της χώρας μας, με την κατασκευή της
λιγνιτικής μονάδας της Φλώρινας, σύμφωνα με την ειδική Ημερήσια
διάταξη.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ